

**ЗВІТ
РЕКТОРА
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С. МАКАРЕНКА,**

*доктора педагогічних наук,
професора*
Юрія ЛЯННОГО

за 2023 рік

Частина I

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО
спільним рішенням Конференції
трудового колективу, вченої ради
Університету та наглядової ради
протокол № 8/6/1
від 29 січня 2024 року

З В І Т
РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С. МАКАРЕНКА,
доктора педагогічних наук, професора
Юрія ЛЯННОГО

СУМИ - 2024

*Друкується відповідно до спільного рішення
конференції трудового колективу університету,
протокол № 8 від 29 січня 2024 року,
вченої ради Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка, протокол № 6 від 29 січня 2024 року,
наглядової ради, протокол № 1 від 29 січня 2024 року*

Рецензенти:

Кириленко Надія Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови і літератури;

Ячменик Марина Михайлівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри української мови і літератури.

З-43 Звіт ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Юрія ЛЯННОГО за 2023 рік. Частина I / [за ред. Л. В. Пшеничної]. – Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024. – 310 с.

У виданні представлено Звіт ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Лянного Юрія Олеговича за звітний період 2023 року: виконання умов контракту, укладеного між Міністерством освіти і науки України та ректором Університету про виконання цільових показників діяльності (ключових показників ефективності) щодо розвитку Університету; виконання положень Статуту Університету; Стратегії розвитку Університету; Колективного договору; показників ефективності використання державного майна та роботи дорадчих та робочих органів, фінансової діяльності; розвитку навчально-матеріальної бази; показників ефективності підбору, розстановки та підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру, видання підручників, посібників, науково-методичної літератури та дотримання законодавства у сфері діяльності закладу; формування контингент осіб, які навчаються в Університеті, відраховування та поновлення зазначених осіб на підставах та у порядку, що передбачені законодавством; організації та вдосконалення освітнього процесу, забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; дотримання вимог Кодексу етики та академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

У Звіті проведено аналіз вступної кампанії 2023 року, удосконалення системи профорієнтації з метою популяризації освітніх послуг для прийому вступників на навчання в умовах воєнного стану; формування інноваційного освітнього та наукового простору, міжнародної та грантової діяльності, ефективності наукової та науково-технічної діяльності; зміцнення кадрового потенціалу з підбору та розстановки науково-педагогічних кадрів, рейтингових показників професорсько-викладацького складу та навчальних структурних підрозділів; охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу під час воєнного стану.

Рік 2023 за обсягом і характером викликів для Університету був одним із найскладніших у його майже 100-річній історії, але на всі виклики воєнного часу колектив під керівництвом ректора відповідав мужньо, зібрано й гідно, адже макаренківська родина має високі загальнолюдські цінності, чітку громадянську позицію, патріотизм та велике бажання ПЕРЕМОГИ, для якої і спрямована вся діяльність.

Сплановано цілі щодо впевненого поступу у 2024 році.

ЗМІСТ

I. СЛОВО ПРО НЕСКОРЕНИХ ДО ОДНОДУМЦІВ ТА КОЛЕГ	7
II. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ	14
2.1. Стратегія розвитку Університету	14
2.2. Вчена рада як колегіальний орган управління Університетом ..	17
2.3. Конференція трудового колективу – вищий колегіальний орган громадського самоврядування	20
2.4. Студентське самоврядування як форма самореалізації здобувачів вищої освіти	20
2.5. Наглядова рада	23
2.6. Робочі та дорадчі органи Університету	25
2.7. Науково-методична рада	25
2.8. Інформаційне забезпечення освітнього процесу	28
Наповнення та інформаційний супровід веб-сайту та діяльності Університету	28
Університет у соціальних мережах	31
Нормативно-правова база освітньої діяльності Університету ...	33
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЯКОСТІ	38
3.1. ВСТУП – 2023	39
Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність	39
Організація роботи приймальної комісії щодо прийму вступників у 2023 році	41
Пропозиції щодо вступної кампанії 2024 року	60
Від абітурієнта до студента	60
Університет як Консультаційний центр	62
Підготовка до вступу на навчання	68
3.2. Кадрова політика Університету	70
Штатний розпис та кадровий потенціал Університету	70
Стимулювання праці учасників освітнього процесу	80
Ними гордиться Університет	85
3.3. Організація освітнього процесу	88
Розробка, запровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців	89

Контингент здобувачів вищої освіти: навчання, переведення, відрахування та визнання результатів навчання	94
Стан якості забезпечення освітнього процесу	101
Технології дистанційного навчання.....	103
Дуальна освіта	106
Академічна мобільність учасників освітнього процесу.....	107
Практична підготовка здобувачів вищої освіти.....	110
Підвищення кваліфікації та стажування.....	112
Співпраця зі стейкхолдерами: наші інтереси – їх вигоди.....	115
3.4. Оцінювання якості підготовки фахівців.....	129
Підсумковий (семестровий) контроль/оцінювання та результати підсумкової атестації.....	129
3.5. Планування та виконання навчального навантаження	135
3.6. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості.....	137
Забезпечення зворотних зв'язків.....	138
Реалізація політики академічної доброчесності	141
3.7. Реалізація положень стратегії якості освітньої діяльності та якості освіти	143
Академічна доброчесність	143
Гармонізація якості за видами та формами освіти.....	148
3.8. Центр розвитку кар'єри щодо сприяння працевлаштуванню випускників та студентів	149
IV. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	155
4.1. Наукові дослідження, які фінансуються державним бюджетом, виконуються за кошти грантової підтримки.....	155
Міжнародні гранти, міжнародна академічна мобільність	165
Національні проєкти	175
4.2. Ефективність забезпечення профілю Університету у наукометричних базах даних.....	177
4.3. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру.....	178
Динаміка підготовки фахівців в аспірантурі Університету.....	179
Динаміка підготовки фахівців в докторантурі Університету... ..	180
Вступ фахівців в аспірантуру університету	180
Динаміка вступу фахівців у аспірантуру Університету.....	182
Заходи за підтримки аспірантури і докторантури	183

4.4. Діяльність спеціалізованих вчених рад	183
4.5. Видавнича діяльність.....	185
Отримання грифу Університету	186
Свідоцтва авторського права	188
Фахові збірники.....	189
4.6. Науково-дослідницька робота науково-педагогічних кадрів..	190
Наукові заходи.....	190
Представництво НПП у радах, комісіях, колегіях.....	198
4.7. Науково-дослідницька робота молодих учених і здобувачів вищої освіти.....	209
 V. НАУКОВА БІБЛОТЕКА – СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ, КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР УНІВЕРСИТЕТУ	
5.1. Фонди Наукової бібліотеки та їх поповнення.....	219
5.2. Електронні ресурси та сервіси в роботі бібліотеки	220
5.3. Інформаційно-аналітичний супровід наукової спільноти Університету	224
5.4. Інноваційна та культурно-просвітницька діяльність	225
5.5. Наукова і методична діяльність та академічна взаємодія бібліотеки.....	227
 VI. ВОЛОНТЕРСЬКА, СОЦІАЛЬНА, ВИХОВНА, МИСТЕЦЬКА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА	
6.1. Волонтерська, благодійна діяльність як утвердження громадянської ідентичності	230
6.2. Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу та населення.....	234
6.3. Формування національно-патріотичної свідомості здобувачів вищої освіти.....	240
6.4. Культурно-масова діяльність як складова виховного процесу	246
6.5. Створення умов для підтримки здорового способу життя та молодіжного спорту	251
 VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО	
7.1. Стратегія інтернаціоналізації.....	263
Потенціал Університету як закладу вищої освіти з високою репутацією в європейській системі освіти	263

Залучення коштів для Університету для досягнення максимального потенціалу розвитку академічної спільноти та фінансової безпеки	270
Підтримка регулярних контактів з іноземними громадянами – випускниками Університету.....	273
Система партнерських відносин.....	276
7.2. Підготовка фахівців для іноземних держав	277
Підготовка фахівців для іноземних держав за освітнім рівнем бакалавр і магістр за всіма акредитованими освітніми програмами	277
Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації для іноземних держав: кандидатів і докторів наук для іноземних університетів та науково-дослідних установ	277
7.3. Академічна мобільність: обмін із іноземними університетами вченими, дослідниками, науково-технічними працівниками, викладачами та студентами.....	278
VIII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	283
8.1. Доходи та витрати університету.....	283
8.2. Заробітна плата та стипендії.....	287
8.3. Доходи від додаткових освітніх та інших послуг.....	291
IX. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ..	293
9.1. Стан та оновлення навчально-матеріальної бази університету: експлуатація інфраструктури.....	293
9.2. Розвиток інформаційних технологій.....	296
9.3. Укриття як фортифікаційна споруда для захисту учасників освітнього процесу від засобів масового ураження	300
9.4. Охорона праці.....	303
X. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРОЯВАМ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	307

I. СЛОВО ПРО НЕСКОРЕНИХ ДО ОДНОДУМЦІВ ТА КОЛЕГ

Як наскрізні рани в серці – прощання з нашими Героями: студентами, випускниками. На сьогодні їх – 23.

ЗГАДАЄМО КОЖНОГО. ВОНИ – У НАШОМУ СЕРЦІ НАЗАВЖДИ! МАКАРЕНКІВЦІ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

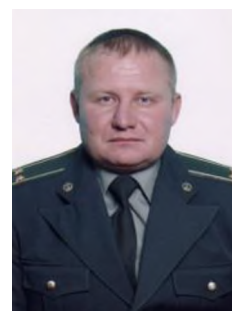
Аніщенко Олександр Григорович – (05.05.2014)
Герой України, полковник, заступник начальника
відділу «А» СБУ, випускник факультету фізичного
виховання 1993 року.

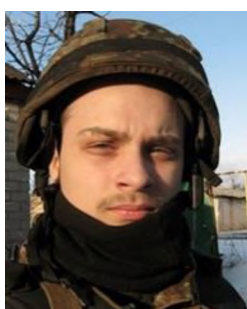
Абрамів Артур Юрійович – (26.02.2017)
гранатометник 15 ОМПБ «Суми», студент НН
Інституту фізичної культури.

Наріжний Максим Сергійович – (27.03.2017)
санітар-стрілець 46 ОБСП, студент НН Інституту
фізичної культури.

Ширков Сергій Іванович – (24.12.2017)
підполковник, співробітник Департаменту контр-
розвідки СБУ, випускник філологічного факультету
1999 року.

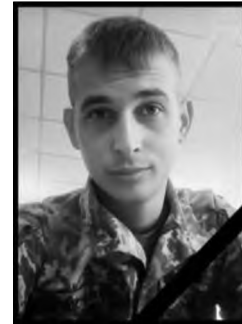
Кривич Андрій Андрійович – (27.03.2018)
доброволець ДУК «Правий Сектор», студент
НН Інституту педагогіки та психології.

Лобода Едуард Віталійович – (04.07.2019) старший солдат, оператор-радіотелефоніст 24 ОМБ, студент історичного факультету.

Бєлявський Олександр Олегович – (07.03.2022) доброволець, випускник фізико-математичного факультету.

Бирченко Олег Вікторович – (березень 2022) лейтенант, випускник фізико-математичного факультету 2018 року.

Харлашко Денис Дмитрович – (28.03.2022) розвідник-навідник 13 ОДШБ, 95-ї ОДШБр, студент НН Інституту фізичної культури.

Лисенко Сергій Олександрович – (04.03.2022) солдат 58-ї ОМПБ імені гетьмана Івана Виговського, випускник факультету фізичної культури 2008 року.

Щєлінський Владислав – (22.03.2022) старший лейтенант 36-ї ОБМП, випускник магістратури НН Інституту фізичної культури 2021 року.

Бондаренко Денис Олександрович – (01.05.2022) доброволець ОЗСП «АЗОВ», студент НН Інституту фізичної культури.

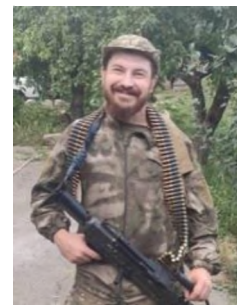
Одінцов Олександр Миколайович – (12.05.2022)
командир мінометного взводу 58-ї ОМПБ імені
гетьмана Івана Виговського, випускник НН Інституту
фізичної культури 2020 року.

Пасько Віталій Вікторович –
(10.06.2022) водій 2-го ДШ бат, 95-ї ОДШБ,
випускник історичного факультету 2006 року.

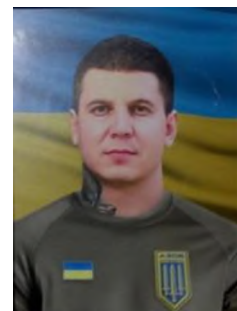
Крючковий Артем Миколайович – (21.07.2022)
штаб-сержант, інспектор прикордонної служби
другої категорії, випускник історичного факультету
2013 року.

Горбач Сергій Володимирович – (04.09.2022)
стрілець, помічник гранатометника 24-го ОШБ
«Айдар», випускник історичного факультету
2013 року.

Мартиненко Дмитро – (02.10.2022) молодший
лейтенант, випускник фізико-математичного
факультету.

Скаржинський Костянтин Євгенович – (17.01.2023)
молодший сержант, студент НН Інституту фізичної
культури.

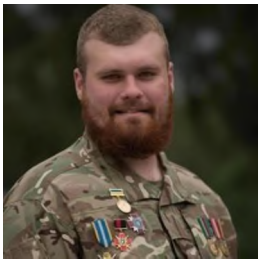
Рогинець Олексій Анатолійович – (08.02.2023) сапер
Конотопського батальйону ТРО, випускник
історичного факультету.

Матвієнко Валентин Борисович – (11.04.2023)
молодший сержант, випускник фізико-математичного
факультету.

Кобченко Ілля Віталійович –
(08.09.2023) головний сержант, гранатометник
ПКШР 7 прикордонного Карпатського загону
ДПСУ

Белашов Богдан Олегович – (31.09.2023)
військовослужбовець 3 ОШБ, студент фізико-
математичного факультету

Андрій Шиян- доброволець, випускник
природничо-географічного факультету, загинув у
пекельних боях на Бахмутському напрямку.

Найвищу ціну – ціну власного життя, ціну крові – за незалежність України та нашу свободу макаренківці почали сплачувати ще у 2014 році і сплачують її сьогодні, на наш невимовний жаль, сьогодні вже набагато частіше.

Уклонімося пам'яті загиблих Героїв, воїнів, які віддали своє життя за нашу свободу і незалежність! Пам'ять про них живе і буде жити в серці кожного українця, кожного освітянина, кожного макаренківця!

Пам'ятаємо кожного українця й кожного колегу, студента, випускника, хто склав голову за нашу свободу і незалежність, і щоденно дякуємо – попри обстріли, бомбардування, загрозу життю і здоров'ю – за можливість жити, працювати, творити, досягати, спілкуватися, мріяти, навчати і вчитися. Із кінця лютого 2022 року й до сьогодні ми переживаємо це жахіття, але і сьогодні – ми нескорені!

Ніхто з нас не очікував і не думав, що таке взагалі колись може статися – повномасштабна війна на українській землі, зокрема на Сумщині. Я теж не думав про те, що доведеться керувати університетською спільнотою під час війни. У перші ж години, коли все почалося, прийшло усвідомлення, що ми на порозі докорінних змін. Я зрозумів, що треба зібратися, відкласти емоції, страх та біль

у сторону, бо ми відповідальні за долі колективу Університету, ми відповідальні за наш Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. І нам це вдалося!

Ми з Вами пережили багато неприємних і трагічних моментів, відсутність світла, обстріли, втрату колег, студентів, рідних. Ми вистояли!

На всі виклики воєнного часу ми відповідаємо мужньо, зібрано й гідно.

Рік 2023 за обсягом і характером викликів для Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка був одним із найскладніших у його майже 100-річній історії.

Упродовж 2023 року Університет продовжував працювати в нових для нас умовах – умовах війни. Університет налагодив освітній процес дистанційно, що дало змогу здобувачам освіти завершити навчання в установлені терміни. Університет успішно провів вступну кампанію 2023 року, виконав державне замовлення з набору студентів і, як було в мирні часи, здійснив набір студентів на контрактну форму навчання. Освітня й методична діяльність Університету, із одного боку, відбувалася відповідно до попередньо затверджених планів, із іншого – довелося вирішувати багато питань, які раніше перед нашими освітянами не поставали.

Ми вистояли у 2022, 2023 роках, вистоїмо й у майбутньому. Обладнані укриття. Створені власні Пункти незламності, які отримали в нас назву Безпечний освітній простір. Є можливість проводити заняття, інші заходи в безпечних умовах. Створена система аварійного електричного живлення. Завдяки невтомній праці ми не відірвані від країни і світу, а головне – забезпечуємо стале функціонування освітнього процесу, проведення наукових досліджень, ростимо покоління кваліфікованих фахівців майбутнього в Україні. Переживемо. Вистоїмо і переможемо!

Війна є найвищою з можливих стадій нестабільності умов життєдіяльності людей, установ, організацій, закладів. Це унеможливорює стратегічне планування. Важко вчасно прорахувати свої дії. Але ми вийдемо з випробувань у якісно новій якості.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка – це університет України, діяльність якого ґрунтується на принципі інтеграції освіти, наукових досліджень та інновацій.

Отож протягом звітнього періоду зусилля колективу Університету були зосереджені на забезпеченні високої якості освітнього процесу та науково-інноваційної діяльності в умовах воєнного стану. Обстановка потребувала нестандартних рішень щодо забезпечення неперервності освітнього процесу, а також науково-інноваційної роботи водночас

зі збереженням їхньої якості. При цьому слід було організувати заходи захисту макаренківців, забезпечити збереження здоров'я і життя учасників освітнього процесу. Університет за всіма напрямками роботи не лише працював стабільно, але й продовжив рух курсом розвитку, передусім у напрямі акредитації освітніх програм, формування нових наборів компетентностей, необхідних сучасному фахівцю і, тим більше, фахівцеві майбутнього.

Зміна реалій існування викликала необхідність проведення корегування положень Стратегії розвитку Університету на період до 2032 року. Діючи в кризових умовах, потерпаючи від людських і матеріальних утрат, Університет здійснив цілу низку кроків, що були спрямовані на сталий розвиток освітньої та наукової діяльності, особливо у сфері міжнародної співпраці.

Найкращим джерелом інформації про ці запити є ринок праці, де Університет посідає третє місце в Україні щодо забезпечення випускників першим робочим місцем, тому Університет і далі зміцнював зв'язки із закладами освіти, стейкхолдерами, компаніями-роботодавцями, особливо тими, що належать до наукомістких сучасних галузей та активно впроваджують сучасні інноваційні технології.

Варто додати, що партнерські відносини з такими закладами, організаціями, компаніями і підприємствами не обмежуються лише питаннями працевлаштування випускників Університету й організації на базі Університету цільової додаткової підготовки для роботи на них, зокрема і за моделлю дуальної освіти, але й забезпечують розширення тематики і поглиблення інноваційної діяльності Університету із залученням до участі в ній студентів і аспірантів.

Звісно, Університет продовжив і організаційне самовдосконалення шляхом реформування системи управління, оптимізації його структури, удосконалення функцій, автоматизації управлінської діяльності відповідно до сучасних викликів і вимог тощо.

Певним свідченням правильності обраного курсу стали результати акредитації освітніх програм Університету у 2023 році: на кінець грудня відповідно до графіка акредитацій, затвердженого Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, в Університеті було акредитовано 6 освітніх програм бакалаврів, 3 освітні програми магістрів і 3 освітньо-наукові програми докторів філософії.

У грудні 2023 року Університет відсвяткував свій черговий день народження – 99-ту річницю з дня свого заснування. Скромно, але гостинно ми зустрічали численних друзів Університету: колег-ветеранів, випускників, керівництво міста й області, роботодавців і стейкхолдерів, приймали відеовітання від випускників і студентів і

усіх континентів, говорили про досягнення та виклики, обговорювали плани та візії розвитку нашого потужного та авторитетного Університету на наступні десятиліття.

Місія макаренківської родини – упровадження суспільних цінностей, серед яких освіта і наука мають першочерговий пріоритет задля соціального та економічного розвитку Сумщини, України. Високі освітні та наукові стандарти Університету сприяють формуванню особистості, яка володіє достатнім інтелектуальним потенціалом для підтримки й реалізації стратегічних завдань країни.

Більш детально про ці та інші аспекти діяльності ректора та всього Університету – у звіті про роботу за окремими напрямками та про виконання цільових показників діяльності ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. У цьому звіті наведено показники щодо виконання вимог Контракту та цільових показників Університету; виконання положень Статуту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка; показників використання державного майна; набір, збереження та випуск висококваліфікованих кадрів та ефективності підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру; досягнення в забезпеченні якості освітнього процесу; академічна мобільність; видання посібників, науково-методичної літератури та дотримання законодавства у сфері діяльності Університету, висвітлена міжнародна діяльність, допомога Збройним Силам України; забезпечення фінансової стабільності Університету; сприяння працевлаштуванню випускників та здобувачів вищої освіти; охорона праці та безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу.

Я з упевненістю дивлюся в майбутнє, адже наш Університет і надалі зберігатиме свій авторитет серед визнаних закладів вищої освіти України та за кордоном, що ми багато зробимо для великої Перемоги!

Глибоко поважаю кожного з Вас: здобувачів вищої освіти, студентське самоврядування та актив, проректорів, директорів навчально-наукових інститутів, деканів факультетів, керівників структурних підрозділів, завідувачів кафедр, профспілки Університету.

Щиро дякую всім учасникам освітнього процесу за неоціненний вклад у розвиток Університету, за любляче серце і велику душу, за те, що ми разом упевнено крокуємо до ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ!

**З великою повагою –
Ректор**

Юрій ЛЯННОЙ

II. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ

2.1. Стратегія розвитку Університету

2.2. Вчена рада як колегіальний орган управління Університетом

2.3. Конференція трудового колективу – вищий колегіальний орган громадського самоврядування

2.4. Студентське самоврядування як форма самореалізації здобувачів вищої освіти

2.5. Наглядова рада

2.6. Робочі та дорадчі органи Університету

2.7. Науково-методична рада

2.8. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

- наповнення та супровід веб-сайту Університету
- Університет у соціальних мережах
- нормативно-правова база освітньої діяльності Університету

2.1. Стратегія розвитку Університету

У червні 2023 року спільним рішенням вченої ради та конференції трудового колективу Університету (протокол № 12/7 від 26.06.2023 року) ухвалена та затверджена наказом № 260 від 26.06.2023 року Стратегія розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка до 2032 року (Нова редакція) (далі – Університет, далі – Стратегія), що визначає напрями розвитку Університету, окреслює стратегічні орієнтири підвищення ефективності його діяльності як освітнього-наукового, інноваційного комплексу Слобожанщини та України, який сприяє всебічному розвитку особистості, забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців для Сумщини, України та іноземних держав і визначає його основні характеристики, що повинні бути сформовані до 2032 року.

Місія Університету визначає розвиток галузі освіти в регіоні, Україні та у світі шляхом підготовки конкурентних, висококваліфікованих фахівців, креативних особистостей з високим рівнем загальної та професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності; генерування та поширення нових ідей та знань; проведення та реалізація наукових досліджень у сферах педагогіки, менеджменту, фізичної культури і спорту, мистецтва, прикладних наук; культурно-просвітницька діяльність, спрямована на утвердження соціальних цінностей: формування інтелектуального, соціального та духовного капіталу суспільства, готового до викликів майбутнього.

Стратегічною метою розвитку Університету до 2032 року є:

- ефективність управління Університетом; розвиток корпоративної культури, утвердження моральних цінностей;
- привабливість та лідерські позиції серед педагогічних закладів вищої освіти України;
- довіра громадян, держави та бізнесу до освітньої, наукової та інноваційної діяльності, яка є доступною для різних груп населення: якісна комплексна підготовка конкурентоспроможних учителів, викладачів, фахівців у галузі економіки, менеджменту, психології, туризму, комп'ютерних та прикладних наук, мистецтва та спорту, здатних жити та творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі;
- конкурентоспроможність Університету на всеукраїнському та світовому ринку надання освітніх послуг: бути відданим патріотом України, громадянином Європи та світу, провідником національних інтересів; працювати на рівні сучасних освітніх технологій в умовах інтеграції в загальноєвропейське співтовариство;
- розвиток студентського самоврядування та ефективної молодіжної політики, де кожен учасник освітнього процесу вважає своєю місією бути освіченим українцем, громадянином, патріотом, професіоналом, носієм культури;
- інтернаціоналізація діяльності Університету.

Досягнення **стратегічної мети** розвитку Університету передбачає ефективну реалізацію освітнього, наукового, виховного та соціально-спрямованого компонентів діяльності як завдань перспективного розвитку Університету, спрямованого на реалізацію завдань у галузі освіти, науки, регіону та соціальної діяльності.

Візія визначає, що Університет – лідер із високою корпоративною культурою, інноваційною якісною освітою, актуальною наукою, постійним прагненням до досконалості.

Орієнтирами для розвитку Університету обрано академічне лідерство; інноваційність освітньої діяльності; міжкультурну взаємодію, освітню мобільність, міжнародну популяризацію результатів наукових досліджень; розвиток корпоративної культури з урахуванням багаторічних традицій Університету та принципів студентоцентрованого освітнього процесу.

Учасники освітнього процесу сповідують наступні цінності:

- **Національна свідомість, Громада:** де Університет – частина сумської громади, ми працюємо на громаду, сприяємо її розвитку; **Макаренківська родина; Особистість; Лідерство; Довіра; Професіоналізм; Колегіальність та повага до людської гідності; Креативність; Відповідальність; Верховенство права; Протидія дискримінації; Академічна свобода; Конфлікт інтересів.**

Для реалізації мети Стратегії визначено сильні та слабкі сторони Університету, розроблено стратегічні та операційні цілі та завдання на найближче десятиліття з відповідними показниками/індикаторами, досягнення, механізми, очікувані результати, заходи щодо проведення моніторингу реалізації Стратегії в навчальному році.

Змістове наповнення реалізації стратегічних напрямів розвитку Університету, терміни виконання завдань та орієнтовні обсяги

фінансування представлені у Плані роботи Університету на 2023-2024 навчальний рік, які прийняті до виконання.

2.2. Вчена рада як колегіальний орган управління Університетом

Для розгляду найважливіших питань діяльності в Університеті створена вчена рада – колегіальний орган управління Університетом, яку очолює ректор Університету, доктор педагогічних наук, професор – **Юрій ЛЯННОЙ**, який обраний таємним голосуванням із числа членів вченої ради на термін 5 років.

Склад вченої ради обрано відповідно до ст. 36 Закону України «Про вищу освіту» конференцією трудового колективу Університету, рішенням студентського самоврядування Університету та затверджено наказом ректора № 393 від 25 вересня 2020 року «Про затвердження складу вченої ради університету».

До складу вченої ради Університету входять за посадами ректор, проректори, декани факультетів, директори навчально-наукових інститутів, учений секретар, директор Наукової бібліотеки, головний бухгалтер, керівники органів самоврядування, голови первинних профспілкових організацій працівників Університету, а також виборні представники, які представляють наукових, науково-педагогічних працівників і яких обирають із завідувачів кафедр, професорів, докторів наук, докторів філософії від факультетів, загально-університетських кафедр; виборні представники студентів, керівник студентського самоврядування Університету.

Головним завданням вченої ради Університету є вирішення найважливіших питань навчальної, навчально-методичної, наукової, виховної роботи та кадрової політики Університету.

Організаційною формою роботи вченої ради є засідання, які проводяться не рідше, ніж один раз на місяць (як правило, четвертий понеділок місяця).

План роботи, за яким працює вчена рада, ухвалений рішенням вченої ради від 29 серпня 2023 року та введений в дію наказом по Університету № 305 від 29 серпня 2023 року.

У 2023 році відбулося 12 засідань вченої ради Університету, на яких було розглянуто усі питання відповідно до Плану роботи Університету.

Крім планових питань, було розглянуто кадрові та кваліфікаційні питання, а саме: присвоєно вчене звання професора (Лукашова Т.Д., Ілляшенко Н.С., Каленик М.В., Коваленко Н.В., Омеляненко В.А., Чистякова І.А.) та доцента (Жуков О.В., Король О.М., Максименко Л.М., Харченко Т.Г., Шестопапов Р.М., Давидова Т.В.), обрано за конкурсом на посади 4 завідувачів кафедр: англійської філології та лінгводидактики, права та публічного управління, історії України, туризму і готельно-ресторанного сервісу та дев'ятьох професорів.

Усі кадрові та кваліфікаційні питання вчена рада розглядала в порядку, передбаченому Статутом Університету.

До 99-річниці з дня заснування Університету на засіданні вченої ради в листопаді було присвоєно почесні звання «Почесний доктор», «Почесний професор», «Професор», «Доцент». Присвоєно почесний знак «За видатні заслуги перед колективом Університету» 1 працівнику Університету – помертню.

За звітний період рішенням вченої ради Університету було перейменовано кафедру здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії на кафедру терапії та реабілітації, кафедру права та методики викладання правознавства на кафедру права та публічного управління, а також було перейменовано методично-організаційний відділ на відділ організації інформаційно-аналітичної роботи, академічної співпраці та комунікації.

Вчена рада прийняла рішення щодо створення у структурі Університету відділу євроінтеграції та інтернаціоналізації.

- Вчена рада розглядала планові питання, за підсумком чого було:
- сплановано діяльність Університету на 2023-2024 навчальний рік за всіма видами діяльності;
  - розглянуто перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Університету;

- затверджено результати рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників у 2022-2023 навчальному році;
- підбито підсумки вступної кампанії 2023 року: результати профорієнтаційної роботи, підсумки вступу на навчання за всіма освітніми рівнями;
- проаналізовано стан та поставлено завдання щодо підвищення ефективності підготовки науково-педагогічних кадрів та діяльності спеціалізованих вчених рад;
- окреслено перспективи та спрямовано роботу кафедр, навчально-наукових інститутів та факультетів щодо посилення міжнародного співробітництва Університету та академічної мобільності учасників освітнього процесу;
- розглянуто шляхи реалізації стратегії розвитку Наукової бібліотеки Університету;

Для якісної роботи всіх структурних підрозділів Університету, крім поточних і головних питань, на засіданні вченої ради Університету були розглянуті питання: «Про надання рекомендації до друку та надання Грифу СумДПУ імені А.С. Макаренка», «Про затвердження та уточнення тем дисертаційних досліджень аспірантів та здобувачів наукових ступенів», тощо.

Усі ухвалені рішення вченої ради Університету були введені в дію наказом ректора.

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про вищу освіту», ухвалені рішення вченої ради, затверджені та введені в дію наказами по Університету, є обов'язковими для виконання всіма працівниками Університету.

Накази про введення рішень вченої ради оприлюднені на офіційному сайті Університету в розділі «Вчена рада». Контроль за виконанням рішень та ухвал вченої ради покладений на відповідальних осіб, визначених наказом.

У червні кожного року вчений секретар на засіданні вченої ради Університету звітує про стан та якість виконання рішень вченої ради.

Основні документи, що регламентують діяльність вченої ради (Положення про вчену раду, регламент вченої ради, склад вченої ради), оприлюднені на офіційному сайті Університету в розділі «Вчена рада».

2.3. Конференція трудового колективу – вищий колегіальний орган громадського самоврядування

Конференція трудового колективу Університету є вищим колегіальним органом громадського самоврядування Університету. У ній представлені всі категорії учасників освітнього процесу Університету, зокрема й виборні представники з числа студентів. Загальна кількість делегатів конференції становить 200 осіб.

У 2023 році відбулося два засідання конференції трудового колективу, на яких розглянуті наступні питання:

- Схвалення та затвердження Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка до 2032 року. Нова редакція.
- Унесення змін до Колективного договору щодо роботи Університету під час воєнного стану.
- Розглянуто питання соціального захисту учасників освітнього процесу.
- Затвердження Звіту ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за 2022 рік та виконання ним цільових показників, визначених Контрактом.
- Дообрання членів вченої ради Університету.
- Інші питання щодо забезпечення життєдіяльності учасників освітнього процесу.

2.4. Студентське самоврядування як форма самореалізації здобувачів вищої освіти

Студентське самоврядування в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка є гарантованим державою правом студентів самостійно або через представницькі органи вирішувати питання, віднесені до їх повноважень.

Метою студентського самоврядування є створення умов для самореалізації особистості студентів і формування в них організаторських навичок, лідерських якостей, умінь відстоювати свої права та виконувати обов'язки.

Діяльність органів студентського самоврядування (ОСС) спрямована на удосконалення навчального процесу, позанавчальної діяльності студентів, зростання у студентській молоді соціальної відповідальності.

Студентське самоврядування дбає по поповненню макаренківської родини, долучається до профорієнтаційних заходів, Днів відкритих дверей Університету та навчально-наукових інститутів/факультетів.

У межах своєї діяльності студентське самоврядування активно взаємодіє з МЦ «Романтика» та відділом молодіжної політики Сумської міської ради. Команди студентів нашого Університету неодноразово перемагали в заходах, організованих молодіжним центром. Також ОСС взаємодіє з міжнародною молодіжною організацією AIESEC (АЙСЕК) в Україні.

Це одна з найбільших у світі молодіжних організацій, яка працює у сфері цілей сталого розвитку ООН, організовує професійні та волонтерські стажування, займається розвитком соціальних проєктів та лідерства серед студентської молоді. Також представники студентського середовища входять до Молодіжної ради при Сумському міському голові, Сумської обласної молодіжної ради та Студентської ради при голові Сумської обласної військової адміністрації.

Студентське самоврядування є надійною опорою адміністрації Університету в організації виховної, культурної, творчої та спортивної діяльності, а також виступає постійним ініціатором нових проєктів і заходів.

ОСС активно працює над розвитком у студентів навичок, необхідних для допомоги собі та оточуючим. Зокрема, 16-17 березня

в Молодіжному центрі «Романтика» відбувся тренінг з домедичної допомоги, участь у якому взяли студенти СумДПУ імені А.С.Макаренка. Протягом двох тренувальних днів учасники навчалися розрізняти та зупиняти кровотечі, проводити реанімаційні дії, вивчали алгоритми надання допомоги при невідкладних станах.

Команда самоврядування, до якої входили представники різних факультетів та інститутів, узяла участь у дводенній «Школі студентського самоврядування», яка 22-23 червня відбувалася на базі МЦ «Романтика». Разом зі спеціалістами відділу молодіжної політики Сумської міської ради, представниками ГО «Національна асамблея студентів України» та управлінням молоді та спорту Сумської ОВА говорили про мотивацію для студентів, як тримати команду в ресурсі, покращити лідерські, комунікаційні та інші навички, необхідні студентській та університетській спільнотам.

Із нагоди початку навчального року студентське самоврядування підготувало відео-флешмоб «З Україною в серці», який отримав майже 150 тисяч переглядів у соціальних мережах та понад 4 тисячі вподобань.

11 жовтня представники студентського самоврядування Університету разом із колегами з інших університетів міста взяли участь у зустрічі з народним депутатом України, головою підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Юлією Гришиною. Тема зустрічі, яка відбувалася на базі Сумського НАУ, – «Можливості студентів в умовах воєнного стану».

У жовтні самоврядуванням було організовано декілька кінопереглядів у одному з укриттів Університету. Мета заходів –

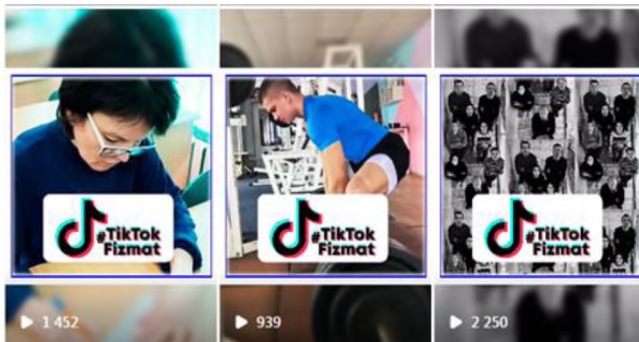
об'єднати студентів різних курсів за спільним заняттям. Після перегляду фільмів відбувалося обговорення та висловлення власних вражень, що сприяє розвитку комунікативних якостей молоді.

Представники самоврядування взяли участь у кампанії «Молодь у місцевому самоврядуванні», у ході якої відвідали разом із громадськими активістами приймальні місцевих депутатів та обговорили структуру місцевого самоврядування в місті Суми.

У Міжнародний день студента, що відзначається 17 листопада, студентський актив зустрів у СумДПУ імені А.С. Макаренка колег із інших університетів міста, підготувавши для них захоплюючий та пізнавальний квест, у рамках якого гості дізналися про історію та сьогодення Сумського педагогічного.

Студентське самоврядування інститутів та факультетів регулярно організовує челенджі та флешмоби, запрошує студентів та випускників ділитися спогадами про найяскравіші сторінки свого студентського життя.

ОСС залучає студентів та викладачів до створення трендових відеороликів для популяризації Університету та факультетів у соціальних мережах, зокрема в Інстаграм, ТікТок та Ютуб.

2.5. Наглядова рада

Наглядова рада Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка створена згідно зі ст. 37 Закону України «Про вищу освіту» та затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 508 від 22 травня 2023 року з метою сприяння розв'язанню завдань перспективного розвитку Університету, залученню фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності та

здійснення громадського контролю за їх використанням, а також за управлінням його майном, додержанням мети його створення.

Діяльність Наглядової ради визначена Положенням про Наглядову раду Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Очолює Наглядову раду

Університету випускниця навчально-наукового інституту фізичної культури, нині – заступник Сумського міського голови з питань виконавчої роботи, кандидат наук з державного управління **Віра Мотречко**.

Члени Наглядової ради є активними часниками освітнього процесу Університету: долучаються до викладацької діяльності; беруть участь у науково-практичних конференціях, семінарах, святкових заходах; надають допомогу здобувачам вищої освіти та випускникам у працевлаштуванні; є активними учасниками профорієнтаційної роботи серед учнівської молоді та долучаються до організації підвищення кваліфікації педагогічних та інших працівників.

У березні та червні 2023 року відбулися засідання Наглядової ради Університету, на яких було розглянуто наступні питання:

- Про стан формування кадрової політики в Університеті та забезпечення педагогічними кадрами галузі освіти в період воєнного стану.
- Про наукову діяльність професорсько-викладацького складу Університету.
- Про зміни у складі Наглядової ради Університету.
- Розгляд проекту Плану роботи Університету на 2023-2024 навчальний рік щодо реалізації Стратегії розвитку Університету до 2032 року та безпеку учасників освітнього процесу під час воєнного стану.

та були ухвалені наступні рішення:

- ✓ Спланувати роботу Наглядової ради Університету на удосконалення освітнього процесу в Університеті в умовах воєнного стану.
- ✓ Більш широко залучати до реалізації заходів, визначених Планом роботи Університету, студентське самоврядування та профспілки.
- ✓ Спланувати спільну роботу Університету та управління освіти і науки міста Суми щодо проведення профорієнтаційної роботи; забезпечення педагогічними кадрами; організація підвищення кваліфікації та сертифікації педагогічних працівників; залучення учнівської молоді до занять у гуртках, секціях, клубах, центрі розвитку тощо.

2.6. Робочі та дорадчі органи Університету

Ректорат – колегіальний орган Університету, який вирішує поточні питання освітньої, наукової, соціальної, виховної, спортивної, культурно-масової, господарської та фінансової діяльності.

Відповідно до Положення про ректорат Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ректорат на 2023-2024 навчальний рік розробив та забезпечує реалізацію заходів щодо вдосконалення організації роботи Університету, створення належних умов для реалізації освітнього процесу в умовах воєнного стану, здійснення наукової та виховної роботи, кадрової, фінансової, господарської та міжнародної діяльності, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення, соціальних питань, спортивних та культурно-масових заходів Університету;

- розглядає та вирішує перспективні та поточні питання діяльності, що передбачені Статутом і відповідними положеннями Університету;

- здійснює оперативний контроль за виконанням законодавства України, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку та положень Університету, Стратегії розвитку Університету;

- заслуховує на своїх засіданнях звіти проректорів та керівників структурних підрозділів про проведену роботу та координує роботу підрозділів Університету, забезпечуючи їх взаємодію для проведення освітніх, наукових та інших заходів, які організовує чи в яких бере участь Університет.

Розгляд планових питань, які виносяться на засідання ректорату, сплановані та затверджені у Плані роботи Університету на навчальний рік.

У 2023 році проведено 26 засідань ректорату.

2.7. Науково-методична рада

Науково-методична рада Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка є постійно діючим колегіальним дорадчим органом щодо координації діяльності навчальних підрозділів Університету, який визначає основні напрями освітньо-методичної, науково-методичної роботи з питань

підвищення ефективності та якості вищої освіти й удосконалення освітнього процесу з проблем вищої школи, наукових основ організації та керівництва освітнім процесом, сучасних технологій, форм і методів навчання, удосконалення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників Університету. Метою діяльності науково-методичної ради є забезпечення якості методичного забезпечення освітнього процесу; планування та контроль його стану на кафедрах; розробка практичних рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу; покращення якості викладання; упровадження сучасних моделей, технологій, форм і методів навчання, узагальнення та розповсюдження передового досвіду у сфері навчальної і методичної діяльності.

До її завдань входять:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- аналіз результатів оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету;
- надання рекомендації щодо забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- розроблення рекомендації щодо забезпечення функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- вивчення проблем, пов'язаних із дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, у тому числі створення та забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; інших процедур і заходів;
- розроблення рекомендацій щодо поширення й імплементації в освітній процес Університету зарубіжного досвіду кращих практиків університетської освіти;
- унесення пропозицій щодо затвердження плану заходів із моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на навчальний рік;
- координація науково-методичної роботи в навчально-наукових інститутах, на факультетах і кафедрах;
- розгляд та погодження проєктів нових нормативних документів, що регламентують організацію та зміст навчально-методичного забезпечення, підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення;

- розгляд питань із ініціативи ректорату та вченої ради Університету щодо організаційного, методичного рівня освітнього процесу та наукове його забезпечення на конкретних кафедрах, факультетах, у навчально-наукових інститутах і підготовка висновків про їх відповідність установленим вимогам;
- внесення пропозицій щодо вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті з урахуванням новітніх освітніх технологій, розроблення рекомендацій щодо його концептуального розвитку та процедурного вдосконалення;
- надання експертних висновків щодо нових освітніх компонентів у освітніх програмах та навчальних планах;
- формування пропозиції для активізації застосування в освітньому процесі інноваційних методів навчання, сучасних технічних засобів та програмних продуктів, напрямів науково-методичного забезпечення освітнього процесу в Університеті, удосконалення змісту вищої освіти з урахуванням тенденцій розвитку національної системи освіти, узагальнення та впровадження прогресивних освітніх технологій.

Свою роботу науково-методична рада здійснює шляхом проведення регулярних засідань та зібрань у формі «круглих столів», конференцій, створення робочих груп та експертних комісій із окремих питань.

Результатом роботи науково-методичної ради Університету у 2023 році стала розробка та введення в дію нових та оновлення існуючих нормативних документів, спрямованих на виконання Закону України «Про вищу освіту»; удосконалення методичного забезпечення, організації та проведення освітнього процесу:

- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (протокол № 3 від 08.05.2023 р.);
- Зміни до Положення про планування та облік науково-педагогічної роботи професорсько-викладацького складу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (протокол № 4 від 30.05.2023 р.);
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного університету імені А.С. Макаренка (протокол № 1 від 03.11.2023 р.).

Науково-методична рада планує й у подальшому спрямовує свою роботу на координацію і вдосконалення навчально-методичної діяльності; підвищення ефективності та якості освітнього процесу;

розробку рекомендацій щодо організації основних видів навчальної та методичної роботи, націлених на покращення теоретичної, практичної і професійної підготовки майбутніх фахівців.

2.8. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

- Наповнення та інформаційний супровід веб-сайту та діяльності Університету

- Університет у соціальних мережах

- Нормативно-правова база освітньої діяльності Університету

Наповнення та інформаційний супровід веб-сайту та діяльності Університету

Різке прискорення розвитку інформаційних і комунікаційних технологій стало початком всесвітнього процесу переходу від *«індустріального»* до *інформаційного суспільства*.

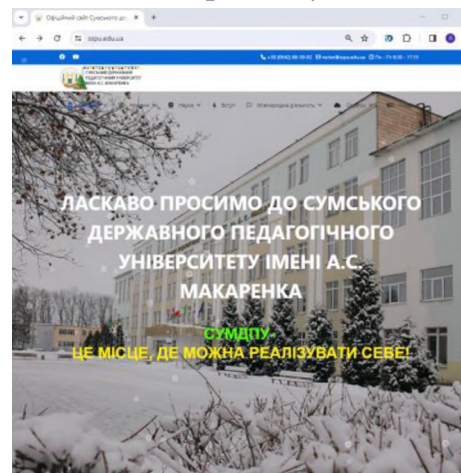
Інформаційне, організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу є важливою та необхідною умовою якісної підготовки здобувачів Університету та включає:

- Статут; Стратегія розвитку Університету; Колективний договір; довідкова та нормативна інформації загального доступу;
- положення про діяльність Університету та його структурних підрозділів, органів управління та самоврядування;
- освітньої діяльності та вступу на навчання; забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; висвітлення роботи щодо дотримання норм академічної доброчесності; документи зі спеціальностей і освітніх, освітньо-наукових програм, робочих програм освітніх компонентів; навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін;
- із питань наукової діяльності; документації з інтелектуальної власності; документи деканату та кафедр;
- відомості про якісний склад професорсько-викладацького складу та кадровий потенціал структурних підрозділів Університету;
- міжнародна діяльність Університету;
- робота органів студентського самоврядування;
- співпраця з роботодавцями та стейкхолдерами, випускниками;
- інформація про знаменні події, новини, що відбуваються

в Університеті та студентському житті, для формування розділів новин та анонсів веб-сайту використовується весь потік інформації, джерелами якого є структурні підрозділи Університету.

Метою розміщення інформації на веб-сайті Університету є:

- Представлення та популяризація діяльності Університету та його підрозділів у світовій мережі Інтернет: створення цілісного позитивного образу Університету, висвітлення питань його діяльності, освітнього та наукового потенціалу, інвестиційної привабливості.
  - Розширення взаємодії та співпраці Університету та його структурних підрозділів із освітніми, науковими закладами та установами, підприємствами, організаціями, фондами, фірмами, бізнес-структурами Сумщини, України та зарубіжжя.
  - Забезпечення діяльності Університету: оперативне поширення рішень керівництва Університету; сприяння взаємодії між структурними підрозділами; сприяння проведенню наукового та освітнього процесів.
  - Надання користувачам необхідної інформації про роботу структурних підрозділів Університету.
  - Оперативне інформування про події, що відбуваються в Університеті.
  - Розвиток наукових і навчальних зв'язків із університетами і науковими установами.
- Також на сайті відображені:
- Офіційна та оперативна інформація, що стосується основних сфер діяльності Університету, спрямована на зовнішнього та на університетського користувача.
  - Відомості про структурні підрозділи, посилання на їхні сайти та інші інформаційні ресурси Університету.
  - Довідкова та нормативна інформації для студентів і працівників Університету, пов'язана з навчальною та науковою роботою.
  - Інша інформація, що представляє інтерес для цільової аудиторії сайту: абітурієнтів, студентів, аспірантів, викладачів, науковців, працівників та партнерів Університету.

- Сайт Університету та сайти структурних підрозділів Університету функціонують в україномовній та англійській версіях.

Специфіку сучасних інноваційних процесів у системі освіти обумовлюють взаємопов'язані тенденції: неперервний прогрес знань, тотальна інформатизація всіх сфер життєдіяльності та постійне ускладнення суспільних відносин. Ці особливості визначають інформаційно-комунікативний тип інноваційних процесів, основою функціонування яких є інтерактивна взаємодія їх учасників, обмін інформацією, знаннями, досвідом. Тому значна роль у організації інноваційних освітніх процесів відводиться інформаційно-комунікаційним технологіям, які виступають дієвими засобами збору, обробки, зберігання, передавання та використання інформації, необхідної для забезпечення науково-методичного, інформаційно-управлінського та консультативного супроводу нововведень у закладах загальної середньої освіти.

У сучасному інформаційному світі знання стають основними стратегічними ресурсами соціального прогресу, продуктивності економіки та виступають одним із важливих критеріїв індексу розвитку людського потенціалу. Однак знання набувають цінності та стають імпульсом для технологічних і соціальних змін лише за умови їх практичної реалізації у формі інновацій, адже перетворення теоретичних знань у інновації є основною функцією інноваційного процесу.

Створення на базі Університету успішної інтегративної моделі інноваційного освітнього процесу, до якого увійшли всі заклади загальної середньої, професійно-технічної (професійної), фахової передвищої освіти області, як координаційного центру в освітній інноваційній інфраструктурі регіону, надає можливість усім цим закладам надавати консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, експертні, методичні, освітні послуги із забезпечення інноваційної діяльності закладів освіти.

Реалізація діяльності моделі інноваційного освітнього процесу створює інформаційно-комунікаційне середовище, яке дозволяє швидко й ефективно обмінюватися інформацією завдяки розвинутим базам даних і ефективним зовнішнім каналам зв'язку та дозволяє додавати нові функції: ведення науково-дослідної та конструкторської роботи з використанням систем обчислювальної техніки й інформатики, електронних мереж і засобів зв'язку, за допомогою яких установлюються комунікації педагогів-новаторів із партнерами. Освітні мережі є потужним фактором поширення інноваційного

досвіду, взаємообміну інноваційними ідеями, мотиватором інноваційних змін, ефективним способом створення нових знань, спрямованих на підвищення ефективності освітнього процесу та якості його результатів, управлінської діяльності, а також поширення інноваційного досвіду в межах мережі закладів освіти та поза нею.

В Університеті напрацьована модель науково-методичного й інформаційного супроводу нововведень, які орієнтовані на забезпечення цілісності, системності, неперервності, доступності інформації для всіх учасників інноваційного процесу: діяльність відділу працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових освітніх послуг спрямована на реалізацію стратегії модернізації регіональної системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників на мережеву взаємодію, скоординованість дій Університету та методичних служб територіальних, районних і міських відділів та управлінь. Це вимагає формування інноваційної структури, чіткого визначення напрямків, видів та форм мережевої взаємодії. На сайті Університету створений портал, який є багатофункціональним інструментом для всіх учасників освітнього процесу: управлінців, методистів, учителів, вихователів, а в подальшому – учнів та їхніх батьків, який сприяє активній комунікації тематичних спільнот завдяки високій мобільності та доступності інформаційних ресурсів. Із метою проходження курсової підготовки на порталі щоденно реєструються педагогічні та соціальні працівники, управлінці закладів і установ освіти області та України. Такий єдиний, відкритий і доступний для всіх, особливо для сільських шкіл, інформаційно-комунікаційний простір уможлиблює неперервність підвищення інноваційної компетентності педагогів, створення і використання банку інновацій, обмін досвідом нововведень, що суттєво впливає на ефективність їх реалізації. <https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/pidvyshchennia-kvalifikatsii>

Університет у соціальних мережах

<https://sspu.edu.ua/>
[Facebook https://www.facebook.com/pressSS](https://www.facebook.com/pressSS)
https://www.instagram.com/sspu_ua/
https://www.youtube.com/channel/UCk8FOT0TPD9ZFU_N6dvdg

Комунікації в мережі Інтернет стали дієвим і популярним інструментом інтегрованих публік рилейшнз для досягнення синергетичного ефекту в масштабних PR-кампаніях та для реалізації короткотермінових завдань, для спілкування з цільовими аудиторіями,

підтримки репутації, просування бренду Університету. Активний розвиток соціальних мереж та їхня популярність у молоді роблять Facebook, Instagram, Telegram, Twitter, YouTube, Messenger, WhatsApp та інші ідеальним простором для побудови суб'єкт-суб'єктних комунікацій із основними цільовими аудиторіями: студентами та вступниками.

Популярність різних соціальних мереж у молодих людей, легкість використання та відсутність плати за присутність у інтернеті робить їх привабливим інструментом у PR-діяльності Університету. Мережеві комунікаційні технології, крім зручного та швидкого спілкування з цільовими аудиторіями, дозволяють за потреби змінювати хід PR-кампанії безпосередньо під час її проведення, чого не можна зробити при використанні інших каналів комунікації, які потребують попереднього створення медійного продукту.

У сучасному суспільстві, а особливо в умовах воєнного стану, у контексті посилення освітнього конкурентного середовища, спостерігається тенденція проникнення Інтернет-технологій у сферу вищої освіти, яка відіграє важливу роль у створенні та презентації іміджу Університету в

інформаційному освітньому просторі. Ураховуючи, що основні цільові аудиторії Університету – студенти і вступники – надають перевагу комунікаціям через інтернет-спільноти, тому всі служби зі зв'язків із громадськістю Університету розвивають цей напрям діяльності. Створюючи образ Університету, вагоме місце ми відводимо соціальним інтернет-мережам, якими вміло користуються викладачі, здобувачі вищої освіти, абітурієнти та їх батьки, роботодавці, конкуренти та просто зацікавлені особи.

Використовуючи соціальні інтернет-мережі, Університет популяризує свої власні освітні програми та послуги, інформує аудиторію про найважливіші події, представляє мистецькі, розважальні та спортивні заходи, особливу увагу приділяє вступній кампанії та співпраці з роботодавцями.

Діяльність Університету широко представлена в соціальних мережах Facebook, YouTube, Messenger, WhatsApp, Instagram, Telegram, Twitter.

На Facebook, YouTube, Messenger, WhatsApp, Telegram, Twitter, Instagram сторінках Університету висвітлюються дописи про науково-освітні події, що

відбуваються в Університеті: конференції, семінари, зустрічі з науковцями; поточна загальна інформація про Університет: питання вступної кампанії, випуск, зустрічі ректора, діяльність студентського самоврядування; досягнення Університету: видатні особистості, позиції в рейтингах; події мистецького та спортивного спрямування, події з Наукової бібліотеки, ботанічного саду, наукового товариства, видавничої діяльності.

У формуванні позитивного образу Університету чільне місце посідає візуальний супровід текстових дописів та змістовні відеоматеріали.

Нормативно-правова база освітньої діяльності Університету

Нормативно-правова база діяльності Університету – це документи, що встановлюють правила, загальні принципи чи характеристики різних видів освітньої діяльності або їхніх результатів. Документи, що складають нормативно-правову документацію, містять вимоги безпеки та дотримання законодавства, розпорядчих актів органів влади та Міністерства освіти і науки України, які стосуються визначених видів діяльності або їх результатів і доступні широкому колу користувачів – здобувачам вищої освіти, професорсько-викладацькому складу, абітурієнтам та їх батькам, випускникам, працівникам державних органів влади та місцевого самоврядування, громадськості.

Законодавчі та нормативні документи, які використовує Університет у своїй діяльності:

- ❖ Конституція України
- ❖ Закон України «Про освіту»

- ❖ Закон України «Про повну загальну середню освіту»
- ❖ Закон України «Про дошкільну освіту»
- ❖ Закон України «Про позашкільну освіту»
- ❖ Закон України «Про охорону дитинства»
- ❖ Закон України «Про охорону праці»
- ❖ КОДЕКС цивільного захисту України
- ❖ Постанови Кабінету Міністрів України
- ❖ Нормативно-правові документи МОН України: накази, листи
- ❖ Установчі та нормативні документи
- ❖ Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, затверджені у 2023 році
- ❖ ПОРЯДОК підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова №800 від 25.06.2018 р.)
- ❖ ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ про атестацію педагогічних працівників
- ❖ ПОЛОЖЕННЯ про сертифікацію педагогічних працівників
- ❖ ПОРЯДОК проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти

Протягом періоду існування Університету розроблена та впроваджується інструктивна та нормативно-правова база Університету, яка налічує більше трьохсот документів із загальних

питань діяльності Університету, діяльності структурних підрозділів, освітнього процесу та вступу на навчання, якості забезпечення освітньої діяльності та якості вищої освіти, академічної доброчесності наукової діяльності, міжнародних зв'язків та інтеграції Університету у світовий освітній простір, адміністративно-господарської діяльності, дотримання антикорупційних норм і правил, безпеки і охорони праці, дій під час надзвичайних ситуацій, кадрового потенціалу, ментального здоров'я учасників освітнього процесу та створення сприятливого мікроклімату в колективі та діяльності Університету під час воєнного стану.

У 2023 році вченою радою Університету ухвалено та введено в дію наказом ректора 29 документів, які є першоджерелами та новими редакціями вже існуючих документів.

- ❖ СТРАТЕГІЯ розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка до 2032 року (Нова редакція)

- ❖ Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Нова редакція)
- ❖ Положення про експертну раду стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про порядок надання платних послуг Науковою бібліотекою Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про ВЕБ-сайт Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ ПОРЯДОК організації роботи щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень стосовно запобігання корупції у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про атестацію педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про кафедру терапії та реабілітації Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про асистентську практику аспірантів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про природничо-географічний факультет Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про навчально-науковий центр «Ботанічний сад» Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про науково-методичну комісію Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про біостаніонар «Вакалівщина» Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про експертну раду стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
- ❖ Положення про конкурс із творчого письма за англomовним фільмом

- ❖ для старшокласників та здобувачів вищої освіти першого курсу «Переглядай рефлексивно, мисли критично, пиши креативно!» (англійською мовою)
- ❖ Положення про обробку та захист персональних даних працівників, студентів, аспірантів, докторантів і абітурієнтів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про ресурсний центр розвитку трансверсальних компетентностей здобувачів вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про наукову раду Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про науково-дослідну лабораторію хіміко-екологічного моніторингу довкілля Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про науково-дослідну лабораторію фізико-хімічних досліджень Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про студентський науково-освітній хаб Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про студентський науково-освітній хаб E-LinguaScore кафедри англійської філології та лінгводидактики факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про Положення про конкурс із Цифрового сторітелінга: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову» Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про конкурс із творчого письма «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів учених Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про відділ інформаційно-аналітичної роботи, академічної співпраці та комунікації Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
- ❖ Положення про відділ євроінтеграції та інтернаціоналізації Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

❖ Положення про порядок зарахування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Нормативно-правові документи Університету знаходяться у вільному доступі на сайті Університету в розділі «Інструктивно-нормативні документи» <https://sspu.edu.ua/universytet/zahalna-informatsiia/instruktyvno-normatyvni-dokumenty>

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЯКОСТІ

3.1. Вступ – 2023

- Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність
- Організація роботи приймальної комісії щодо прийому вступників у 2023 році
- Пропозиції щодо вступної кампанії 2024 року
- Від абітурієнта до студента
- Університет як консультаційний центр
- Підготовка до вступу на навчання

3.2. Кадрова політика Університету

- Штатний розпис та кадровий потенціал Університету
- Стимулювання праці учасників освітнього процесу
- Ними гордиться Університет

3.3. Організація освітнього процесу:

- Розробка, запровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців
- Контингент здобувачів вищої освіти: поновлення, переведення, відрахування та визнання результатів навчання
- Стан якості методичного забезпечення освітнього процесу
- Технології дистанційного навчання
- Дуальна освіта
- Академічна мобільність учасників
- Практична підготовка здобувачів вищої освіти
- Співпраця зі стейкхолдерами: наші інтереси – їх вигоди

3.4. Оцінювання якості підготовки фахівців

- Підсумковий (семестровий) контроль/оцінювання та результати підсумкової атестації

3.5. Планування та виконання навчального навантаження

3.6. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості

- Забезпечення зворотних зв'язків
- Реалізація політики академічної доброчесності

3.7. Реалізація положень стратегії якості освітньої діяльності та якості освіти

- Академічна доброчесність
- Гармонізація якості за видами та формами освіти

3.8. Центр розвитку кар'єри щодо сприяння працевлаштуванню випускників та студентів

3.1. ВСТУП – 2023

Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність

Професійна орієнтація – це система заходів, спрямована на забезпечення активного, свідомого професійного самовизначення та становлення особистості з урахуванням її можливостей та індивідуальних особливостей і кон'юнктури ринку праці для повноцінної самореалізації в професійній діяльності.

Профорієнтаційна робота є невід'ємною складовою Університету, адже постійно постає питання формування контингенту студентів.

Головною метою профорієнтаційної роботи в Університеті є презентація Університету як закладу вищої освіти, який готує висококваліфікованих фахівців та здійснює пошук найкращих випускників закладів освіти для вступу до Університету.

Профорієнтаційна робота в Університеті має кілька пріоритетних завдань, зокрема:

- організація агітаційно-роз'яснювальної роботи в закладах освіти;
- рекламно-інформаційна діяльність у засобах масової інформації;
- організація виставок, конкурсів, ярмарок, презентацій;
- організація та координація співпраці з управліннями та відділами освіти, закладами загальної середньої, професійно-технічної (професійної), фахової передвищої освіти у сфері профорієнтаційної діяльності;
- проведення семінарів-практикумів для керівників, вчителів та викладачів;
- проведення спільних заходів для учнівської молоді: гостьових лекцій, різноманітних заходів, турнірів, олімпіад, акцій з використанням сучасної матеріально-технічної бази Університету;
- підготовка обдарованої молоді до написання науково-дослідницьких робіт та олімпіад;

- організація та проведення пробних та основних сесій НМТ на базі Університету;
- проведення Днів відкритих дверей, Ярмарків вакансій, літніх шкіл тощо;
- презентація діяльності Університету у закладах загальної середньої освіти міста, області та України;
- презентація діяльності Університету у закладах профтехосвіти та фахової передвищої освіти;
- участь у святкуванні Першого та Останнього дзвоників;
- екскурсії школярів до Університету, ботанічного саду;
- організація навчального процесу з підготовки до складання національного мультипредметного тесту;
- координація роботи навчально-наукових інститутів, факультетів, структурних підрозділів з питань проведення профорієнтаційних заходів, поширення актуальної інформації про Університет та здійснення рекламної діяльності.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

запрошуємо на навчання!

СПУ
СУМСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОС Бакалавр за спеціальностями у 2024 році

- **НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ**
  - 012 Дошкільна освіта
  - 013 Початкова освіта
  - 016 Спеціальна освіта (Інклюзивнопедагогіка)
  - 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
  - 053 Психологія
  - 072 Менеджмент
  - 231 Соціальна робота
  - 232 Соціальне забезпечення
- **ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
  - 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
  - 014 Середня освіта (Географія)
  - 014 Середня освіта (Хімія)
  - 091 Біологія та фізика
  - 106 Географія
- **НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЦТВ**
  - 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
  - 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
  - 022 Дітвину
  - 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
  - 034 Корекційна освіта
  - 025 Музичне мистецтво
  - 026 Сценічне мистецтво
- **НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА ФІЛОСОФІЇ**
  - 014 Середня освіта (Історія)
  - 032 Історія та археологія
  - 033 Філософія
  - 081 Право
  - 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
- **ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**
  - 014 Середня освіта (Українська мова та зарубіжна література (англійська мова та зарубіжна література (німецька мова та зарубіжна література (іспанська мова та зарубіжна література))
- **НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**
  - 014 Середня освіта (Фізична культура)
  - 016 Спеціальна освіта (Тілобудова)
  - 017 Фізична культура і спорт
  - 227 Спорт та реабілітація
  - 229 Тренінгове здоров'я
  - 243 Спорт і рекреація
- **ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
  - 014 Середня освіта (Інформатика)
  - 014 Середня освіта (Математика)
  - 014 Середня освіта (Фізика та астрономія)
  - 051 Біологія
  - 075 Маркетинг

За консультаціями звертайтеся:

☎ +38 (053) 256-07-28
☎ +38 (099) 005-01-23
☎ +38 (0542) 22-12-44, (0542) 08-59-15
✉ info@spu.sumy.ua
М. Суми, вул. Ревізька, 97
Інститут факультету інформатики та слов'янської філології, 1 поверх, каб. 100, 102

[Luma/step_spu](https://www.spu.sumy.ua)

Усі ці напрямки діяльності в Університеті координує Центр професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання (далі – Центр), який є невід'ємною складовою Університету.

Центр – це сектор креативних, сміливих і відданих Університету особистостей, які прагнуть донести до потенційних абітурієнтів усі тонкощі освітнього, культурного, спортивного, організаційного, волонтерського, студентського життя; презентують освітні програми та спеціальності, за якими здійснюється підготовка фахівців у Університеті та займаються організацією

всіх профорієнтаційних заходів, допомагають налагодити тісний зв'язок із абітурієнтами.

Центр у співпраці з учасниками освітнього процесу проводить низку заходів, які б стимулювали пошук молодою людиною майбутньої професії, яка буде найефективнішим засобом розвитку рівня особистості як фахівця та людини, що проявляє соціально-

економічну ініціативу, учитися отримувати інтелектуальну та професійну незалежності.

Головним завданням профорієнтаційної роботи серед учнів, студентів і випускників є знайомство їх із потребами ринку праці регіону, затребуваністю у фахівцях спеціальностей педагогічного, гуманітарного, економічного, правового, соціального, спортивного, туристичного та готельно-ресторанного напрямків на сучасному етапі та найближчу перспективу.

Організація роботи приймальної комісії щодо прийому вступників у 2023 році

Робота приймальної комісії у звітному році здійснювалась відповідно до плану, затвердженого ректором Університету, нормативних документів МОН України та чинного законодавства.

Згідно з Положенням про

приймальну комісію університету, наказами ректора у визначені терміни були створені приймальна комісія, фахові атестаційні та відбіркові комісії навчально-наукових підрозділів, предметні екзаменаційні комісії, комісії по оцінюванню мотиваційних листів, комісії по оцінці співбесід, апеляційна комісія та сформований штат

технічних працівників та працівників відбіркових комісій. Набір здійснювався в межах діючої ліцензії та згідно доведених Університету Міністерством освіти і науки України обсягів державного замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр».

Вступна кампанія 2023 року, як і попередні роки, була насичена нововведеннями та традиційними змінами безпосередньо під час вступної кампанії:

- унесено зміни до Порядку прийому під час вступної кампанії та до Правил прийому;
- уведено нові назви спеціальностей ((227 Терапія та реабілітація, 242 Туризм і рекреація; 091 Біологія та біохімія; 014 Середня освіта (Фізика та астрономія));

- започатковано нові способи розподілу місць державного замовлення (ОС Магістр – адресне розміщення місць державного замовлення);
- заборонено заповнювати місця держзамовлення за освітнім рівнем магістра, що вивільнилися під час конкурсного відбору, вступниками, наступними за рейтингом, яким були надано рекомендації до зарахування;
- передбачено контроль Територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки за вступниками, які відповідно до віку повинні перебувати на військовому обліку призовників та військовозобов'язаних у зв'язку з воєнним станом.

Але, незважаючи на складнощі, Вступ – 2023 відбувся й не може не радувати своїми підсумками.

Результати прийому вступників

Загальна кількість **заяв** від вступників на навчання становить **2969**, що, на жаль, на **659** заяв менше ніж у 2022 році (з них у 2023 році в І сесію подано **2709** заяв, у II – **260**), оскільки, на відміну від 2022 року, вступ тільки за мотиваційним листом був можливий лише на спеціальностях з особливою державною підтримкою, також виїздом потенційних здобувачів за кордон з початком повномасштабного вторгнення у 2022 році, вступом їх до закордонних закладів освіти, невизначеністю та низькою платоспроможністю населення в умовах воєнного стану.

Отже, за ступенем «Бакалавр» **денної** форми навчання у 2023 році кількість заяв склала **1735**, що на **103** заяви більше ніж у 2022 році (у тому числі **1476** – на основі ПЗСО і **259** – на основі раніше здобутого ФМБ, МБ, ОКР «Молодший спеціаліст»), та **заочної** форми навчання – **300**, що на 64 заяви менше ніж у 2022 році (у тому числі **194** – на основі ПЗСО і **106** – на основі раніше здобутого ФМБ, МБ, ОКР «Молодший спеціаліст»).

За ступенем «Магістр» загальна кількість заяв склала **934**, що, на жаль, на **698** заяв менше ніж у 2022 році (у тому числі **703** – денної форми навчання та **231** – заочної форми навчання).

Доведені університету Міністерством освіти і науки України максимальні обсяги **державного замовлення** в поточному році на підготовку фахівців за ступенем **бакалавр денної** форми навчання становили в цілому **524** місця (у т.ч. **376** – на основі ПЗСО та **148** – на основі раніше здобутого НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»), що на **100** місць більше, ніж у 2022 році, та **заочної** форми навчання – **183**

місця (у т.ч. **95** – на основі ПЗСО та **88** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»), що на **77** місць більше, ніж у попередньому році.

Хотілось би відмітити, що після перевірки МОН України поданих заяв і комбінації НМТ і ЗНО вступниками, **нам було дозволено подати звернення** до Міністерства щодо подачі заяв вступниками з некоректною заміною навчального предмету НМТ навчальним предметом ЗНО і, як наслідок, було надано додаткові бюджетні місця та дозвіл зарахувати таких вступників.

Обсяги державного замовлення за ступенем **магістр денної** форми навчання становили **197** місць, що на 1 місце менше, ніж у 2022 році, та **заочної** форми навчання – **33** місця, що на 10 менше, ніж у попередньому році.

Протягом вступної кампанії максимальний обсяг державного замовлення зменшився на **21** місце в розрізі освітніх ступенів, спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання:

За освітнім ступенем «Бакалавр» **денної** форми навчання на основі ПЗСО обсяг державного замовлення зменшився на **16** місць.

**Освітній ступінь «Бакалавр»
денної форми навчання на основі ПЗСО
(широкий конкурс)**

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
012	Дошкільна освіта	4
013	Початкова освіта	2
014.01	Середня освіта (Українська мова і література)	2
014.021	Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))	3
014.03	Середня освіта (Історія)	1
014.04	Середня освіта (Математика)	1
032	Історія та археологія	1
073	Менеджмент	1
232	Соціальне забезпечення	1
	ВСЬОГО	16

**Освітній ступінь «Бакалавр» денної форми навчання
на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)
(широкий конкурс)**

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
014.01	Середня освіта (Українська мова і література)	1
014.11	Середня освіта (Фізична культура)	1
	ВСЬОГО	2

За освітнім ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання на основі ПЗСО всі місця державного замовлення було використано.

**Освітній ступінь «Бакалавр» заочної форми навчання
на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)
(широкий конкурс)**

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
012	Дошкільна освіта	1
013	Початкова освіта	1
014.021	Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))	1
	ВСЬОГО	3

Освітній ступінь «Магістр» денної форми навчання

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
053	Психологія	1
	ВСЬОГО	1

Освітній ступінь «Магістр» заочної форми навчання

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
242	Туризм і рекреація	1
	ВСЬОГО	1

У 2023 році було зараховано більше ніж 300 вступників пільгових категорій.

Згідно з Порядком прийому до закладів вищої освіти України у 2023 році дозволено перерозподіл вакантних місць державного замовлення, отриманих за результатами роботи алгоритму адресного розміщення державного замовлення та використаних відповідно до розділу XII Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році та для студентів пільгових категорій, конкурсний бал яких був не менший, ніж 15 балів від останнього зарахованого на місця державного замовлення (окрім дітей загиблих учасників бойових дій).

Так було переведено на місця державного замовлення денної форми навчання 7 студентів:

Переведення на вакантні місця державного замовлення та перерозподіл вакантних місць державного замовлення

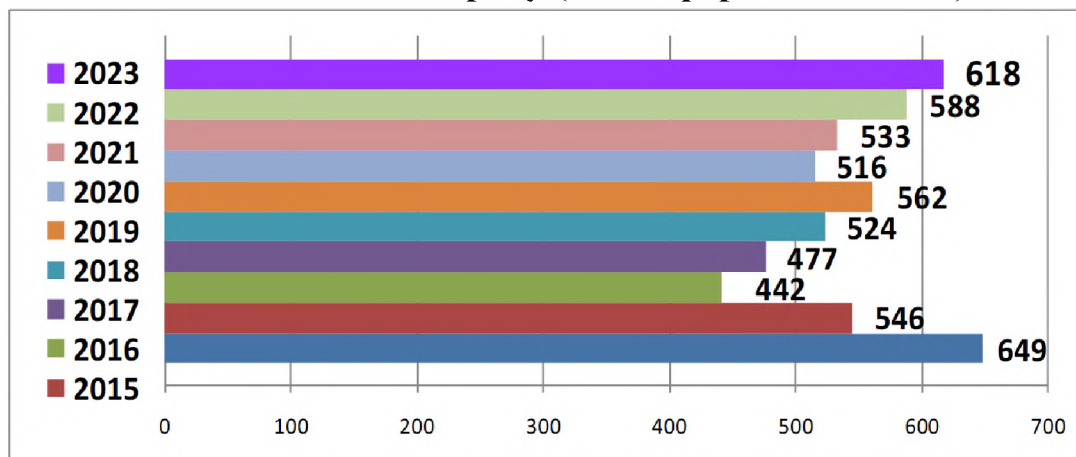
№ З/П	Освітній ступінь	Код спеціальності (спеціалізації)	Назва спеціальності (спеціалізації)	База вступу	Форма здобуття освіти	Код спеціальності (спеціалізації)	Назва спеціальності (спеціалізації)	База вступу	Форма здобуття освіти
1	бакалавр	232	Соціальне забезпечення	ПЗСО	денна	231	Соціальна робота	ПЗСО	денна
2	бакалавр	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна
3	бакалавр	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна
4	бакалавр	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна
5	бакалавр	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна
6	бакалавр	012	Дошкільна освіта	ПЗСО	денна	227	Терапія та реабілітація	ПЗСО	денна
7	бакалавр	014.01	Середня освіта (Українська мова і література)	ПЗСО	денна	014.11	Середня освіта (Фізична культура)	ПЗСО	денна

Для учасників бойових дій; дітей учасників бойових дій; осіб, зареєстрованих на окупованих територіях, активних бойових дій, можливих бойових дій, які перебували в окупації в період з 24.02.2022 р.; для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; інвалідів, які були зараховані або навчались за кошти фізичних та/або юридичних осіб, зроблено звернення до МОН України на виділення додатково 36 місць державного замовлення денної форми навчання.

За рішеннями Конкурсних комісій МОН України (5, 6, 7) додатково надано 26 місць державного замовлення денної форми навчання (у т.ч. 15 місць – за ступенем «Бакалавр» на основі ПЗСО, 1 місце – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст») та 10 місць – за ступенем «Магістр»).

Усього на освітній рівень «Бакалавр» денної форми навчання зараховано 618 осіб (у т.ч. на основі ОКР молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (НРК 5), а також ОС бакалавр 104 особи), що на 30 осіб більше в порівнянні з 2022 роком.

**Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Бакалавр»
з 2014 до 2023 року (денна форма навчання)**

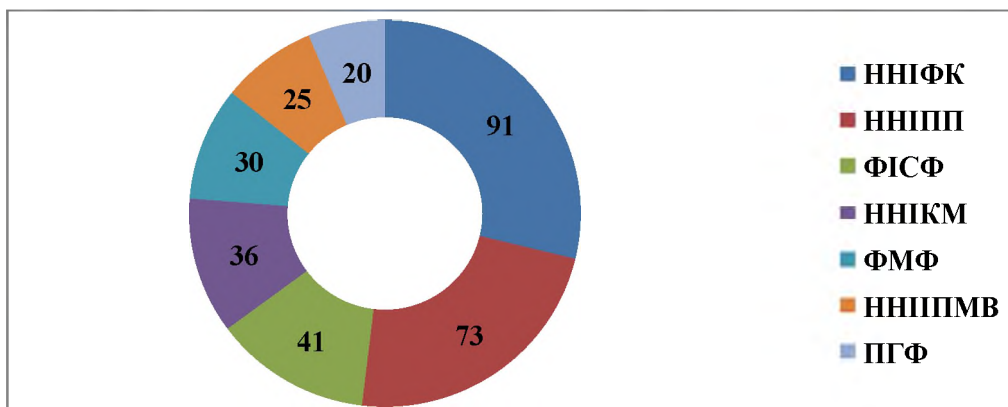

Усього за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання на місця державного замовлення зараховано **316**, що на 6 осіб більше, ніж минулого року (у т.ч. **59** – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)), за кошти фізичних та/або юридичних осіб зараховано **302** особи, що на **24** особи більше, ніж у 2022 році (у т.ч. **45** – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)).

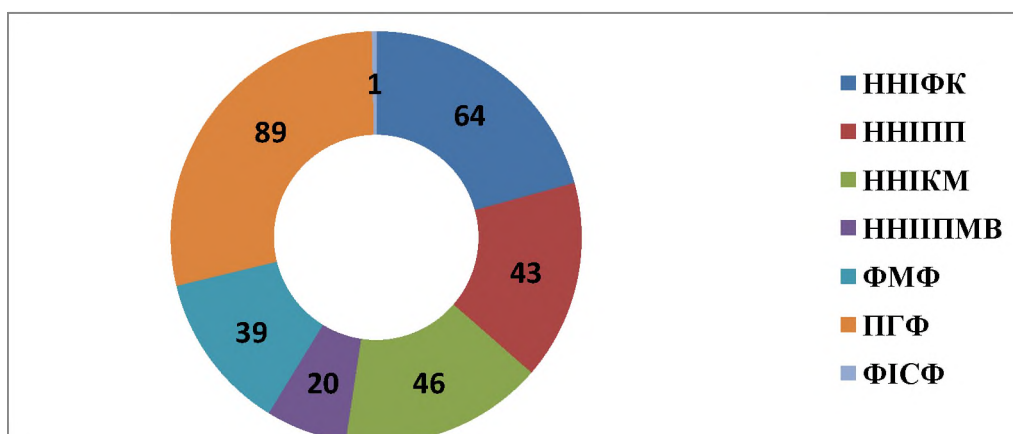
**Розподіл кількості зарахованих у 2023 році
на навчання на освітні рівень
«Бакалавр» денної форми навчання
у розрізі навчально-наукових структурних підрозділів
з урахуванням трьох засідань
Конкурсних комісій МОН України**

Навчально-науковий підрозділ	Місця державного бюджету	За кошти фізичних та юридичних осіб	ВСЬОГО
ННІФК	91	64	155
ННІПП	73	43	116
ПГФ	20	89	109
ННІКМ	36	46	82
ФМФ	30	39	69
ННІПМВ	25	20	45
ФІСФ	41	1	42
ВСЬОГО	316	302	618

**Розподіл кількості зарахованих у 2023 році на навчання
за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання
(місця державного бюджету)
у розрізі навчально-наукових структурних підрозділів**

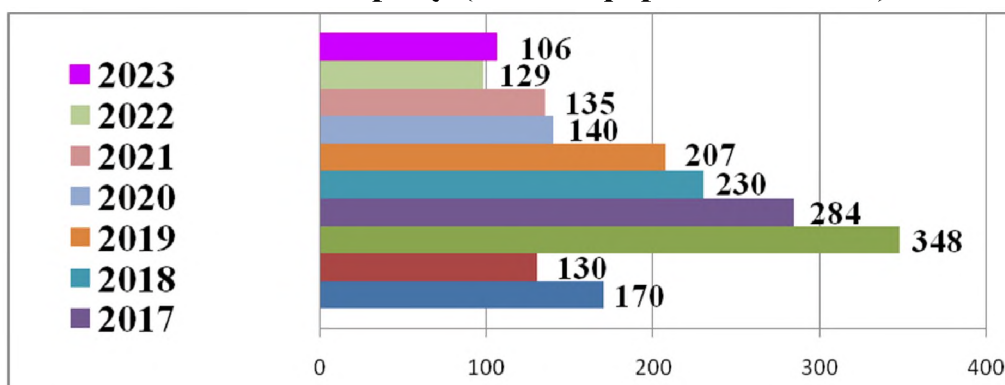

**Розподіл кількості зарахованих у 2023 році на навчання
за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання
(за кошти фізичних та/або юридичних осіб)
у розрізі навчально-наукових структурних підрозділів**

Усього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання зараховано **106 осіб** (у тому числі **37** – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)).

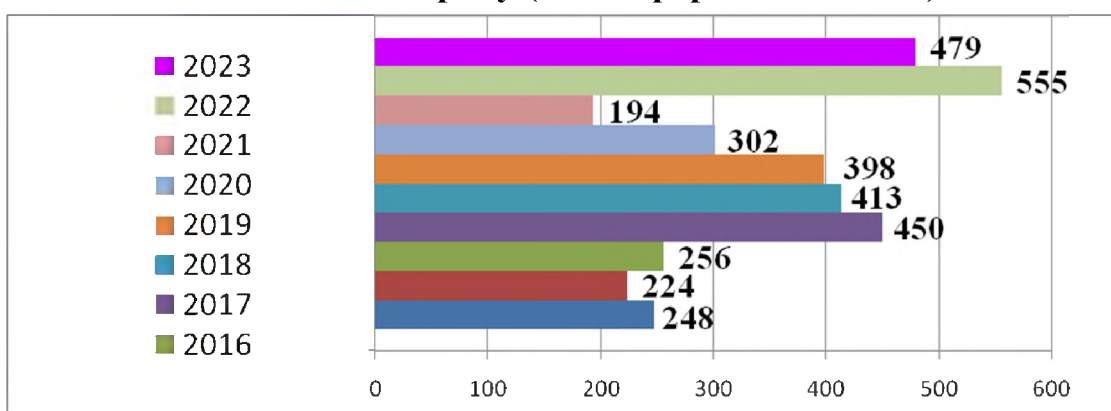
**Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Бакалавр»
з 2014 до 2023 року (заочна форма навчання)**

Усього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання на місця державного замовлення зараховано 29 осіб (у т.ч. 10 – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)), за кошти фізичних та юридичних осіб зараховано 77 осіб (у т.ч. 27 – на основі НРК5 (ОКР «Молодший спеціаліст»)).

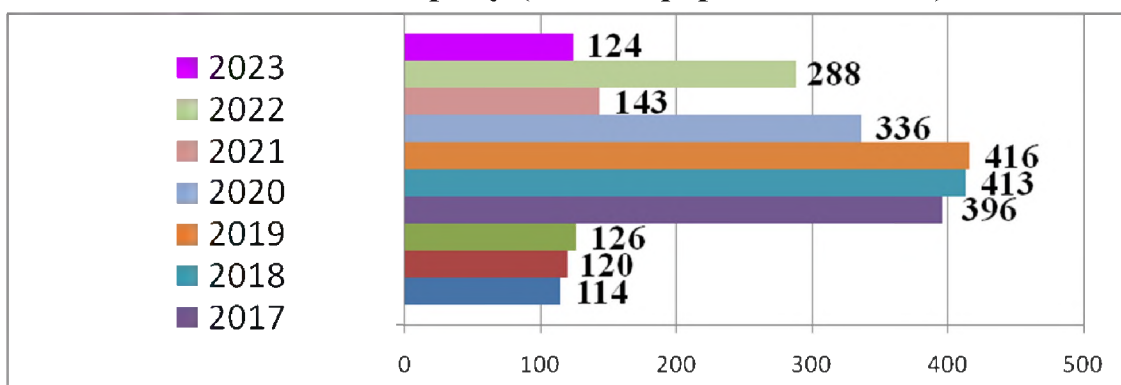
На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» денної форми навчання у 2023 році зараховано 479 особи, із них 165 – на місця державного замовлення, 314 особи – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Магістр» з 2014 до 2023 року (денна форма навчання)

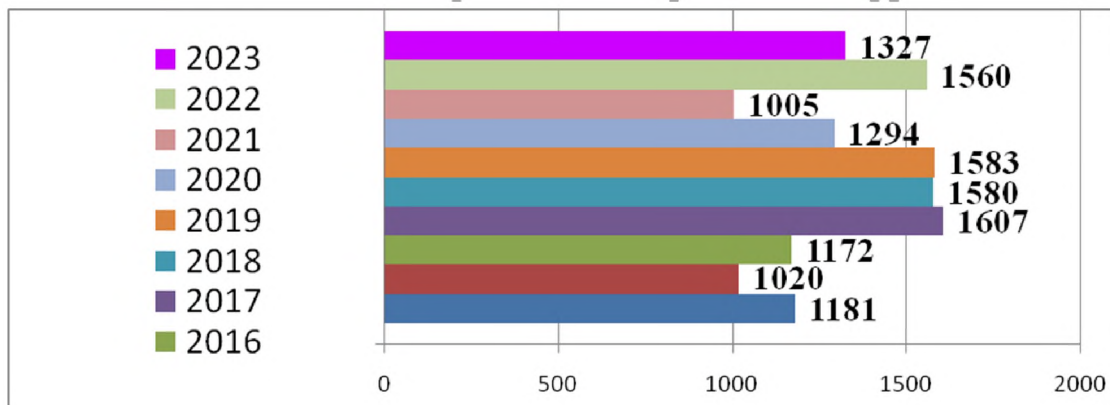

На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» заочної форми навчання у 2023 році зараховано 124 особи, із них 17 – на місця державного бюджету, 107 осіб – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Кількість зарахованих на навчання на освітній рівень «Магістр» з 2014 до 2023 року (заочна форма навчання)

Загальні показники кількості зарахованих вступників ОС Бакалавр і ОС Магістр (2016-2023 рр.)

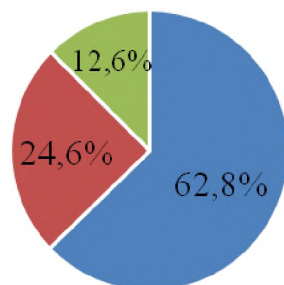

Географія набору студентів у 2023 році

Серед вступників поточного року були випускники закладів освіти м. Суми та Сумської області та інших областей України, зокрема: Київської, Полтавської, Чернігівської, Житомирської, Херсонської, Одеської, Дніпропетровської, Запорізької, Луганської, Донецької, Тернопільської, Львівської, Черкаської, Кіровоградської, Харківської, Вінницької, Миколаївської, Івано-Франківської областей та АР Крим.

Загалом, студентами СумДПУ імені А. С. Макаренка стали **834** випускники закладів освіти м. Суми, що складає 62,8% від загальної кількості вступників; Сумської області – **326** осіб (24,6%); випускники навчальних закладів, які розташовані в інших областях України або за кордоном – **167** осіб (12,6%).

Навчальні заклади, які закінчили вступники до СумДПУ імені А. С. Макаренка

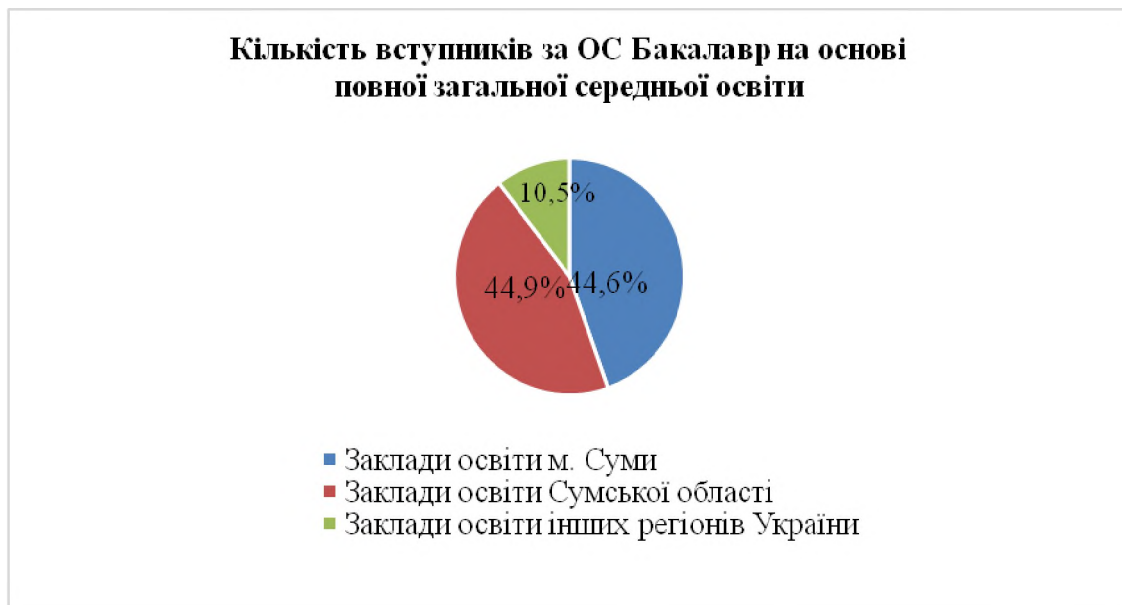

- Заклади освіти м. Суми
- Заклади освіти Сумської області
- Заклади освіти інших регіонів України та закордону

Бакалавр на основі повної загальної середньої освіти

У 2023 році до Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на основі повної загальної середньої освіти вступили 583 студенти із понад 250 закладів загальної середньої освіти: 514 – на денну форму навчання, 69 – на заочну (з них в другу сесію вступили всього 86 осіб: 74 особи – на денну форму навчання, 12 – на заочну).

Загалом, до макаренківської родини приєдналося 260 випускників ЗЗСО м. Суми, що складає 44,6% від загальної кількості вступників за ОР Бакалавр на основі повної загальної середньої освіти; 262 особи (44,9%) закінчили ЗЗСО Сумської області, а 61 особа (10,5%) – заклади освіти інших регіонів України.

Найбільше студентів вступило до СумДПУ імені А. С. Макаренка із Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумський фаховий коледж мистецтв і культури імені Д.С. Бортнянського» – 22 особи (3,7% від загальної кількості вступників за ОР Бакалавр на основі ПЗСО); КУ Сумської спеціалізованої школи I-III ступенів №25 – 16 осіб (2,7%), Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету» – 13 осіб (2,2%), КУ Сумська гімназія №1 та КУ Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів №18 Сумської міської ради – по 12 осіб із кожної (2%).

Студентами СумДПУ імені А. С. Макаренка стали 262 випускники (поточного та минулих років) закладів освіти Сумської області: найбільше із Садівського ліцею Садівської сільської ради Сумського району Сумської області – 8 осіб (1,3%), Комунального закладу Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий

коледж імені А. С. Макаренка», Білопільського ліцею №2 імені С.М. Гордієнка, Білопільської міської ради Сумської області та Буринського міського ліцею №1 імені В.М. Кравченка Буринської міської ради Сумської області – по 7 осіб з кожного (1,2%).

До СумДПУ імені А.С. Макаренка у 2023 році вступили випускники закладів освіти інших областей, а саме: Миколаївської, Тернопільської, Харківської, Вінницької, Львівської, Черкаської, Запорізької, Дніпропетровської, Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Полтавської, Одеської, Херсонської, Луганської, Донецької областей та АР Крим.

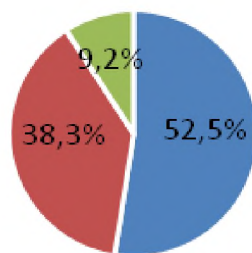
**Бакалавр на основі ОКР Молодший спеціаліст,
ОПС Фаховий молодший бакалавр, ОС Молодший бакалавр,
ОС Бакалавр**

У 2023 році до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка для здобуття ступеня бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (НРК 5), а також ОС бакалавр вступив 141 студент: 104 особи – на денну форму навчання, 37 – на заочну (з них в другу сесію вступила 21 особа: 14 – на денну форму, 7 – на заочну).

Найбільше студентів вступило до СумДПУ імені А.С. Макаренка з Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумський фаховий медичний коледж» – 21 особа, що складає 14,9% від загальної кількості вступників на основі ОКР Молодший спеціаліст, ОПС фаховий молодший бакалавр, ОС молодший бакалавр, ОС бакалавр; КЗ Сумської обласної ради «Сумський фаховий коледж мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського» – 19 осіб (13,5%); КЗ Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж імені А.С. Макаренка» – 17 осіб (12%); Відокремленого структурного підрозділу «Сумський фаховий коледж Національного університету харчових технологій» – 9 осіб (6,4%).

Загальна кількість вступників цього рівня із закладів м. Суми склала 74 особи (52,5% від загальної кількості); закладів Сумської області – 54 особи (38,3%); навчальних закладів інших областей України – 13 осіб (9,2%).

Кількість вступників за ОС Бакалавр на основі НРК5 та ОС Бакалавр

- Заклади освіти м. Суми
- Заклади освіти Сумської області
- Заклади освіти інших регіонів України

До СумДПУ імені А.С.Макаренка у 2023 році вступили також 13 випускників закладів освіти інших областей, а саме: Київської, Харківської, Дніпропетровської, Чернігівської, Львівської, Черкаської, Вінницької, Житомирської та Донецької областей.

Магістр

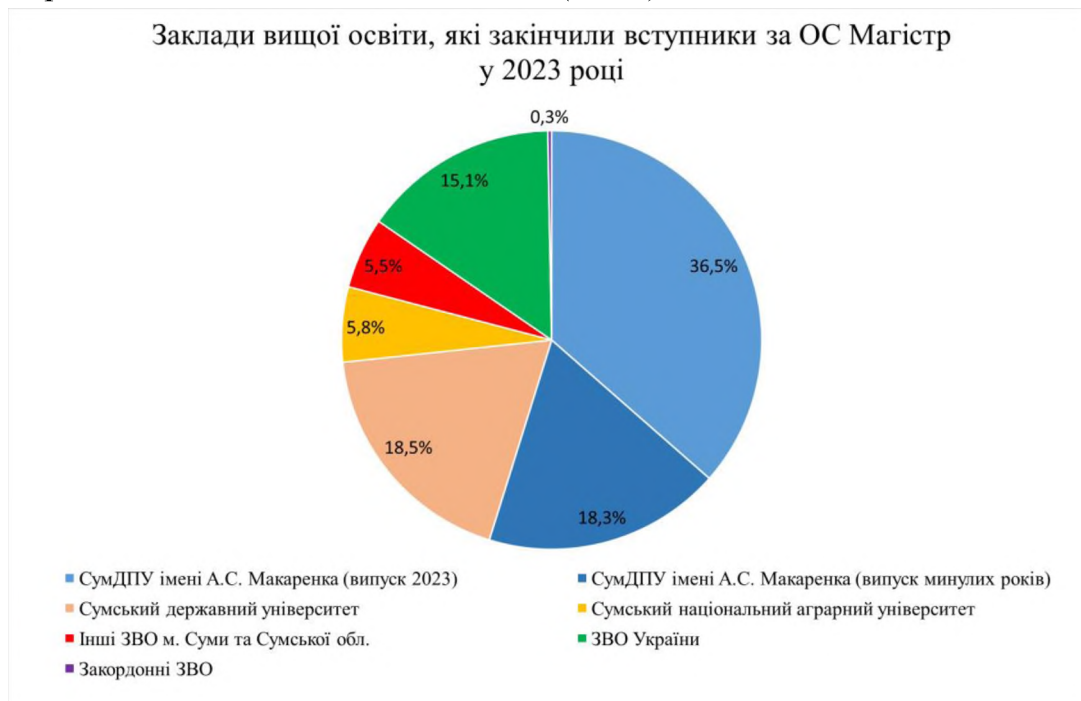
У 2023 році до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка за ОС Магістр вступили 603 студенти з понад 80 закладів вищої освіти: 479 осіб – на денну форму навчання, 124 – на заочну (з них у другу сесію вступили всього 103 студенти: 63 особи – на денну форму, 40 – на заочну).

Із числа випускників бакалаврату поточного року СумДПУ імені А.С.Макаренка в магістратуру вступили 220 осіб, що складає 36,5% від загальної кількості вступників-магістрантів 2023 року. Окрім того, до магістратури також вступили 110 випускників минулих років нашого університету, що складає 18,3% від загальної кількості вступників-магістрантів 2023 року.

Серед закладів вищої освіти м. Суми та Сумської області найбільше вступників поточного та минулих років, які здобули попередній рівень освіти у Сумському державному університеті – 112 осіб (18,5% від загальної кількості вступників-магістрантів) та в Сумському національному аграрному університеті – 35 осіб (5,8%). Кількість вступників з інших закладів м. Суми та Сумської області склала 33 особи, що становить 5,5% від загальної кількості.

Також у 2023 році вступив 91 особа випускників (15,1%), які закінчили заклади вищої освіти в різних регіонах України та 2 вступ-

ники (0,3%), які закінчили заклади вищої освіти за кордоном. Серед ЗВО інших областей найбільше магістрантами СумДПУ імені А. С.Макаренка стало випускників Національного університету «Чернігівська політехніка» – 5 осіб (0,8%).

Протягом вступної кампанії з 01.07.2023 року (станом на 01.11.2023 р.) до складу студентів СумДПУ імені А.С.Макаренка зараховано **130** іноземних громадян (Китай – **116**, Туркменістан – **11**, Туреччина – **3**).

За ступенем **бакалавр** зараховано **19** осіб на денну форму навчання.

За ступенем **магістр** – **111** осіб на денну форму.

Також поновлено на навчання **8** іноземних громадян.

Розподіл кількості зарахованих у 2023 році на навчання іноземних студентів у розрізі навчально-наукових підрозділів за освітніми ступенями та формами навчання:

Структурний підрозділ	Бакалавр		Магістр	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна
ННІ педагогіки і психології	1		34	
ННІ фізичної культури	1		9	
ННІ культури і мистецтв	2		46	
ННІ історії, права та міжнародних відносин	3		0	
Природничо-географічний факультет	9		0	
Фізико-математичний факультет	1		16	
Факультет іноземної та слов'янської філології	2		6	
Всього	130			

За спеціальностями**Освітній ступінь «Бакалавр»
денної форми навчання на основі ПЗСО**

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Зараховано
014	Середня освіта (Українська мова і література)	1
014	Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))	1
014	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	7
014	Середня освіта (Хімія)	1
014	Середня освіта (Географія)	1
073	Менеджмент	1
017	Фізична культура і спорт	1
023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1
025	Музичне мистецтво	1
081	Право	3
051	Економіка	1
	ВСЬОГО	19

Освітній ступінь «Магістр» денної форми навчання

Код спеціальності (спеціалізації)	Спеціальність	Зараховано
011	Освітні, педагогічні науки	17
012	Дошкільна освіта	3
013	Початкова освіта	1
016.01	Спеціальна освіта (Логопедія)	1
073	Менеджмент	9
053	Психологія	4
017	Фізична культура і спорт	7
014	Середня освіта (Фізична культура)	1
025	Музичне мистецтво	30
024	Хореографія	6
023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	10
014	Середня освіта (Інформатика)	3
051	Економіка	13
014	Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))	6
	ВСЬОГО	111

Згідно з Правилами прийому до **аспірантури** Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка у 2023 році відбулося дві хвили вступу.

Перша хвиля тривала з 01 травня до 18 травня 2023 року. Вступ 1 хвили відбувався на очну (денну, вечірню) та заочну форми навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Друга хвиля вступу тривала з 01 серпня до 16 серпня 2023 року. Вступ 2 хвили відбувався на всі спеціальності очної (денної, вечірньої) форми навчання на державну форму навчання та за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Вступ до аспірантури здійснювався за 12 спеціальностями, а саме:

- 011 Освітні, педагогічні науки
- 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
- 015 Професійна освіта
- 016 Спеціальна освіта
- 017 Фізична культура і спорт
- 025 Музичне мистецтво
- 032 Історія та археологія
- 051 Економіка
- 075 Маркетинг
- 091 Біологія
- 111 Математика
- 281 Публічне управління та адміністрування.

Зарахування іноземних здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня відбувалося протягом року.

Відповідно, у 2023 році до аспірантури вступило **77** здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня – громадян України та **22** здобувачі вищої освіти – іноземних громадян (КНР). Усього до аспірантури вступив **101** здобувач вищої освіти.

**Розподіл кількості зарахованих у 2023 році на навчання
в аспірантурі в розрізі навчально-наукових підрозділів
за формами навчання**

Спеціальності	Громадяни України		Іноземні громадяни	Всього
	бюджет	контракт		
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології				
011 Освітні, педагогічні науки	3	10	6	24
016 Спеціальна освіта	1	4		
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв				
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)		2	1	19
025 Музичне мистецтво	2		14	

Навчально-науковий інститут фізичної культури				
017 Фізична культура і спорт	1	4	5	
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин				
032 Історія та археологія	2	3	5	
Фізико-математичний факультет				
015 Професійна освіта	1	4	43	
051 Економіка	2	13		1
075 Маркетинг		7		
281 Публічне управління та адміністрування		12		
111 Математика	2	1		
Природничо-географічний факультет				
091 Біологія	2	3	5	
Всього	16	63	22	101

У 2023 році в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка вступ до докторантури відбувся за такими спеціальностями: 011 Освітні, педагогічні науки, 051 Економіка.

До докторантури вступило **3** докторанти.

	Бюджет	Контракт	Всього
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології			
011 Освітні, педагогічні науки	1		1
Фізико-математичний факультет			
051 Економіка		2	2
Всього	1	2	3

Отже, незважаючи на воєнний стан, нововведення та зміни в системі освіти, важливим завдання приймальної комісії, навчальних структурних підрозділів і в цілому Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, є залучення вступників на навчання.

Узагальнена інформація щодо вступної кампанії 2023 року

№ з/п	Навчально-наукові підрозділи	Громадяни України	Іноземні громадяни	Аспірантура	Докторантура	Всього
1.	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	345	35	24	1	405
2.	Навчально-науковий інститут фізичної культури	345	10	5		360
3.	Фізико-математичний факультет	159	17	43	2	221

4.	Природничо-географічний факультет	176	9	5		190
5.	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	113	48	19		180
6.	Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин	105	3	5		113
7.	Факультет іноземної та слов'янської філології	84	8			92
		1327	130	101	3	1561

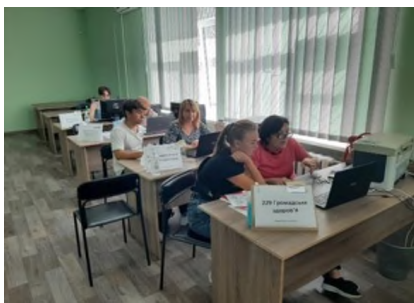
За спеціальностями

		Громадяни України		Іноземні громадяни		Аспірантура	Докторантура	Всього
		ОС Бакалавр	ОС Магістр	ОС Бакалавр	ОС Магістр			
Навчально-науковий інститут фізичної культури		190	155	1	9	5		360
014	<i>Середня освіта (Фізична культура)</i>	55	57		1			113
016	<i>Спеціальна освіта (Логопедія)</i>	25	14		1			40
017	<i>Фізична культура і спорт</i>	68	39	1	7	5		120
227	<i>Терапія та реабілітація</i>	40	33					73
242	<i>Туризм і рекреація</i>	2	12					14
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології		158	187	1	34	24	1	405
011	<i>Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)</i>		4		17	19	1	52
011	<i>Освітні педагогічні науки (Позашкільна освіта)</i>		11					

012	Дошкільна освіта	29	22		3			54
013	Початкова освіта	29	27		1			57
016	Спеціальна освіта (Олігофрено-педагогіка)	6	21			5		32
016	Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка)		5					5
028	Менеджмент соціокультурної діяльності	4	5					9
053	Психологія	63	62		4			129
073	Менеджмент	4	16	1	9			30
231	Соціальна робота	17	14					31
232	Соціальне забезпечення	6						6
Природничо-географічний факультет		116	60	9	0	5		190
014	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	40	26	7				73
014	Середня освіта (Хімія)	13	6	1				20
014	Середня освіта (Географія)	58	23	1				82
091	Біологія та біохімія	5	2					7
106	Географія		3					3
091	Біологія					5		5
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв		89	24	2	46	19		180
014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	5						5
014	Середня освіта (Музичне мистецтво)	3				3		6
	Дизайн	7						7
023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	15	9	1	10			35
024	Хореографія	18	8		6			32
025	Музичне мистецтво	31	7	1	30	16		85
026	Сценічне мистецтво	10						10
Фізико-математичний факультет		72	87	1	16	43	2	221

014	Середня освіта (Фізика та астрономія)	7	12					19
014	Середня освіта (Інформатика)	44	43		3			90
014	Середня освіта (Математика)	14	19					33
051	Економіка		13	1	13	16	2	45
075	Маркетинг	7				7		14
015	Професійна освіта					5		5
281	Публічне управління та адміністрування					12		12
111	Математика					3		3
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин		50	55	3	0	5		113
014	Середня освіта (Історія)	19	23					42
032	Історія та археологія	9				5		14
081	Право	14		3				17
281	Публічне управління та адміністрування		32					32
291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	8						8
Факультет іноземної та слов'янської філології		49	35	2	6			92
014	Середня освіта (Українська мова та література)	22	8	1				31
014	Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	27	22	1	6			56
035	Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)		5					5
Всього		724	603	19	111	101	3	1561
		1327		130		101	3	1561
		1561						

Пропозиції щодо вступної кампанії 2024 року

Для успішного набору на навчання до Університету у 2024 році необхідно продовжити роботу щодо проведення та удосконалення форм рекламно-інформаційної та профорієнтаційної роботи:

- спланувати роботу щодо профорієнтаційних заходів у закладах загальної середньої, професійно-технічної, фахової передвищої освіти протягом 2023-2024 років;
- створити електронний ресурс «Вступ-2024» на офіційній вебсторінці університету, кожного факультету, інституту та розмістити інформацію про вступну кампанію 2024 року;
- розробити рекламні та інформаційні матеріали, зокрема, електронні і друковані буклети тощо;
- використовувати ЗМІ, соціальні мережі та дистанційні технології для проведення профорієнтаційної роботи, Днів відкритих дверей та поширення іміджевої та рекламної інформації про діяльність Університету;
- провести роботу щодо залучення представників студентського активу, випускників університету до поширення інформації про діяльність факультету, інституту, університету через групи в соціальних мережах;
- залучити здобувачів закладів загальної середньої, професійно-технічної, фахової передвищої освіти на навчання на підготовчі курси, до роботи в наукових гуртках, участі у спортивно-масових заходах, мистецьких конкурсах, на рівні факультету, інституту, університету;
- спланувати Дні відкритих дверей: лютий, березень 2024 року;
- продовжити співробітництво з Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти щодо ЗНО/ЄВІ/ЄФВВ та сертифікації педагогічних працівників.

Від абітурієнта до студента

Рішення про продовження навчання після закінчення школи є важливим етапом у житті кожної особи, воно вимагає вагомій уваги та розгляду всіх можливих перспектив, для багатьох це стає діловим кроком у незалежне життя

та самореалізацію, а для інших – натхненною можливістю досягнути нових висот у обраній галузі.

Статус «абітурієнт» щорічно має більше 200 000 молодих осіб в Україні. Цей статус сезонний, він зникає одночасно після появи прізвища у списках студентів, зарахованих до університетів.

Учнів 11 класу, які випускаються у 2024 році, та їхніх батьків, а також українців, які закінчили школу раніше, але планують вступати до закладу вищої освіти, хвилює питання, що треба знати, щоб вчасно і без проблем пройти всі етапи вступної кампанії.

Із цією метою в Університеті розроблено орієнтовний план, завдяки якому можна підготуватися та стати студентом омріяного вишу буде набагато легше, адже це дає можливість не відволікатися на сторонні речі, а проходити всі етапи вступної кампанії в заздалегідь визначеній і зрозумілій послідовності.

Перш за все майбутній абітурієнт має визначитись, на яку спеціальність він планує вступати. Це важливо, оскільки від обраної спеціальності буде залежати, які вступні іспити він має скласти: результати національного мультипредметного тесту (НМТ). У 2024 році мультитест складатиметься з 4 предметів, три з яких: українська мова, математика та історія України будуть обов'язковими для всіх вступників, а один предмет з переліку: українська література, біологія, географія, фізика, хімія або іноземна мова кожен вступник обере самостійно під час реєстрації для проходження НМТ.

Абітурієнти, які планують навчатися на мистецьких і спортивних спеціальностях, мають скласти творчий конкурс в Університеті, і для цього розроблені програми та проводяться курси для успішного їх складання.

Для вступників, які належать до пільгових категорій, розроблені програми індивідуальної співбесіди з тих самих предметів, що мали б складатися на НМТ. Окрім того, особливий механізм вступу мають особи, що проживали або проживають на тимчасово окупованих територіях. Для вступу за особливим алгоритмом вони мають звернутись до центрів «Крим – Україна» чи «Донбас – Україна», який діє в Університеті.

Із грудня 2023 року в Університеті функціонують підготовчі курси для успішного складання національного мультипредметного тесту, проводяться консультації для випускників закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної, фахової передвищої освіти щодо особливостей вступу у 2024 році.

Особлива увага приділяється випускникам бакалаврату: для них організовані курси з іноземної мови з метою успішного складання єдиного вступного іспиту до магістратури.

Університет як Консультаційний центр

Одним із основних напрямків діяльності Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання, який є невід'ємною складовою Університету, є профорієнтаційна та просвітницька робота. Ось уже другий рік поспіль у екстремальних умовах воєнного стану робота з популяризації Університету, його спеціальностей, освітніх програм, умов вступу та правил прийому проводилась у режимі online, offline та у змішаному форматі. Незважаючи на труднощі, спричинені збройною агресією російської федерації, колектив Центру разом із адміністрацією та навчальними структурними підрозділами протягом року планово та систематично здійснював просвітницьку та профорієнтаційну роботу. Цей процес у різноманітних формах був можливим завдяки скоординованій співпраці вчителів, учнів, адміністрацій закладів загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти, відповідних організацій, установ, структурних підрозділів Університету.

Зазначений вид діяльності передусім спрямований на презентацію Університету як сучасного потужного закладу вищої освіти, із великим вибором спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Ефективність досягається завдяки моніторингу дієвості форм та методів ведення профорієнтаційної роботи та виокремлення серед них більш продуктивних, сучасних, результативних, а також за рахунок удосконалення традиційних форм її проведення.

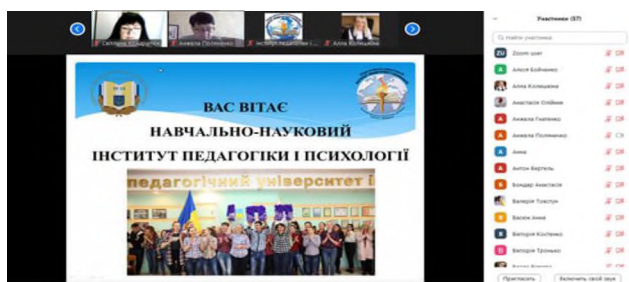
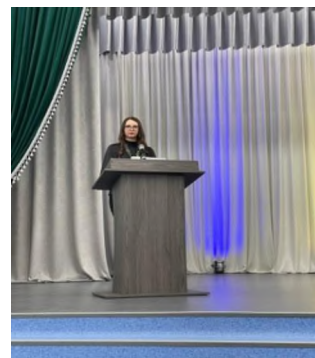
Поточний 2023 рік, незважаючи на всі виклики часу, був багатим на заходи, спрямовані на популяризацію Університету та його спеціальностей.

Протягом березня – квітня 2023 року було проведено низку Днів відкритих дверей, зокрема 04.03.2023 року – загально-університетський захід, під час якого всі відвідувачі мали чудову нагоду познайомитися зі студентами та науково-педагогічними працівниками, дізнатися про родзинки, особливості та переваги навчання на кожній спеціальності, узяти участь у майстер-класах, різноманітних акціях, побачити численні спортивні досягнення студентів та викладачів Університету, пройти психологічне тестування, спробувати елементи арт-терапії та дізнатися про особливості вступу до Університету у 2023 році. Відвідувачі заходу мали можливість ознайомитись із потужною матеріально-технічною базою, отримати інформацію про програми та переваги навчання, навчальні практики, стипендіальне забезпечення, студентське самоврядування, можливості міжнародного стажування, академічної мобільності тощо. Надзвичайно важливо для вступника на власні очі побачити те місце, де в подальшому він буде здобувати освіту, відчутти його дух, оглянути навчальні аудиторії, поспілкуватися з викладачами та сформувати власну думку, на основі якої абітурієнт зможе свідомо обрати майбутню професію.

Заходи відбувалися у змішаному форматі: було надано можливість завітати до Університету особисто та долучитися до онлайн-трансляції.

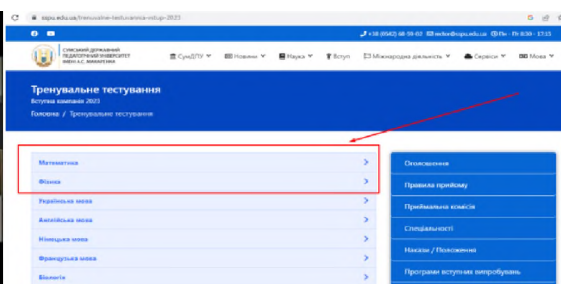
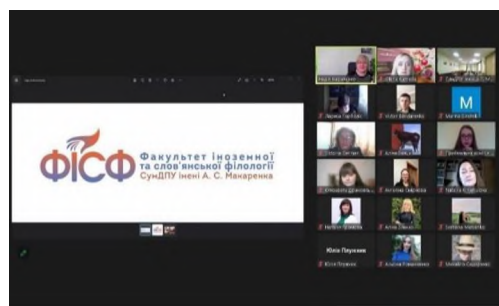

Починаючи від 11.03.2023 року, щосуботи в онлайн-форматі відбулися Дні відкритих дверей навчально-наукового інституту фізичної культури, природничо-географічного факультету, навчально-наукового інституту педагогіки і психології, факультету іноземної та слов'янської філології, навчально-наукового інституту культури і мистецтв, фізико-математичного факультету та

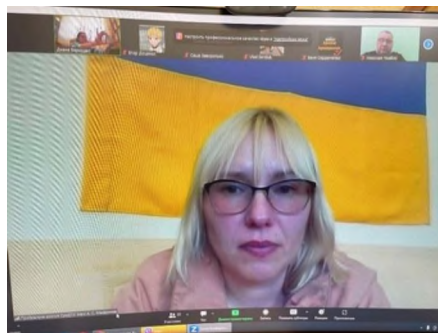
навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин. У межах цих заходів також було проведено тренувальне тестування з української мови, іноземних

мов (англійської, німецької, французької), біології, хімії, математики та фізики. Учасники мали можливість не лише ознайомитися із завданнями тестування (укладеними відповідно до чинних програм ЗНО, а також у відповідності до демонстраційних варіантів НМТ), оцінити свій рівень знань, а й отримати консультацію від висококваліфікованих науково-педагогічних співробітників Університету

щодо змісту та особливостей виконання завдань з метою якісної підготовки до національного мульти-предметного тесту (НМТ).

Окрім того, протягом року представниками Центру, окремо та спільно з відповідальним секретарем Приймальної комісії, його заступниками, а також структурними підрозділами університету проводилися численні online та offline зустрічі, батьківські та учнівські збори (із використанням презентаційних матеріалів щодо спеціальностей, Правил прийому на навчання, буклетів тощо).

Центр систематично підтримує зв'язок із ЗЗСО міста та області, а також закладами фахової передвищої освіти стосовно питань рекламно-інформаційного характеру та інформування про новачії вступної кампанії, університет, його спеціальності, Правила прийому на навчання, запрошення взяти участь у різноманітних заходах та олімпіадах, можливість пройти підготовчі курси тощо. Так, протягом грудня 2023 року фахівці проводили проф-орієнтаційну роботу щодо розміщення рекламно-інформаційного матеріал та налагодження спів-праці з адміністрацією шкіл для подальшої плідної роботи та планування заходів щодо вступної кампанії 2024 року.

Співробітники Центру активно розробляють рекламно-інформаційні матеріали, плакати, листівки, оголошення, інфографіку, загально-університетські буклети тощо; ведуть сторінки в соціальних мережах, які висвітлюють актуальну для вступників інформацію про університет, спеціальності, вимоги та терміни вступної кампанії; надають консультації вступникам у месенджерах (Viber, Telegram, Messenger, Direct), що дозволяє охопити значно ширше коло зацікавлених осіб.

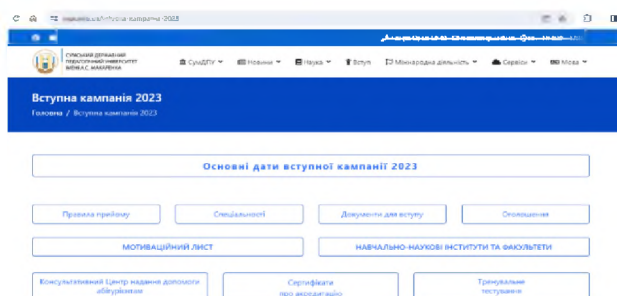

Для розширення аудиторії, залучення молоді, підвищення рівня зацікавленості абітурієнтів ведеться активна діяльність в соціальних мережах (Facebook, Instagram, TikTok). Окрім того, фахівці Центру протягом року

здійснювали моніторинг інформаційного поля про університет у ЗМІ з метою визначення поточного іміджу, реалізували комплекс заходів для спростування недостовірної й неактуальної інформації; а також просували позитивний імідж СумДПУ імені А. С. Макаренка в різноманітних друкованих виданнях, мережі Інтернет, зокрема на інформаційних сайтах для вступників, в університетській програмі «СумДПУ-online» тощо.

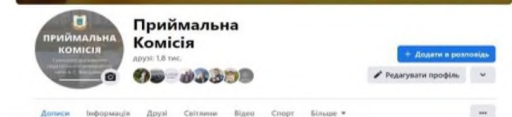

Окремої уваги заслуговує інформаційний розділ «Вступ» на офіційному сайті університету sspu.edu.ua.

Своєчасне наповнення та оновлення інформації – це першочергове завдання Центру. Цей розділ має зручну блокову структуру для швидкого пошуку даних і забезпечує всебічне інформування всіх зацікавлених осіб, як-от: вступників, батьків, експертів з акредитації тощо.

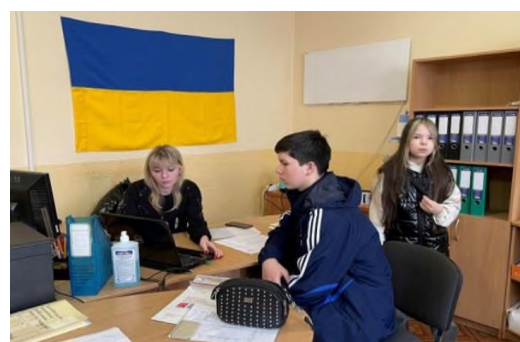
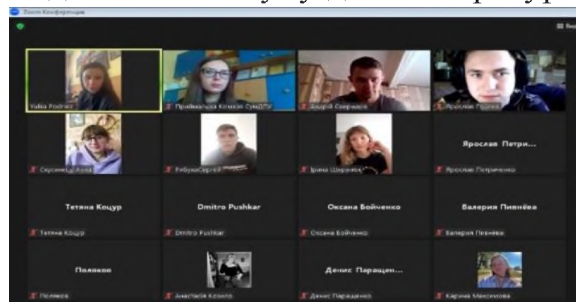
Протягом квітня – травня 2023 року фахівцями Центру було проведено низку зустрічей зі студентами та представниками всіх структурних підрозділів Університету стосовно реєстрації на Єдиний вступний іспит та Єдине

фахове вступне випробування для вступу в магістратуру, під час яких майбутні магістранти отримали вичерпну інформацію не лише щодо самої процедури реєстрації, а й щодо особливостей тестування, тематики завдань, процедури проведення, а також

подальшого вступу до магістратури.

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти та Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка на базі

університету функціонував Пункт реєстрації на ЗНО (НМТ), Єдиний вступний іспит (ЄВІ) та Єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ), у процесі роботи якого понад 500 майбутніх вступників отримали не лише допомогу з реєстрації, а й змістовну консультацію стосовно вибору спеціальності та процедури вступу.

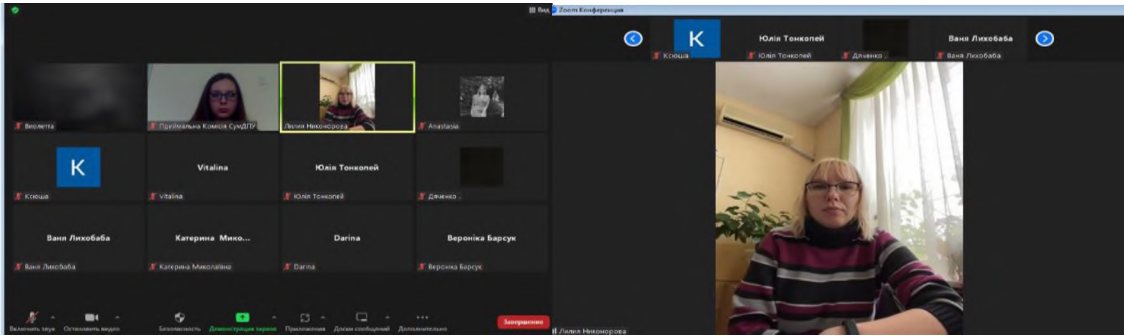
Підготовка до вступу на навчання

Навчальний процес із підготовки до вступу на навчання для майбутніх вступників також є одним із основних напрямків роботи Центру. На базі Центру створюються та діють підготовчі курси, які допомагають майбутнім абітурієнтам не лише підвищити рівень знань та отримати високі результати на тестуванні, а й ближче познайомитися між собою, із професорсько-викладацьким складом, адміністрацією університету, отримати інформацію про широкий спектр спеціальностей університету та зробити усвідомлений вибір майбутньої професії. Це дозволило забезпечити комфортний перехід із закладу загальної середньої освіти до закладу вищої освіти, набагато легше адаптуватися в студентському середовищі та успішно розпочати навчання на першому курсі.

Центр забезпечує рекламну кампанію курсів з підготовки до національного мультипредметного тесту (НМТ) для учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти та випускників минулих років та підготовчих курсів з іноземної мови для складання Єдиного вступного іспиту (ЄВІ) для випускників бакалаврату, які планують вступати на навчання для здобуття ступеня магістра. Фахівці Центру здійснюють реєстрацію заяв вступників, планування навчального процесу та навчального навантаження, підготовку кошторису, підбір викладацького складу, підготовку наказів про організацію та проведення навчального процесу, зарахування, зміну предметів, відрахування слухачів, контроль оплати за навчання та відвідування занять, табелювання викладачів, роботу з батьками, проведення підсумкової атестації, профорієнтаційних, консультаційних та інших заходів для слухачів тощо.

Викладання навчальних предметів забезпечується якісним кадровим складом із великим досвідом педагогічної роботи відповідно до програм тестування. Контроль знань слухачів проводився шляхом проведення тренувального тестування та підсумкової атестації.

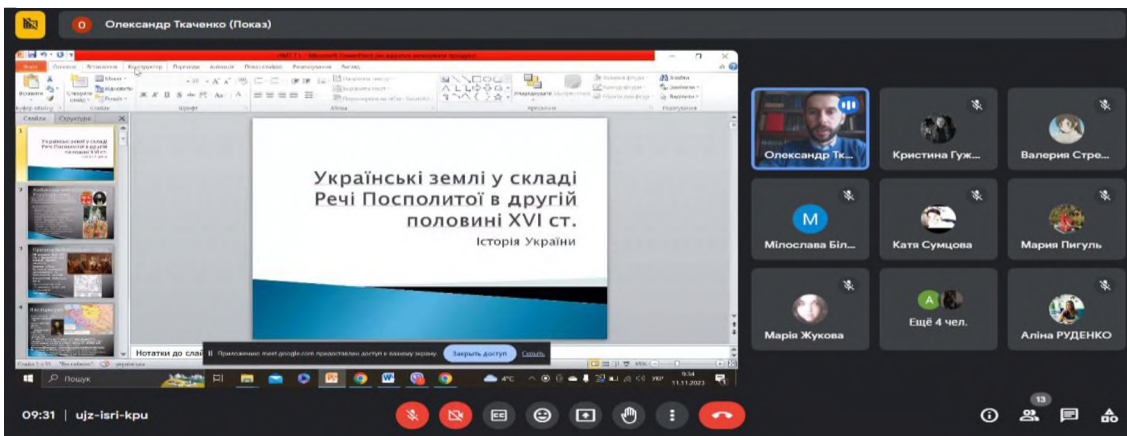

Слухачами підготовчих курсів до НМТ у 2022/2023 н.р. (11.02.2023-12.06.2023 р.) стали 11 осіб – **38 700 грн.**

Слухачами підготовчих курсів до НМТ у 2023/2024 н.р. (04.11.2023-18.05.2024 р.) на 30.11.2023 року стало 19 осіб (17 осіб – оплата, 2 особи чекають повернення коштів, дані на 30.11.2023 р.) – **60 386 грн.**

Загальний фінансовий прибуток Університету у 2023 році за результатами організованої роботи становить **99 086 грн.**

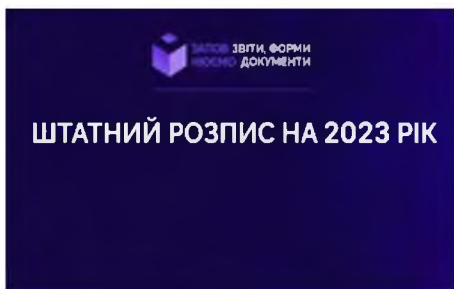
Слухачами підготовчих курсів до ЄВІ (01.03.2023-30.06.2023 р.) у 2022/2023 році стали 25 осіб.

Загальний фінансовий прибуток Університету 2022/2023 н.р. за результатами організованої роботи становить **36 150 грн.**

Навчальний процес на підготовчих курсах у 2022 – 2023/ 2023–2024 навчальних роках відбувався в дистанційній формі. Для проведення профорієнтаційної роботи та забезпечення ефективної взаємодії між викладачами і слухачами функціонували група та сторінка Центру у Facebook, діяли групи для батьків та слухачів у Viber. Практика доводить, що навіть дистанційний профорієнтаційний процес може бути якісним. Він потребує більше часу та енергії, але це чудовий досвід, який дає можливість охопити більшу кількість зацікавлених осіб, надати онлайн-допомогу в підготовці до тестування та у виборі майбутньої професії.

3.2. Кадрова політика Університету

Штатний розпис та кадровий потенціал Університету

Штатний розпис – документ, що визначає структуру штатного складу працівників Університету, найменування посад, чисельність персоналу та оклад

для кожної посади.

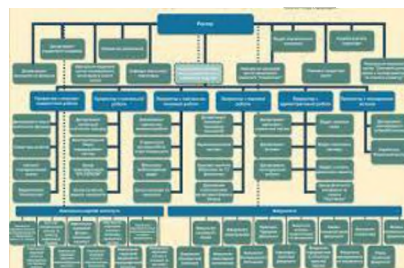
На підставі ст. 64 ГКУ Університет самостійно визначає свою організаційну структуру, установлює чисельність працівників і **штатний розпис**, який затверджують щороку на кожен календарний рік до його початку, із урахуванням змін, унесених до штатного розпису в поточному році.

Штатний розпис Університету визначає перелік усіх посад та професій працівників, які необхідні для організації освітнього процесу та забезпечення життєдіяльності Університету, у т.ч. вакантних посад, надає можливість обчислювати статистичні показники щодо чисельності працівників. Штатний розпис Університету затверджує Міністерство освіти і науки України як уповноважений орган держави.

Усі посади, що внесені до штатного розпису, відповідають Національному класифікатору України ДК 003:2010 «Класифікатор професій», що затверджений наказом Держспоживстандарту України.

Структура Університету

В Університеті створена багатогранна та разом із тим оптимальна адміністративна структура, яка забезпечує виконання завдань (місії), покладених на нього державою, що полягають у забезпеченні збереження й транслявання освітнього, наукового і культурно-соціального досвіду. Ці місії виконує персонал Університету – переважно науково-педагогічні працівники, організовані в тимчасові та постійні творчі колективи, які побудовані за принципом приналежності до викладацьких і дослідницьких дисциплін. Організацію виконання управлінських функцій та виконання роботи, пов'язаної з технічним забезпеченням управління, здійснюють категорії співробітників, об'єднані у відділи, центри, служби, що забезпечують безперебійне функціонування Університету та безпеку життєдіяльності учасників освітнього процесу.

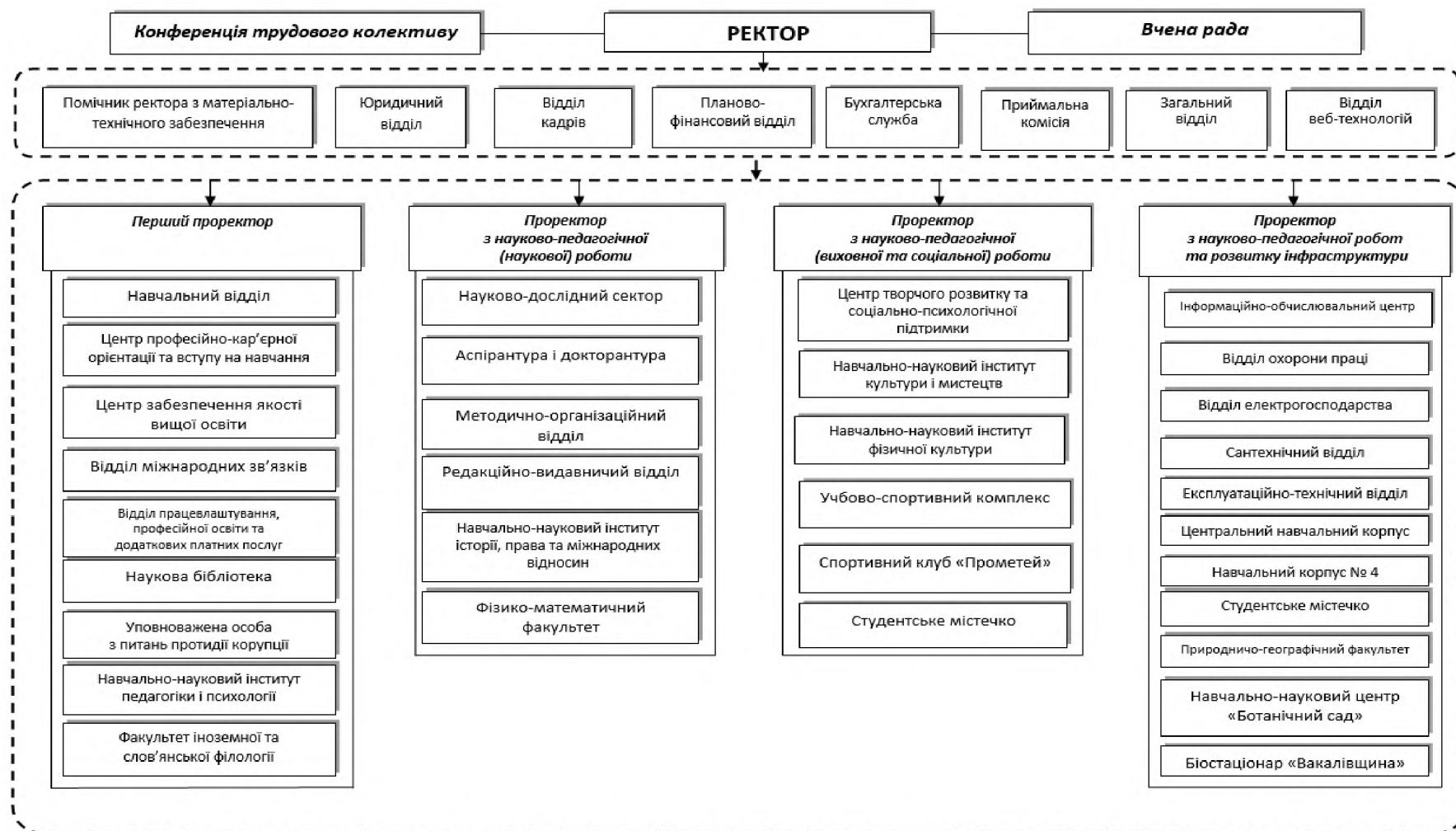

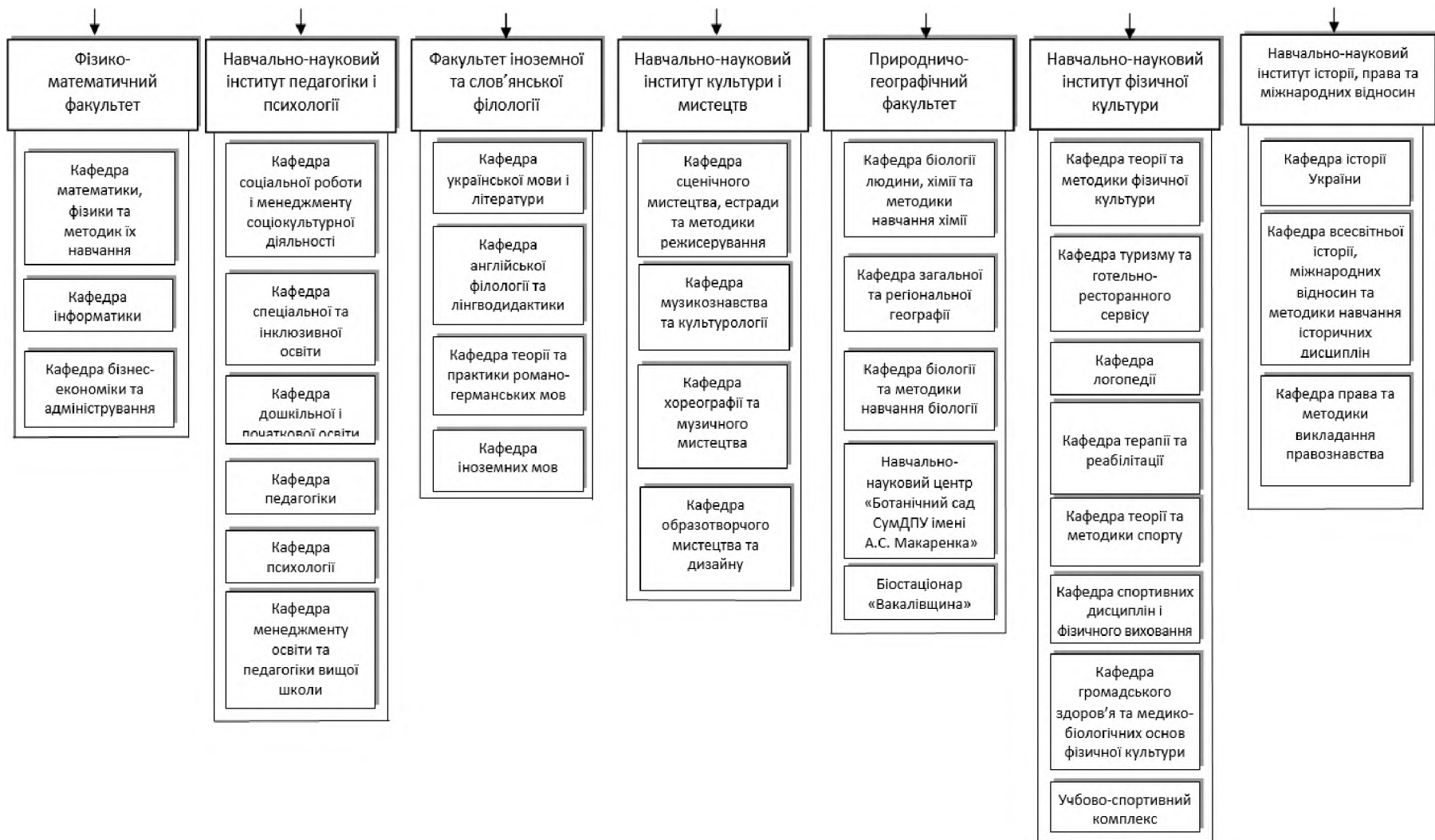
Структура Університету, статус і функції його структурних підрозділів визначаються Статутом і положеннями про відповідні структурні підрозділи Університету: навчально-наукові інститути, факультети, кафедри, відділи, центри, Наукова бібліотека, ботанічний сад, біостаціонар «Вакалівщина», студентське містечко, спортивний клуб тощо.

Структурні підрозділи утворюються рішенням вченої ради Університету в порядку, визначеному Законом України «Про вищу освіту», іншими нормативними актами та Статутом. Структурні підрозділи Університету створюються відповідно до законодавства і основних завдань його діяльності та функціонують згідно з окремими положеннями, що розробляються Університетом.

Структуру Університету ухвалює вчена рада, затверджується наказом ректора відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТУ на 2023 рік (з 01.09.2023)

Розвиток персоналу

У сучасних реаліях формування інформаційного суспільства є незаперечною провідна роль сучасних та міждисциплінарних знань як

ключового ресурсу суспільно-економічного розвитку. Саме володіння якісним та актуальним знанням є одним з найважливіших факторів конкурентоспроможності працівника на ринку праці. У таких умовах перед Університетом постає достатньо складне завдання – забезпечувати економіку країни такими знаннями та компетенціями, що відповідають світовим та національним інноваційним трендам. Тобто, саме Університет є осередком становлення та розвитку економіки знань. Беззаперечним є твердження, що виконувати цю функцію Університет має можливість лише за умов формування відповідного кадрового професорсько-викладацького складу, науковців та адміністративно-обслуговуючого персоналу, його розвитку та стимулювання, на забезпечення цього й орієнтована кадрова політика Університету.

Метою кадрової політики Університету є створення системи управління людськими ресурсами, спрямованої на залучення працівників високого професійного рівня та таких, які володіють сучасними просвітницько-дослідними компетенціями, збереження таких працівників та їх розвиток, забезпечення гідними умовами праці й комфортним кліматом у колективі, що сприятиме успішній реалізації Стратегії розвитку Університету.

Кадрова політика Університету сформована за принципами:

- демократизм в управлінні та готовність до співробітництва;
- знання окремих людей та їх потреб, урахування інтересів індивіда та соціальних груп;
- справедливість, дотримання рівності та послідовність;
- стратегічна спрямованість; системність; послідовність; гнучкість;
- *базисні*: науковість, моральність, законність,
- наступність;
- *специфічні*: відкритість; гласність; добір персоналу за діловими,
- професійними та моральними якостями.

Специфіка діяльності Університету сконцентрована на трьох ключових напрямках:

- *Розвиток персоналу.*
- *Матеріальне стимулювання.*
- *Психологічний комфорт.*

Розвиток персоналу в Університеті – це системно організований процес безперервного професійного навчання працівників для підготовки їх до виконання нових виробничих функцій, професійно-кваліфікаційного просування, формування резерву керівників структурних підрозділів та вдосконалення соціальної структури персоналу, він забезпечується заходами з виробничої адаптації персоналу, оцінювання кадрів, планування професійної кар'єри робітників і фахівців, стимулювання розвитку персоналу тощо.

Станом на **31 грудня 2023** року в Університеті працює **255** штатних науково-педагогічних працівників, у порівнянні з минулим роком чисельність зменшилась на 11 осіб.

Професорсько-викладацький склад Університету складається з:

- кандидатів наук – **168**;
- докторів філософії – **11**;
- докторів наук – **41**;
- професорів – **40**;
- доцентів – **150**;
- старших наукових співробітників – **1**;

Працівників з науковими ступенями – **86%** (проти **80%** у минулому році) від загальної кількості штатних науково-педагогічних працівників.

Працівників із вченими званнями – **75%** (проти **68%** у минулому році) від загальної кількості штатних науково-педагогічних працівників.

У 2023 році вчене звання **професора** присвоєно **6 (шести)** працівникам Університету:

- Тетяна Лукашова, Наталія Ілляшенко, Михайло Каленик, Наталія Коваленко, Віталій Омеляненко, Ірина Чистякова.

- вчене звання **доцента** присвоєно **6 (шістьом)** працівникам Університету:

- Марія Бикова, Наталія Кохан, Олександр Жуков, Тамара Харченко, Олена Король, Людмила Максименко, Тетяна Давидова.

Особливо актуальним є питання мотивації працівників Університету до майбутніх результатів. Цьому сприяє рейтингова система оцінки професорсько-викладацького складу, кафедр, навчально-наукових інститутів та факультетів, їх керівників, яка запроваджена в Університеті з 2014 року. Щорічно в Університеті підбиваються підсумки

рейтингового оцінювання та наказом ректора здійснюється преміювання викладачів та нагородження навчальних структурних підрозділів за зайняті призові місця.

**Підсумки рейтингового оцінювання за результатами
2022-2023 навчального року**

Рейтинг 20-ти кращих науково-педагогічних працівників

Консолідований рейтинг всіх викладачів університету за 2022-2023 н.р.

№	ППП викладача	Загальна сума балів	Додаток 1	Додаток 2	Додаток 3	Додаток 4	Додаток 5	Місце у 2021 - 2022 н.р.
1	Омельяненко В.А.	28652	110	1853	2278	24281	130	1
2	Омельяненко О.М.	18252	60	500	1140	16497	55	-
3	Семенов О.М.	13995	405	2548	6130	4241	671	4
4	Кудріна О.Ю.	8426	290	1620	1925	4371	220	8
5	Семеніхіна О.В.	7271	220	860	1991	4120	80	5
6	Пшенична Л.В.	7018	340	770	2306	1077	2525	6
7	Бойченко М.М.	6450	260	906	1240	3784	260	7
8	Боряк О.В.	6273	220	980	2256	2602	215	13
9	Божкова В.В.	5966	250	1047	2930	1669	70	29
10	Бабенко О.М.	5701	165	1557	2287	1472	220	23
11	Чистякова І.А.	5382	190	804	1590	2558	240	47
12	Юрченко А.О.	5184	145	1010	1250	2554	225	12
13	Корнус А.О.	5002	220	1084	2044	1468	186	16
14	Ячменик М.М.	4863	130	1810	2009	539	375	66
15	Корнус О.Г.	4708	160	1000	2312	1056	180	18
16	Устименко-Косоріч О.А.	4675	290	2492	522	1276	95	2
17	Іваній О.М.	4637	160	1050	640	2537	250	65
18	Данильченко О.С.	4449	130	1142	2396	596	185	20
19	Рибалко П.Ф.	4348	310	460	1553	1815	210	22
20	Бондаренко Ю.А.	4327	215	990	1830	1072	220	9

Деякі з науково-педагогічних працівників зробили доволі великий «стрибок», порівняно з попереднім навчальним роком:

- Ячменик М.М – на 52 пункти (з 66 на 14 місце);
- Іваній О.М. – на 48 пунктів (з 65 на 17 місце);
- Чистякова І.А. – на 36 пунктів (з 47 на 11 місце);
- Божкова В.В. – на 20 пунктів (з 29 на 9 місце);
- Бабенко О.М. – на 13 пунктів (з 23 на 10 місце).

Рейтинг кафедр

Рейтинг кафедр університету					
<i>№</i>	<i>Кафедра</i>	<i>Рейтинг кафедри</i>	<i>Середній бал по кафедри</i>	<i>Рейтинг завідувача</i>	<i>Місце у 2021 – 2022 н.р.</i>
1	Кафедра бізнес-економіки та адміністрування	17945,7	9975,1	7970,6	1
2	Кафедра української мови і літератури	10941,6	2629,4	8312,2	2
3	Кафедра спеціальної і інклюзивної освіти	8254,2	3411,8	4842,4	12
4	Кафедра загальної і регіональної географії	7944	3727	4217,3	5
5	Кафедра педагогіки	7349,8	2749,8	4599,9	7
6	Кафедра інформатики	7271,5	3602,0	3669,5	3
7	Кафедра менеджменту освіти і ПВШ	6179,3	2778,2	3401,1	6
8	Кафедра біології та МНБ	6107	2815	3291,5	17
9	Кафедра біології людини, хімії та МНХ	5970,1	2079,7	3890,4	9
10	Кафедра теорії та методики ФК	5698,8	2368,9	3329,9	10
11	Кафедра математики, фізики та методик їх навчання	5326,0	2380,3	2945,7	8
12	Кафедра права та методики викладання правознавства	5286,3	1978,5	3307,8	19
13	Кафедра дошкільної і початкової освіти	5034,9	2272,3	2762,6	11
14	Кафедра англійської філології та лінгводидактики	4727,8	1812,5	2915,3	20
15	Кафедра теорії та методики спорту	4452,8	1655,2	2797,6	4
16	Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну	4235,6	2003,1	2232,5	15
17	Кафедра громадського здоров'я та медико-біологічних основ ФК	4225,1	1977,8	2247,4	25
18	Кафедра соціальної роботи і МСД	4056,7	1705,1	2351,6	18
19	Кафедра психології	4025,7	1620,8	2404,9	16
20	Кафедра туризму та готельно-ресторанного сервісу	3940,3	1784,5	2155,8	26
21	Кафедра всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін	3857,6	1271,7	2585,9	21
22	Кафедра ЗФТРЕ	3656,2	1142,8	2513,4	24
23	Кафедра логопедії	3650,8	1771,2	1879,6	30

24	Кафедра музикознавства та культурології	3502,8	1264,9	2237,9	15
25	Кафедра іноземних мов	3447,0	1618,0	1829,0	27/13
26	Кафедра теорії та практики романо-германських мов	2912	1249	1663,8	22
27	Кафедра хореографії та музичного мистецтва	2505,4	1089,0	1416,5	14
28	Кафедра сценічного мистецтва, естради та методики режисерування	2407,1	943,8	1463,4	-
29	Кафедра історії України	2354,8	905,5	1449,3	23
30	Кафедра спортивних дисциплін і ФВ	1905,3	588,2	1317,1	29

Відповідно до даних наступні кафедри підвищили рейтинг:

- кафедра спеціальної і інклюзивної освіти – на 9 пунктів (з 12 на 3 місце);
- кафедра біології та МНБ – теж на 9 пунктів (з 17 на 8 місце);
- кафедра громадського здоров'я та медико-біологічних основ ФК – на 8 пунктів (з 25 на 17 місце);
- кафедра права та методики викладання правознавства – на 7 пунктів (з 19 на 12 місце);
- кафедра логопедії – теж на 7 пунктів (з 30 на 23 місце);
- кафедра англійської філології та лінгводидактики – на 6 пунктів (з 20 на 14 місце);
- кафедра туризму та готельно-ресторанного сервісу – на 6 пунктів (з 20 на 14 місце).

Рейтинг завідувачів кафедр

Рейтинг завідувачів кафедр					
№	ПІБ	Рейтинг завідувача	Особистий рейтинг	Середній бал по кафедрі	Місце у 2021 - 2022 н.р.
1	Семенов О.М.	8312,2	13995	2629,4	1
2	Божкова В.В.	7970,6	5966	9975,1	4
3	Боряк О.В.	4842,4	6273,0	3411,8	-/11
4	Бойченко М.М.	4599,9	6450	2749,8	5
5	Корнус О.Г.	4217,3	4708	3727	6
6	Бабенко О.М.	3890,4	5701	2079,7	8
7	Дегтярєва Н.В.	3669,5	3737	3602,0	- / 3
8	Козлова О.Г.	3401,1	4024	2778,2	9
9	Томенко О.А.	3329,9	4291	2368,9	10
10	Іваній О.М.	3307,8	4637	1978,5	21
11	Литвиненко Ю.І.	3291,5	3768	2815	20
12	Чашечникова О.С.	2945,7	3511	2380,3	7
13	Подосіннікова Г.І.	2915,3	4018	1812,5	- / 17
14	Бермудес Д.В.	2797,6	3940	1655,2	2
15	Павлуценко Н.М.	2762,6	3253	2272,3	12

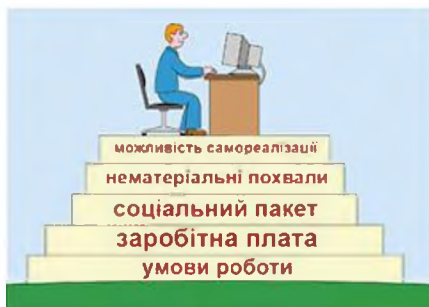
16	Моцак С.І.	2585,9	3900	1271,7	16
17	Звіряка О.М.	2513,4	3884,0	1142,8	23
18	Кузікова С.Б.	2404,9	3189	1620,8	14
19	Полянничко А.О.	2351,6	2998	1705,1	17
20	Калиниченко І.О.	2247,4	2517	1977,8	24
21	Зав'ялова О.К.	2237,9	3211	1264,9	19
22	Кохан Н.М.	2232,5	2462	2003,1	- / 19
23	Зігунова І.С.	2155,8	2527	1784,5	25
24	Кравченко А.І.	1879,6	1988	1771,2	30
25	Клочко Л.І.	1829,0	2040	1618,0	29
26	Солощенко В.М.	1663,8	2079	1249	26
27	Корякін О.О.	1463,4	1983	943,8	-
28	Оліцький В.О.	1449,3	1993	905,5	28
29	Єременко О.В.	1416,5	1744	1089,0	13
30	Лазоренко С.А.	1317,1	2046	588,2	27

Зазначимо завідувачів, що «піднялися» у рейтинговому списку, порівняно з попереднім навчальним роком:

- Іваній О.М. – на 11 пунктів (з 21 на 10 місце);
- Литвиненко Ю.І. – на 9 пунктів (з 20 на 11 місце);
- Боряк О.В. – на 7 пунктів (з 11 на 4 місце);
- Звіряка О.М. – на 6 пунктів (з 23 на 17 місце);
- Кравченко А.І. – на 6 пунктів (з 30 на 24 місце).

Рейтинг навчально-наукових інститутів/факультетів

Рейтинг інститутів/ факультетів			
<i>№</i>	<i>Назва підрозділу</i>	<i>Загальний рейтинг</i>	<i>Місце у 2021 - 2022 н.р.</i>
1	Фізико-математичний факультет	17370,6	2
2	Природничо-географічний факультет	10152,3	3
3	НН Інститут педагогіки і психології	8737,8	4
4	Факультет іноземної та слов'янської філології	7296	6
5	НН Інститут фізичної культури	6900	5
6	НН Інститут культури і мистецтв	6024,4	1
7	НН Інститут історії, права і міжнародних відносин	5451,6	7

Стимулювання праці учасників освітнього процесу

Результати рейтингового оцінювання розглянуті на засідання вченої ради Університету в жовтні 2023 року. За підсумками рейтингового оцінювання, відповідно до Додатку № 3 «Положення про преміювання працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», за наказом ректора науково-педагогічні працівники, завідувачі кафедр та директори навчально-наукових інститутів/декани факультетів нагороджені преміями, від 2 до 20 тис. гривень, а переможці – навчальні структурні підрозділи – цінними подарунками, які були вручені на святкуванні 99-річниці Університету:

Консолідований рейтинг усіх викладачів університету

	П.І.П	Посада	Бали	Сума (гривні)
1	Омельяненко Віталій Анатолійович	професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування, доктор економічних наук, академік Української технологічної академії, доцент	28652	20000
2	Омельяненко Олена Миколаївна	старший викладач кафедри бізнес-економіки та адміністрування, доктор філософії	18252	15000
3	Семенов Олена Миколаївна	завідувач кафедри-професор кафедри української мови і літератури, доктор педагогічних наук	13995	13000
4	Кудріна Ольга Юріївна	проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи, доктор економічних наук, професор	8426	10000
5	Семеніхіна Олена Володимирівна	професор кафедри інформатики, доктор педагогічних наук, професор	7271	10000
6	Пшенична Любов Василівна	перший проректор, кандидат наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти	7018	10000
7	Бойченко Марина Анатоліївна	завідувач кафедри-професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор	6450	8000
8	Боряк Оксана Володимирівна	завідувач кафедри-професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, професор	6273	8000
9	Божкова Вікторія Вікторівна	завідувач кафедри-професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування, доктор економічних наук, професор	5966	8000
10	Бабенко Олена Михайлівна	завідувач кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, кандидат педагогічних наук, доцент	5701	8000
11	Чистякова Ірина Анатоліївна	завідувач аспірантури і докторантури, кандидат педагогічних наук, доцент	5382	7000

12	Юрченко Артем Олександрович	доцент кафедри інформатики, кандидат педагогічних наук, доцент	5184	7000
13	Корнус Анатолій Олександрович	доцент кафедри загальної та регіональної географії, кандидат географічних наук	5002	7000
14	Ячменик Марина Михайлівна	старший викладач кафедри української мови і літератури, кандидат педагогічних наук	4863	7000
15	Харченко Юлія Володимирівна	доцент кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, кандидат хімічних наук	4841	7000
16	Корнус Олеся Григорівна	завідувач кафедри загальної та регіональної географії, кандидат географічних наук, доцент	4708	6000
17	Устименко- Косоріч Олена Анатоліївна	директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв, доктор педагогічних наук, професор	4675	6000
18	Іваній Олена Миколаївна	доцент кафедри права та методики викладання правознавства, кандидат педагогічних наук	4637	6000
19	Данильченко Олена Сергіївна	доцент кафедри загальної та регіональної географії, кандидат географічних наук	4449	6000
20	Рибалко Петро Федорович	професор кафедри теорії та методики фізичної культури, доктор педагогічних наук	4348	6000
21	Бондаренко Юлія Анатоліївна	професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук	4327	5000
22	Томенко Олександр Анатолійович	завідувач кафедри-професор кафедри теорії та методики фізичної культури, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор	4291	5000
23	Ілляшенко Наталія Сергіївна	доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування, кандидат педагогічних наук, доцент	4258	5000
24	Каленик Михайло Вікторович	декан фізико-математичного факультету, доцент кафедри математики, фізики та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук, доцент	4198	5000
26	Багацька Олена Вікторівна	доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики, кандидат філологічних наук	4142	4000
27	Кулик Ніна Анатоліївна	доцент кафедри теорії та методики спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту	4113	4000
28	Козлова Олена Григорівна	завідувач кафедри-професор кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, професор	4024	4000
29	Подосіннікова Ганна Ігорівна	доцент, в.о. завідувача кафедри англійської філології та лінгводидактики, кандидат педагогічних наук	4018	4000

30	Міронєць Людмила Петрівна	декан природничо-географічного факультету, кандидат педагогічних наук, доцент	3941	4000
31	Бермудес Діана Валеріївна	завідувач кафедри теорії та методики спорту, кандидат педагогічних наук, доцент	3940	4000
32	Моцак Світлана Іванівна	завідувач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін, к.п.н., доц.	3900	4000
33	Звіряка Олександр Миколайович	завідувач кафедри терапії та реабілітації, кандидат наук з фіз.вих. і спорту, доцент	3884	4000
34	Дегтяренко Тетяна Миколаївна	професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук	3773	4000
35	Литвиненко Юлія Іванівна	завідувач кафедри біології та методики навчання біології, кандидат біологічних наук, доцент	3768	4000
36	Вакал Юлія Сергіївна	старший викладач кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, доктор філософії	3766	4000
37	Дегтярьова Неля Валентинівна	завідувач кафедри інформатики, кандидат педагогічних наук, доцент	3737	4000
38	Торяник Валентина Миколаївна	доцент кафедри біології та методики навчання біології, кандидат біологічних наук	3706	4000
39	Ковтун Галина Іванівна	Звільнена	3639	
40	Самодай Валентина Петрівна	доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент	3588	4000
41	Сбруєва Аліна Анатоліївна	професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук	3575	4000
42	Чашечникова Ольга Серафимівна	завідувач кафедри-професор кафедри математики, фізики та методик їх навчання, доктор педагогічних наук, професор	3511	4000
43	Колишкін Олександр Володимирович	доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук	3359	4000
44	Кондратюк Світлана Миколаївна	директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології, кандидат педагогічних наук, професор	3318	5000
45	Павлущенко Наталія Миколаївна	завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент	3253	4000
46	Удовиченко Ольга Миколаївна	доцент кафедри інформатики, кандидат педагогічних наук, доцент	3252	4000
47	Зав'ялова Ольга Костянтинівна	завідувач кафедри-професор кафедри музикознавства та культурології, доктор мистецтвознавства, професор	3211	5000
48	Кузікова Світлана Борисівна	завідувач кафедри-професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор	3189	4000
49	Кириленко Надія Іванівна	доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук	3150	4000

50	Король Олена Миколаївна	доцент кафедри загальної та регіональної географії, кандидат педагогічних наук	3110	4000
51	Друшляк Марина Григорівна	професор кафедри математики, фізики та методик їх навчання, доктор педагогічних наук	3085	3000
52	Горболіс Лариса Михайлівна	професор кафедри української мови і літератури, доктор філологічних наук	3059	3000
53	Білер Оксана Славківна	старший викладач кафедри дошкільної і початкової освіти, кандидат пед. наук	3029	3000
54	Прокопенко Ольга Володимирівна	професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування, доктор економічних наук	3011	3000
55	Полянничко Анжела Олександрівна	завідувач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності, кандидат педагогічних наук, доцент	2998	3000
56	Косенко Юрій Миколайович	доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук	2957	3000
57	Латіна Ганна Олександрівна	доцент кафедри громадського здоров'я та медико-біологічних основ фізичної культури, кандидат біологічних наук	2882	3000
58	Гулей Ольга Володимирівна	доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України	2873	3000
59	Кучук Андрій Миколайович	професор кафедри права та методики викладання правознавства, доктор юридичних наук	2847	3000
60	Герман Вікторія Василівна	доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук	2830	3000
61	Козлова Вікторія Вікторівна	доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики, кандидат філологічних наук	2819	2000
62	Жулінський Микола Васильович	старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки художників України	2817	2000
63	Говорун Олександр Володимирович	доцент кафедри біології та методики навчання біології, кандидат біологічних наук	2796	2000
64	Вакал Анатолій Петрович	доцент кафедри біології та методики навчання біології, кандидат біологічних наук	2789	2000
65	Салтикова Алла Іванівна	доцент кафедри математики, фізики та методик їх навчання, кандидат фізико-математичних наук	2765	2000
66	Куц Юлія Іванівна	старший викладач кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, доктор філософії	2750	2000
67	Дубинська Оксана Яківна	доцент кафедри теорії та методики фізичної культури, кандидат наук з фізичного виховання і спорту	2739	2000
68	Шевцова Наталія Олександрівна	викладач кафедри теорії та практики романо-германських мов	2712	2000

69	Громова Наталія Василівна	доцент кафедри української мови і літератури, кандидат педагогічних наук	2679	2000
70	Лукашова Тетяна Дмитрівна	професор кафедри математики, фізики та методик їх навчання, доктор фізико-м.н.	2647	2000

Відповідно до вимог Законодавства України та Колективного договору: Додаток № 4 «Положення про встановлення надбавок і доплат працівникам університету», Додатку 5 «Перелік робіт із важкими і шкідливими умовами праці, на яких можуть установлюватись доплати», Додатку № 11 «Положення про порядок надання матеріальної та разової грошової допомоги працівникам СумДПУ імені А.С. Макаренка», в Університеті у 2023 році виплачувалися в повному обсязі всі доплати та надбавки.

Особливо великого значення надавалося преміюванню за:

- підготовку та успішне проведення акредитації освітніх програм;
- організацію та активну участь у наукових, навчальних та виробничих семінарах, конференціях, олімпіадах, культурно-масових та спортивних заходах на університетському, загальнодержавному та міжнародному рівні;
- успішне практичне втілення інноваційних освітніх, виховних, наукових технологій, а також упровадження інноваційних розробок у виробництво з досягненням економічного ефекту;
- організацію і проведення заходів, що підвищують авторитет та імідж Університету;
- до ювілейних дат працівників Університету, до професійних свят;
- за багаторічну та сумлінну працю в Університеті та за отримання нагород різного рівня;
- якісну підготовку і написання і видання навчальних, навчально-методичних посібників та (або) підручників з Грифом Університету, що відібрані за результатами конкурсу;
- керівництво науковою роботою студентів та досягнення ними високих результатів у наукових дослідженнях;
- наукове керівництво та своєчасна та якісна підготовка наукових кадрів (аспірантів);
- захист дисертації на здобуття наукового ступеня;
- інтенсивність роботи і якісне проведення вступної кампанії 2023;
- отримання вченого звання доцента, професора;
- якісне та своєчасне виконання робіт, надання додаткових освітніх послуг, за умови надходження цих коштів на розрахунковий рахунок Університету.

Ними гордиться Університет

На календарі початок 2024 року – і кожен день минулого 2023 року має свої родзинки та особливості, сповнені іменами окремих людей, назвами визначних подій та певних професійних свят. Професія педагога – професія від Всевишнього, адже не кожен здатен її осягнути, учителювати, викладати, бути наставником, другом, ділитися знаннями та досвідом за велінням серця, щиро, щедро, від душі. А щоб Університет став другою домівкою, щоб у ньому було затишно, безпечно, щоб щоранку було бажання поспішати, щоб зустрітися з друзями, отримати нові знання, досвід, цей комфорт створюють доброзичливі та самовіддані працівники Університету.

Саме такі особистості працюють в Університеті, їх – 633 працівники, із них більше 75% нагороджено державними, відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами Університету:

- Грамотою Верховної Ради України: *Сбруєва Аліна Анатоліївна, Петренко Людмила Вікторівна;*
- Почесною грамотою Кабінету Міністрів України: *Сбруєва Аліна Анатоліївна, Семенов Олена Миколаївна;*
- Подякою Верховної Ради України відзначено 4 колективи Університету: *навчально-науковий інститут фізичної культури, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, кафедра спеціальної та інклюзивної освіти, навчальний відділ;*
- почесні звання України мають 14 співробітників Університету: *заслужений учитель України, заслужений працівник освіти України, заслужений працівник культури України, заслужений журналіст України, заслужений працівник фізичної культури і спорту України, заслужений художник України, заслужений майстер народної творчості України;*
- спортивне звання заслужений тренер України присвоєно 12 науково-педагогічним працівникам;
- нагороджено подяками, грамотами та почесними грамотами Міністерства освіти і науки України 127 науково-педагогічних працівників;
- нагрудним знаком «Відмінник освіти» нагороджено 36 науково-педагогічних працівників;
- нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» нагороджено 5 науково-педагогічних працівників;

- нагрудним знаком «Софія Русова» відзначено 1 науково-педагогічного працівника;
- нагрудним знаком «А.С. Макаренко» нагороджено 2 науково-педагогічних працівники;
- нагрудним знаком «Петро Могила» нагороджено 1 науково-педагогічного працівника;
- нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» удостоєні 9 науково-педагогічних працівників.

Науковці та співробітники Університету нагороджені відомчими відзнаками Національної академії педагогічних наук України. Загалом подяки, грамоти, почесні грамоти Національної академії педагогічних наук України мають 62 науково-педагогічні працівники, медаль Національної академії педагогічних наук України «Григорій Сковорода» – 4, медаль «Леся Українка» – 2 особи, медаль «Ушинський К.Д.» – 15 науково-педагогічних працівників.

За 2023 рік 178 працівників та 107 здобувачів вищої освіти Університету нагороджені відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами Університету.

Із них:

- подяками, грамотами та почесними грамотами Міністерства освіти і науки України – 7 осіб, нагрудним знаком «Відмінник освіти» – 1 особа;
- подяками Сумської обласної ради – 7 осіб;
- подяками та почесними грамотами голови Сумської обласної державної адміністрації – 18 осіб;
- грамотами Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації – 33 особи;

- подяками Департаменту культури, туризму та релігій Сумської обласної державної адміністрації – 11 осіб;
- грамотами та почесними грамотами міського голови Сумської міської ради – 3 особи;
- подяками, грамотами та почесними грамотами Національної академії педагогічних наук України – 16 осіб;

- медалью «Ушинський К.Д.» – 1 особа,
- медалью «Григорій Сковорода» – 2 співробітники,
- медалью «Леся Українка» – 3 особи;
- грамотами університету – 101 особа;
- подяками та грамотами навчально-наукових інститутів та факультетів – 78 здобувачів вищої освіти.

У 2023 році спортивне звання «Заслужений тренер України з військово-спортивних багатоборств» отримав **Рибалко Петро Федорович**, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики фізичної культури навчально-наукового інституту фізичної культури.

Відповідно до Положення про почесний знак «За видатні заслуги перед колективом університету», Положення про Дошку пошани «Кращі імена» та Положення про почесні звання університету до 99-річниці від дня заснування Університету було представлено до нагородження за особливі заслуги у 2023 році працівників Університету:

ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР

Новрузов Айдин – громадянин Азербайджану, координатор з питань міжнародного співробітництва, зокрема з закладами Туреччини та Азербайджану нашого Університету.

ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРОФЕСОР

Стахевич Олександр Григорович – професор кафедри музикознавства та культурології, доктор мистецтвознавства, професор.

ПОЧЕСНИЙ ПРОФЕСОР

Зав'ялова Ольга Костянтинівна – завідувач кафедри музикознавства та культурології, доктор мистецтвознавства, професор.

ПРОФЕСОР СумДПУ імені А.С. Макаренка

Клочко Лариса Іванівна – завідувач кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент.

ДОЦЕНТ СумДПУ імені А.С. Макаренка

Железняк Ірина Олександрівна – директор Наукової бібліотеки.
Кравченко Ігор Миколайович – старший викладач кафедри теорії та методики спорту.

Кравченко Ірина Вікторівна – викладач кафедри логопедії.

ДОШКА ПОШАНИ «КРАЩІ ІМЕНА»

- **Дегтярєва Неля Валентинівна** – завідувач кафедри інформатики;
- **Докашенко Тетяна Вікторівна** – лаборант кафедри англійської філології та лінгводидактики;
- **Звіряка Олександр Миколайович** – завідувач кафедри терапії та реабілітації;
- **Ємець Ірина Вікторівна** – завідувач практики навчального відділу;
- **Корнус Анатолій Олександрович** – доцент кафедри загальної та регіональної географії;
- **Михтуненко Вікторія Вікторівна** – старший викладач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін;
- **Никифоров Андрій Михайлович** – доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну;
- **Павлущенко Наталія Миколаївна** – завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти;
- **Ратеєва Вікторія Олександрівна** – практичний психолог І категорії Центру творчого розвитку та соціально-психологічної підтримки;
- **Стеценко Вікторія Анатоліївна** – в.о. начальника Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання.

ЗА ВИДАТНІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД КОЛЕКТИВОМ УНІВЕРСИТЕТУ»

Бугрій Володимир Станіславович – доктор педагогічних наук, професор (помертно).

3.3. Організація освітнього процесу

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері освіти і науки, що провадиться (Університетом) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітній процес об'єднує три складові: навчальний процес, науковий процес та виховний процес.

Освітній процес в Університеті базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій.

Мова навчання в Університеті визначається статтею 7 Закону України «Про освіту» та статтею 48 Закону України «Про вищу освіту» та Статутом Університету.

Освітній процес в Університеті організовується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, у галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

Розробка, запровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

Пріоритетним завданням нашого Університету в сьогоднішніх умовах є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології.

Задля досягнення цієї мети необхідно створювати умови для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях досконалості в освітньо-науковому середовищі.

Сьогодні держава вносить зміни до умов діяльності закладів вищої освіти, на що ми маємо відреагувати належним чином, щоб зберегти свої позиції.

Для досягнення відповідних показників ми маємо проводити акредитацію освітніх програм трьох рівнів вищої освіти.

Протягом 2023 року в Університеті здійснювалася підготовка фахівців за трьома рівнями вищої освіти: першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим).

Підготовка бакалаврів відбувається за 41 спеціальністю та 51 освітньо-професійною програмою:

014 Середня освіта
(за предметними спеціалізаціями)

Перелік спеціальностей та ОПП за ОР Бакалавр

№	Галузь знань	Код і назва спеціальності	Назва ОПП
1	01 Освіта / Педагогіка	012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
2		013 Початкова освіта	Початкова освіта
3		014 Середня освіта (Українська мова і література)	Середня освіта (Українська мова і література)
			Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

4		014 Середня освіта (Мова і література (російська))	Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література)
5		014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Середня освіта (Англійська та німецька мови) Середня освіта (Англійська та французька мови)
6		014 Середня освіта (Мова і література (німецька))	Середня освіта (Німецька та англійська мови)
7		014 Середня освіта (Мова і література (французька))	Середня освіта (Французька та англійська мови)
8		014 Середня освіта (Історія)	Середня освіта (Історія) Середня освіта (Історія. Англійська мова)
9		014 Середня освіта (Математика)	Середня освіта (Математика. Інформатика)
10		014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія) Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Психологія Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Початкова освіта
11		014 Середня освіта (Хімія)	Середня освіта (Хімія. Інформатика) Середня освіта (Хімія. Біологія та здоров'я людини)
12		014 Середня освіта (Географія)	Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини) Середня освіта (Географія. Англійська мова)
13		014 Середня освіта (Фізика)	Середня освіта (Фізика. Математика)
14		014 Середня освіта (Інформатика)	Середня освіта (Інформатика)
15		014 Середня освіта (Фізична культура)	Середня освіта (Фізична культура). Захист України Середня освіта (Фізична культура). Спортивно-масова робота
16		014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
17		014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Середня освіта (Музичне мистецтво)
18		016 Спеціальна освіта	Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія)
19		017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт
20	02 Культура і мистецтво	022 Дизайн	Дизайн інтер'єру
21		023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Образотворче мистецтво. Станковий живопис
22		024 Хореографія	Хореографія
23		025 Музичне мистецтво	Музичне мистецтво
24		026 Сценічне мистецтво	Сценічне мистецтво
25		028 Менеджмент соціокультурної діяльності	Менеджмент соціокультурної діяльності
26		03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія
27	034 Культурологія		Культурологія
28	05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	Економіка
29		053 Психологія	Практична психологія
30	08 Право	081 Право	Право

31	07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент	Менеджмент освіти
32		075 Маркетинг	Маркетинг
33	09 Біологія	091 Біологія та біохімія	Біологія
			Біологія. Прикладна біологія
34	10 Природничі науки	102 Хімія	Хімія
35		106 Географія	Географія
36	12 Інформаційні технології	122 Комп'ютерні науки	Комп'ютерні науки
37	22 Охорона здоров'я	227 Терапія та реабілітація	Фізична терапія, ерготерапія
38	23 Соціальна робота	231 Соціальна робота	Соціальна робота
39		232 Соціальне забезпечення	Соціальне забезпечення
40	24 Сфера обслуговування	242 Туризм і рекреація	Туризм
			Туризм і гостинність
41	29 Міжнародні відносини	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини

Підготовка магістрів здійснюється за 33 спеціальностями та 35 освітньо-професійними програмами.

Перелік спеціальностей та ОПП за ОР Магістр

№	Галузь знань	Код і назва спеціальності	Назва ОПП
1	 01 Освіта / Педагогіка	011 Освітні, педагогічні науки	Освітні, педагогічні науки (Позашкільна освіта)
			Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)
2		012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
3		013 Початкова освіта	Початкова освіта
4		014 Середня освіта (Українська мова і література)	Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
5		014 Середня освіта (Мова і література (російська))	Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова)
6		014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Середня освіта (Англійська мова і література)
7		014 Середня освіта (Мова і література (німецька))	Середня освіта (Німецька мова і література)
8		014 Середня освіта (Історія)	Середня освіта (Історія)
9		014 Середня освіта (Математика)	Середня освіта (Математика. Інформатика)
10		014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Середня освіта (Біологія, природознавство та здоров'я людини)
11		014 Середня освіта (Хімія)	Середня освіта (Хімія.)
12	014 Середня освіта (Географія)	Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини)	

13		014 Середня освіта (Фізика та астрономія)	Середня освіта (Фізика. Математика)
14		014 Середня освіта (Інформатика)	Середня освіта (Інформатика)
15		014 Середня освіта (Фізична культура)	Середня освіта (Фізична культура)
16		016 Спеціальна освіта	Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка)
			Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)
			Спеціальна освіта (Логопедія)
17		017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт
18	02 Культура і мистецтво	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Образотворче мистецтво
19		024 Хореографія	Хореографія
20		025 Музичне мистецтво	Музичне мистецтво
21		028 Менеджмент соціокультурної діяльності	Менеджмент соціокультурної діяльності
22			
23		034 Культурологія	Культурологія
24		035 Філологія	Англійська та німецька мови (переклад включно)
25	05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	Економіка
26		053 Психологія	Психологія
27	07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент	Менеджмент освіти
28	09 Біологія	091 Біологія та біохімія	Біологія
29	10 Природничі науки	106 Географія	Географія
30	22 Охорона здоров'я	227 Терапія та реабілітація	Фізична терапія
31	23 Соціальна робота	231 Соціальна робота	Соціальна робота
32	24 Сфера обслуговування	242 Туризм і рекреація	Туризмознавство
33	28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування

Підготовка докторів філософії в Університеті здійснюється за 12 спеціальностями та освітньо-науковими програмами.

**Перелік спеціальностей та ОНП за третім
(освітньо-науковим) рівнем**

№	Галузь знань	Код і назва спеціальності	Назва ОНП
1	01 Освіта / Педагогіка	011 Освітні, педагогічні науки	Освітні, педагогічні науки
2		014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Середня освіта (Музичне мистецтво)
3		015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	Професійна освіта (Цифрові технології)
4		016 Спеціальна освіта	Спеціальна освіта
5		017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт
6	02 Культура і мистецтво	025 Музичне мистецтво	Музичне мистецтво
7	03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія	Історія та археологія
8	05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	Економіка
9	07 Управління та адміністрування	075 Маркетинг	Маркетинг
10	09 Біологія	091 Біологія	Біологія
11	11 Математика та статистика	111 Математика	Математика
12	28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування

Для вступників 2023 року започаткована нова освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії Математика за спеціальністю 111 Математика (гарант д.ф.-м.н., професор Лукашова Т.Д.)

За звітний період **успішно** пройшли акредитацію ряд освітньо-професійних програм:

- за другим (магістерським) рівнем Середня освіта (Біологія, природознавство та здоров'я людини) та Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини) спеціальності 014 Середня освіта;
- за третім освітньо-науковим рівнем освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво).

Відповідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану» від 16 березня 2022 р. № 295, **умовно** акредитовані освітньо-професійні програми Право, Історія та археологія, Культурологія, Менеджмент

освіти, Міжнародні відносини, Комп'ютерні науки за першим (бакалаврським) рівнем, Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) за другим (магістерським) рівнем та Економіка. Музичне мистецтво за третім (освітньо-науковим) рівнем.

Контингент здобувачів вищої освіти: навчання, переведення, відрахування та визнання результатів навчання

Загальний контингент студентів за формами навчання

<i>ОР</i>	<i>ВСЬОГО на ДФН</i>	<i>ВСЬОГО на ЗФН</i>	<i>ВСЬОГО</i>
Бакалавр	2032	435	2467
Магістр	1148	390	1538
Доктор філософії	222	14	236
Всього	3402	839	4241

Загальний контингент студентів за формами фінансування

ОР	Денна форма навчання		ВСЬОГО на ДФН	Заочна форма навчання		ВСЬОГО на ЗФН
	Бюджет	Контракт		Бюджет	Контракт	
Бакалавр	1191	841	2032	119	316	435
Магістр	379	769	1148	68	322	390
Доктор філософії	46	176	222	-	14	14
Всього	1616	1786	3402	187	652	839
4241						

Контингент за структурними підрозділами ОР Магістр

Структурний підрозділ	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього
Навчально-науковий інститут історії та філософії	36	46	-	82	3	1	-	4
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	25	42	86	153	-	14	-	14
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	101	113	50	264	28	162	-	190

Навчально-науковий інститут фізичної культури	91	196	13	300	17	104	-	121
Факультет іноземної та слов'янської філології	37	33	6	76	2	18	-	20
Природничо-географічний факультет	41	52	2	95	12	15	-	27
Фізико-математичний факультет	48	88	42	178	6	8	-	14
ВСЬОГО	379	570	199	1148	68	322	-	390

Контингент за структурними підрозділами ОР Бакалавр

Структурний підрозділ	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього
Навчально-науковий інститут історії та філософії	82	82	4	168	8	23	-	31
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	169	112	14	295	5	25	-	30
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	259	135	3	397	42	127	-	169
Навчально-науковий інститут фізичної культури	302	244	1	547	45	90	-	135
Факультет іноземної та слов'янської філології	151	44	6	201	5	24	2	31
Природничо-географічний факультет	109	111	11	231	12	15	1	28
Фізико-математичний факультет	119	71	3	193	2	9	-	11
ВСЬОГО	1191	799	42	2032	119	313	3	435

Відрахування студентів у 2023 році

Причина відрахування	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
За власним бажанням	70	14
За невиконання навчального плану	77	32

За невиконання умов договору	24	3
Виконали навчальний план, але не допущені/не склали ЕК/не захистили роботу	12	4
У зв'язку зі смертю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тарасенко Даниїл Олегович (навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин, 1 курс, 011 група, спеціальність - СО Історія) 2. Кобченко Ілля Віталійович (навчально-науковий інститут фізичної культури, 1 курс ОР Магістр, 951 група, спеціальність - СО Фізична культура) 3. Беланов Богдан Олегович (фізико-математичний факультет, 1 курс, 512 група, спеціальність – Економіка). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скаржинський Костянтин Євгенович (навчально-науковий інститут фізичної культури, 2 курс, група ФК-2, спеціальність – СО Фізична культура)
Інше	3	5
Всього	189	59
Загальна кількість відрахованих у 2023 н.р. – 248 студентів		

Поновлення студентів у 2023 році на 12.12.2023

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Поновлено	31	28
Поновлено з іншого ЗО	40	6
Всього:	71	34
Загальна кількість поновлених у 2023 році – 105 студентів		

У 2023 році університет підготував і випустив 1381 фахівці з вищою освітою, із них 650 бакалаврів та 731 магістрів денної та заочної форм навчання, серед них 107 іноземних студентів. Диплом про вищу освіту з відзнакою одержали 51 бакалавр та 114 магістрів.

Зведені показники випуску фахівців у 2023 році представлені в таблицях:

Освітній рівень	ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ			ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ			РАЗОМ		
	Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою	Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою	Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою
БАКАЛАВР	481	67	50	169	10	1	650	77	51
МАГІСТР									

Випуск ОР «Бакалавр» 30.06.2023 р.

	Спеціальність	ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ			ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ		
		Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою	Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин	014 Середня освіта (Історія)	25	2	4	-	-	-
	032 Історія та археологія	5	-	-	-	-	-
	081 Право	6	-	1	5	-	-
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	12	-	1	-	-	-
	Разом	48	2	6	5	-	-
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	8	-	1	1	-	-
	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	6	1	-	1	-	-
	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	9	1	-	3	-	-
	024 Хореографія	15	1	5	2	-	-
	025 Музичне мистецтво	7	2	-	1	-	-
	034 Культурологія	10	-	1	5	-	-
Разом	55	5	7	13	-	-	
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	012 Допоміжна освіта	20	-	3	19	-	1
	013 Початкова освіта	20	4	3	22	4	-
	016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка, Логопедія)	14	-	1	8	-	-
	028 Менеджмент соціокультурної діяльності	10	-	2	-	-	-
	073 Менеджмент	2	-	-	3	-	-
	053 Психологія	10	-	4	12	-	-
	231 Соціальна робота	16	-	2	3	-	-
	232 Соціальне забезпечення	16	-	3	-	-	-
Разом	108	4	18	67	4	1	

Навчально-науковий інститут фізичної культури	014 Середня освіта (Фізична культура)	40	1	1	24	-	-
	016 Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія)	10	-	2	19	-	-
	017 Фізична культура і спорт	32	2	3	12	-	-
	227 Фізична терапія, ерготерапія	24	-	3	1	-	-
	242 Туризм	13	-	-	6	-	-
	Разом	119	3	9	62	-	-
Природничо-географічний факультет	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	21	7	1	2	-	-
	014 Середня освіта (Хімія)	3	1	1	-	-	-
	014 Середня освіта (Географія)	21	14	-	5	2	-
	091 Біологія	17	17	-	1	-	-
	106 Географія	6	-	-	-	-	-
	Разом	68	39	2	8	2	-
Фізико-математичний факультет	014 Середня освіта (Математика)	10	2	-	3	-	-
	014 Середня освіта (Фізика)	4	-	2	-	-	-
	014 Середня освіта (Інформатика)	12	3	2	-	-	-
	051 Економіка	7	-	-	-	-	-
	122 Комп'ютерні науки	7	2	-	-	-	-
	Разом	40	7	4	3	-	-
Факультет іноземної та слов'янської філології	014 Середня освіта (Українська мова і література)	14	-	3	3	-	-
	014 Середня освіта (Мова і література (російська))	6	6	-	2	2	-
	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	16	1	1	6	2	-
	014 Середня освіта (Мова і література (німецька))	3	-	-	-	-	-
	014 Середня освіта (Мова і література (французька))	4	-	-	-	-	-
	Разом	43	7	4	11	4	-
	Всього	481	67	50	169	10	1

Випуск ОР «Магістр» 31.12.2023 р.

Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин	Спеціальність	ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ			ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ		
		Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою	Кількість студентів	із них іноземних студентів	із них з відзнакою
	014 Середня освіта (Історія)	26	-	9	4	-	-
	Разом	26	-	9	4	-	-
Навчально-науковий інститут культури і мистецтва	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	15	5	-	6	-	-
	024 Хореографія	12	2	3	2	-	2
	025 Музичне мистецтво	35	13	5	5	-	1
	034 Культурологія	1	-	-	1	-	-
	Разом	63	20	8	14	-	3
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	011 Освітні, педагогічні науки	22	4	6	3	-	-
	012 Допільна освіта	15	-	6	14	-	3
	013 Початкова освіта	10	-	2	12	-	2
	016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)	12	-	5	30	-	5
	016 Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка, Сурдопедагогіка)	7	-	2	6	-	1
	028 Менеджмент соціокультурної діяльності	7	-	1	1	-	-
	033 Психологія	17	3	8	27	-	5
	073 Менеджмент	8	-	2	6	-	1
	231 Соціальна робота	20	-	4	4	-	-
Разом	118	7	36	103	-	17	
Навчально-науковий інститут фізичної культури	014 Середня освіта (Фізична культура)	30	1	7	11	-	-
	016 Спеціальна освіта (Логопедія)	6	-	2	35	-	-
	017 Фізична культура і спорт	51	-	3	18	-	-
	227 Фізична терапія, ерготерапія	36	-	5	36	-	-
	242 Туризм	13	-	3	6	-	1
	Разом	136	1	20	106	-	1
Природничо-географічний факультет	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	11	-	2	7	-	-
	014 Середня освіта (Хімія)	5	-	-	2	-	-
	014 Середня освіта (Географія)	7	-	2	7	-	-
	091 Біологія	8	-	1	3	-	-
	106 Географія	2	-	-	-	-	-
	Разом	33	-	5	19	-	-
Фізико-математичний факультет	014 Середня освіта (Математика)	8	-	-	4	-	1
	014 Середня освіта (Фізика)	10	-	-	4	-	-
	014 Середня освіта (Інформатика)	23	-	-	-	-	-
	051 Економіка	16	2	-	-	-	-
	Разом	57	2	-	8	-	1
Факультет іноземної та слов'янської філології	014 Середня освіта (Українська мова і література)	8	-	3	7	-	1
	014 Середня освіта (Російська мова і література)	4	-	-	-	-	-
	014 Середня освіта (Англійська мова і література)	15	-	6	6	-	1
	035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)	4	-	3	-	-	-
	Разом	31	-	12	13	-	2
Всього		464	30	90	267	-	24

Університет застосовує визначені процедури всіх етапів академічної кар'єри здобувачів вищої освіти: прийом на навчання (зарахування), визнання результатів навчання та здобутих кваліфікацій, присвоєння кваліфікацій (атестація).

Прийом на навчання в Університеті здійснюється на основі державних та внутрішніх нормативних документів:

- Порядку прийому для здобуття вищої освіти у 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України та устатованого Міністерством юстиції України;
- Правил прийому на навчання до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка у 2023 році, схвалених Приймальною комісією та вченою радою Університету, затверджених наказом ректора.

Під час їх реалізації Університет забезпечує:

- ознайомлення вступників:
  - із Університетом шляхом проведення відповідних проф-орієнтаційних заходів та організації різних форм доуніверситетської підготовки: підготовчих курсів, курсів підготовки іноземних громадян, участі у спортивних секціях, центрах, колективах тощо;
  - із ліцензіями та сертифікатами про акредитацію, із Правилами прийому, об'ємом державного замовлення;
  - єдиними вимогами до процедур оцінювання під час вступу на навчання через застосування єдиних для всіх вступних завдань фахових вступних випробувань;
- відкритість і прозорість конкурсного відбору.

Визнання кваліфікацій вищої освіти та попередніх етапів навчання при прийомі на навчання до Університету, зокрема за програмами академічної мобільності, Університет здійснює трансфером кредитів та/або встановленням еквівалентності кваліфікацій, присвоєних згідно з документами про освіту:

- іноземними закладами освіти – за процедурами, що визначені Положенням про визнання в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ступенів освіти, здобутих у закладах освіти інших країн;
- навчальними закладами України – через їх експертизу навчально-науковими інститутами/факультетами та навчальним відділом.

Підсумкова атестація випускників Університету здійснюється після завершення теоретичної та практичної частин навчання за відповідним освітнім рівнем із метою встановлення відповідності

набутих здобувачем вищої освіти компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти в Університеті проводиться за такими формами:

- ✓ комплексний іспит зі спеціальності;
- ✓ захист випускової кваліфікаційної роботи;
- ✓ комплексний іспит зі спеціальності та захист випускової кваліфікаційної роботи.

Організація виконання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти регламентується Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

У 2021 прийнята та вступила в дію постанова Кабінету Міністрів України № 897 від 26 серпня 2021 року *«Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації»*, який визначає процедуру скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації в разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, процедуру розгляду справи про порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, процедуру розгляду питання щодо добровільної відмови здобувача вищої освіти від ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, правові наслідки скасування рішення та порядок його оскарження, але завдяки якісній підготовці фахівців в Університеті, не відбулося жодного скасування.

Стан якості забезпечення освітнього процесу

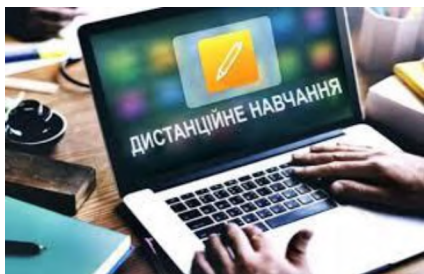
Якісне навчально-методичне забезпечення – запорука ефективного освітнього процесу. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу є важливою та необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти. Відповідно до основних нормативно-правових актів, що регламентують діяльність закладів вищої освіти, навчально-методична робота належить до основних видів робіт науково-педагогічних працівників поряд із навчальною, науковою, навчально-науково-інноваційною, виховною роботами та організаційною діяльністю. Із метою якісного забезпечення викладання навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками Університету розроб-

лені необхідні навчально-методичні матеріали. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в Університеті наявне в повному обсязі за усіма освітніми програмами: освітні програми, навчальні плани, силабуси/робочі програми, програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти тощо. Усі навчальні дисципліни мають навчальні контенти (конспекти лекцій, плани практичних занять, завдання до лабораторних робіт, самостійної роботи; питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо. Зазначені документи оформлені та затверджені належним чином, відповідають сучасному рівню освіти і науки та формуються з метою максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни. Навчально-методичні матеріали щороку оновлюються і перезатверджуються. Доступ здобувачів вищої освіти до цих матеріалів забезпечується через інтернет-ресурси кафедр, що є особливо актуальним у період навчання в режимі онлайн.

Велику увагу приділяється питанню методичного забезпечення освітнього процесу, який здійснюється в Університеті в дистанційному режимі з використанням ресурсів, розміщених на платформі Moodle. Тому у звітному році увага науково-методичної ради університету, науково-методичних комісій інститутів/факультетів, кафедр, гарантів освітніх програм була зосереджена на проблемі забезпеченості якісним освітнім контентом електронної форми навчання. У 2023 році навчальним відділом та Лабораторією дистанційного навчання була здійснена перевірка навчально-методичного забезпечення дистанційних курсів навчальних дисциплін, розміщених на платформі Moodle. Важлива увага приділялася впровадженню в освітній процес сучасних інноваційних педагогічних технологій; формуванню у здобувачів фахових компетентностей у рамках обраної освітньої програми та соціальних навичок (softskills), таких як вміння вчитися опрацьовувати інформацію та опановувати нові технології, здатність до критичного мислення, креативність, вміння управляти власними емоціями тощо. Протягом 2023 року здійснювався системний моніторинг форм та методів навчання і викладання, які застосовуються в освітньому процесі в дистанційному форматі для досягнення заявлених у освітніх програмах цілей та програмних результатів навчання, їх відповідності вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; освітніх програм, навчальних та робочих планів щодо

Viber-чати та Telegram-канали зі здобувачами вищої освіти для забезпечення своєчасної комунікації та супроводу освітньої діяльності закладу, що в комплексі забезпечило успішне завершення 2022/2023 навчального року, переведення здобувачів на наступний навчальний рік та випуск здобувачів за освітнім рівнем Бакалавр 30 червня 2023 року.

Із метою підвищення ефективності освітнього процесу, що відбувається із застосуванням дистанційних технологій, перед початком 2023/2024 навчального року було оновлено програмне забезпечення освітньої платформи Moodle, додаткового модулю інтеграції із Zoom, що сприяло підвищенню стабільності проведення онлайн-зустрічей, у тому числі напряму з дистанційного курсу Moodle.

У 2023 році продовжена співпраця між СумДПУ імені А.С. Макаренка та Міністерством освіти і науки України в напрямку надання безкоштовного доступу до програмного забезпечення **Zoom Meetings for Education**, що надало можливість викладачам Університету проводити безлімітні онлайн-зустрічі із здобувачами вищої освіти.

Продовжена участь академічної спільноти Університету у спільних проектах МОН України та міжнародних платформ **Coursera** і **Udemy**, які пропонують можливості здійснення неформальної та/або інформальної освіти у формі проходження навчання в онлайн-курсах від провідних університетів світу. Починаючи з 2022 року, здобувачі вищої освіти та викладачі Університету отримали безкоштовний доступ до майже 5200 курсів та 2200 освітніх проектів від **Coursera** (<https://www.coursera.org/>) та більш як 7 тисяч дистанційних курсів на платформі **Udemy** (<https://www.udemy.com/>).

За сприяння МОН України Сумському державному педагогічному університету імені А.С. Макаренка було продовжено можливість безкоштовного використання платформи віртуальних лабораторій та інтерактивної науки «**LABSTER**» (<https://www.labster.com/>) – лідера з розроблення навчальних симуляторів, які дозволяють опановувати навчальний матеріал під час проведення віртуального дослідження, що особливо важливо для дисциплін із галузі STEM-освіти (анатомії та фізіології, біохімії, біології, біотехнологій, хімії, наук про землю, мікробіології, фізики).

У результаті цієї ініціативи здобувачі та викладачі університету отримали безкоштовний річний доступ до понад 300 симуляцій віртуальних інтерактивних лабораторій Labster. Окрім надання доступу до каталогу проєктів, організація запропонувала можливості для професійного розвитку викладачів і студентів природничих наук шляхом проходження розширеної сертифікаційної програми навчання або участі у додаткових безкоштовних навчальних вебінарах. Зокрема, Лабораторією дистанційного навчання університету була організована участь викладачів у вебінарі 20 листопада 2023 року з презентації можливостей щодо управління курсами на платформі Labster, аналітики оцінок та кількості учасників віртуальних симуляцій, редагування тестових запитань та інших доступних функцій платформи.

Наразі на платформі Moodle успішно функціонує більше 2500 активних дистанційних курсів, доступ до яких мають усі здобувачі вищої освіти денної та заочної форм навчання відповідно до своїх навчальних груп (більше 5000 активних користувачів). На початку 2023/2024 н.р. за результатами вступу на навчання абітурієнтів створено більше 1300 нових студентських акаунтів на платформі Moodle.

Як і в попередні роки, науково-педагогічні працівники Університету у 2023 році продовжують удосконалювати власні навички з використання технологій дистанційної освіти, урізноманітнюють освітній процес, упроваджуючи у професійну педагогічну діяльність нові та сучасні методи і методики в галузі цифрової освіти. Викладання навчальних дисциплін не обмежується представленням матеріалів на платформі Moodle, а поєднується з використанням сучасних інтерактивних цифрових інструментів для індивідуальної та групової роботи: онлайн-дошки, інтернет-сервіси для онлайн-опитування, інтерактивні вправи та квести.

Продовження воєнного стану на території України, часті сигнали повітряної тривоги та ряд інших супутніх обставин значно ускладнювали здійснення освітнього процесу у 2023 році. Із метою моніторингу

якості надання освітніх послуг в умовах дистанційного навчання та воєнного стану навчальним відділом Університету проводяться перевірки наповненості дистанційних курсів, аналіз активності учасників на платформі Moodle. Центром забезпечення якості освіти Університету було проведено анонімні онлайн-опитування викладачів

і здобувачів вищої освіти, результати яких обговорювалися під час засідань кафедр усіх структурних підрозділів університету, а також на навчально-методичній раді Університету.

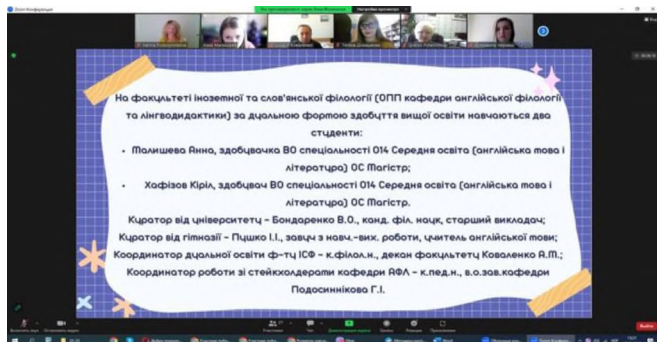
Загалом, у 2023 році в Університеті продовжено удосконалення освітнього процесу, що здійснюється з використанням технологій дистанційної освіти, розширено можливості для інформальної/неформальної освіти шляхом отримання доступу до світових платформ відкритих онлайн-курсів, упроваджені ефективні рішення з питань організації та забезпечення освітнього процесу у воєнний час.

Дуальна освіта

В університеті розроблено, ухвалено та введено в дію Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

Відповідно до договорів про вищу освіту за дуальною формою у 2023 році її здобував 31 студент, із яких 6 здобувачів – із природничо-географічного факультету (Жуківська гімназія Буринської міської ради Сумської області; Степанівська філія Степанівського ліцею Степанівської селищної ради; Сонячненський ліцей Чернеччинської сільської ради Охтирського району Сумської області), 16 здобувачів – із фізико-математичного факультету (Білопільський ліцей № 2, м. Білопілья; КУ ССШ № 9 м. Суми; Сумський хіміко-технологічний центр професійно-технічної освіти (м. Суми); Комунальна установа Сумська гімназія № 1, м. Суми; Сумський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 12

Сумської міської ради), 2 осіб – із факультету іноземної та слов'янської філології (Комунальна установа Сумська класична гімназія; Сумський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 15, м. Суми), із навчально-наукового інституту педагогіки і психології – 6 студентів (Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки; Конотопська початкова школа «Лідер»; Комунальна установа Сумський навчально-виховний комплекс «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа

I ступеня № 41 «Райдуга» м. Суми»; Тячівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 5 Тячівської міської ради Закарпатської області; Комунальна установа Піщанська загальноосвітня школа I-II ступенів м. Суми, Сумська обласна гімназія-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей), із навчально-наукового інституту фізичної культури – 1 здобувач поєднує навчання з роботою в Кіндратівському ліцеї Хотінської селищної ради Сумського району.

На природничо-географічному факультеті продовжує реалізуватися дуальна освіта у відповідності до Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти, основна мета упровадження якого – підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності із урахуванням вимог роботодавців.

Базою для організації дуальної форми навчання була визначена Степанівська філія Степанівського ліцею, в якій Мацак С.В. працював учителем хімії у 7-9 класах, а за підсумками навчального року здобувач прозвітував на кафедрі біології людини, хімії та методики навчання хімії про результати свого навчання за дуальною формою. Запланований обсяг навчання виконаний повністю, програмні компетентності сформовані.

Академічна мобільність учасників освітнього процесу

Із метою впровадження Програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка та в рамках відповідних Угод про співробітництво 34 студенти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка протягом 2023 року проходили академічну мобільність.

За програмами внутрішньої академічної мобільності – 7 студентів, із яких у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка на академічній мобільності перебували 2 студенти природничо-географічного факультету ОР бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини); в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі навчався 1 студент факультету іноземної та слов'янської філології ступеня бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)); у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К.Д. Ушинського – 2 студенти навчально-наукового інституту фізичної культури ОР магістр зі спеціальності

016 Спеціальна освіта; у Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди – 2 студенти навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин ОР бакалавр зі спеціальності 032 Історія та археологія.

За програмами міжнародної академічної мобільності – 27 студентів, із них в Університеті Адама Міцкевича (Познань, Республіка Польща) навчалися 23 студенти навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин ОР бакалавр зі спеціальності 032 Історія та археологія та у Педагогічній вищій школі м. Люцерн – 4 студенти факультету іноземної та слов'янської філології ОР бакалавр та магістр зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

Узагальнені показники представлені в таблиці:

Структурний підрозділ	Внутрішня мобільність	Міжнародна мобільність	Разом
Природничо-географічний факультет	2		2
Факультет іноземної та слов'янської філології	1	4	5
Навчально-науковий інститут фізичної культури	2		2
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин	2	23	25
Всього	7	27	34

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка на навчання за програмами внутрішньої та міжнародної академічної мобільності прийняв 51 здобувача вищої освіти.

Відповідно до Угод про співробітництво та згідно з досягнутими домовленостями щодо реалізації програми міжнародної академічної мобільності у формі навчання взяли участь 33 студенти з Університету Адама Міцкевича (Познань, Республіка Польща) зі спеціальності 032 Історія та археологія.

У програмах внутрішньої мобільності взяли участь 18 здобувачів із закладів вищої освіти України, із них 2 студенти зі спеціальності 091 Біологія Житомирського державного університету імені Івана Франка; 3 студенти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка; 9 студентів спеціальності 016

Спеціальна освіта Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; 1 студент зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) Університет Григорія Сковороди в Переяславі; 3 студенти спеціальності 016 Спеціальна освіта Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Узагальнені показники представлені в таблиці:

Назва ЗВО, спеціальність	Внутрішня мобільність	Міжнародна мобільність	Разом
Університет Адама Міцкевича (Польща), спец. 032 Історія та археологія		33	33
Житомирський державний університет імені Івана Франка, спец.091 Біологія	2		2
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, спец. 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	3		3
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, спец.016 Спеціальна освіта	9		9
Університет Григорія Сковороди в Переяславі, спец. 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	1		1
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, спец. 016 Спеціальна освіта	3		3
Всього	18	33	51

У рамках підписання між-університетського договору щодо академічної мобільності здобувачів вищої освіти між Швейцарсько-Європейською Programme SEMP – між Університетом педагогічної освіти, Люцерн та Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка відбулася реалізація програми

академічної мобільності здобувачів вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ступенів бакалавр та магістр зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) факультету іноземної та слов'янської філології в Університеті педагогічної освіти (м. Люцерн, Швейцарія) **з 1 лютого до 16 червня 2023 року.**

Учасники програми – здобувачі вищої факультету іноземної та слов'янської філології Колесова Дар'я Сергіївна, студентка 331.1 групи, Мяус Альона Юріївна, 331.1 групи, Посна Альона Сергіївна 351.2 групи, Дворянова Аліна Олександрівна, 351.2 групи, які успішно закінчили програму та отримали високі результати.

У період з 23 до 28 січня 2023 року доцент Подрез Ю.В. брала участь у програмі академічної мобільності Erasmus+ «1st STAFF WEEK FOR UKRAINE» для викладачів та науковців на базі Університету імені Адама

Міцкевича в Познані, стратегічною метою якої за програмою Erasmus + є вивчення особливостей роботи іноземного закладу вищої освіти, зокрема отримання професійних навичок і цінного досвіду в навчальній та науковій роботі та презентація власного університету – це надає можливості для формування нового напрямку *soft skills*.

Протягом II семестру 2022-2023 навчального року студенти 2 курсу фізико-математичного факультету Рибалко Анна (спеціальність 014 Середня освіта Інформатика) та Нелін Діана (спеціальність 014 Середня освіта Математика) проходили навчання у Бріджуотерському державному університеті, м. Бріджуотер, штат Массачусетс, США. Студентки навчалися за програмою академічної мобільності Fulbright Ukraine.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Практична підготовка здобувачів вищої освіти – це складний, багатогранний і тривалий процес, який здійснюється протягом усього періоду навчання в Університеті.

Практика є органічною складовою єдиного освітнього процесу, пов'язуючи теоретичне навчання з майбутньою самостійною роботою.

У процесі практичної підготовки закріплюються й поглиблюються теоретичні знання, що були набуті в закладі вищої освіти, виробляються професійні вміння й навички, розвиваються творчі здібності, критичне мислення, інтенсифікується процес формування професійних особистісних якостей. Важливого значення набуває розвиток комунікативної культури майбутніх фахівців, формування навичок професійної взаємодії та співробітництва.

Перехід суспільства на ринкові відносини вимагає формування у здобувачів вищої освіти таких особистісних і професійних якостей, які б дозволили їм без особливих внутрішніх бар'єрів почати трудовий шлях у постійно змінюваних умовах діяльності нашого суспільства.

Із метою вдосконалення, приведення до сучасних вимог практичної підготовки студентів науково-методичною радою університету було переглянуто «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» та ухвалене рішенням вченої ради університету (протокол № 11 від 29.05.2023 року), і введено в дію наказом ректора від 29 травня 2023 року № 223 «Про введення в дію рішень вченої ради університету від 29 травня 2023 року».

На сьогодні, відповідно до угод із закладами та організаціями-партнерами, задіяні майже 140 баз практики, кількість яких щорічно збільшується та оновлюється.

У другому семестрі 2022-2023 навчального року було заплановано й успішно проведено 86 навчальних і 58 виробничих практик для студентів денної форми навчання та 62 навчальні та 38 виробничих практик для студентів заочної форми навчання.

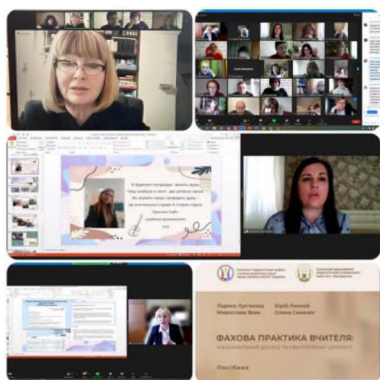
У першому семестрі 2023-2024 навчального року для здобувачів вищої освіти за ОР Магістр було заплановано проведено 45 (денна форма навчання) і 38 (заочна форма навчання) виробничих практик. Для здобувачів вищої освіти за ОР Бакалавр було заплановано та проведено 6 виробничих практик (денна форма навчання) та 4 практики (заочна форма навчання).

Таким чином, протягом 2023 року було

проведено 220 практик для студентів денної форми навчання та 160 різних видів практик для студентів, які здобувають освіту за заочною формою навчання.

На час дії воєнного стану практична підготовка студентів проводилась у закладах та на підприємствах, що функціонують у цей час. Тому здобувачі вищої освіти мали змогу самостійно визначитися та запропонувати бази для проходження практики. Відповідно, переважна більшість студентів проходили практику за місцем фактичного проживання.

Деякі навчальні практики зі спеціальностей: 242 Туризм – навчальна інструкторська практика з активного туризму (2 курс); 013 Початкова освіта – навчальна польова практика (1курс) з метою забезпечення студентів були проведені в дистанційному режимі в лабораторіях та центрах Університету.

У рамках меморандуму про науково-методичну співпрацю з Об'єднанням Інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» (куратор – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України) гаранті освіти програм ОР бакалавр та магістр спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) представили досвід організації фахової практики кафедри в умовах війни у школах міста Суми та Сумської області. 15.11.2023 досвід мережевої взаємодії СумДПУ та інституцій «Педагогічна синергія» розглядався та був високо оцінений на засіданні Президії НАПН України.

Особливу увагу завідувачами кафедр, керівниками та методистами з практик було приділено організації практичної підготовки осіб, які перебувають у лавах ЗСУ, підрозділах територіальної оборони, займаються волонтерською діяльністю або виїхали на тимчасове проживання в інші країни.

Результати успішності студентів із практичної підготовки традиційно мають високі показники. Так, абсолютна успішність у середньому по Університету складає майже 92 %, а якісна успішність – більше 70%.

Підвищення кваліфікації та стажування

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.

Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється відповідно до щорічного плану, який затверджує вчена рада університету.

Усі науково-педагогічні працівники Університету підвищують свою кваліфікацію не рідше, ніж один раз на 5 років, обсягом не менше ніж 6 кредитів ЄКТС (180 годин).

За звітний період підвищили свою кваліфікацію **34** науково-педагогічних працівники Університету шляхом стажування в закладах вищої освіти України та за кордоном.

Закордонне стажування пройшли 9 осіб:

Горболіс Л.М., д.філол.н., професор – University of Security Management in Kosice, Slovakia;

Рудь О.М., к.ф.н., доцент – Відділення польсько-українських студій Ягеллонського університету в Кракові;

Дегтярьова Н.В., к.п.н., доцент – DAAD, Kothen, Німеччина;

Самодай В.П., к.е.н., доцент – Балтійський науково-дослідний інститут проблем трансформації економічного простору;

Король О.М., к.п.н., доцент – Шотландський сільськогосподарський коледж;

Красілов А.Д., к.п.н., доцент – Асоціація кавказьких університетів, Стамбул, Турецька Республіка;

Малярова Ю.М., к.п.н. – Вища технічна школа в Катовицях (Польща);

Латіна Г.О., к.б.н., доцент – International Historical Biographical Institute;

Калиниченко І.О., д.м.н., професор – International Historical Biographical Institute.

Стажування в закладах освіти України пройшли 25 науково-педагогічних працівників:

- Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя – к.п.н., доцент Мащенко О.М.; к.п.н., доцент Іонова І.М.;
- Університет Григорія Сковороди в Переяславі – професор Заболотний І.П., доцент Карпенко Є.В., к.н.ф.в.с., доцент Гвоздецька С.В., к.н.ф.в.с., доцент Головченко О.І.;
- Творча спілка «Сумська обласна організація національної спілки

- художників України» – ст. викладач Швачунов І.Ю.;
- Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка – д.п.н., професор Дегтяренко Т.М., к.псих.н., доцент Чобанян А.В., к.п.н., доцент Косенко Ю.М., викладач Скиба Т.Ю.;
  - Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» – к.ф.м.н., доцент Шамоля В.Г., к.п.н., доцент Удовиченко О.М., доктор філософії Острога М.М.;
  - Національний університет «Одеська юридична академія» – доктор філософії Омеляненко О.М.;
  - Сумський національний аграрний університет – к.п.н., доцент Солощенко В.М., к.ф.н., доцент Чикалова М.М., к.п.н., доцент Чкана Я.О.;
  - КЗ Сумський обласний інститут післядипломної освіти – к.п.н., доц. Будянський Д.І., викладачі Омеляненко З.В., Омеляненко К.А., ст.викладач Максименко А.І., к.філос.н., доцент Пасько К.М., к.п.н., доцент Колишкін О.В.;
  - Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка – к.п.н., ст.викладач Демченко Л.В.

За період січень-грудень 2023 р. було укладено 7 нових договорів про співробітництво, а саме: із Житомирським державним університетом імені Івана Франка, Центральноукраїнським державним університетом імені Володимира Винниченка, Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Київським національним лінгвістичним університетом, Національним університетом «Полтавською політехнікою імені Юрія Кондратюка».

Продовжено договори про співпрацю з Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя, Державним вищим навчальним закладом «Донбаським державним педагогічним університетом», Державним закладом Південноукраїнським національним педагогічним університетом імені К.Д. Ушинського, Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля, Харківським національним педагогічним університетом імені Г.С. Сковороди, Херсонським державним університетом.

Стажування на базі університету пройшло 61 особа з інших навчальних закладів України:

- Сумський національний аграрний університет – 11 осіб;
- Житомирський державний університет імені Івана Франка – 2 особи;

- Ізмаїльський державний гуманітарний університет – 10 осіб;
- Ніжинський державний університет імені М. Гоголя – 1 особа;
- Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка – 3 особи;
- Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди – 1 особа;
- Комунальний заклад вищої освіти «Вінницького гуманітарно-педагогічного коледж» – 1 особа;
- Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка – 2 особи;
- Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – 3 особи;
- Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини – 5 осіб;
- Комунальний заклад Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти – 10 осіб;
- Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка – 2 особи;
- Державний заклад «Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського» – 1 особа;
- Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького – 2 особи;
- Закарпатсько-угорський інститут імені Ференца Ракаці II – 1 особа;
- Національний університет «Чернігівського колегіуму» імені Т.Г. Шевченка – 6 осіб.

Співпраця зі стейкхолдерами:

наші інтереси – їх вигоди

Найважливішим чинником підвищення якості професійного навчання, адаптації молодих спеціалістів до нових економічних умов, закріплення їх на робочих місцях є соціальне партнерство. Ураховуючи потреби регіонального ринку праці, запити роботодавців щодо підготовки спеціалістів високої кваліфікації, Університет постійно заключає угоди на їх підготовку та співпрацю. Заключені угоди з усіма відділами освіти, молоді, спорту, культури та туризму територіальних громад Сумщини.

Налагоджено партнерські відносини з різними закладами освіти, підприємствами та організаціями міста Суми, області та

України. Сьогодні вони стабільно надають робочі місця та проходження виробничої практики, адже особисті контакти з керівниками допомагають швидше та краще вирішити будь-яку проблему, завдання.

Із метою організації тісної співпраці з роботодавцями та стейкхолдерами в Університеті розроблено та введено в дію Положення про раду роботодавців та експертні ради стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, ухвалене вченою радою 24.02.2020 року, протокол № 8, затверджене наказом ректора № 123 від 24.02.2020 року, а 27 листопада 2023 року рішенням вченої ради Університету, протокол № 4, ухвалена нова редакція Положення про експертну раду стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Експертні ради стейкхолдерів створені за кожною освітньою програмою з *метою*:

- забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців на основі комплексного співробітництва Університету із зацікавленими підприємствами і організаціями – провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, практичного досвіду, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів партнерів забезпечення;
- створення бази даних роботодавців Університету та експертних рад стейкхолдерів за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами;
- формування та збереження ефективних зв'язків університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг;
- пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування.

За кожною освітньою програмою та спеціальністю створені експертні ради стейкхолдерів, які залучають до тісної співпраці провідних менеджерів, керівників закладів, установ, підприємств та організацій Сумщини і України, випускників Університету попередніх років та здобувачів вищої освіти, на основі комплексного співробітництва Університету з ними шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, матеріальних, творчих, мистецьких фінансових і корпоративних інтересів та ресурсів партнерів, успішного проходження навчальної та виробничої практики студентів, отримання першого

робочого місця, залучення роботодавців до освітнього процесу в Університеті,

Основними формами співпраці з роботодавцями та експертними радами стейкхолдерів є:

- Участь у програмі розвитку професійних компетенцій студентів у рамках: залучення працівників установ, підприємств і організацій до навчального процесу через читання лекцій, проведення практичних занять, керівництво виробничими практиками, курсовим і дипломним роботами; проведення майстер-класів провідними фахівцями роботодавців за фахом; організація екскурсій здобувачів вищої освіти на підприємства, в установи, організації, компанії, фірми за фахом; участь у проф-орієнтаційних проєктах; надання пропозицій щодо удосконалення професійних вимог до підготовки фахівців спеціальності (спеціалізації); забезпечення оцінки якості навчальних планів і програм підготовки фахівців; участь у розробці змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення вибіркової складової навчальних планів та програм підготовки фахівців; спільна реалізація і ресурсна підтримка навчальних програм, виробничих і переддипломних практик студентів; залучення студентів до реальної мистецької, виробничої дослідницької діяльності закладів, підприємств і організацій – партнерів Університету; проведення спільних конференцій, шкіл-семініарів, мистецьких заходів, виставок, конкурсів для студентів, аспірантів і молодих вчених; участь у екзаменаційних комісіях з атестації здобувачів вищої освіти; участь у оцінці якості (експертизі) підготовки випускників; забезпечення працевлаштування випускників Університету через попереднє закріплення майбутніх випускників за першим робочим місцем; постійний моніторинг якості підготовки фахівців серед випускників та провідних роботодавців; організація на базі Університету підвищення кваліфікації і стажувань педагогічних працівників та співробітників закладів освіти, підприємств, установ та організацій; спільна підготовка кадрів вищої наукової кваліфікації.
- Закриття вакансій закладів освіти, установ, організацій, підприємств та компаній за рахунок студентів старших курсів та випускників Університету: розміщення вакансій на інформаційних ресурсах: сайт Університету соцмережі, інформаційні стенди;

первинний відбір студентів/випускників на запитувані вакансії; участь у Ярмарку вакансій Університету.

- Відбір студентів для проходження практик/стажувань в установах і закладах освіти, на підприємствах, організаціях, у компаніях.

Стейкхолдери Університету – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес щодо освітньої діяльності Університету, тобто певною мірою залежать від неї або можуть на неї впливати.

Зокрема до стейкхолдерів Університету належать: роботодавці; здобувачі вищої освіти (студенти, аспіранти, докторанти), майбутні вступники та їх батьки; науково-педагогічні працівники та навчально-допоміжний персонал Університету; тощо.

Отримання періодичного зворотного зв'язку від стейкхолдерів є обов'язковою складовою системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті, який здійснюється шляхом:

- анкетування стейкхолдерів;
- отримання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо освітніх програм;
- отримання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо нормативно-правових актів університету.

Анкетування стейкхолдерів

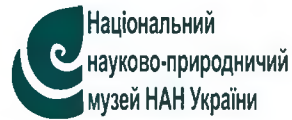
Анкетування здобувачів вищої освіти відносно змісту та якості викладання освітніх програм проводиться анонімно представниками Центру забезпечення якості вищої освіти та контролюється представниками кафедри, яка забезпечує підготовку за освітньої програмою. Анкетування інших стейкхолдерів здійснюється з ідентифікацією респондентів, яка необхідна для коректної обробки результатів анкетування.

Контроль за дотриманням процедури проведення анкетувань здійснюється Центром із забезпечення якості вищої освіти шляхом проведення внутрішнього аудиту результатів анкетувань та контрольним проведенням вибіркового анкетування представниками уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті здобувачів вищої освіти та викладачів.

За результатами опрацювання анкет формується аналітична довідка, що повинна містити статистичні дані (наприклад, кількість здобувачів за групами, курсами, рівнями), висновки та рекомендації для прийняття рішення з метою усунення недоліків.

Студентоцентрична орієнтація освітніх програм, що забезпечуються кафедрами, передбачає необхідність публічного їх обговорення

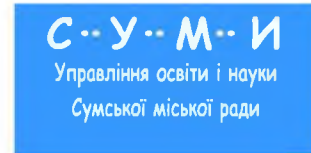
в комунікації з роботодавцями – членами експертної ради стейкхолдерів. За результатами спільної роботи вносяться пропозиції щодо модернізації ОП у частині посилення аналітичних та управлінських компетентностей і досягнення результатів навчання. Задіяні в освітньому процесі стейкхолдери ОП представляють інтереси

провідних

підприємств, установ, організацій та науково-освітніх закладів України та Сумщини.

Співпраця експертними

кафедр із радами

стейкхолдерів

Робота зі стейкхолдерами включає в себе:

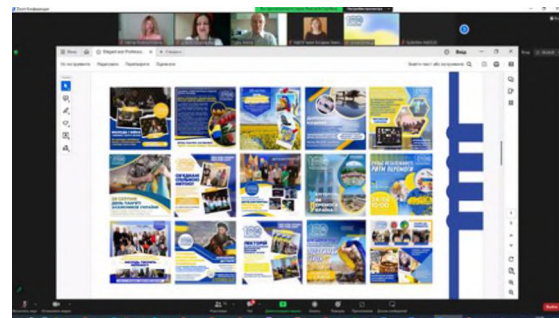
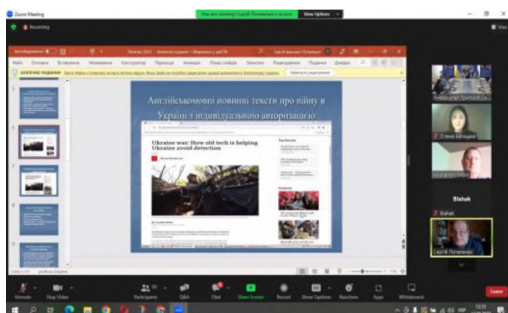
спільну організацію конкурсів для учнів та студентів:

- Міжнародний конкурс із цифрового сторітелінгу: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову» для учнів старших класів та студентів молодших курсів з метою привернути увагу до важливості професії учителя (жовтень-листопад 2023 р.)

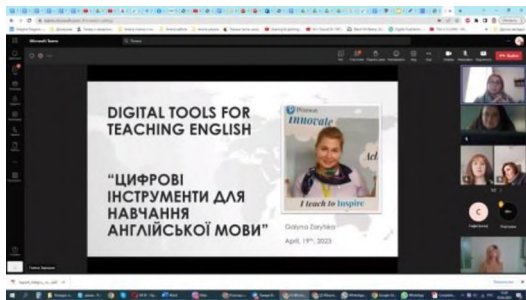

- Всеукраїнський конкурс із творчого письма за англійськомовним фільмом для старшокласників та студентів першого курсу «Переглядай рефлексивно, мисли критично, пиши креативно!» з метою популяризації професії (квітень-травень,

підсумкова зустріч – 21 травня).

• Міжнародний конкурс із

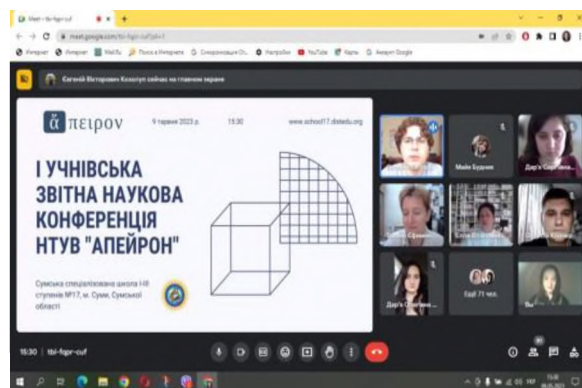

метою популяризації професії (квітень-травень 2023, підсумкова зустріч – 14 травня).

- Проведення гостьових лекцій, семінарів, майстер-класів.
- Спільне проведення інтерактивних занять-тренінгів професійної майстерні «Кіноклуб вчителя англійської мови».

• Проведення круглих столів за участі всіх груп стейкхолдерів «Моніторинг і удосконалення освітніх програм», «Обговорення освітніх компонентів ОП».

• Учнівська звітна наукова конференція НТУВ «Апейрон» (9 березня 2023).

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

працю з Об'єднанням Інституцій-партнерів «Педагогічна синергія».

26 квітня 2023 року на засіданні об'єднання Інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» «Стан практичної підготовки майбутніх вчителів у закладах вищої освіти» гаранті ОПП спеціальності Середня освіта. Українська мова і література гаранті представили досвід організації фахової практики вчителя на бакалаврському і магістерському рівнях підготовки в умовах війни в школах міста Суми та Сумської області. У роботі заходу взяли участь понад 100 учасників – науковці, викладачі, вчителі, методисти.

28 квітня 2023 року в межах роботи Міжнародної онлайн-виставки «Освіта та кар'єра – 2023» на вебінарі «Безпечне

творчого письма: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпрізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів»

Співпраця кафедри української мови та літератури зі стейкхолдерами на основі укладених договорів, угод, меморандумів

Об'єднання Інституцій-партнерів «Педагогічна синергія»

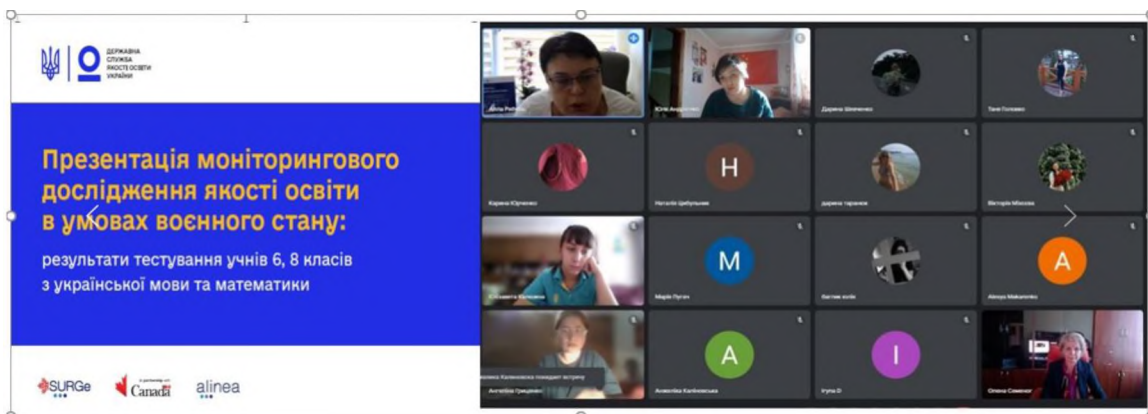
У 2023 році Університет підписав меморандум про науково-методичну спів-

інформаційно-освітнє середовище в умовах війни: поради вчителю» творча проєктна група студентів 3 курсу ОПП Середня освіта. Українська мова і література Єлизавета Драновська, Богдан Рудика, Ірина Стрельцова, Альона Романченко, Таїсія Дегтярєва, викл. Ячменик М.М., Семенов О.М. узяли участь в обговоренні з освітянами ЗВО України питання безпекової культури учасників освітнього процесу; представили мультфільм «Твоє життя важливе» для широкої освітянської спільноти.

17 серпня 2023 року на платформі «Офіс підтримки вченого» гарантом О. Семенов і стейкхолдером ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова), магістерський рівень М. Вовк проведено онлайн-презентацію посібника «Фахова практика вчителя: національний досвід та європейські цінності» Автори: Л. Лук'янова, Ю. Лянной, О. Семенов, М. Вовк.

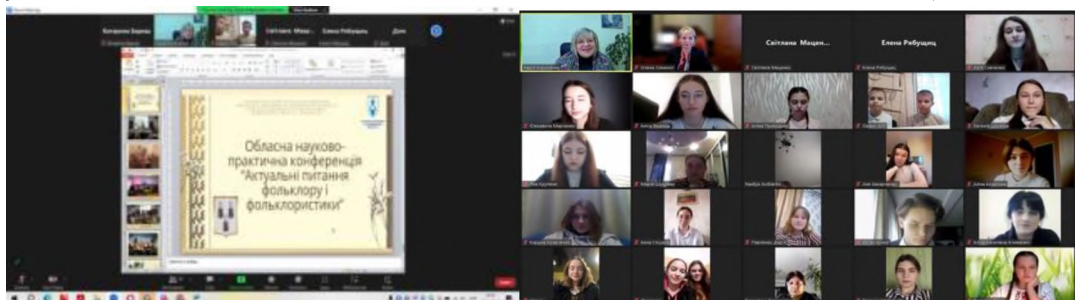
9 листопада 2023 року в межах інформаційної кампанії «Тиждень якості освіти», оголошеною Державною службою якості освіти України, начальниця управління Державної служби якості освіти у Сумській області Алла РЯБУХА провела гостьове заняття зі «Вступу до спеціальності» для студентів 1 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Обговорювали питання безпеки освітнього процесу та освітні втрати; забезпечення якісної освіти в умовах війни, партнерство кафедри та закладів загальної середньої освіти, нові вимоги до підготовки вчителя української мови і літератури.

Упродовж 14.06.-21.06.2023 гаранти ОПП спеціальності Середня освіта. Українська мова і література Семенов О.М. та Громова Н.В. ініціювали та провели 1 усеукраїнську літню школу з міжнародною участю «Навчання української мови у старшій школі в контексті пріоритетних компетентностей» (відповідно до наказу ректора Університету). Участь у літній школі взяли магістранти і бакалаври СумДПУ імені А.С. Макаренка, Уманського ДПУ імені Павла Тичини, Запорізького НУ, НУ «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. До роботи долучились також учителі Сумської, Черкаської областей. Усього – понад 30 учасників. Заняття тривало українською та англійською мовами.

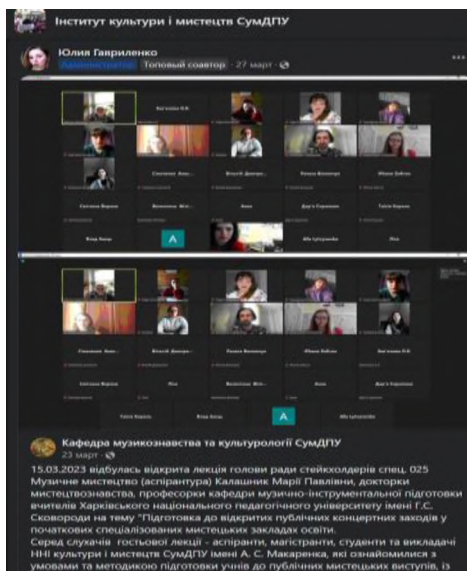

Організація міжнародних, всеукраїнських та обласних учнівсько-студентських конференцій, як-от щорічна науково-практична конференція молодих учених «Актуальні питання фольклору та фольклористики» (9.11.2023), організована лабораторією літературного краєзнавства (керівник лабораторії – доц. Кириленко Н.І.), що охоплює до 100 учасників із закладів регіону всіх рівнів акредитації (Лебединський ЗЗСО № 7, Сумський ЗЗСО № 15, Путивльський ліцей, Лебединський педагогічний коледж імені А.С. Макаренка, Сумська гімназія № 1, Сумський ЗЗСО № 26, Сумська класична гімназія, Конотопський ліцей № 10 та ін.).

У контексті співпраці лабораторії з **Центром професійного розвитку педагогічних працівників Сумського району та МАН** доцент Кириленко Н.І. надавала консультації вчителям української мови і літератури щодо вивчення фольклору та літератури в умовах війни, проводила круглі столи та майстер-класи для вчителів та учнів області, організовувала спільні наукові та мистецькі профорієнтаційні заходи.

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

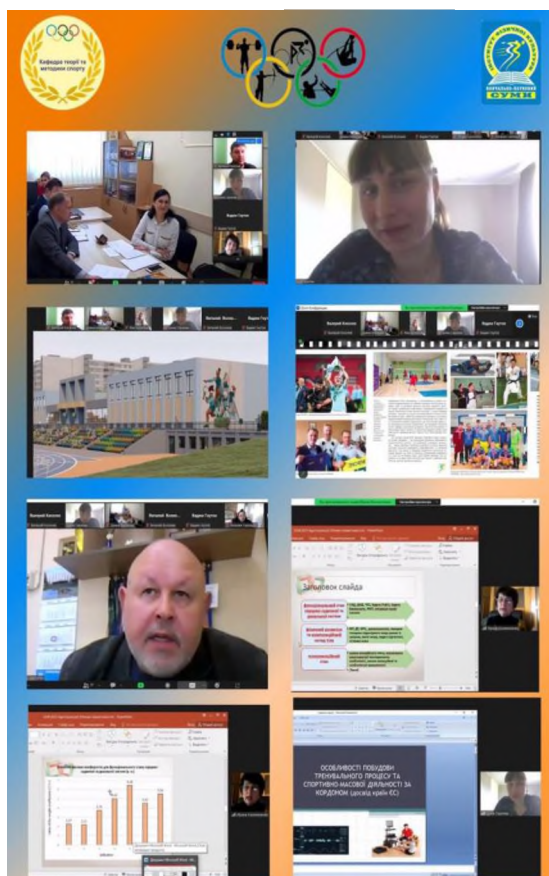
Робота зі стейкхолдерами проводиться через відкриті засідання кафедр, майстер-класи, відкриті заняття, заходи різних спрямувань (популяризація академічної доброчесності серед студентів, аспірантів, молодих вчених та НПП інституту, заходи з патріотичного виховання, волонтерські рухи, пропагування української мови через відкриті заняття та лекції від провідних філологів, розповсюдження народного мистецтва

через виставки, концерти, проведення лекцій та майстер-класів від провідних мистецтвознавців та інше).

Стейкхолдери беруть безпосередню участь під час перегляду, моніторингу освітніх програм, що діють у межах інституту та інших процедур забезпечення якості вищої освіти.

Кафедра фізичної культури і спорту

- Регіональний науково-практичний семінар «Діяльність тренера ДЮСШ» навчально-наукової лабораторії «Майстерність тренера в оздоровчо-фізкультурній і спортивній діяльності» (19.04.2023 року).
- Круглий стіл «Педагогічна майстерність тренера: проблеми та перспективи» навчально-наукової лабораторії «Майстерність тренера в оздоровчо-фізкультурній і спортивній діяльності» (18.10.2023 року).
- Спільні профорієнтаційні заходи для майбутніх вступників на спеціальність 017 Фізична культура і спорт.

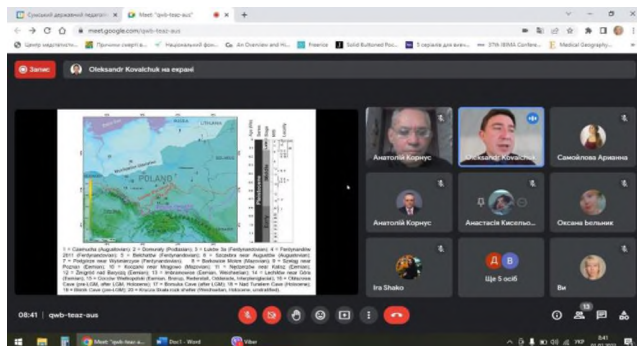

Співпраця природничо-географічного факультету зі стейкхолдерами

Співпраця на ПГФ здійснюється за такими напрямками:

•Залучення до обговорення ОПП: пропозиції роботодавців вивчаються через опитування, рецензування ОПП, спеціально організовані особисті зустрічі зі стейкхолдерами для обговорення цілей, переліку та змісту ОК та ПРН.

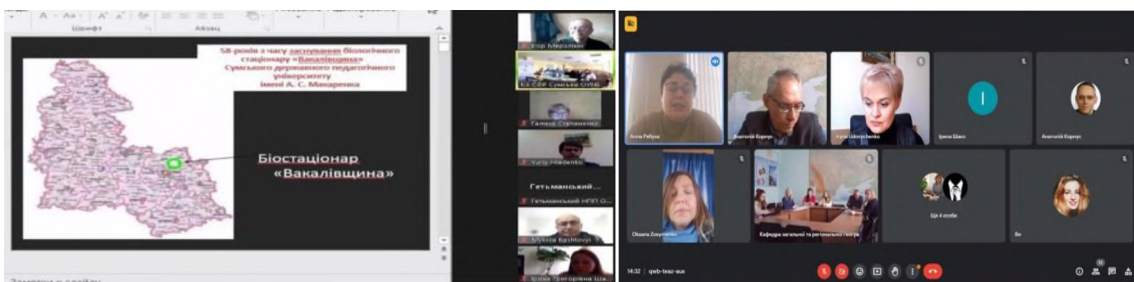
- Гостьові лекції.
- Залучення до участі в роботі ЕК.

- Участь у керівництві навчальною та виробничою практикою здобувачів освіти.
- Залучення стейкхолдерів до науково-

методичних семінарів, презентацій, круглих столів, конференцій.

- Залучення до профорієнтаційної роботи.

Робота зі стейкхолдерами

навчально-наукового інституту педагогіки і психології

- Підвищення кваліфікації фахівців соціальної роботи, центрів соціальних служб та територіальних громад.
- Участь викладачів кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності в Обласній координаційній раді з питань сімейної, тендерної політики та протидії торгівлі людьми Сумської ОДА (к. філос. н., доц., доц. кафедри Луценко О.А.;

к. пед. н., доц., завідувач кафедри Полянничко А.О.; к. пед. н., доц., доц. кафедри Пономаренко Л.І.).

- Залучення здобувачів освіти спеціальностей 231 Соціальна робота, 232 Соціальне забезпечення, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності до соціальних активностей ГО «Ліга сучасних жінок» (керівник – к. пед. н., доц. кафедри Пономаренко Л.І.).
- Аналіз стейкхолдерами навчально-методичного забезпечення освітньо-професійних програм із позиції потреб закладів вищої освіти.
- У рамках активної співпраці за запрошенням роботодавців викладачі кафедри психології беруть участь у засіданнях методоб'єднань, лекційно-тренінговій діяльності з учнями, педагогами та батьками шкіл м. Суми з метою підтримки їх психоемоційного благополуччя в умовах війни з подальшим обговоренням основних ПР ОП, що нададуть змогу випускникам задовільнити широкий спектр потреб у психологічній підтримці населення.

Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин

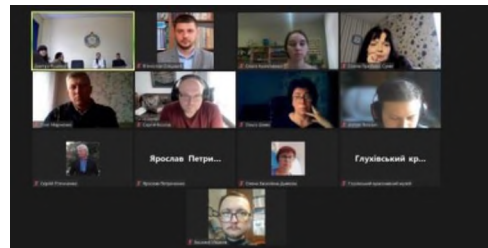

• Обговорення результатів проходження студентами науково-дослідної практики за участі директора Державного архіву Сумської області Ю. Олійника та визначення перспективи удосконалення практичної підготовки здобувачів освіти

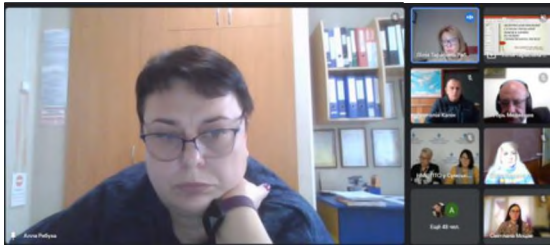
ОП 032 Історія та археологія.

• Дискусійні панелі реалізації ОП та перспективи їх удосконалення.

• Проведено практикум з археології на тему «Технологія обробки кремнію, палеоліт на Сумщині» та

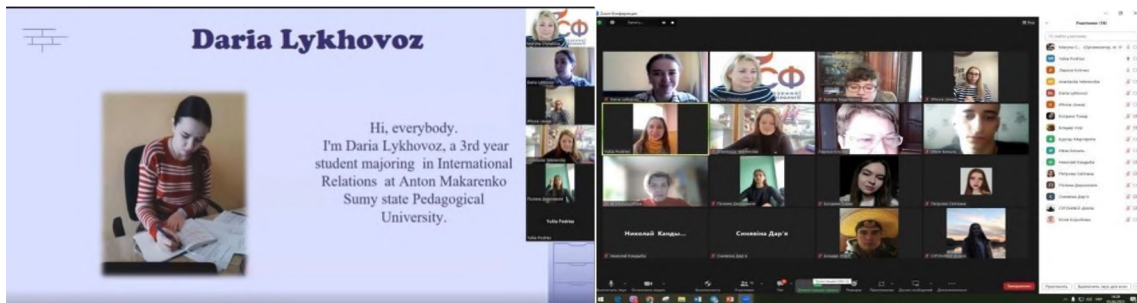
обговорення перспективи розвитку археології на даних ОП для студентів І курсу ОП «Історія та археологія» та ОП «Середня освіта (Історія)» к.іст.н. Д. Ступаком.

- Обговорення змістового наповнення освітніх компонентів освітньо-професійної програми спеціальності 014 Середня освіта (Історія) ОР бакалавр та магістр.

- Проведення виробничої та переддипломної практик студентів на базі установ стейкхолдерів, подальше працевлаштування випускників.

- Практика відбувалась на базах Сумської обласної ради, Сумської Торгово-промислової палати, відділу міжнародних зв'язків Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

2 травня 2023 р. в ННІ історії, права та міжнародних відносин відбулася звітна конференція за результатами проходження виробничої педагогічної практики студентів 4 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Учасники конференції підбили підсумки

проходження практики та висловили побажання щодо вдосконалення навчальної та виховної роботи студентів-практикантів із школярами в умовах воєнного стану. Серед доповідачів, запрошених на конференцію,

були вчителі *Таран І.Г.* (КЗ «Роменський ліцей №4 Роменської міської ради Сумської області»), *Ідріс Н.О.* (КУ Сумська загально-освітня школа І-ІІІ ступенів №4).

- Тісна співпраця з військовими.

Кафедра терапії та реабілітації

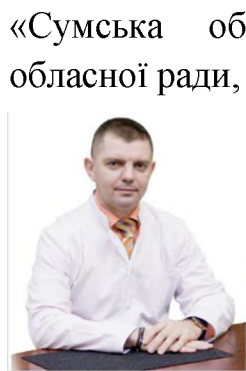
У зв'язку з виробничою необхідністю та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного

державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», проєкту наказу МОЗ «Про затвердження Порядку утворення ЕК у закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Об'єктивний структурований клінічний (практичний) іспит (ОСК(П)І) є одним з основних компонентів Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (галузь знань 22 «Охорона здоров'я»).

Із грудня 2021 року випускники спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія ОР «магістр» денної та заочної форм навчання складають ОСКІ із залученням до складу ЕК стейкхолдерів:

- **Сущенко Олена Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, директор Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю;

- **Горох Володимир Васильович**, кандидат медичних наук, заслужений лікар України, директор КНП «Сумська обласна клінічна лікарня» Сумської обласної ради, лікар вищої категорії.

- **Поцелуєв Володимир Іванович**, кандидат медичних наук, доцент, заслужений лікар України, директор КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» Сумської міської ради, спеціаліст з організації і управління охорони здоров'я вищої категорії.

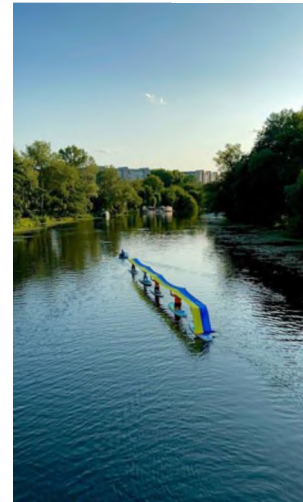
За підтримки Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва (SDC) «Міждисциплінарний підхід у наданні реабілітаційних послуг» в рамках річного Україно-Швейцарського проєкту «Реабілітація травм війни» та безпосередньої участі стейкхолдерів було відкрито два навчальні кабінети асистивних технологій «Кабінет доклінічної та клінічної практики з ерготерапії» та «Кабінет доклінічної та клінічної практики з фізичної терапії». Наша спільна мета – запроваджувати високі стандарти реабілітаційної діяльності, освіти та практики, створення партнерства та співпраці.

Стейкхолдери спеціальності 242 Туризм і рекреація

• Стейкхолдери є методистами навчальних і виробничих практик студентів 242 Туризм і рекреація:

- Олейніченко Вячеслав Дмитрович – керівник центру Активного відпочинку «Війчайдухи», м. Суми ;
- Куц Світлана Володимирівна – директор туристичної агенції «Мережа магазинів гарячих путівок», м. Суми;
- Побігайло Наталія Михайлівна – директор туристичної агенції «На Набережній», м. Суми;

Стейкхолдери – організатори туристсько-спортивних і туристсько-рекреаційних заходів – чемпіонатів, кубків, відкритих першостей м. Суми та Сумської області з пішохідного, велосипедного, водного туризму та спортивного орієнтування спільно з викладачами та студентами кафедри – Тихенко Л.В., Анросовою В.І., Олейніченко В.

• Спільна участь у проведенні XXVII відкритого Чемпіонату м. Суми зі спортивного (пішохідного) туризму «Меморіал пам'яті друзів».

Робота зі стейкхолдерами кафедри логопедії

• У рамках реалізації проекту «Підтримай дитину в умовах війни», що відбувся на базі ІРЦ № 1 Сумської міської ради, разом із директором Юлією КРИКУНЕНКО обговорено організаційні питання, шляхи корекції стану дітей різних нозологій, особливості роботи в сенсорній кімнаті та інше.

• Круглий стіл «Сучасні погляди щодо надання корекційно-розвиткових послуг у закладах освіти», де провідні роботодавці-стейкхолдери (Олена ФЕДЕНКО, головний спеціаліст Управління освіти і науки Сумської міської ради та Юлія КРИКУНЕНКО, директор ІРЦ № 1 Сумської міської ради) обговорили актуальні питання щодо організації корекційно-розвиткового процесу дітей з особливими освітніми потребами дошкільного та шкільного віку, а також зміст та структуру освітньої програми спеціальності 016 Спеціальна освіта (Логопедія).

Отже, комунікація зі стейкхолдерами передбачає короткострокові та довгострокові форми взаємодії, характер яких визначається завданнями підготовки в Університеті фахівця за визначеною спеціальністю, передбачає творчу співпрацю професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої освіти зі стейкхолдерами, що відповідає за формування результатів навчання із інтегральних та загальноосвітніх компетентностей здобувачів вищої освіти.

3.4. Оцінювання якості підготовки фахівців

Підсумковий (семестровий) контроль/оцінювання та результати підсумкової атестації

В умовах динамічного розвитку суспільства, глобальної взаємозалежності та конкуренції на ринку праці, необхідності широкого використання інформаційних ресурсів особливого значення набуває підвищення якості підготовки кваліфікованого фахівця. Нові реалії висувують інші вимоги до якості освіти, зокрема, універсальності підготовки випускників закладів вищої освіти, їхньої адаптації до соціальних умов, особистісної орієнтованості освітнього процесу, його інформатизації, визначальній важливості освіти в забезпеченні сталого людського розвитку.

У високій якості освітніх послуг зацікавлені здобувач вищої освіти та держава, що має виступати гарантом національних інтересів. Крім того, до якості освіти виявляє зацікавленість і роботодавець. Якість – одна з найважливіших філософських категорій. Якість освіти залежить значною мірою від активності того, хто навчається на заняттях, від бажання кожного здобувача розвиватись і самовдосконалюватись, від здатності та готовності використовувати набуті знання.

Організація освітнього процесу та контролю за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти унормовуються Положенням про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі, Положенням про самостійну роботу студентів, Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту».

Цими нормативними актами передбачено оцінювання навчальних досягнень студентів за 100-бальною шкалою системи ECTS та національною шкалою.

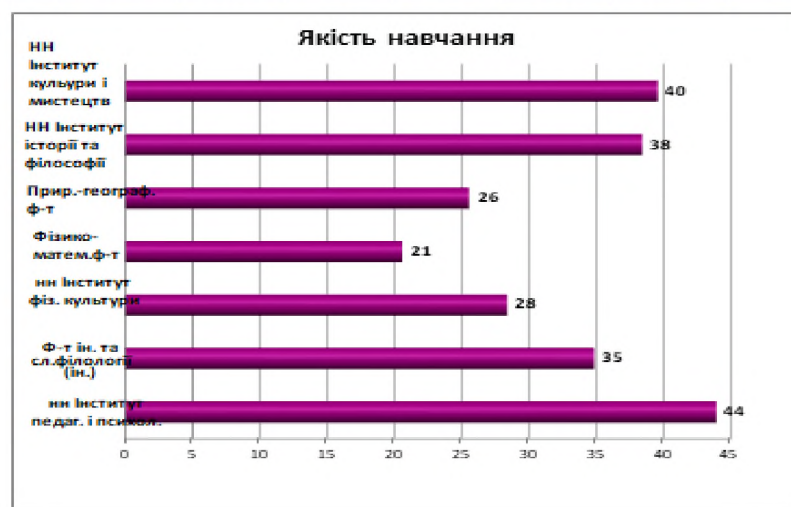
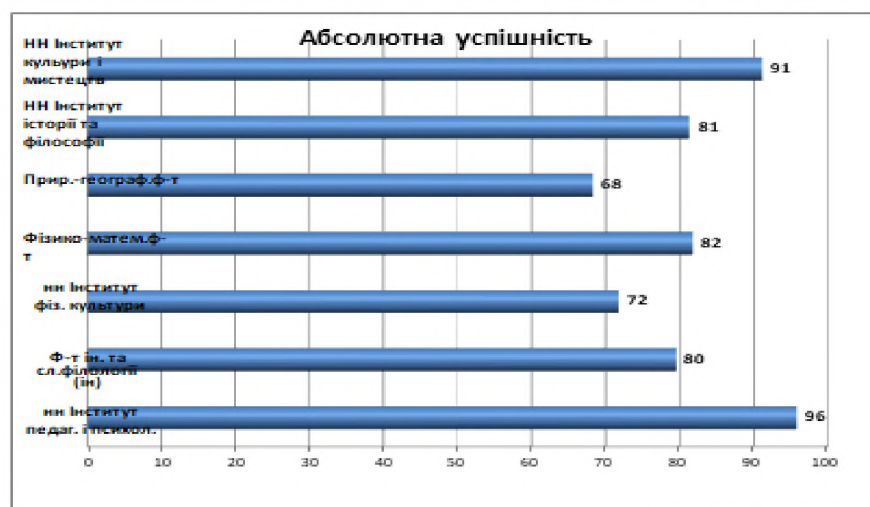
Облік успішності здобувачів систематично ведеться в автоматизованій системі Деканат відповідно до оцінок, виставлених у електронних журналах обліку роботи академічних груп.

Серед пріоритетних напрямів діяльності Університету є автоматизація управління навчальним процесом за допомогою спеціальних інформаційно-комунікаційних технологій. Завдяки інформаційним технологіям в університеті створено комп'ютерне навчальне середовище, орієнтоване на задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти. В університеті запроваджена та діє система контролю за освітнім процесом у формі функціонування автоматизованої системи Деканат+Університет та оновленої версії програми «Moodle».

Результати семестрового контролю у 2023 році представлені в таблицях:

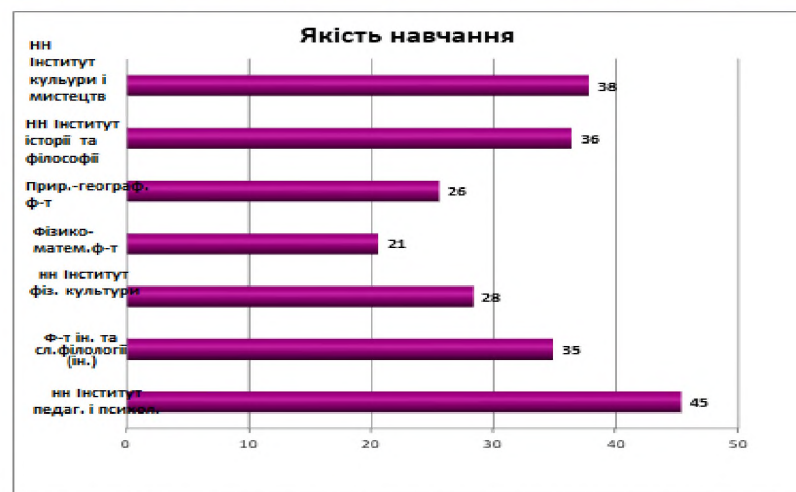
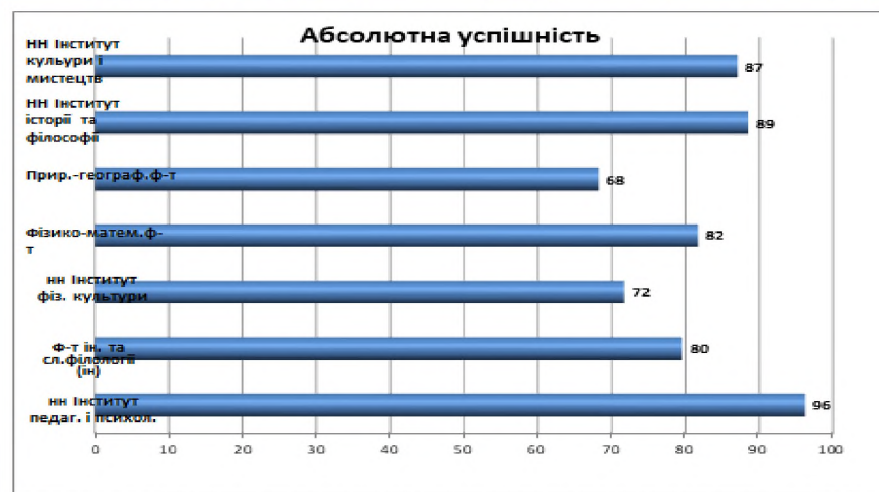
Результати зимової заліково-екзаменаційної сесії студентів 2022–2023 н.р.

Інститут (Факультет)	Курс	Кількість студентів	Навчаються на:						Мають академ. заборгованість		Показник якісної успішності	Показник абсолютної успішності
			"5"		"5" і "4"		"3"		Кі-сть	%		
			Кі-сть	%	Кі-сть	%	Кі-сть	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Навчально-науковий Інститут педагогіки і психології	1-5	501	78	16	142	28	260	52	21	4	44	96
Факультет іноземної та слов'янської філології	1-5	244	29	12	56	23	109	45	50	20	35	80
Навчально-науковий Інститут фізичної культури	1-5	653	73	11	112	17	283	43	185	28	28	72
Фізико-математичний факультет	1-5	219	15	7	30	14	134	61	40	18	21	82
Природничо-географічний факультет	1-5	192	21	11	28	15	82	43	61	32	26	68
Навчально-науковий Інститут історії та філософії	1-5	198	25	13	51	26	85	43	37	19	38	81
Навчально-науковий Інститут культури і мистецтв	1-5	326	25	8	104	32	168	52	29	9	40	91
Всього по університету	1-5	2333	266	11,4	523	22	1121	48	423	18,1	33,8	81,9

Результати літньої заліково-екзаменаційної сесії студентів 2022–2023 н.р.

Інститут (Факультет)	Курс	Кількість студентів	Навчаються на:						Мають академ. заборгованість		Показник якісної успішності	Показник абсолютної успішності
			"5"		"5" і "4"		"3"		Кі-сть	%		
			Кі-сть	%	Кі-сть	%	Кі-сть	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Навчально-науковий Інститут педагогіки і психології	1-5	503	80	16	148	29	256	51	19	4	45	96
Факультет іноземної та слов'янської філології	1-5	244	29	12	56	23	109	45	50	20	35	80
Навчально-науковий Інститут фізичної культури	1-5	653	73	11	112	17	283	43	185	28	28	72
Фізико-математичний факультет	1-5	219	15	7	30	14	134	61	40	18	21	82
Природничо-географічний факультет	1-5	192	21	11	28	15	82	43	61	32	26	68
Навчально-науковий Інститут історії та філософії	1-5	209	32	15	44	21	109	52	24	11	36	89
Навчально-науковий Інститут культури і мистецтв	1-5	355	27	8	107	30	175	49	46	13	38	87
Всього по університету	1-5	2375	277	11,7	525	22	1148	48	425	17,9	33,8	82,1

Результати підсумкової атестації

Атестація випускників освітніх рівнів бакалавр і магістр Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти та інших нормативних актів України з питань освіти, Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, Положення про кваліфікаційну роботу та Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти з відповідними доповненнями, які пов'язані із введенням воєнного стану.

На кафедрах університету вчасно розробляються переліки орієнтовних тем кваліфікаційних робіт, які на кожний навчальний рік доповнюються, уточнюються та затверджуються вченою радою університету. Тематика наукових досліджень стосується сучасних проблем, фундаментальних та фахових дисциплін, навчання в сучасних загальноосвітніх і закладах вищої освіти та має практичну спрямованість. Здобувачі університету забезпечені необхідними методичними рекомендаціями щодо написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу». Передумовою захисту кваліфікаційних робіт під час підсумкової атестації є попередній захист на кафедрі, обов'язкові публікації в наукових виданнях та перевірка кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату. Керівниками магістерських робіт є досвідчені викладачі, із вченим званням та/або науковим ступенем, які мають багаторічний стаж науково-педагогічної діяльності.

До складу екзаменаційних комісій входять провідні висококваліфіковані викладачі Університету, представники інших навчальних закладів із відповідних спеціальностей та стейкхолдери. У червні 2023 року та грудні 2023 року в Університеті працювало 95 екзаменаційних комісій, у складі яких було 68 голів ЕК:

До складу екзаменаційних комісій входять провідні висококваліфіковані викладачі Університету, представники інших навчальних закладів із відповідних спеціальностей та стейкхолдери. У червні 2023 року та грудні 2023 року в Університеті працювало 95 екзаменаційних комісій, у складі яких було 68 голів ЕК:

Показник	Червень 2023 (Випуск за ОР «Бакалавр»)	Грудень 2023 (Випуск за ОР «Магістр»)
Кількість ЕК	55	40
Голови ЕК	37	31
Запрошені із наукових установ, університетів України	10	15

Традиційно у роботі Екзаменаційних комісій беруть участь стейкхолдери:

Спеціальності освітнього рівня «Бакалавр»:

014 Середня освіта (Хімія), 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 106 Географія, 091 Біологія, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії; 017 Фізична культура і спорт, 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Спеціальності освітнього рівня «Магістр»:

014 Середня освіта (Інформатика), 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 014 Середня освіта (Хімія), 014 Середня освіта (Географія), 014 Середня освіта (Фізична культура), 106 Географія, 091 Біологія, 011 Освітні, педагогічні науки «Педагогіка вищої школи», 073 Менеджмент, 242 Туризм, 017 Фізична культура і спорт, 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Здобувачі вищої освіти спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія» освітніх рівнів «бакалавр» та «магістр» склали іспити у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) та Об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ).

До підсумкової атестації за ОР «Бакалавр» у червні 2023 року було допущено студентів:

- денна форма навчання – 483, із яких 50 студентів одержали диплом із відзнакою, 2 студенти не склали підсумкову атестацію;
- заочна форма навчання – 170, із яких 1 студент отримав диплом з відзнакою та 1 студент не склав підсумкову атестацію.

До підсумкової атестації за ОР «Магістр» у грудні 2023 року було допущено студентів:

- денна форма навчання – 467, із яких 90 студентів одержали диплом із відзнакою, 3 студенти не склали підсумкову атестацію;
- заочна форма навчання – 267, із яких 24 студентів отримали диплом з відзнакою.

У звітах голів ЕК відзначається, що рівень фахової підготовки студентів, можливості матеріально-технічної бази Університету та методичне забезпечення навчальних дисциплін дозволяють здійснити якісну підготовку здобувачів освіти з присвоєнням відповідної кваліфікації. Можна констатувати, що рівень компетентностей, знань та вмінь випускників відповідають вимогам освітніх програм, студенти володіють достатнім рівнем теоретичних знань, а також мають практичні уміння та навички, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Інтеграція до європейського освітнього простору, забезпечення мобільності й реагування на потреби ринку праці передбачають не лише модернізацію підходів до організації освітнього процесу, які втілюються в навчальних підрозділах Університету, а й удосконалення якості вищої освіти, її моніторингу. Для реалізації зазначеного в університеті функціонує система заходів щодо вдосконалення підсумкової атестації випускників шляхом визначення рівня сформованості компетентності випускників та їхньої здатності до практичної діяльності та відповідності кваліфікаційним вимогам.

3.5. Планування та виконання навчального навантаження

Важливим етапом організації навчального процесу є вдосконалення планування педагогічного навантаження професорсько-викладацького складу.

Відповідно до Положення про планування та облік науково-педагогічної роботи професорсько-викладацького складу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка в університеті запроваджено систему розрахунку й обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи.

Навчальні види робіт передбачають виконання навчального плану освітніх програм шляхом виконання аудиторних видів (лекції, практичні роботи, лабораторні роботи) та позааудиторних (семестрові консультації, керування практиками, кваліфікаційними та курсовими роботами, проведення екзаменаційних консультацій, екзаменів та заліків).

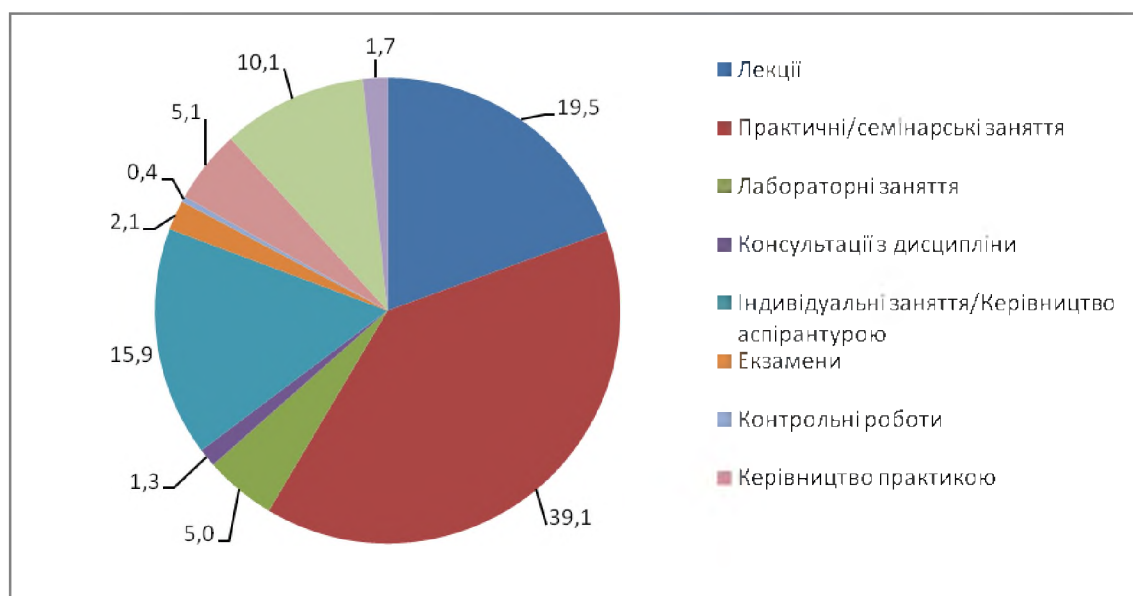
Наказом ректора «Про встановлення обсягу навчального навантаження професорсько-викладацького складу на 2023-2024 навчальний рік» встановлено річну тривалість робочого часу науково-педагогічного працівника, що складає 1548 годин, а навчальне навантаження науково-педагогічного працівника незалежно від займаної посади на одну ставку – 600 годин на навчальний рік.

Обсяг навчального навантаження по кафедрах університету формується автоматизовано у програмному середовищі «Деканат+» згідно затверджених робочих навчальних планів освітніх програм спеціальностей денної та заочної форм навчання. У 2023-2024 навчальному році обрахований обсяг навчальної роботи складає

165672 годин, що відповідає 277 ставкам науково-педагогічних працівників.

Узагальнені показники навчального навантаження на 2023-2024 н.р. представлені в таблиці та на рисунку:

Види навчальної роботи	Кількість годин	Відсоток
Лекції	32248	19,5
Практичні/семінарські заняття	64704	39,1
Лабораторні заняття	8222	5,0
Консультації з дисципліни	2102	1,3
Індивідуальні заняття/Керівництво аспірантурою	26416	15,9
Екзамени	3407	2,1
Контрольні роботи	658	0,4
Керівництво практикою	8419	5,1
Участь у ЕК	16668	10,1
Курсові роботи	2828	1,7
Разом	165672	100

На підставі затвердженого навчального навантаження на кафедрах здійснюють розподіл загального навантаження між науково-педагогічними працівниками кафедри, що є підставою для заповнення Індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника на поточний навчальний рік. Науково-педагогічні працівники університету на засіданнях кафедр двічі на рік (за осінній та весняний семестри) звітують про виконання навчального навантаження.

Заплановане навантаження науково-педагогічних працівників усіх навчальних структурних підрозділів виконується в повному обсязі, що відображено у звітах кафедр про виконання навчальної роботи.

3.6. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості

Система навчання в Університеті – багатогранний процес, який складається з цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них важливе місце посідає якість освіти, тобто організація зворотного зв'язку як засобу управління освітнім процесом.

Однією з актуальних сучасних проблем є забезпечення оцінювання якості вищої освіти, визначення показників якості професійної підготовки фахівця в Університеті, адже в сучасних умовах Університет надає різноманітні послуги, замовниками яких є: *по-перше*, особистість, яка здобуває освіту, *по-друге*, виробництво, для якого готуються кваліфіковані фахівці, *по-третьє*, держава, яка виступає як гарант освітнього процесу.

Особлива увага в Університеті приділяється якості професійної освіти як гаранта сталого розвитку економіки держави, забезпечення її мобільними, компетентними фахівцями, де головними завданням є не тільки формування знань, умінь і навичок, а й розвиток здатності адаптуватися до змін у освітній галузі, технологій, організації праці, управлінської діяльності.

Для оцінювання якості підготовки фахівця в Університеті створено систему формування показників якості підготовки фахівця: рівень фундаментальної теоретичної підготовки: знання природничо-наукових дисциплін, знання гуманітарних і соціальних наук, знання загально-професійних дисциплін, знання спецкурсів, рівень системності підготовки; рівень професійної компетентності: технологічна та інформаційна компетентність, базові навички фахівця, уміння обґрунтовувати і обирати найкраще рішення; особистісні якості фахівця: розумові навички, навички міжособистісної комунікації, особистісні якості, яка дає можливість оцінити якість підготовки випускників.

Нова компетентнісна концепція забезпечує вдосконалення змісту, форм, методів, засобів навчання, інструментів та процедур

оцінювання результатів навчальних досягнень студентів, до яких відносимо:

- чітке визначення очікуваних результатів навчання;
- об'єктивність оцінювання компетентнісних досягнень студентів.

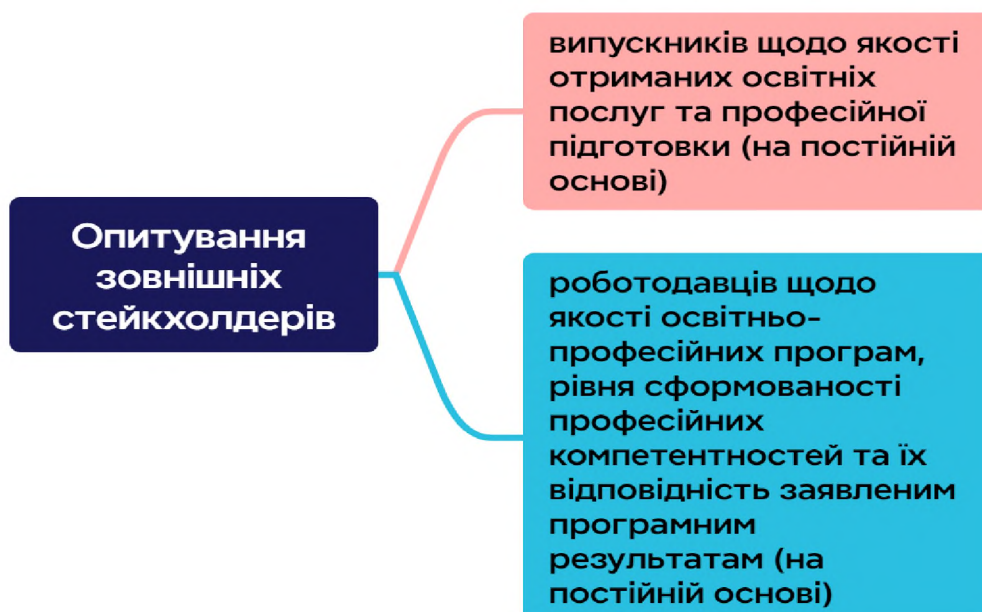
Забезпечення зворотних зв'язків

Одним із напрямків діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, що корелюється зі Стандартами та рекомендаціями забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG – 2015), є розбудова та належне функціонування внутрішньої системи якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Цим напрямом роботи опікується створений у 2019 році Центр забезпечення якості вищої освіти (Наказ № 618 від 23.12.2019 р.).

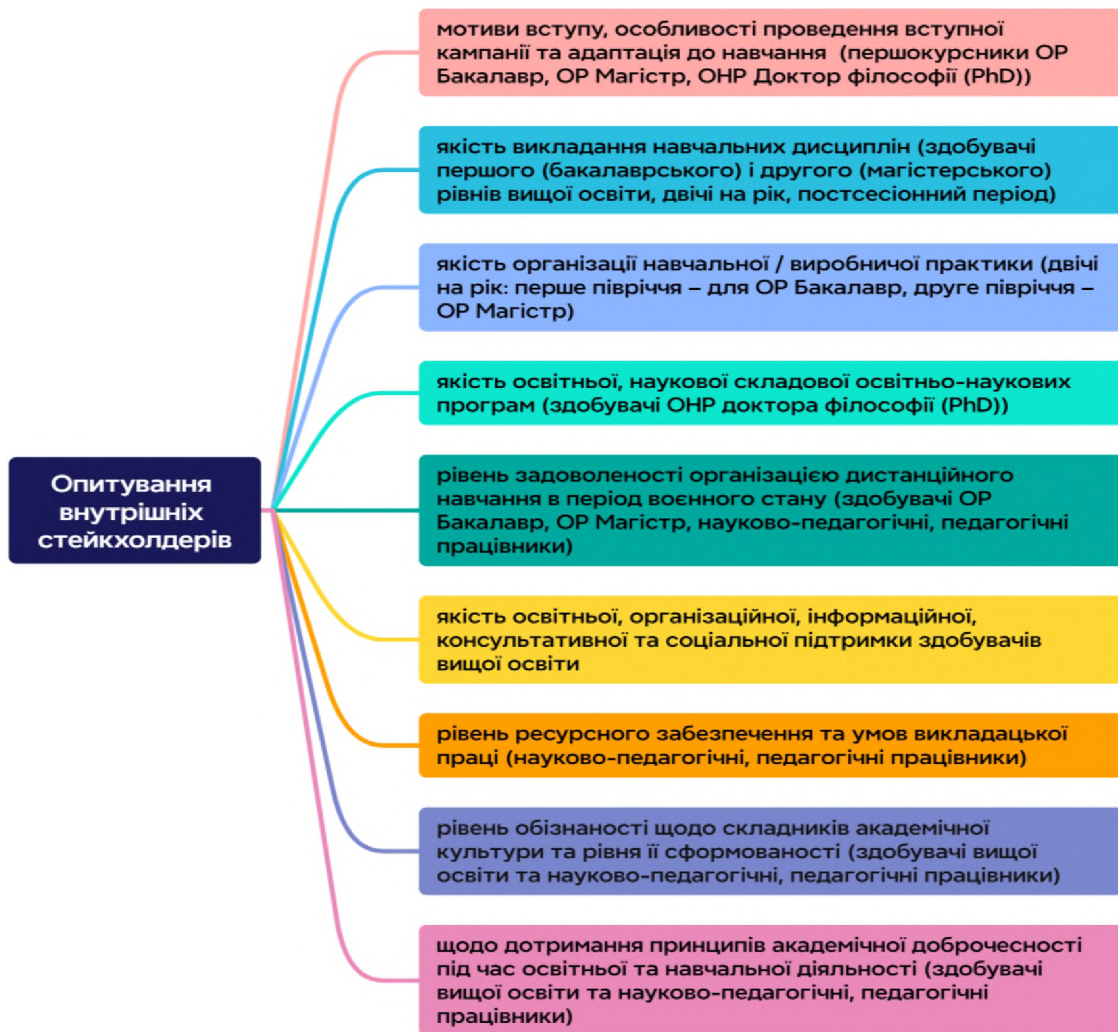
Розбудова та функціонування системи якості неможливе без налагодження зворотних зв'язків між стейкхолдерами (внутрішніми та зовнішніми) на всіх рівнях. Дієвою в цьому процесі є система моніторингових заходів, яка передбачає збір, опрацювання та поширення інформації про освітню діяльність університету, що забезпечує безперервне відстеження її стану та прогнозування розвитку.

Відповідно до плану моніторингових заходів ЦЗЯВО протягом 2023 року проводилася низка різноманітних анкетувань, опитувань, зокрема:

Опитування зовнішніх стейкхолдерів

Опитування внутрішніх стейкхедерів, що мають різновекторний характер, оскільки стосуються різних сторін освітнього процесу

Усі анкетування проводяться за допомогою Google Forms, участь у них анонімна.

Усього за підсумками 2023 року в запропонованих опитуваннях узяли участь: 1814 здобувачів освіти та 111 науково-педагогічних працівників.

Результати проходження анкетувань оприлюднюються на офіційному сайті Університету на сторінці «Якість освіти та доброчесність» (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/yakist-osvity-ta-akademichna-dobrochesnist>) та обговорюються (у залежності від мети опитування та охопленої аудиторії):

- на засіданнях науково-методичної ради Університету (опитування, що стосуються загальноуніверситетських питань);
- на засіданнях Комісії з питань якості освітньої діяльності та вищої освіти (опитування, що стосуються загальноуніверситетських питань);

- вчених радах структурних підрозділів (опитування щодо загальноуніверситетських питань, конкретизованих для відповідних підрозділів та опитування щодо окремих ОПП).

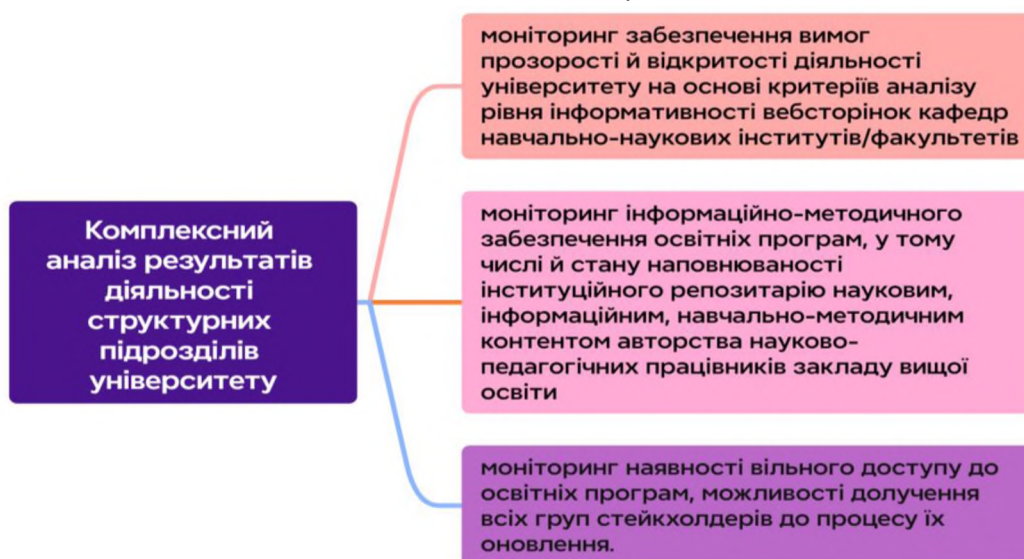
Широта подання отриманих результатів анкетування дозволяє враховувати їх у подальшій роботі щодо розбудови системи якості освіти, при перегляді та оновленні ОПП, удосконаленні освітнього процесу.

Слід зазначити, що питання, структура анкет змінюються у відповідності до реалій сьогодення. Анкети, що були оновлені у 2023 році.

Також у 2023 році започатковано нові анкети.

На формування цілісного уявлення про якість вищої освіти, її багатоплановість та динаміку були спрямовані заходи, що передбачали комплексний аналіз результатів діяльності структурних підрозділів Університету, відповідальних за ефективність реалізації політики підвищення якості освітніх послуг.

Аналіз отриманих результатів дозволив зробити висновок, що всі освітні програми належним чином проходять процедуру обговорення,

експертизи й рецензування з урахуванням принципу відкритості; систематично оновлюються, реалізуючи принцип безперервного вдосконалення; та оприлюднюються на офіційному сайті закладу, що забезпечує їх доступність суб'єктам освітнього процесу. Про належний рівень інформаційно-методичного супроводу освітніх програм свідчать результати моніторингу вебсторінок кафедр навчально-наукових інститутів/факультетів та офіційного сайту Наукової бібліотеки університету.

Ефективність процедури систематичного вдосконалення освітніх програм, внутрішньої експертизи представлених проєктів, а також моніторингу наявності ресурсів для організації освітнього процесу засвідчили успішно акредитовані у 2023 році освітньо-професійні програми: Середня освіта (Географія. Біологія та здоров'я людини), Середня освіта (Біологія, природознавство та здоров'я людини), другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

За результатами проходження акредитацій, опрацювання експертних висновків ГЕР та чинних наказів Міністерства освіти і науки України протягом листопада 2023 року першим проректором Пшеничною Л.В., керівником навчального відділу Петренко Л.В. та начальником ЦЗЯВО Одінцовою О.О. були проведені серія спільних засідань гарантів ОПП, завідувачів кафедр та керівників структурних підрозділів (інститутів/факультетів) щодо вдосконалення змісту освітньо-професійних програм та шляхів їх ефективного впровадження.

Реалізація політики академічної доброчесності

Одним із ключових елементів формування якості освітньої діяльності в Університеті є свідоме дотримання всіма суб'єктами навчального процесу принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин. Основними завданнями ЦЗЯВО в межах визначеного напрямку діяльності є: загальна координація дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як елементу внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти; моніторинг рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо принципів академічної доброчесності, етики академічних взаємовідносин та їх дотримання (анкета «Академічна культура», «Академічна доброчесність»).

Серед заходів, що сприяють популяризації принципів етичних норм і принципів у науковій та освітній діяльності в СумДПУ імені

А.С. Макаренка, є підписання першокурсниками всіх рівнів вищої освіти, науково-педагогічними, педагогічними працівниками Декларації про академічну доброчесність. Такий вид діяльності є традиційним для Університету з 2020 року.

Популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти також сприяють тематичні локальні заходи в навчально-наукових інститутах, на факультетах, що широко висвітлюються на офіційних вебсторінках структурних підрозділів, а також конкурс есе «Доброчесність у навчанні: дотримуватись не можна порушувати», який проходив у межах VI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (18-19 травня 2023 року) (<https://sspu.edu.ua/news/sumdpu-proviv-konkurs-ese-dobrochesnist-u-navchanni-dotrimuvatis-ne-mozhna-porushuvati>).

Заходи, що відбулися в Університеті: міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (18-19 травня 2023 року, <https://sspu.edu.ua/news/akademichna-kultura-doslidnika-v-osvitnomu-prostori-evropejskij-ta-natsionalnij-dosvid-3>), курси для викладачів «Академічна культура дослідника в умовах воєнних реалій» (22-26 травня 2023 року, <https://sspu.edu.ua/news/u-sumdpu-zavershili-robotu-kursi-pidvishchennya-kvalifikatsiji-z-akademichnoji-kulturi>)

дозволяють залученим науково-педагогічним працівникам краще розуміти принципи академічної доброчесності, закладені в офіційних документах, та можливі шляхи їх імплементації у власній науковій та освітянській діяльності.

В Університеті функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності, до складу якої входять і фахівці ЦЗЯВО. На засіданнях комісії систематично обговорюються питання вдосконалення механізмів запобігання порушень принципів освітньо-наукової етики та академічної доброчесності, здійснюється аналіз моніторингу об'єктивності оцінювання навчальної діяльності студентів та результатів перевірки наукових робіт здобувачів вищої освіти та друкованої продукції науково-педагогічних працівників на плагіат тощо. Зокрема у 2023 році серед інших були розглянуті такі питання:

- проведення конкурсу студентських творчих робіт «Цінності академічної доброчесності та етики»;
- якість освітнього компонента при підготовці докторів філософії;
- аналіз результатів опитування здобувачів освіти щодо якості

освітнього процесу для удосконалення освітньо-професійних програм;

- заходи та стимули для професійного розвитку науково-педагогічного складу Університету;
- розгляд методичних рекомендацій кафедр щодо організації якості освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти у 2023-2024 навчальному році;
- звіт про роботу комісій з питань етики та академічної доброчесності навчально-наукових інститутів/факультетів у 2022-2023 навчальному році та планування роботи на 2023-2024 навчальний рік;
- звіт про роботу комісій із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти навчально-наукових інститутів/ факультетів у 2022-2023 навчальному році та планування роботи на 2023-2024 навчальний рік;
- планування роботи комісій із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та з питань етики та академічної доброчесності Університету на 2023-2024 навчальний рік;
- розгляд стратегії якості освітньої діяльності в Університеті на 2023 –2024 навчальний рік.

3.7. Реалізація положень стратегії якості освітньої діяльності та якості освіти

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність (англ. *Academic integrity*) – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. *Академічна доброчесність* є вдалим способом змінити світ.

Для підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в Університеті в питаннях академічної доброчесності є:

- рубрика сайту Університету «Академічна доброчесність»;
- розділ у Плані роботи Університету на 2023-2024 навчальний рік: імплементація Кодексу академічної доброчесності, у якому спланована робота щодо підписання Декларації про академічну доброчесність професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої

освіти; спланована діяльність Комісії з етики та академічної доброчесності; передбачено видання студентських творчих робіт «Цінності академічної доброчесності та етики»; кураторські години з питань дотримання принципів академічної доброчесності.

Протягом останніх п'яти років здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат. Із цією метою Університет підписав у 2019 році Ліцензійний договір про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням з ТОВ «Плагіат». Усі кваліфікаційні роботи підлягають перевірці, що дає можливість не турбуватися про можливе відкликання диплому, яке передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 року № 897 «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступенів вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації».

Відповідно до стратегії якості освітньої діяльності Центр забезпечення якості вищої освіти в розрізі імплементації Кодексу академічної доброчесності проводить:

- постійний моніторинг системного дотримання внутрішніми стейкхолдерами зобов'язань, виокремлених у Декларації про академічну доброчесність;
- моніторинг своєчасного розміщення кваліфікаційних робіт на інформаційних сторінках випускових кафедр та звітів їх унікальності;
- анкетування всіх учасників освітнього процесу щодо дотримання задекларованих принципів академічної доброчесності.

Так, проведений моніторинг своєчасного оприлюднення кваліфікаційних робіт на інформаційних веб-сторінках кафедр засвідчив, що загалом у відкритому доступі представлена інформація про тематику кваліфікаційних робіт (кафедри навчально-наукового інституту педагогіки і психології, факультету іноземної та слов'янської філології), а також витяги з протоколів засідань кафедр із зазначенням тематики кваліфікаційних робіт (кафедри природничо-географічного факультету). На кафедрах фізико-математичного факультету подані кваліфікаційні роботи не лише за 2022, а й за 2021 роки. Деякі кафедри до кваліфікаційних робіт додають протоколи на унікальність та рецензії в закритому доступі (кафедра дошкільної і початкової освіти навчально-наукового інституту педагогіки і психології; кафедра сценічного мистецтва, естради та методики режисерування, кафедра образотворчого мистецтва та дизайну, кафедра музикознавства та культурології, кафедра хореографії та

музичного мистецтва навчально-наукового інституту культури і мистецтв).

Традиційно у травні-червні 2023 року фахівці ЦЗЯВО провели опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання принципів академічної доброчесності під час реалізації освітньо-професійних та освітньо-наукових програм:

(https://sspu.edu.ua/images/2023/docs/opytuvannia/riven_dotrimanny_a_principiv_akademichnoyi_dobroche_b8cdd.pdf).

За його результатами було з'ясовано, що 100% респондентів знайомі з поняттям «академічна доброчесність»; 99,9% розуміють значення терміну «плагіат» та усвідомлюють можливі ризики, пов'язані з його практичним використанням; усі опитувані ознайомлені з тим фактом, що в Університеті використовують програмні продукти для виявлення плагіату в студентських наукових роботах та знають про заходи, які вживаються в разі порушення принципів академічної доброчесності.

Студенти, які брали участь у анкетуванні, висловили наступні пропозиції щодо підвищення рівня академічної доброчесності (у відкритих відповідях):

Проводити більше тренінгів та вебінарів на тему академічної доброчесності, а також онлайн-курсів, консультацій, конференцій для студентів з цього питання. Більше проводити заходів для виокремлення питання «академічна доброчесність» як нагальної проблеми сучасного навчання.
Удосконалення та поширення використання плагіат-чекерів, використання декількох онлайн-сервісів для перевірки плагіату, оскільки 1 сервіс не завжди може дати об'єктивну оцінку роботи, запровадження більшої системи перевірки робіт на плагіат.
Уникати конфлікту інтересів між викладачами і студентами, забезпечити безперервний зворотний зв'язок зі студентами для вирішення конфліктних ситуацій. Створити ефективні системи контролю та реагування на порушення етичних та доброчесних норм, включаючи належне розглядання скарг та повідомлень про можливі порушення.
Ознайомлення студентів із корисними джерелами літератури для кожного виду робіт, які вони могли б опрацювати та видавати гарний результат без порушень академічної доброчесності.
Здорове заохочення студентів до написання наукових робіт, сприяння підвищенню інтересу до наукової діяльності; пропонувати студентам більш творчі завдання.
Дотримання принципів академічної доброчесності та проведення інформаційних кампаній щодо важливості написання оригінальних робіт і поваги до робіт інших людей.
Кожному студенту надавати різні завдання для виконання; теми та завдання мають бути доступними та зрозумілими.
Змінити підхід до визначення академічної доброчесності, оскільки він застарів і не порушувати його взагалі в сучасному світі неможливо.

Пропозиції респондентів, зафіксовані у відкритих відповідях, були розглянуті на засіданні Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету.

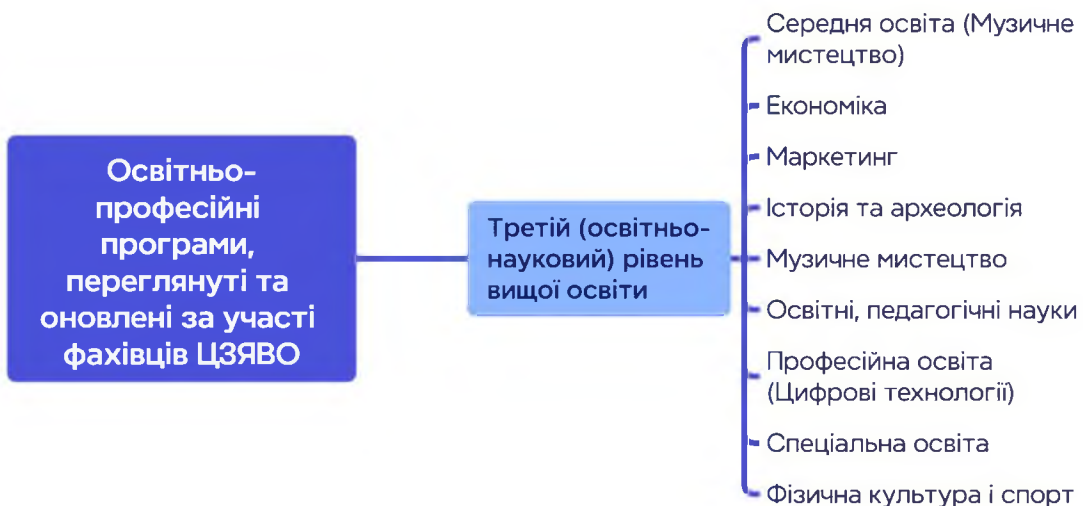
Центр забезпечення якості вищої освіти, крім проведення моніторингових заходів, надає також консультативну допомогу гарантам, групам розробників освітніх програм стосовно гармонізації змісту ОПП у розрізі фахових компетентностей, програмних результатів та обов'язкових компонентів відповідно до професійного стандарту вчителя ЗЗСО (програми галузі 01 Освіта/ Педагогіка) та до стандартів окремих спеціальностей, що затверджені Міністерством освіти та науки України.

Загалом, протягом звітного періоду за участі фахівців в Університеті було здійснено перегляд і оновлення таких освітніх програм: 22 програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 14 програм другого (магістерського) рівня вищої освіти, 10 програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

В Університеті для кожної спеціальності створюється єдина освітня програма для денної та для заочної форм навчання, що сприяє усталеному підходу до професійної підготовки, не зважаючи на форму здобуття освіти.

Гармонізація якості за видами та формами освіти

Організація освіти в Україні і в Університеті побудована на основі диференціації за її різними видами та формами: це спеціалізація за галузями та сферами професійної діяльності: гуманітарна, економічна, юридична, фізико-математична, біологічна, соціальна, мистецька, медична, за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті за денною, заочною, дистанційною та змішаною формами, першою та другою освітою, підвищення кваліфікації. Усі ці форми відбивають реальні потреби суспільства, особистості, економіки, виробництва. Але кожна з цих форм має свій рівень якості. Найбільш високу якість освіти, очевидно, дає перша освіта. Причиною цього є систематичність і повнота отримання знань, їхня фундаментальність. Але суспільству необхідні всі форми освіти, тому комп'ютерна техніка розкриває великі можливості комунікацій із віддаленими об'єктами, передачі інформації великих обсягів. Але освітній процес не зводиться тільки до отримання та передачі інформації. Головне в ньому – формування професійної свідомості, що виявляється неможливим без людського фактора, емоційної мотивації, виховання, передачі досвіду, полеміки тощо.

Основними чинниками, які забезпечують якість здобувачів вищої освіти Університету, є:

- професійна підготовка професорсько-викладацького складу, їхні особистісні якості: порядність, відповідальність, принциповість, толерантність тощо;
- навчально-методичне забезпечення процесу підготовки: навчальні посібники, методичні розробки;
- наявність системи контролю й оцінювання викладання, рівня знань суб'єктів навчання, що відповідає сучасним вимогам;
- застосування в освітньому процесі сучасних освітніх технологій: активних методів навчання, інтернет-технологій тощо;
- залучення учасників освітнього процесу до науково-дослідницької діяльності;
- відповідність програм навчальних дисциплін сучасним вимогам;
- контакти з провідними іноземними фахівцями;
- належне матеріально-технічне забезпечення процесу підготовки;
- забезпеченість науковою літературою;
- використання матеріалів психолого-соціологічних та інших досліджень;

- спрямованість викладання на формування соціальних якостей сучасного фахівця;
- стимулювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти Університету.

3.8. Центр розвитку кар'єри щодо сприяння працевлаштуванню випускників та студентів

Центр розвитку кар'єри – це помічник студентів у побудові успішної кар'єри та надійний партнер роботодавців у формуванні якісного кадрового резерву компанії, він має забезпечити **вирішення низки проблем:**

- *для міста, регіону:* уповільнення тенденції зовнішньої трудової міграції підготовлених молодих фахівців;
- *для роботодавця:* підготовка молодих фахівців під потреби роботодавця завдяки розвитку моделі дуальної освіти;
- *для Університету:* працевлаштування випускників.

Мета центру:

- допомога студентам та випускникам Університету в пошуках роботи;
- формування якостей молодого фахівця та адаптація до сучасних вимог на ринку праці;
- формування тісних, суспільно значимих традицій співпраці, бізнесу та освіти.

Основне його завдання – сприяти професійному становленню майбутнього спеціаліста, формувати бізнес-середовище для підтримки активного вибору й планування професійної кар'єри студентів і випускників, а також спрямовувати майбутніх фахівців до активного пошуку роботи, надавати допомогу у працевлаштуванні, у реалізації власних проєктів.

Основними пріоритетами діяльності виступають:

- налагодження **партнерства** з роботодавцями з метою розвитку взаємовідносин;
- інтеграція організацій, незалежно від форм власності, що можуть бути потенційними роботодавцями, базами для стажування для студентів і випускників у освітній процес (івент-заходи, Дні розвитку кар'єри, Форуми роботодавців, лекції, круглі столи тощо);

- сприяння працевлаштуванню студентів та випускників Університету;
- розвиток 4-стороннього партнерства: «випускники – роботодавці – органи виконавчої влади і місцевого самоврядування – інститути громадянського суспільства»;
- розвиток взаємовідносин із представниками Державної служби зайнятості;
- проведення **моніторингу** попиту та пропозиції на ринку праці фахівців, підготовку яких здійснює університет;
- узгодження реальних потреб ринку праці та ринку освітніх послуг;
- онлайн доступ до бази даних: вакансій для студентів і випускників, що відповідають їх фаховій підготовці;
- клієнт-орієнтована система для роботодавців, у т.ч. згідно ст. 14 ЗУ «Про зайнятість населення».

Принципи роботи Центру розвитку кар'єри «Відкритий простір»:

- онлайн доступ;
- результативність;
- зворотній зв'язок;
- доброзичливість.

Service Title

- надання інформації щодо напрямів підготовки в Університеті;
- інформування студентів щодо попиту та пропозиції на ринку праці, пошук, підбір роботи, вибір форм зайнятості згідно професійних кваліфікацій і кваліфікацій майбутнього в країні та за кордоном;
- консультування студентів із планування кар'єри, стратегії та тактики працевлаштування, самомотивації;
- організація зустрічей із роботодавцями, бізнесменами, представниками co-working центрів, об'єднаних територіальних громад, а також інформаційних, методичних, освітніх заходів, що пов'язані з розвитком кар'єри та зайнятістю;
- консультування студентів і співробітників у розробці та реалізації проектів;
- координування взаємовідносин Університету та зовнішніх інституцій, соціальних та економічних партнерів щодо проведення набору студентів/випуску фахівців;

- створення електронних баз даних вакансій, що є результатом співпраці Університету з партнерами;
- збір, узагальнення й аналіз інформації Університету, що стосується студентської кар'єри та працевлаштування;
- підготовка інформаційних, наукових, науково-методичних публікацій;
- інформування університетської спільноти щодо можливостей професійного розвитку в країні та за кордоном (семінари, короткотермінові навчання, тренінги тощо);
- проведення бесід із випускниками та роботодавцями щодо ситуації із зайнятістю й узгодження відповідно до цього діяльності Центру;
- медіація, навчання та надання консалтингових послуг, ведення договірної роботи.
- доступність;
- інтерактивність;
- Центр як система створення та розповсюдження інформації щодо розвитку кар'єри;
- актуальні вакансії на екранах, що розміщено у фойє Університету, та на офіційній вебсторінці Університету;
- використання сучасних методик підбору претендентів на вакантні посади;
- координація роботи системи моніторингу розвитку кар'єри випускників;
- миттєвий документальний супровід досягнутих домовленостей;
- тренінговий центр для партнерів Університету.

Для студентів: освіта, кар'єра, інформації, консультування.

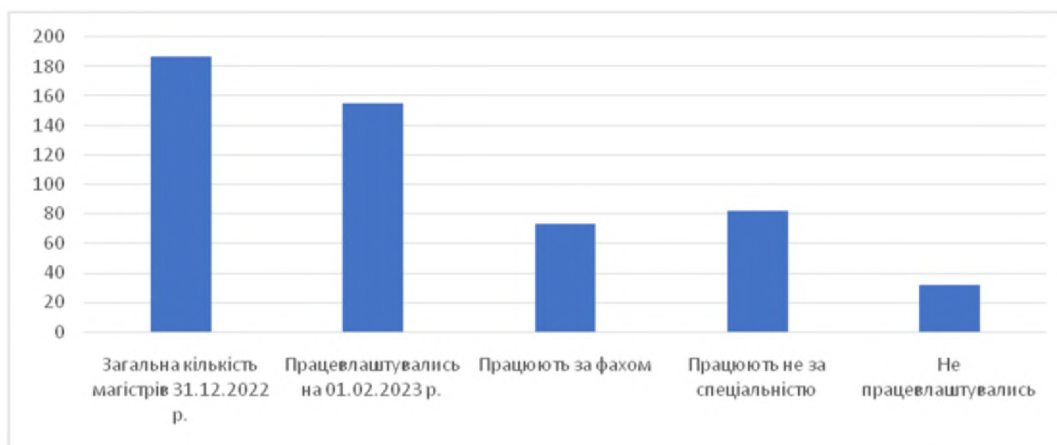
Для роботодавців: співпраця, економічне та соціальне партнерство, координація, розвиток.

Протягом 2023 року Університет співпрацював із керівниками закладів освіти та різноманітних установ і організацій із метою отримання інформації про вакантні місця, формував базу даних, надавав інформацію структурним підрозділам Університету та випускникам про наявні місця відповідно до їх фахової підготовки. Загалом було запропоновано 280 вакансій.

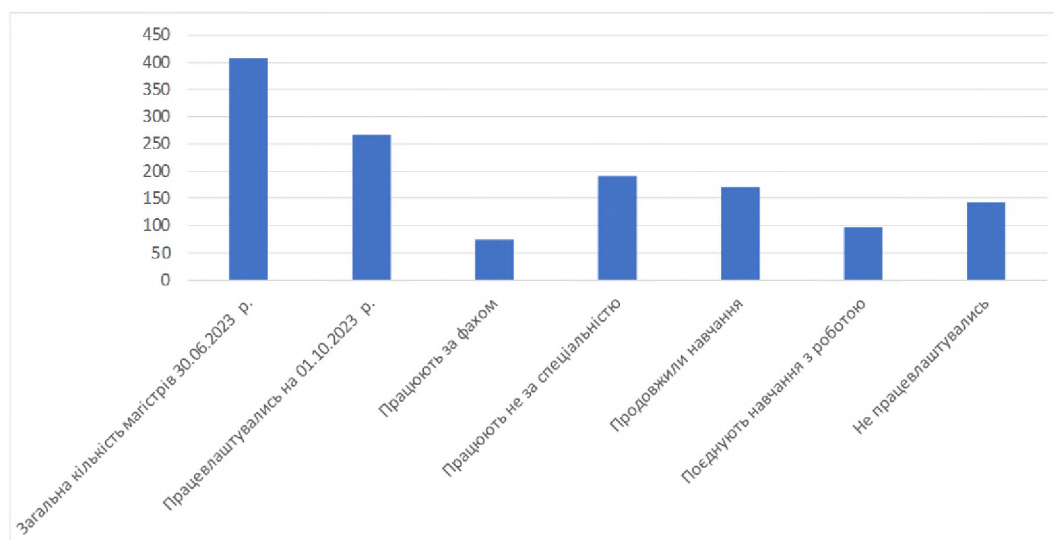
Слід зауважити, що через воєнний стан значно збільшилась потреба в фізичних терапевтах (32) та психологах (31), юристах-консультантах (16) та соціальних працівниках (10). Найбільше заклади освіти запропонували вакансії вчителів англійської мови (19), вчителів інформатики (19), вчителів початкової освіти (16), вчителів

математики (13), вихователів (13), асистентів учителя (13), вчителів фізики (12), соціальних педагогів (11) та педагогів-організаторів (10). Особлива увага була приділена працевлаштуванню випускників за ступенем бакалавр і магістр.

Загальна кількість випускників університету за **ступенем магістр** денної форми навчання на 31.12. 2022 року становила 187 осіб. Станом на 1 лютого 2023 року знайшли роботу 155 випускників (83 %), не працевлаштовані були 32, що складає 17 %. Серед працевлаштованих за фахом працюють 73 випускники (39 %), працюють не за фахом – 82 (44 %).

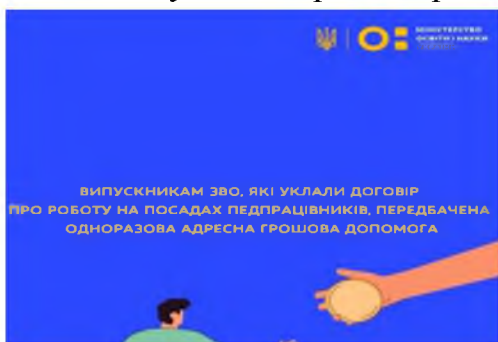
Загальна кількість випускників за **ступенем бакалавр** денної форми навчання на 30.06. 2023 року становила 408 осіб. Проаналізувавши результати працевлаштування випускників на 01.10.2023 р., можна зробити наступні висновки: працевлаштувались – 266 випускників (65 %), (працюють за спеціальністю – 74, працюють не за спеціальністю – 192), не працюють – 142 особи (35 %), продовжили навчання – 170 осіб (42 %), (із них поєднують навчання з роботою – 96).

Через воєнний стан більш активізувалась робота Університету з цих питань у режимі онлайн зі старостами груп та студентами, яким надавались консультації щодо майбутньої роботи.

На сайті Університету в рубриці «Інформація про працевлаштування» систематично оновлювались повідомлення від роботодавців. Також усі бажаючі мали можливість заповнити резюме та надіслати його на електронну пошту відділу.

Із метою поліпшення можливостей випускників у пошуках роботи був створений відеоролик, що був розісланий у особисті кабінети студентів-випускників за освітнім рівнем магістр. У відеоматеріалі детально показано, як використати можливості сайту Університету з метою подальшого працевлаштування. Також цей відеоматеріал був рекомендований випусковим кафедрам долучити під час захисту магістерських робіт.

Відповідно до постанови КМУ від 26 вересня 2006 р. № 1361 «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів» випускникам Університету, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра або магістра спеціальностей галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», або ступінь бакалавра, магістра іншої спеціальності та галузі знань та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу на посадах педагогічних працівників у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, надається одноразова адресна грошова допомога в п'ятикратному розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленому на 1 січня календарного року, тому Університет активно співпрацював із випускниками стосовно надання одноразової грошової допомоги разі укладання договору про роботу на посадах педагогічних працівників у закладах освіти. На сайті Університету було розміщено оголошення та надана інформація для ознайомлення про перелік документів і термін їх подання по структурних підрозділах. У результаті 23 випускники Університету уклали договір, що перевищило минулорічний показник (у 2022 році було 21). Завдяки цьому СумДПУ імені А.С. Макаренка посів почесне третє місце серед закладів вищої освіти України, які подали документи та претендували на отримання адресної одноразової грошової допомоги.

Відділом двічі на рік (восени та навесні) проводився моніторинг виконання умов договору відпрацювання трьох років випускниками

2020, 2021, 2022 років. Слід зазначити, що, незважаючи на воєнні події, усі випускники Університету намагаються добросовісно виконувати умови договору.

IV. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Наукові дослідження, які фінансуються державним бюджетом, виконуються за кошти грантової підтримки

- Міжнародні гранти
- Національні проекти

4.2. Ефективність забезпечення профілю Університету в наукометричних базах даних

4.3. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру

- Динаміка підготовки фахівців у аспірантурі Університету
- Динаміка підготовки фахівців у докторантурі Університету
- Вступ фахівців у аспірантуру Університету
- Динаміка вступу фахівців у аспірантуру Університету
- Заходи за підтримки аспірантури і докторантури

4.4. Діяльність спеціалізованих вчених рад

4.5. Видавнича діяльність

- Отримано гриф Університету
- Свідоцтва авторського права
- Фахові збірники

4.6. Науково-дослідницька робота науково-педагогічних працівників

- Наукові заходи
- Представництво НПП у радах, комісіях, колегіях

4.7. Науково-дослідницька робота молодих учених і здобувачів вищої освіти

4.1. Наукові дослідження, які фінансуються державним бюджетом, виконуються за кошти грантової підтримки

У 2023 році СумДПУ імені А.С.Макаренка мав два проекти наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, які виконувались на замовлення Міністерства освіти і науки України коштом загального фонду державного бюджету:

- «Інноваційна складова безпеки сталого розвитку старопромислових регіонів України: стратегічні напрями інституційного забезпечення і трансферу технологій в інноваційних ландшафтах». (Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 р. № 1537).

- «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот». (Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.12.2022 р. № 1190).

Тема роботи: **«Інноваційна складова безпеки сталого розвитку старопромислових регіонів України: стратегічні напрями інституційного забезпечення і трансферу технологій в інноваційних ландшафтах»**. Номер державної реєстрації НДР: 0121U100657. Керівник роботи: Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО, д.е.н., доцент, академік Української технологічної академії, провідний науковий співробітник науково-дослідного сектору. Термін виконання 2021–2023 рр. Обсяг фінансування у 2023 р. – 1082,0 тис. грн. Фактичний обсяг фінансування за повний період виконання теми – 3196,562 тис. грн.

Метою проєкту є розробка організаційно-економічних механізмів формування інноваційних ландшафтів старопромислових регіонів України в контексті забезпечення безпеки їх сталого розвитку.

Основні наукові результати у 2023 році

- науково-обґрунтовані особливості регіональних моделей трансферу технологій;
- науково-методичні основи формування регіональних моделей трансферу технологій в Україні;
- результати макропроєктування регіональної моделі трансферу технологій у контексті побудови інноваційних ландшафтів старопромислових регіонів України;
- результати моделювання ефектів формування регіональної моделі трансферу технологій у контексті побудови інноваційних ландшафтів старопромислових регіонів України;
- узагальнено світовий досвід використання ІКТ-інновацій для завдань трансферу технологій у контексті сучасних моделей інноваційних процесів;
- інструментарій використання ІКТ-інновацій для трансферу технологій у розрізі змістовних блоків сталого розвитку;
- узагальнено практики використання інновацій у сфері даних для політики сталого розвитку (на основі Кейптаунського глобального плану дій за даними в області сталого розвитку та глобальних ініціатив, зокрема Global Pulse, Data for Climate Action, GSMA «Великі дані для соціального забезпечення» тощо);
- зроблено оцінку рівня цифровізації інноваційних процесів;
- надано практичні рекомендації з координації впровадження цифрового інструментарію управління даними в розрізі цілей

сталого розвитку з урахуванням рівня їх важливості для старопромислових регіонів України;

- проведено аналіз рівня впровадження «зелених» технологій у старопромислових регіонах України;
- узагальнено світовий досвід інституціоналізації організаційно-економічних механізмів та мотивації трансферу «зелених» технологій у старопромислових регіонах;
- проведено оцінку потенціалу екологічної складової сталого розвитку старопромислових регіонів України;
- розроблено комплекс організаційно-економічних заходів для трансферу «зелених» технологій у контексті проблем сталого розвитку старопромислових регіонів України;
- проведено моделювання ефектів запропонованих організаційно-економічних заходів для трансферу «зелених» технологій у контексті проблем сталого розвитку старопромислових регіонів України.

Інтегральним результатом виконання проєкту є теоретико-методологічні засади просування системного підходу до управління розвитком регіональних інноваційних ландшафтів для цілей забезпечення безпеки сталого розвитку. На основі використання методології рандомізованих контрольованих випробувань (randomized controlled trial, RCT) та теорії поведінкової економіки проведено моделювання регіональної інноваційно-технологічної платформи-інтегратора (мережі). Також розроблені рекомендації щодо вибору інноваційних проєктів на основі державно-приватного партнерства та мережевої науково-освітньої моделі за пріоритетними напрямками забезпечення безпеки сталого розвитку в пілотних регіонах. На основі поєднання елементів стратегії «блакитного океану» та узгодженості політики для сталого розвитку (PCSD) визначено стратегічні аспекти використання методів пошуку інноваційних шляхів сталого розвитку старопромислових регіонів України на основі визначення найбільш проблемних його вимірів (траєкторія безпеки).

На їх основі складено карту інновацій для сталого розвитку регіонів, що враховуватиме безпеку сталого розвитку та ситуаційний підхід (Area-based Development Approach, ABD-підхід), що дозволить: 1) урахувати для росту регіональної конкурентоспроможності соціально-політичні й інституціональні особливості територій; 2) перейти від програм, заснованих на рішеннях «згори», до ініціативних стратегій, ініційованих «знизу» з місцевими ресурсами. При цьому,

концептуалізація інноваційного ландшафту як фактору розвитку національної інноваційної системи та аналіз його основних складових у рамках концепції сталого розвитку та якості життя громади дозволить підвищити ефективність Концепції реформування державної політики в інноваційній сфері, зокрема й із урахування специфіки кризових викликів 2020 р.

Розроблено науково-методичні основи аналітики інноваційної складової сталого розвитку територій та методологічні засади визначення впливу інноваційних процесів на формування необхідного взаємозв'язку між сталим розвитком і безпекою, що пов'язано із застосуванням авторської інтерпретації видів капіталу, зокрема інституційного, прив'язкою кожного з цих видів капіталу до конкретної Цілі сталого розвитку, а також із визначенням ключових аспектів їх формування через інноваційну складову. Це дає змогу осучаснити аналітичні засади формування інноваційної політики та визначити найбільш доцільні інноваційні рішення для досягнення Цілей сталого розвитку на рівні територій, а також створити об'єктивне підґрунтя для генерування концепції узгодження інноваційної політики з Цілями сталого розвитку, на базі якої можливо встановити першочергові завдання щодо управління інноваційними процесами;

Значне практичне значення матимуть науково-методичні підходи до оцінки потенціалу технологій у рамках концепції сталого розвитку та до визначення макропроєктування процесів трансферу технологій на основі концепції О-кільця та інноваційних мережевих інтеграторів. Адаптація вітчизняного та іноземного досвіду та результатів проєкту надасть змогу більш обґрунтовано координувати реалізацію трансферу технологій у рамках стратегічних сценаріїв відновлення економічного зростання старопромислових регіонів України в умовах переходу до Індустрії 4.0.

Керівник проєкту Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО отримав стипендію ЄС на реалізацію індивідуального дослідницького пост-док проєкту, присвяченого вивченню європейського досвіду у сфері інституційних трансформацій для реалізації інноваційної політики. Місцем реалізації дослідницького проєкту було обрано Естонський університет прикладних наук Майнор (Таллінн, Естонія). У ході відрядження до Естонії в лютому і червні 2023 р. представником СумДПУ розглянуто питання розробки економічних стратегій Естонії, досвід ревіталізації старопромислових територій, інституційних засад співпраці освітніх, наукових установ та бізнесу в умовах Індустрії 4.0, проаналізовано кейс співпраці Естонського університету прикладних наук та смарт-сіті

м. Таллінн, прочитано гостьові лекції з проєктного менеджменту та інституційного забезпечення інноваційного розвитку, проведено дослідницький семінар щодо реалізації освітньо-наукових проєктів, визначено перспективи подальшої співпраці.

24 жовтня 2023 р. керівник проєкту Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО в якості запрошеного експерта взяв участь у фокус-групі «Актуалізація регіональних стратегій розвитку: задачі з відновлення та європейські пріоритети» в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

На Міжнародному форумі сталого розвитку, що відбувся 13-17 листопада 2023 року в Римі під егідою міжнародного консорціуму INNOSD у ході декади World Science for Peace and Development керівником проєкту д.е.н. Віталієм ОМЕЛЬЯНЕНКОМ презентовано результати держбюджетних науково-дослідних проєктів молодих вчених СумДПУ імені А. С. Макаренка в частині повоєнного відновлення територій України та на прикладі СумДПУ імені А.С. Макаренка представлено можливості участі університетів у процесах посткризових трансформацій на локальному рівні. Доповідь викликала інтерес аудиторії, особливо цікавим був досвід функціонування університетів в кризових умовах. Також у ході Форуму обговорено перспективи грантової співпраці в межах указаної тематики.

Керівник проєкту Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО у 2021 р. входив до складу підгрупи «Розвиток промисловості, інновації, Індустрія 4.0» робочої групи для доопрацювання Стратегії регіонального розвитку Сумської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021–2023 роки з її реалізації. Також окремо подано пропозиції щодо забезпечення якості життя в регіоні до Стратегії регіонального розвитку Сумської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021–2023 роки з її реалізації (лист № 1303 від 06.05.2021 р.).

Результати науково-дослідного проєкту в частині визначення інноваційного виміру досягнення цілей сталого розвитку використані у процесах проєктування інновацій для сталого розвитку в місцевих громадах, плануванні соціально-економічних перетворень у довготерміновій перспективі (Помічнянська територіальна громада Кіровоградської області; Білоцерківська територіальна громада Київської області; Ямпільська територіальна громада Вінницької області; Громадська організація «ReSURS»).

Науково-методичні підходи до проведення системного аналізу та визначення основних складових інноваційного ландшафту в рамках концепції сталого розвитку впроваджено в наукові проєкти Міжнародного центру науки і технологій (довідка №2403/21-49 від 24 березня 2021 р.).

За результатами виконання дослідження опубліковано 21 статтю в журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та/або Scopus, 57 статей у журналах, що входять до переліку фахових видань України/статті у закордонних журналах, 9 монографій, що опубліковано українськими видавництвами за темою проєкту державною мовою, 1 монографія за темою проєкту в закордонних виданнях офіційною мовою ЄС.

Тема роботи: **«Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот»**. Номер державної реєстрації: 0123U100271. Керівник роботи: Олена ОМЕЛЬЯНЕНКО, доктор філософії, провідний науковий співробітник науково-дослідного сектору. Термін виконання 2023–2025 рр. Обсяг фінансування у 2023 р. – 799,5 тис. грн.

Метою проєкту є розробка аналітичного інструментарію та організаційно-економічних механізмів повоєнного відновлення сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот як основи забезпечення благополуччя локальних громад для уникнення соціальних, екологічних і економічних проблем війни та їх апробація в рамках пілотних інфраструктурно-сервісних проєктів.

Основні наукові результати у 2023 році.

Перший етап дослідження зосереджено на розгляді концепції інноваційних спільнот та її впливу на сучасне суспільство.

У дослідженні проаналізовано основні теорії інноваційних спільнот, які досліджують процеси співпраці та інноваційного розвитку. Перелічені теорії допомагають розуміти різні аспекти інноваційних спільнот і мереж, динаміку їх розвитку та фактори, що впливають на їх ефективність. Кожна з цих теорій має свої особливості та може бути використана для аналізу та розвитку інноваційних процесів у різних контекстах. Визначено, що інноваційні спільноти можуть мати різноманітні ефекти, які сприяють інноваційному розвитку та досягненню цілей спільноти.

Запропоновано групи індикаторів для оцінки ефектів інноваційних спільнот.

Визначено, що теорії інноваційних спільнот мають важливе значення для розуміння, опису та практичного застосування процесів, що відбуваються в інноваційних спільнотах. Вони надають фреймворк для аналізу та управління динамікою таких спільнот, допомагаючи

зрозуміти, як вони формуються, функціонують та впливають на розвиток громад. Загалом, теорії інноваційних спільнот відіграють важливу роль у розумінні та сприянні розвитку інноваційних процесів та спільнот, оскільки вони надають аналітичний фреймворк, що допомагає краще зрозуміти складні взаємозв'язки та динаміку в інноваційних спільнотах, що сприяє створенню більш стійких та успішних інноваційних екосистем.

Використовуючи аналітичні підходи, дослідження охоплює еволюцію цих спільнот від індивідуального до екосистемного рівня. Установлено, що інноваційні спільноти є складними адаптивними системами та взаємодіють із культурою, інститутами, політикою, інфраструктурою та людським капіталом. Особливу увагу приділено самодостатнім інноваційним спільнотам, які відіграють ключову роль у забезпеченні сталого розвитку територій.

Досліджено публічно-приватне партнерство (ППП) як інструмент для формування та підтримки таких спільнот. Обґрунтовано, що фінансування через PPP є ефективною платформою для забезпечення сталості та ефективності інноваційних спільнот.

Розкрито комбіновані моделі поєднання грантового фінансування та приватних інвестицій на основі публічно-приватного партнерства в секторі енергетики. PPP може стати ключовим для забезпечення стійкості енергетичного сектору та формування самодостатніх інноваційних спільнот для сталого розвитку територій та громад.

Досліджено роль локальних інновацій у забезпеченні сталого розвитку, здійснено огляд іноземних практик локалізації Цілей сталого розвитку у сферах, що визначають благополуччя територій і громад у контексті цілей повоєнного відновлення України.

Досліджено теоретико-методологічні засади виявлення феномену інноваційних спільнот, особливості створення самодостатніх інноваційних спільнот на рівні територій і громад в інтересах сталого розвитку. Інформаційною базою дослідження є закони України, нормативні документи міністерств, відомств та інших органів державної влади, регіонального управління та місцевого самоврядування. У дослідженні використано офіційні матеріали та експертні оцінки ООН, ЄС, Світового банку, ОЕСР, Стенфордського університету та ін. Методологічну та методичну базу дослідження складають системний підхід до аналізу процесів та явищ, методи аналізу і синтезу, логічного узагальнення та систематизації, неокласична, інституціональна, нешумпетеріанська економічні теорії, наукові праці українських і зарубіжних дослідників із проблем сталого інноваційного розвитку економіки.

У ході роботи проведено системний критичний аналіз та узагальнення напрацювань вітчизняних та зарубіжних учених щодо визначення особливостей формування самодостатніх інноваційних спільнот на рівні території та громад як фактору сталого розвитку. На основі цього визначено фактори впливу на шляху до формування самодостатніх інноваційних спільнот на рівні території та забезпечення сталого розвитку в контексті взаємодії влади, бізнесу та населення регіону. Крім того визначено інноваційні підходи до управління стратегією конкурентоспроможності регіону, що орієнтована на максимально ефективне задоволення потреб і запитів населення регіону.

У дослідженні запропоновано концептуальні основи інфраструктурно-сервісного підходу, що передбачає максимальне задоволення потреб та запитів людини, а також створення умов для роботи та життя, та орієнтований на задоволення потреб громади через залучення та утримання людського ресурсу за рахунок розвитку сервісів та розвитку інфраструктури. Інфраструктурно-сервісний підхід орієнтований на адаптацію управління розвитком інноваційних спільнот до проблем сталого розвитку як такого, що відкриває можливості для дослідження перспективних організаційно-економічних механізмів управління сервісною орієнтованістю, заснованих на оцінці впливу змін стану в результаті військових дій економічного простору та його ефектів на якість життя, життєвий простір та людський капітал. Методологія інфраструктурно-сервісного підходу ґрунтується на ідеях географії інновацій, що поєднує методи економічної географії, регіональної економіки та інноватики та досліджує просторові закономірності створення, впровадження та поширення нових ідей, технологій, продуктів, а також вплив цих процесів на регіональний (локальний) розвиток. Із цих позицій інфраструктурно-сервісний підхід є актуальним, бо спирається на потенціал територій та спрямований на більш інтенсивне використання своїх можливостей. Інфраструктурно-сервісна методологія розвитку інноваційних спільнот передбачає розуміння того, що інновації охоплюють не тільки технологічні зміни, але й зміни в організаційній, трудовій та соціальній практиці як такі, що можуть потенційно вплинути на благополуччя людського капіталу громад. Сервісне моделювання передбачає опис усіх процесів у спільнотах різної типології, щоб урахувати ці процеси під час проєктування.

Обґрунтовано науково-методичні підходи до поняття «інноваційних спільнот» шляхом переосмислення концепцій соціальної активності та

еволюції практичних спільнот, що призвело до формування інноваційних спільнот як групи осіб, об'єднаних для колективних дій та створення інновацій у визначеній географічній області для створення сталого суспільства, що сприяє практичному формуванню таких спільнот.

Дістала подальшого розвитку еволюція аналітичних підходів у дослідженні інноваційних спільнот завдяки поступовому переходу від індивідуального аналізу до мережевих, системних і екосистемних підходів, що сприяє узагальненню особливостей цих спільнот на рівні територій та громад.

Визначено, що самодостатні інноваційні спільноти грають ключову роль у створенні інновацій та розвитку сучасного суспільства за рахунок об'єднання ресурсів і знань різних секторів завдяки публічно-приватному партнерству, що забезпечує сталість і ефективність цих спільнот.

Обґрунтовано поєднання грантового фінансування та приватних інвестицій на основі комбінованих моделей публічно-приватного партнерства, що створює стабільну основу для самодостатніх інноваційних спільнот та забезпечує фінансову підтримку стратегічних енергетичних проєктів на локальному рівні.

Розкрито роль локальних інновацій у забезпеченні сталого розвитку; визначено та охарактеризовано основні типи інновацій, що впливають на сталий розвиток громад; запропоновано авторське визначення поняття «локальні інновації для сталого розвитку». Удосконалено наукові уявлення про природу спільнот, для чого було використано різні критерії їх визначення. Систематизовано та узагальнено теоретичні положення та науково-практичні підходи до виявлення феномену інноваційних спільнот як рушіїв прогресивних суспільних трансформацій; з'ясовано їх сутнісні характеристики та переваги для розвитку територіальних громад. Обґрунтовано екологічну та економічну цінність самодостатніх інноваційних спільнот; розкрито особливості створення та ідентифіковано ознаки самодостатніх інноваційних спільнот на рівні територій і громад. Визначено роль, місце та можливості інноваційних спільнот у відродженні постраждалих від війни українських територій за принципом «відбудувати краще, ніж було» («build back better»). Розкрито сутність цього принципу та відповідність його реалізації національним інтересам України.

Отримані результати наголошують на ключових аспектах інноваційних спільнот, а саме дослідження зосереджене на системному та екосистемному підходів до інноваційних спільнот, розглядаючи їх як

складні системи, здатні до створення інновацій у визначеному географічному контексті. Прогрес у розумінні цих спільнот відбувався через еволюцію аналітичних підходів: від індивідуального рівня до екосистемного підходів, що сприяло їх адаптації до різних сфер життя, включаючи культуру, політику та інфраструктуру. Виділяється важлива роль публічно-приватного партнерства у формуванні самодостатніх інноваційних спільнот, що дає можливість поєднати ресурси для інноваційних проєктів та забезпечити їх стабільність. Такий підхід сприяє технологічному розвитку та енергетичній безпеці, забезпечуючи сталий розвиток на регіональному рівні.

Отримані результати дослідження не мають аналогів в Україні, оскільки у вітчизняному науковому дискурсі феномен інноваційних спільнот практично не вивчається. Порівняно із зарубіжними аналогами, отримані результати дослідження відрізняються всебічним, комплексним підходом до розкриття та поглиблення наукового уявлення про інноваційні спільноти, які формуються на рівні територій і громад, що забезпечує всебічне розуміння природи інноваційних спільнот, їхнього впливу на сталий розвиток територій та уможлиблює вдосконалення політики місцевого інноваційного розвитку.

На відміну від існуючих вітчизняних напрацювань, отримані результати представлено у вигляді конкретних рекомендацій саме на рівні окремого регіону в контексті взаємодії влади, бізнесу та населення з метою формування інноваційних спільнот. Також ураховано умови повоєнного стану економіки країни та можливості поєднання людського інтелекту та можливостей інформаційних технологій, що дозволить створити самокеровані інноваційні спільноти.

Отримані результати спрямовано на практичне застосування шляхом створення сприятливих умов для розвитку інноваційних спільнот; формування ефективних механізмів публічно-приватного партнерства для створення самодостатніх інноваційних спільнот; забезпечення сталого розвитку та зменшення енергетичної залежності через інвестиції та інновації в енергетичний сектор; стимулювання технологічного прогресу в енергетиці, сприяючи використанню відновлюваних джерел енергії та зменшенню викидів. Ці результати відображають практичні інструменти та можливості для покращення енергетичного сектору, створення самодостатніх інноваційних спільнот та забезпечення сталого розвитку.

Інфраструктурно-сервісне проєктування є процесом організації простору таким чином, щоб у ньому максимально безперешкодно та ефективно відбувалася взаємодія економічних агентів в межах

інноваційних спільнот. У такому контексті проекту сервісні інновації буде розглянуто на локальному рівні як інтеграційну сукупність базових факторів рівня життя, соціально-економічних умов, характеристик інноваційних господарюючих суб'єктів, інноваційної інфраструктури, кластерних та мережових зв'язків. Автори вважають, що для розвитку інфраструктури на рівні необхідно максимально використовувати наявний потенціал громади, що найбільш ефективно можливе через розвиток інноваційних спільнот. У межах практичного втілення інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот розглянуто гіпотезу про те, що розвиток на регіональному рівні варто здійснювати через поєднання стратегій smart-спеціалізації та завдань сталого розвитку.

Практичне значення одержаних результатів також полягає в тому, що використання наукових положень і обґрунтованих практичних рекомендацій дозволяє забезпечити сталий інноваційний розвиток територій і громад за рахунок підтримки формування інноваційних спільнот як невід'ємних складових локальних інноваційних екосистем, імплементації іноземних практик запровадження локальних інновацій із метою повоєнного відродження постраждалих від війни українських територій за принципом «відбудувати краще, ніж було» («build back better»), зокрема у сферах відновлення енергетики, відбудови житла та редизайну громадського простору.

За результатами виконання дослідження у 2023 р. опубліковано 6 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та/або Scopus, 12 статей у журналах, що входять до переліку фахових видань України/статті в закордонних журналах, 3 монографії, що опубліковані українськими видавництвами за темою проекту державною мовою, 2 розділи монографій, що опубліковані за темою проекту в закордонних виданнях офіційними мовами ЄС.

Міжнародні гранти, міжнародна академічна мобільність

У 2023 р. виграно грантовий проект ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH на тему: «European Integrationasa Movement Towards Human Universal Values». 10.10.2023 – підписано грантову угоду (проект № 101124775 — European Integration). Керівник – Кучук А.М., д.ю.н., професор. Отримано фінансування 15050 EUR (авансовий платіж). Загальна сума проекту – 21500 EUR.

Науково-педагогічними працівниками Університету у 2023 році проводилась робота щодо участі в міжнародних і національних наукових конкурсах та проєктах.

Науковцями Університету *подано заявки на міжнародні наукові конкурси:*

- ERASMUS+Jean Monnet, «EU Practices in Cybersecurity Education for Tutors» (Клочко О.О., к.пед.н, доцент);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Європеїзація терапії мовлення в Україні: реалії та перспективи» (Боряк О.В, д.пед.н., професор);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Зміцнення психічного здоров'я в Європі: впровадження досвіду в Україні в невизначених умовах (Covid-19 / воєнний стан)» (Чобанян А.В, к.пед.н., доцент);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Digitalization of transversal competences to transform teaching and learning at Ukrainian universities for advancing teachers' skills» (тип проєкту – KA2) (Бойченко М.А. – координатор проєкту від СумДПУ імені А.С.Макаренка, Чистякова І.А., Чернякова Ж.Ю. – учасники);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Development of PhD students' transversal competences through European studies» (Бойченко М.А. – керівник проєкту, Сбруєва А.А., Чистякова І.А. – учасники);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Europeanization of correctional-developmental environment for children with SEN» (Бойченко М.А. – керівник проєкту);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Academic Engagement and Support of Doctoral Candidates at Risk: in line with European Priorities» (Бойченко М.А., Чистякова І.А. – учасники проєкту);
- ERASMUS+Jean Monnet, «European Experience of Education's Digitization in Bachelor's Programs for Training Future Specialists in the Preschool and Primary Education» (Білер О.С., к.пед.н., старший викладач);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Social Solution by Active Sustainable Tourism» (Троян М.Ю., к.е.н., доцент);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Academic Engagement and Support of Doctoral Candidates at Risk» (Семенов О.М., д.пед.н., професор);
- ERASMUS+Jean Monnet, «EU Practices in Cybersecurity Education for Tutors (EUCET)» (Семенов О.М., д.пед.н., професор);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Імплементация Європейського досвіду спорту для інвалідів в освітні практики закладів вищої освіти України» (Скрипка І.М., к.фіз.вих., доцент);

- ERASMUS+Jean Monnet «EU Practices in Cybersecurity Education for Tutors» (Дегтярьова Н. В., к.пед.н., доцент);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Development of start-up training for social and humanitarian specialties in priority areas of the EU» (Омеляненко О.М., доктор філософії, старший викладач);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Education & Research Projects for Regional Human Capital Innovation Based Development: EU Knowledge Hubs Practices for Ukraine's recovery» (Омеляненко В.А., д.е.н., професор);
- ERASMUS+Jean Monnet, «Implementation of the European experience of using biological collections, natural history museums and natural protected areas in educational activities» (Говорун О.В., к.б.н., доцент);
- ERASMUS+Jean Monnet, «The development of Teachers' visual culture in the conditions of the transition to Education 4.0» (Острого М. М., доктор PhD);
- ERASMUS-SPORT-2023-SCP Acronym: SPORTS-MiRC Draft ID: SEP-210941940, «Digital Platform for Promoting European Sports Among Migrant and Refugee Children Topic» (Томенко О.А., д.фіз.вих, професор);
- ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH «Jean Monnet Actions in the field of Higher Education Teaching and Research» (Харченко Ю.В., к.х.н., доцент);
- ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH «Jean Monnet Actions in the field of Higher Education Teaching and Research» (Чашечнікова О.С., д.пед.н., професор);
- Науково-дослідний проєкт «Die Erwachsenenbildung in Deutschland: Kontext, Kernprozesse, Konzepte, Strategien» (Солощенко В.М., к. пед. н., доцент);
- Стипендія Гете-інституту на участь в одному з курсів підвищення кваліфікації у Німеччині (Солощенко В.М., к.пед.н., доцент);
- «Expressive proper names in online-communication in the context of Russo-Ukrainian war. Non-residential fellowships for scholars from Ukraine, Institute for Human Sciences, the Ukrainian Research Institute at Harvard University, and the Harriman Institute at Columbia University» (Божко І. С., к.філ.н., старший викладач);
- «Toponymes expressif. CEFRES non-residential fellowships for Ukrainian scholars in humanities and social sciences» (Божко І.С., канд.філ.н., старший викладач);

- EURIZON «Дистанційні дослідницькі гранти для українських науковців» «European Universities Excellence in Transformative Teaching, Research, and Service» (Семенов О.М., д.пед.н., професор);
- Professional Development for Instructors of Preservice Teachers. Центр професійного навчання, що є частиною неурядової організації «Childhood Education International», і Коледж Hunter Міського університету Нью-Йорка, за фінансової підтримки Регіонального відділу з питань викладання англійської мови Посольства США в Україні (Подосиннікова Г. І., к.пед.н., доцент);
- Міжнародний проєкт при посольстві США в Україні INSTITUTE OF CREATIVE WRITING for ESL instructors (Багацька О.В., к.філол.н., доцент);
- Adult education staff training in European universities (грант CEFRES UA non-residential fellowships 2023 для українських дослідників) (Коваленко С.М., к.пед.н., доцент);
- Adult education staff training in European universities грант CfA: «Sustaining Ukrainian Scholarship» Academic year 2023/2024 (New Europe College (NEC Bucharest) (Коваленко С.М., к.пед.н., доцент);
- COST Action Proposal OC-2023-1-26950 «Standardizing and harmonizing methodologies for assessing soil erosion» (Вакал Ю.С., доктор PhD, старший викладач);
- BUP Teachers' Course 2023-2024 in Education for Sustainable Development in Higher Education (отримано фінансування на участь і стажування в рамках проєкту) (Харченко Ю.В., к.х.н., доцент);
- «Education & Research Projects for Regional Human Capital Innovation Based Development: EU Knowledge Hubs Practices for Ukraine's recovery» (Корнус О.Г., к.г.н., доцент);
- «Territory of innovations: best practices for sustainable development at the local level» (Корнус О.Г., к.г.н., доцент);
- «Russian desman conservation in Ukraine: inventory of critical habitats and increasing local capacity to monitor species occurrence». The Mohamed bin Zayed Species Conservation Fund (Мерзлікін І.Р., к.б.н., доцент);
- «Monitoring changes in the Lepidoptera fauna of the Hetmanskyi National Nature Park, Sumy Oblast, Ukraine». 1st Small Rufford Grant (Говорун О.В., к.б.н., доцент);
- «Інтеграція європейського досвіду в підготовку психологів до роботи в суспільство ризику» (Коваленко Н. В., к.пед.н., доцент);

- «Meet and Code» припідтримці Haus des Stiftens fuer Unternehmen und Non-Profits gGmbH (Haus des Stiftens). Underground programming (Коваленко Н. В., к.пед.н., доцент);
- Конкурс проєктів аналітичних документів. Інноваційний фонд (Італія). (Омелянєнко В.А., д.е.н., профєсор).
- Програма ЄС ЕРАЗМУС+ КА2 «Digital green university management based on best European practices» (Семеніхіна О.В., Кудріна О.Ю.).

Міжнародна академічна мобільність науково-педагогічних працівників

Протягом 2023 року підписано угоди про співробітництво з:

- Університетом педагогічної освіти (м. Люцерн, Швейцарія);
- Державним педагогічним університетом імені Іона Крянге (м. Кишинєв, Рєспубліка Молдова);
- Фундацією «Порта Вітає» (Польща);
- Медичним центром «Medical Magnus Clinic» (Польща);
- Суспільно-культурним товариством «Українці в Генті» (м. Гент, Королівство Бельгія);
- Освітньою асоціацією «Центр українських дослідників в Австрії» (Zentrum Ukrainischer Forscherinnen) (м. Відєнь, Австрія);
- Муніципалітетом міста Кавалєр- сюр-Мєр (Франція).
- На постійній основі ведеться співпраця з такими навчальними закладами:
  - Університетом імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща);
  - Батумським університетом імені Шота Руставелі (Грузія);
  - Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta (Словенія);
  - University of Montenegro. Faculty of Philosophy (Чорногорія);
  - Jan Kochanowski University (Польща);
  - University of Silesia in Katowice (Польща);
  - University of Warmia and Mazury in Olsztyn (Польща);
  - Університетом Яна Длугоша в Чєнстохові (Польща);
  - Лодзьким університетом (Польща);
  - Пловдивським університетом ім. Паїсія Хілендарського (Болгарія);
  - Державним університетом Кєнесо (США);
  - Каунаським університетом технологій (м. Каунас, Литва);
  - Естонським університетом прикладних наук (м. Таллінн, Естонія).

Здійснюється міжнародна академічна мобільність науково-педагогічних працівників на базі закордонних закладів вищої освіти, наукових та навчальних центрів.

У рамках програми NAWA – Польського національного агентства з питань академічного обміну та укладеною угодою про наукову та культурну співпрацю між СумДПУ імені А.С. Макаренка та Університетом Адама Міцкевича (м. Познань, Польща) протягом 2023 року до міжнародної академічної мобільності було залучено більше 30 науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. Академічна мобільність реалізовувалась шляхом навчання в Міжнародній літній школі за 20 напрямками в рамках проєкту «UNIwersytet Jutra II – POWR.03.05.00-00-Z303/18».

Омеляненко В.А., д.е.н, професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування, у рамках міжнародної академічної мобільності відвідав Естонський університет прикладних наук Майнор (м. Таллін, Естонія) у лютому та червні 2023 року. У ході відрядження було розглянуто низку питань із економічних стратегій Естонії, вивчено досвід співпраці освітніх установ і бізнесу та прочитано гостьові лекції.

Бабенко О.М., к.пед.н., доцент, Вакал Ю.С., доктор філософії (PhD), старший викладач, Куш Ю.І., доктор філософії (PhD), старший викладач, Харченко Ю.В., к.х.н., доцент узяли участь у міжнародній академічній мобільності в рамках I Міжнародної школи «Natural Science Research School» у Словаччині 30 червня – 8 липня 2023 року.

Оксьом П. М., к.пед.н., доцент пройшов дистанційно стажування у 2023 р. у Луохеському професійно-технічному інституті м. Луохе, провінція Хенань (КНР).

Зелінська-Любченко К.О., к.пед.н., доцент, Кравченко І.В., старший викладач, Стахова Л.В., к.пед.н., доцент – міжнародне підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників освітніх закладів «Неформальна освіта у підготовці бакалаврів та магістрів в країнах Європейського Союзу та Україні» (26.06.2023-03.07.2023 р., м. Люблін, Польща).

Мороз Л.В., к.пед.н., доцент, Зелінська-Любченко К.О., к.пед.н., доцент – міжнародне підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників освітніх закладів «Академічна доброчесність та тайм-менеджмент при підготовці наукових робіт: зарубіжний та вітчизняний досвід» (23.10.2023-30.10.2023 р., м. Люблін, Польща).

Троян М. Ю., к.е.н., доцент, у рамках підвищення рівня професійної кваліфікації пройшла міжнародне наукове та академічне стажування в Естонії Economy and organization of tourist business and hotel and restaurant service (03.04.-25.06.2023).

Захарова І.О., к.пед.н., доцент, узяла участь у міжнародному підвищенні кваліфікації у формі закордонних вебінарів, що були проведені «Міжнародною фундацією науковців та освітян» (Польща, м. Люблін):

- «Академічна доброчесність та тайм-менеджмент при підготовці наукових робіт: зарубіжний та вітчизняний досвід» (23-30 жовтня 2023 року);
- «Неформальна освіта при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (PhD) в країнах Європейського союзу та Україні» (06-13 листопада 2023 року).

Гуменюк І.Л., к.філ.н., доцент, пройшла міжнародне наукове стажування за програмою «Hamburg Programme for Scholars at Risk – Science Bridge for Ukraine» («Гамбурзька програма для науковців в умовах ризику – науковий міст для України») на базі Гамбурзького університету (Гуманітарний факультет, інститут англістики та американістики), 15.07.2022 – 14.07.2023.

Зленко Н.М., к.філос.н., доцент, пройшла міжнародне стажування за програмою академічної мобільності в Ганноверському університеті імені Лейбніца (Німеччина, м. Ганновер, 26.08.2022-30.06.2023 р.).

Із 01.02.2022 р. до 31.08.2023 р. завідувач кафедри теорії та практики романо-германських мов, доктор філологічних наук, професор Школяренко В. І. проходила міжнародне наукове стажування на кафедрі германського мовознавства Ерфуртського університету (Німеччина).

Протягом 2022-2023 н.р. стажування за програмою Гете-Інституту «Вчимося навчати німецької» пройшли проф. Школяренко В.І., викл. Шевцова Н.О.

Із 01.09.2022 р. по 24.02.2024 р. кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики романо-германських мов Христенко О. С. проходила наукове стажування в Гейдельберзькому університеті (Німеччина) за стипендією програмою «Філіппа Швартца».

Самодай В.П., к.е.н., доцент пройшла науково-педагогічне стажування (м. Рига, Латвійська Республіка) на тему «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління». Терміни науково-педагогічного стажування: із 13 лютого до 26 березня 2023 року на базі Балтійського науково-дослідного інституту проблем трансформації економічного простору (Латвійська Республіка).

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри Гуменюк І.Л. брала участь у програмі DAAD «University Partnerships with Eastern Europe» (програма Німецького сервісу академічних обмінів «Університетські партнерства зі Східною Європою») на базі Гамбурзького університету (Гуманітарний факультет, інститут англістики та американістики), 15.07.2023 – 30.09.2023.

Рудь О. М., к.філол.н, доцент, пройшла міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» для педагогічних та науково-педагогічних працівників, Польща – Україна – 22.04 – 28.05.2023.

Герман В.В., к.філол.н, доцент, пройшла міжнародне стажування University of Tartu (registry code 74001073, number of the notice of economic activities 169617) certifies that Viktoriia Herman studied 03.05.2023 in the Narva College continuing education programme Webinar «Sharing EU Multilingual Education Policymaking Practices in Ukraine».

Громова Н.В., к.пед.н, доцент, брала участь у вебінарі «Sharing EU multilingual education policymaking practices in Ukraine» від проєкту MultiEd програми Erasmus Plus, 28 квітня 2023 р.

Горболіс Л.М., д.філол.н., професор, пройшла міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації «Сучасні зміни,

специфічні та відмінні риси системи вищої освіти в країнах Європейського Союзу», травень – червень 2023, м. Кошице, Словаччина.

Семенов О.М., д.пед.н, професор – VIRTUAL INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL «Remote Education – Modern Forms, Methods and Tools» taken remotely at the Pedagogical University of Krakow during the period June 12–14, 2023.

Науковці Університету активно залучаються до освітньо-просвітницької діяльності за кордоном

Протягом жовтня 2023 року викладач кафедри Юлія Подрез (к.і.н, доцент) провела серію гостьових лекцій у Барселоні (Каталонія, Іспанія) на тему «Історія формування кордонів української державності та самосвідомості». Серія лекцій розпочалася з виступу перед пересічними каталонцями, які цікавляться подіями в далекій Україні та хочуть зрозуміти, коли і як сформувалася наша держава. Друга лекція відбулася на базі української школи «МРІЯ» (м. Барселона), де більше 50-ти українських дітей 8-11 класів слухали історію своєї Батьківщини.

У рамках договору про співпрацю між університетами 14 березня 2023 р. відбулася гостьова лекція з історії конфліктології Наталії Лазби (асоційований професор Батумського державного університету Шота Руставелі) для студентів спеціальності 291 Міжнародні відносини на тему: «Історія конфліктології та природа насилля». Студенти ознайомилися з особливостями формування поняття «конфлікт» у різні історичні епохи, розглянули їх деструктивні та конструктивні наслідки та дослідили природу насилля.

5 квітня 2023 р. для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» було проведено гостьову лекцію з теми «Економічна дипломатія України» представником Торгово-промислової палати України в Італії Миколою Клочком.

18 травня 2023 р. студенти ОП «Міжнародні відносини» інституту історії, права та міжнародних відносин долучилися до гостьової англійської лекції професорки Загребського університету Факультету політичних наук Лідії Кос-Станішіч, присвяченої країнам Латинської Америки. Л. Кос-Станішіч особисто відвідала кілька країн у Латинській Америці, тож розповіла студентам про специфіку регіону, особливості кожної окремої країни та відповіла на запитання студентів.

Бабенко О.М., к.пед.н., доцент, Вакал Ю.С., доктор філософії (PhD), старший викладач, Харченко Ю.В., к.х.н., доцент, онлайн узяли участь у BUP Symposium 7 листопада 2023 року.

Відбулася гостьова лекція «Корпус текстів як інструмент лінгвістичного дослідження», яку провела Ганна Ситар, доктор філологічних наук, професор відділу слов'янської лінгвістики та лексикографії Слов'янського інституту Академії наук Чеської Республіки (Чехія).

28 березня 2023 року відбулася гостьова лекція «М'яка сила України: розвиток мовної особистості в Австрії», яку провела Тетяна Симоненко, доктор педагогічних наук, професор, професор-дослідник департаменту Іноземної та бізнес-комунікації WU (WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT WIEN), директор Центру українських дослідників у Австрії, автор численних науково-методичних праць з методики навчання української мови та культури української мови.

3 травня 2023 року в рамках вивчення здобувачами ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти (Українська мова і література. Англійська мова) навчальної дисципліни «Методика навчання української мови» відбулась онлайн-лекція професорки Белградського університету (Сербія) Людмили Попович на тему: «Захист української мови як міноритарної у світлі Європейської хартії регіональних мов чи мов меншин».

23 травня 2023 року для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта Українська мова і література першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти відбулась інтерактивна лекція Марії Остроги, доктора філософії (Ph.D.), ст. викладача кафедри інформатики СумДПУ імені А.С. Макаренка, наразі дослідниці з Університету Альберта (Канада).

8 листопада 2023 року відбувся гостьовий онлайн-візит О. Семеног із доповіддю на тему: «Українське родинознавство: лінгвоаксіологічний аспект» для здобувачів вищої освіти першого курсу факультету гуманітарних наук та образотворчого мистецтва Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Польща).

1 серпня 2023 року відбулася онлайн-зустріч «Концепт освіта в польському та українському дискурсах: проєкт співпраці між ЗВО в 2023-2024 н.р.» між представниками двох університетів: Економіко-гуманітарним університетом у Варшаві (Польща) і Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка (Суми, Україна).

15 червня 2023 р. для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта Українська мова і література першого (бакалаврського) та другого

(магістерського) рівнів вищої освіти відбулась інтерактивна лекція Я. Капранова, д. філол. н., доцента Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (м. Варшава, Республіка Польща); Б.І вановської, доцента Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (м. Варшава, Республіка Польща).

Омельяненко В.А., Ілляшенко Н.С., Семенов О.М. провели гостьові лекції в STEKOM University (Індонезія).

Національні проєкти

Участь у національних наукових конкурсах

- Проєкти, що **отримали фінансування** та заявки, які підтримано:
- Всеукраїнський конкурс підручників для 1 класів ЗЗСО (державне замовлення). Лобова О. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти / О. Лобова. Вид. 2-ге, переробл. Київ: Школяр, 2023. 144 с. Лобова О.В. д. пед. н., професор кафедри дошкільної і початкової освіти. Переможець Всеукраїнського конкурсу підручників для 1 класів ЗЗСО в номінації «Мистецтво», гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 03.02.2023 р. № 110).
  - Мінігрант від ГО «Центр громадських та медійних ініціатив» (Zero Waste Kharkiv) за підтримки Calidris та інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України та Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Бабенко О.М., к. пед.н., доцент. Отримано фінансування на 7000 грн (6500 грн. – кафедра біології людини, хімії та МНХ; 500 грн. – кафедра біології та методики навчання біології).
- Проєкти, на які **подано заявки**:
- Проєкт прикладного наукового дослідження до участі в конкурсі проєктів фундаментальних та прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2024 рік (за рахунок коштів державного бюджету), оголошеного МОН України (наказ № 1113 від 11.09.2023 р.). Харченко Ю.В., к.х.н., доцент.
  - Конкурс фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що будуть фінансуватися з державного бюджету України. «Еколого-агрохімічна оцінка стану ґрунтів Сумської області, що зазнали впливу військових дій». Корнус А.О. (к.г.н., доцент) – співавтор.

- Дослідження «Поширення хижих птахів і чорного лелеки в лісах Сумської області» (доценти Говорун О.В., Мерзлінін І.Р.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.»
- «Охорона хохулі звичайної на території Сумської області: інвентаризація критичних біотопів та підвищення їх можливостей для існування виду» (доценти Говорун О.В., Мерзлінін І.Р.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.»
- Дослідження територій, прилеглих до НПП «Гетьманський», розроблення проєктів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду з метою розширення території національного природного парку (доценти Говорун О.В., Литвиненко Ю.І., Вакал А.П.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.»
- Дослідження, моніторинг та роботи по перегляду списку видів, що входять до «Офіційного переліку регіонально рідкісних видів тварин, рослин і грибів Сумської області (доценти Говорун О.В., Литвиненко Ю.І., Вакал А.П., Мерзлікін І.Р.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.»
- Вплив військових дій на екосистеми басейну р. Псел в межах Сумської області (доценти Вакал А.П., Литвиненко Ю.І., Говорун О.В.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.»

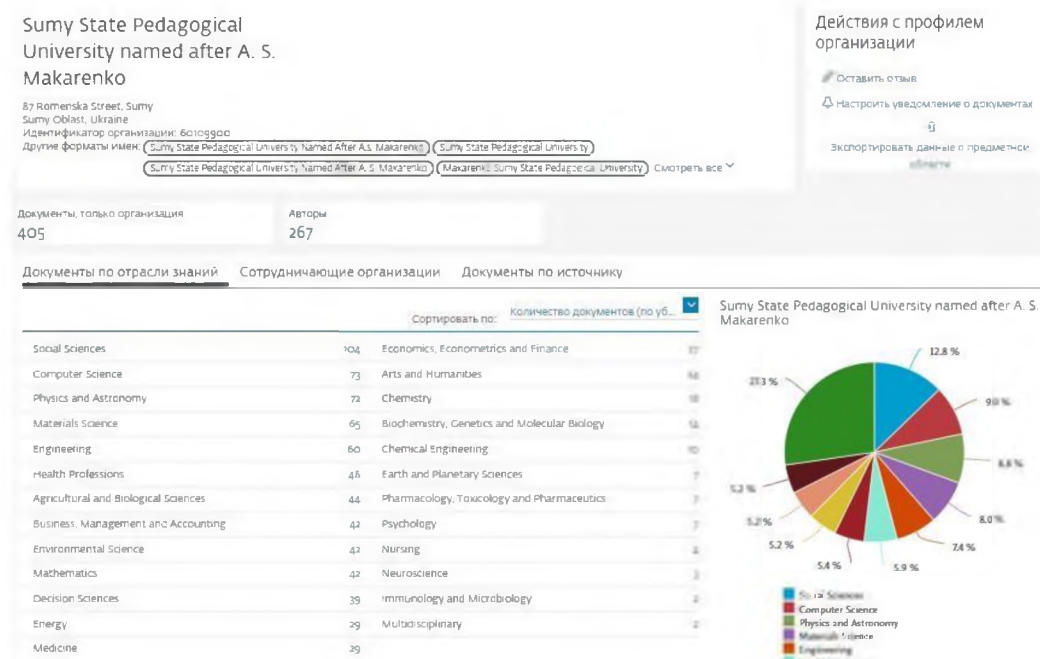
- Створення проєкту організації території заповідного об'єкту місцевого значення «Ботанічний сад СумДПУ імені А.С.Макаренка» (доценти Вакал А.П., Литвиненко Ю.І., Говорун О.В.). Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної військової адміністрації (лист-запит від 09.11.2023 р. за № 01-20/21-02). Подання пропозицій заходів до включення до «Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр.».
- «House of Europe». Джерело фінансування: Європейський Союз. Організація серії освітніх вебінарів для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта на тему «Цифровий розрив: досвід Фінляндії і України у діджиталізації початкової освіти». Керівник – Білер О.С., к. пед. н., старший викладач.

4.2. Ефективність забезпечення профілю Університету у наукометричних базах даних

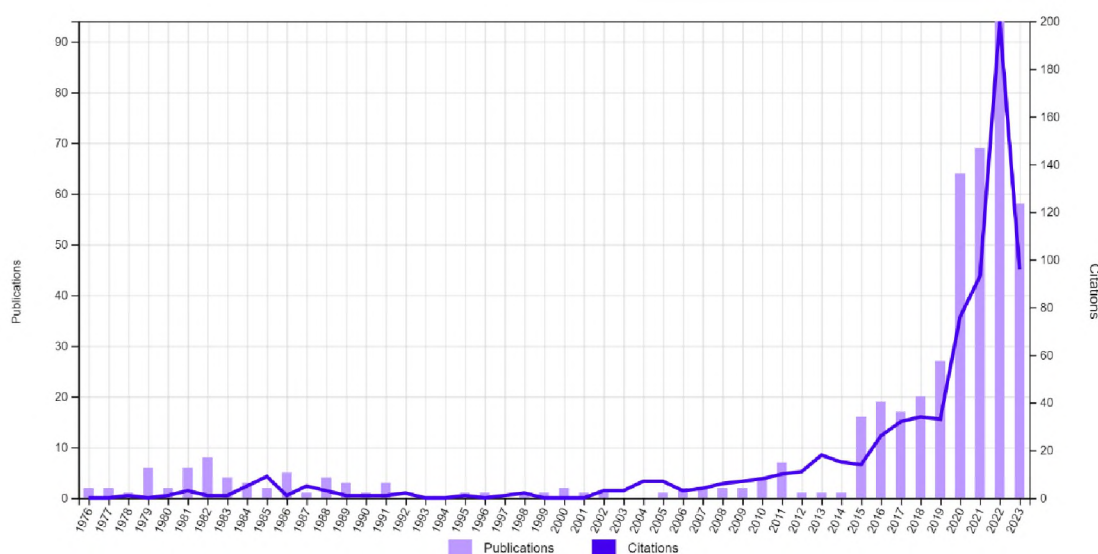
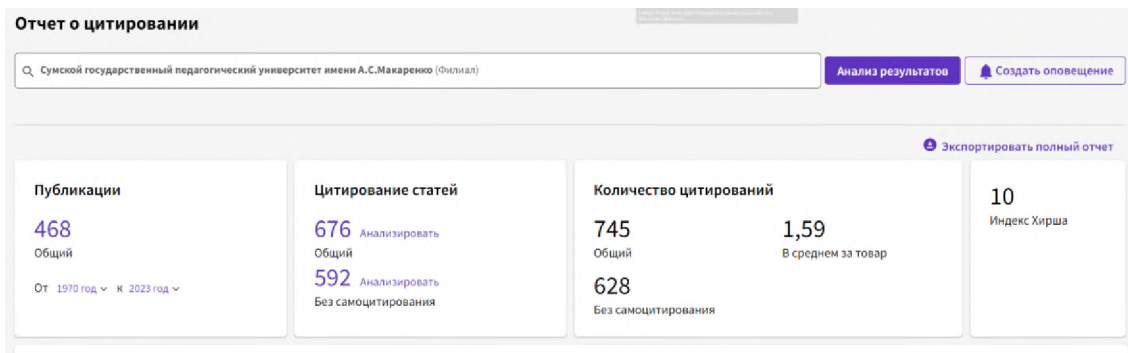
Показником успішності наукової діяльності Університету є його представництво у міжнародних науково-метричних базах даних Scopus та Web of Science. У 2023 році було опубліковано 54 статті у виданнях, що входять до міжнародної науко-метричної бази даних Scopus, 58 статті у Web of Science.

Університет має доступ до баз даних Scopus та Web of Science, що сприяє зростанню представництва науковців СумДПУ імені А.С.Макаренка.

Станом на сьогодні в наукометричній базі даних Scopus представлено праці 405 наших науковців, які є авторами 267 публікацій.

У базі даних Web of Science представлено 468 публікацій наших викладачів, які процитовано 745 разів. Індекс Гірша Університету в Web of Science дорівнює 10.

У 2023 році було здійснено редагування інституційного профілю Університету згідно із загальними положеннями Статуту СумДПУ імені А.С. Макаренка в наукометричній базі Scopus.

На постійній основі ведеться консультивна робота науково-педагогічних працівників з коригування профілю авторів у відповідних наукометричних базах.

4.3. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру

Із 1992 року в Університеті діє аспірантура. Сьогодні в аспірантурі ведеться підготовка докторів філософії за 12 спеціальностями (011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 015 Професійна освіта, 016 Спеціальна освіта, 017 Фізична культура і спорт, 025 Музичне мистецтво, 032 Історія та археологія, 051 Економіка, 075 Маркетинг, 091 Біологія, 281 Публічне управління та адміністрування, 111 Математика).

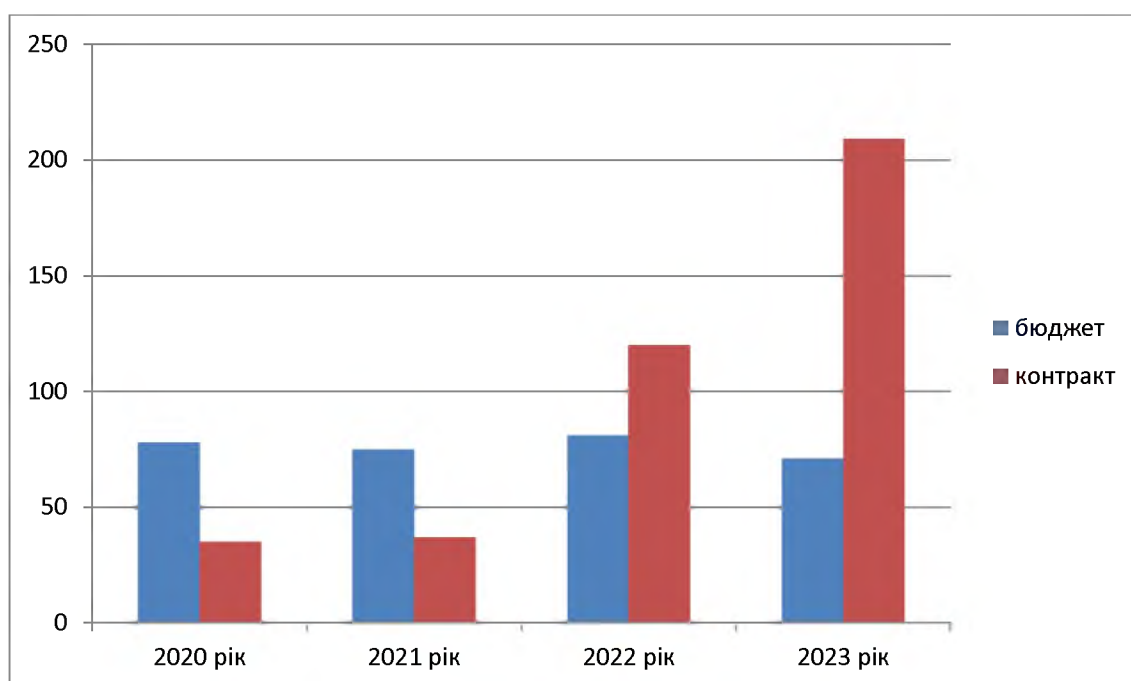
У 2023 році 1 ОНП (014 Середня освіта (Музичне мистецтво) пройшла акредитацію та отримала сертифікат про акредитацію терміном на 5 років і 2 ОНП (051 Економіка та 025 Музичне мистецтво) отримали умовну акредитацію.

Динаміка підготовки фахівців в аспірантурі Університету

У зв'язку з достроковими захистами дисертацій та зарахуванням до аспірантури іноземців, що здійснюється впродовж календарного року, контингент аспірантів постійно змінюється.

Динаміка підготовки фахівців в аспірантурі університету

Рік	Всього аспірантів (з них іноземці)	Денна форма навчання		Вечірня форма навчання		Заочна форма навчання	
		бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт
2020	113 (20)	49	20	29	5	0	10
2021	112 (23)	43	19	32	2	0	16
2022	201 (54)	45	104	36	2	0	14
01.12.2023	270 (66)	47	179	24	3	0	17

У 2023 році в аспірантурі навчається 66 аспірантів-іноземців за кошти фізичних та/або юридичних осіб на денній формі навчання за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (Музична освіта), 025 Музичне мистецтво, 051 Економіка.

Спеціальність	Всього навчається аспірантів-іноземців
011 Освітні, педагогічні науки	17
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	12
025 Музичне мистецтво	35
051 Економіка	2

Динаміка підготовки фахівців в докторантурі Університету

Із 2018 року рішенням вченої ради Університету відкрито докторантуру за 5 спеціальностями: 011 Освітні, педагогічні науки; 014 Середня освіта; 015 Професійна освіта; 025 Музичне мистецтво; 091 Біологія. А з 2022 року було відкрито докторантуру ще за однією спеціальністю – 051 Економіка.

Динаміка підготовки фахівців в докторантурі університету

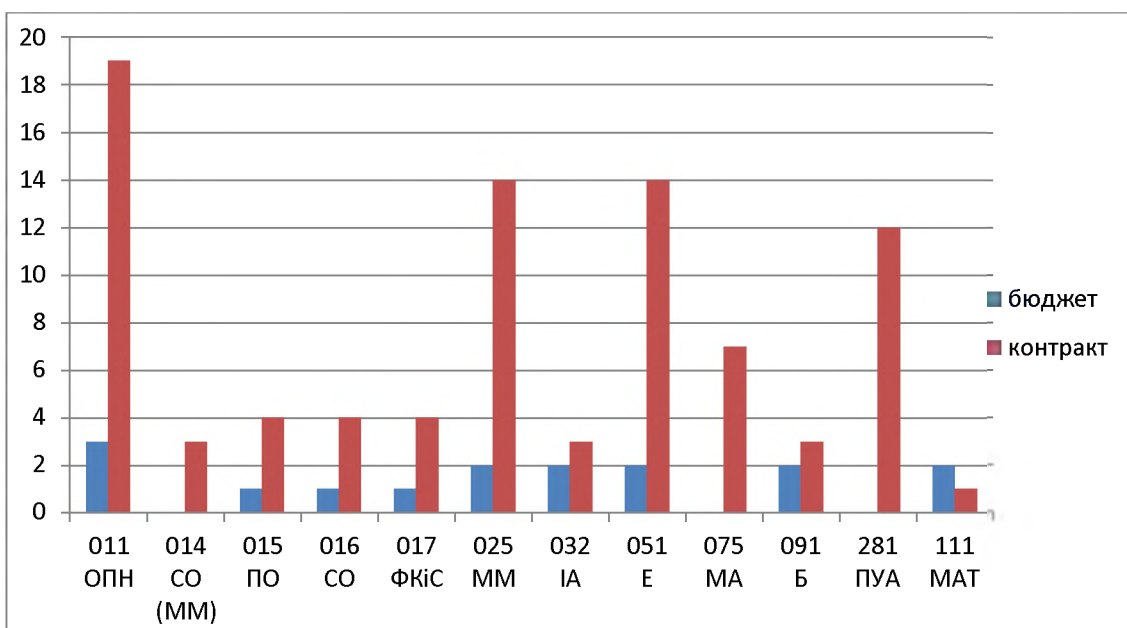
Рік	Всього докторантів	Бюджет	Контракт
2020	3	2	1
2021	2	2	0
2022	5	3	2
01.12.2023	7	3	4

За результатами вступної кампанії 2023 року до аспірантури на різні спеціальності денної форми навчання за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних наук вступив 101 аспірант, із них 22 – іноземці.

Вступ фахівців в аспірантуру університету

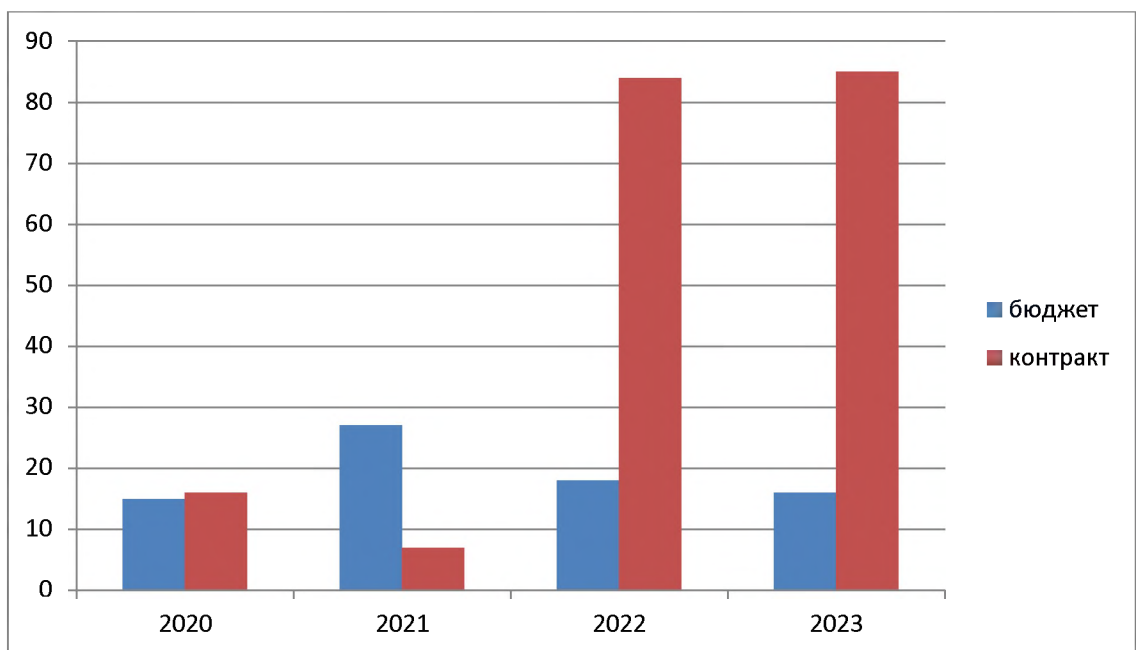
Спеціальність	Всього вступило аспірантів (з них іноземці)	Денна форма навчання		Вечірня форма навчання		Заочна форма навчання	
		Бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт
011 Освітні, педагогічні науки	19 (6)	3	16	0	0	0	0

014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	3 (1)	0	3	0	0	0	0
015 Професійна освіта	5 (0)	1	4	0	0	0	0
016 Спеціальна освіта	5 (0)	1	4	0	0	0	0
017 Фізична культура і спорт	5 (0)	1	4	0	0	0	0
025 Музичне мистецтво	16 (14)	2	14	0	0	0	0
032 Історія та археологія	5 (0)	2	3	0	0	0	0
051 Економіка	16 (1)	2	14	0	0	0	0
075 Маркетинг	7 (0)	0	7	0	0	0	0
091 Біологія	5 (0)	2	3	0	0	0	0
281 Публічне управління та адміністрування	12 (0)	0	12	0	0	0	0
111 Математика	3 (0)	2	1	0	0	0	0

Динаміка вступу фахівців у аспірантуру Університету

Рік	Всього вступило аспірантів (з них іноземці)	Денна форма навчання		Вечірня форма навчання		Заочна форма навчання	
		бюджет	контракт	бюджет	Контракт	бюджет	Контракт
2020	31 (12)	8	12	7	1	0	3
2021	34 (1)	13	1	14	0	0	6
2022	102 (31)	10	79	8	1	0	4
2023	101 (22)	16	85	0	0	0	0

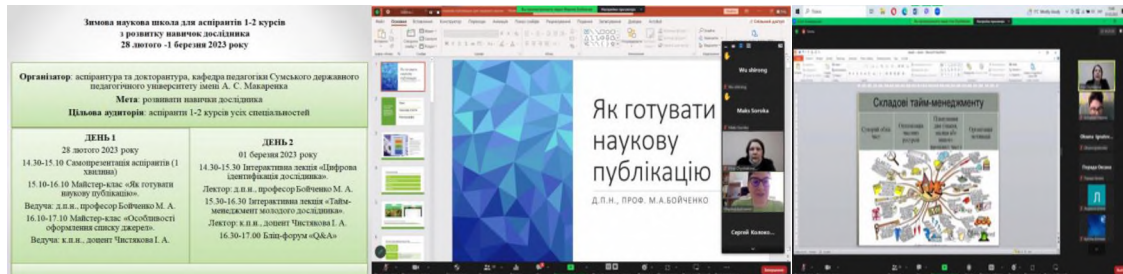
Відповідно, до докторантури вступило 3 докторанти, із них 2 – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Спеціальність	Всього вступило докторантів	Бюджет	Контракт
011 Освітні, педагогічні науки	1	1	0
051 Економіка	2	0	2

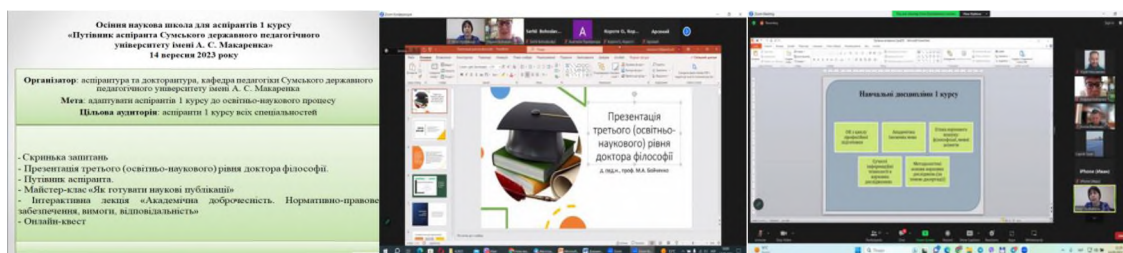
Заходи за підтримки аспірантури і докторантури

У 2023 році за ініціативи аспірантури і докторантури та кафедри педагогіки було проведено низку заходів неформальної освіти, а саме:

➤ Зимова наукова школа для аспірантів I – II курсів з розвитку навичок дослідника (28 лютого – 01 березня 2023 року) з метою розвитку навичок дослідника.

➤ Осіння наукова школа для аспірантів 1 курсу «Путівник аспіранта Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» (14 вересня 2023 року) вступу 2023 року з метою адаптації аспірантів 1 курсу до освітньо-наукового процесу.

4.4. Діяльність спеціалізованих вчених рад

В Університеті діє спеціалізована вчена рада Д 55.053.01 з присудження ступеня доктора наук за спеціальностями 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки», 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», затверджена Наказом МОН України № 530 від 06.06.2022 року.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук Д 55.053.01.

Голова ради:

1. Семеніхіна Олена Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.04.

Заступник голови:

2. Бойченко Марина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.01.

Вчений секретар:

3. Кудріна Ольга Юріївна, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи, 136 Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.04.

Члени ради:

4. Друшляк Марина Григорівна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.04;
5. Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, спеціальність 13.00.01;
6. Корж-Усенко Лариса Вікторівна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.01;
7. Куліченко Алла Костянтинівна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри, Запорізький державний медичний університет, спеціальність 13.00.01;
8. Лянной Юрій Олегович, доктор педагогічних наук, професор, ректор, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.04;
9. Набока Ольга Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор, перший проректор, Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет», спеціальність 13.00.04;
10. Сбруєва Аліна Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.01;
11. Семеног Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.04;
12. Устименко-Косоріч Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, спеціальність 13.00.01;
13. Харченко Інна Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри, Сумський національний аграрний університет, спеціальність 13.00.04.

Найближчим часом у раді Д 55.053.01 планується захист 6 дисертацій співробітників Університету на здобуття доктора педагогічних наук за відповідними спеціальностями.

Університет має право на створення разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво, 016 Спеціальна освіта, 051 Економіка.

У 2023 році засіданням вченої ради Університету затверджено персональний склад 15 разових спеціалізованих вчених рад за спеціальностями 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво, 051 Економіка. Проведено 13 засідань разових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Усім здобувачам було присуджено ступінь доктора філософії.

У 2023 році плануються ще затвердження 12 складів разових спеціалізованих вчених рад за спеціальностями 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво, 051 Економіка, 016 Спеціальна освіта, 011 Освітні, педагогічні науки.

4.5. Видавнича діяльність

Для забезпечення видавничої діяльності викладачів в Університеті працює редакційно-видавничий відділ, співробітники якого здійснюють:

- літературне редагування;
- комп'ютерне верстання;
- тиражування друкованої продукції.

Крім того, фахівці відділу займаються отриманням номерів ISBN від Книжкової палати України, які можуть присвоюватися науковим працям викладачів, що в подальшому дасть змогу розміщувати їх у бібліотеках України та в міжнародному реєстрі видань, та надається консультаційна допомога щодо отримання авторського права на продукти інтелектуальної власності.

Із 2013 року в Університеті існує редакційно-видавнича рада, яка координує редакційно-видавничу діяльність Університету шляхом установалення єдиної системи планування, підготовки, редагування та видання наукової продукції, навчальної та методичної літератури.

Отримання грифу Університету

У 2023 році надано рекомендацію до друку та Гриф Університету:

- 11 монографіям (Мулеса П.П.; Красілов А.Д. Кисельов В.О.; Корж-Усенко Л. В., Сидоренко О.Л.; Бермудес Д.В.; Король О.М.; Калиниченко І.О., Калиниченко Д.О.; Єрьоменко А.Ю.; Солощенко В.М.; Омеляненко О.М.);
- 6 колективним монографіям (*За заг. ред.* Бойченко М.А., Подрез Ю.В., Омеляненко В.А.), (Бурла А.О., Ляний М.О., Бурла О.А., Іваній І.В., Кравченко І.М., Скачедуб Н.М.; Лобової О. В., Кондратюк С.М.; Зігунова І. С., Троян М.Ю., Мареха І.С., Мозгова Д.Р., Смирнов І.Г., Любіцева О.О.);
- 34 навчальним та навчально-методичним посібникам (Семенов О.М.; Панченко М.А., Звіряка О.М., Корж Ю.М., Стеценко О.В.; Козлова В.В., Молгамова Л.О.; Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Кулик Н.А.; Кучук А.М.; Кравченко А.І., Кравченко І.В.; Щербакова І.М., Харченко І.Г.; Говорун О.В., Пташенчук О.О.; Ворона В.В., Заяц С.В.; Гаврило О.І., Колишкіна А.П.; Максименко Л.М., Кравченко І.М., Мирна А.І. ; Заболотний І.П., Карпенко Є.В., Матвієнко Т.В.; Торяник В.М.; Корнус А.О.; Лазоренко С.А.; Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Кулик Н.А.; Карпенко Є.В., Заболотний І.П., Ігнатовська О.І; Фоломеева Н.А.; Скоробагатська О. І., Козлова О. Г.; Сидоренко О. Л.; Корж-Усенко Л.В.; Вакал А.П., Литвиненко Ю.І.; Мартиненко О.В., Чкана Я.О.; Чобанян А.В.; Калиниченко І.О., Латіна Г.О., Кравченко А.І., Заїкіна Г. Л; Солощенко В.М.; Гура В.В.; Петренко С.І., Дегтярьова Н.В.; Козлова О.Г., Захарова І.О., Денежніков С.С., Статівка В.І.; Іваній І.В.; Гончаренко О.В.);
- 69 методичним рекомендаціям;
- 83 збірникам наукових праць та періодичним виданням (представлено всі структурні підрозділи Університету).

У травні 2023 року проведено конкурс друкованих праць за результатами 2022 року СумДПУ імені А.С.Макаренка за номінаціями: одноосібні та колективні, зарубіжні монографії; підручники, посібники для ЗССО та ЗВО; електронні видання. На конкурс подано 3 монографії, 9 навчальних посібників для ЗВО та ЗССО, 1 електронне видання. За підсумками голосування членів редакційної та наукової рад Університету визначено переможців у кожній номінації:

➤ у номінації «Одноосібні монографії»:

Омельяненко В. Трансфер технологій в інноваційних ландшафтах: сучасні тенденції та інституційне забезпечення: монографія. I місце.

➤ у номінації «Коллективні монографії»:

Текст у дослідницьких парадигмах: теорія і практика: колективна монографія: за заг. ред. О.М. Семеног.

➤ у номінації «Закордонні монографії»:

Theory and methodology of innovative education development in the national, european, and global contexts I ed. by M. Boichenko and A. Ostenda. I місце.

➤ у номінації «Навчальні посібники, підручники для ЗВО»:

Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс: навчальний посібник. У 2 ч.: Ч 1. I місце.

Lermakova O., Kozak Yu., Shengelia T., Omelianenko V., Berishvili Kh., Mindova O. International Competitiveness of the Enterprise: study book / Ed. By O. Iermakova, Yu. Kozak, T. Shengelia. II місце.

Корнус А. О. Фізична географія України (загальні закономірності природи). Навчальний посібник. III місце.

➤ у номінації «Навчальні посібники, підручники для ЗСО»:

Мороз П.В., Мороз І.В., Моцак С.І. Досліджуємо історію і суспільство. Інтегрований курс. : підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. I місце.

Семеног О. М., Дятленко Т.І., Білясник М.Д., Волницька В.В. Українська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. II місце.

Семеног О., Калинин О., Дятленко Т., Білясник М. Д., Волницька В.В. Українська мова : посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. III місце.

➤ у номінації «Електронні видання»:

Надутенко М., Надутенко М., Семеног О., Громова Н., Пономаренко П. та ін. Трансдисциплінарний кластер «МЕДІА-КАПСУЛИ». Електронний ресурс. I місце.

Спільно з європейським видавництвом «Izdevnieciba «Baltija Publishing» та СумДПУ ім. А.С.Макаренка у 2023 р. було видано 11 міжнародних колективних монографій:

1. Law in the postmodern epoch: general characteristics and manifestation particularities in separate law branches;
2. Scientific and educational dimensions of natural sciences;
3. Development trends in social science in the era of digitalization;

4. Promising areas for the development of physical culture, sports, fitness and recreation;
5. Modern art education: theoretical-practical discourse;
6. Trends in the development of philological education in the era of digitalization: European and national contexts;
7. Correction and rehabilitation innovations: implementation of European experience;
8. Prospects for the development of the tourism and hospitality industry in Ukraine based on the experience of the European Union countries;
9. Public health system in Ukraine and EU countries: realities, transformation, development vectors, perspectives;
10. Europeanization of the educational environment: realities and prospects
11. Preschool and primary education in European integration and national dimensions.

Свідоцтва авторського права

За звітний період науковці Університету подали заявки та стали власниками і співвласниками свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

Монографія «Розвиток вищої хореографічної освіти в Німеччині (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)» Автор: Ткаченко Ірина Олександрівна.

Науковий твір «Навчальна програма для формування екологічної компетентності школярів «Знаю. Вмію. Дію» Автори: Толочко Світлана Вікторівна, Бордюг Наталія Сергіївна, Міронєць Людмила Петрівна.

Науковий твір «Навчально-методичний посібник «Знаю. Вмію. Дію: навчально-методичний посібник для формування екологічної компетентності школярів» Автори: Толочко Світлана Вікторівна, Бордюг Наталія Сергіївна, Міронєць Людмила Петрівна.

Літературно-письмовий твір наукового характеру «Конституційне право. Частина 1» Автори: Кучук Андрій Миколайович, Завгородня Юлія Степанівна.

Навчальний посібник «English Non-stop. Keep Going» Автори: Козлова Вікторія Вікторівна, Молгамова Лілія Олексіївна.

Навчальний посібник «Journey Though English: Explore and Grow» Автори: Козлова Вікторія Вікторівна, Молгамова Лілія Олексіївна.

Фахові збірники

У 2023 р. отримано фахову реєстрацію категорії Б для наукових журналів за напрямками:

- ✓ Слобожанський науковий вісник. Серія Філологія. Наказ МОН України № 768 від 20 червня 2023 року (додаток 3).
- ✓ Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Наказ МОН України від 27 квітня 2023 року № 491.
- ✓ Слобожанський науковий вісник. Серія Природничі науки. Наказ МОН України № 491 від 27 квітня 2023 року (додаток 3); Наказ МОН України № 768 від 20 червня 2023 року (додаток 3).
- ✓ Слобожанські мистецькі студії. Наказ МОН України № 768 від 20 червня 2023 року (додаток 3).
- ✓ Олімпійський та параолімпійський спорт. Наказ МОН України від 27 квітня 2023 року № 491.
- ✓ Inclusion & Diversity. Наказ МОН України від 27 квітня 2023 року № 491.

Протягом року тривала публікація 13 періодичних наукових фахових видань категорії «Б»:

- ✓ Фізико-математична освіта;
- ✓ Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології;

- ✓ Освіта. Інноватика. Практика;
- ✓ Актуальні питання природничо-математичної освіти;
- ✓ Наукові записки СумДПУ ім. А.С. Макаренка. Географічні науки;
- ✓ Природничі науки;
- ✓ Цифрова економіка та економічна безпека;
- ✓ Олімпійський та паралімпійський спорт;
- ✓ Слобожанський науковий вісник. Психологія;
- ✓ Inclusion & Diversity;
- ✓ Слобожанський науковий вісник. Філологія;
- ✓ Слобожанський науковий вісник. Природничі науки;
- ✓ Слобожанські мистецькі студії.

Публікація наукових видань, що індексуються міжнародною наукометричною базою даних INDEX Copernicus:

- ✓ «Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Географічні науки», наукових видань:
  - ✓ «Консенсус»,
  - ✓ «Мистецькі пошуки»,
  - ✓ видання для студентів та молодих учених «Магістр».

4.6. Науково-дослідницька робота науково-педагогічних кадрів

Наукові заходи

Міжнародні наукові заходи:

- Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін», 27- 28 квітня 2023 року.
- Міжнародна науково-практична конференція «Менеджмент у сучасному закладі освіти: проблеми, пошуки, перспективи», 25 травня 2023 року.
- Міжнародна науково-практична конференція для студентів та молодих учених «Європейський університет: імідж, мобільність та соціальні перспективи», 25-26 травня 2023 року.
- ІХ Міжнародна науково-практична конференція «Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі», 22 листопада 2023 року.
- Х Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих учених «Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців», 18 травня 2023 р.

- I Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми фізичної терапії та ерготерапії: теорія і практика», 06 жовтня 2023 р.
- III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні і цифрові технології у процесі підготовки спортсменів в умовах формального і неформального навчання», 26 жовтня 2023 року.
- XXIII Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення», 23-24 листопада 2023 р.
- Міжнародна науково-практична конференція «Механізми протидії сучасним викликам і загрозам: досвід ЄС для України» в рамках проєкту програми ЄС Еразмус+ за темою «Implementation of European Union mechanisms for combating modern challenges and threats» (101085700 – IMEU – ERASMUS-JMO-2022-HEITCH-RSCH) (2022-2025 pp.), 30 – 31 березня 2023 року.
- V Міжнародна науково-практична конференція «Індустрія туризму та гостинності: досвід, проблеми, перспективи», 18 – 19 травня 2023 року.
- V Міжнародна наукова конференція «Міжнародні відносини і безпека в багатополлярному світі: контури нового світоустрою для України та світу», 30 червня 2023 р.
- IX Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Стан і перспективи сучасного туризму», 29 – 30 листопада 2023 р.
- IX Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання викладання суспільних та гуманітарних дисциплін в умовах війни та післявоєнної відбудови», 8 – 9 червня 2023 р.
- VI Міжнародна науково-практична конференція «Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі», 26 травня 2023 р.
- V Міжнародна науково-практична Internet-конференція «Проблеми мистецько-педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи», 18–19 травня 2023 р.
- I Міжнародна науково-практична Internet-конференція «Проблеми сценічного та естрадного мистецтва: актуальні дискурси», 15-16 червня 2023 року.
- X Міжнародна наукової конференція «Актуальні проблеми дослідження довкілля», Суми-Тростянець, 25 – 27 травня 2023 р.
- X Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми дослідження довкілля», Суми-Тростянець, 25 – 27 травня 2023 р.

- VII Міжнародна науково-практична конференція «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті», 8 – 9 грудня 2023 р.
- VI Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі», 30 листопада 2023 р.
- IV Міжнародна дистанційна науково-методична конференція «Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс-2023», 10 листопада 2023 р.
- VI Міжнародна науково-практична конференція «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» 18 –19 травня 2023 р.
- VI Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі», 30 листопада 2023 р.
- Міжнародна науково-практична конференція «Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця» 7 – 8 грудня 2023 р.
- 14-th Ukraine Algebra Conference (14 Міжнародна алгебраїчна конференція в Україні, СумДПУ імені А.С. Макаренка, 03 – 07 липня 2023 р.
- Міжнародний майстер-клас «Using the interactive «film club» technology in the SEL-oriented pre-service English teachers' training», 27 жовтня 2023 р.
- I Міжнародний конкурс із ТВОРЧОГО ПИСЬМА: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів» (для студентів), квітень-травень 2023 р.
- I Міжнародний конкурс із ЦИФРОВОГО СТОРІТЕЛІНГУ: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову» (для учнів та студентів 1-2 курсів), жовтень-листопад 2023 р., нагородження переможців – 22 листопада 2023 р.
- I Всеукраїнський конкурс творчого письма за англійським фільмом для старшокласників «Переглядай рефлексивно, мисли критично, пиши креативно!» з міжнародною участю (для учнів старшої школи та студентів 1 курсу), квітень-травень 2023 р., нагородження переможців – 21 травня 2023 р.

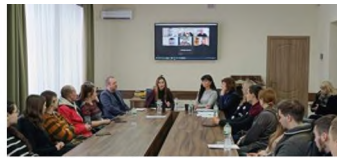

Всеукраїнські наукові заходи:

- V Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи» 25 квітня 2023 р.
- VIII Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Дошкільна освіта: від традицій до інновацій», 1 листопада 2023 року.
- Всеукраїнський науково-практичний семінар «Макаренківські читання: проблеми виховання у часи кардинальних змін: історичні уроки та виклики сьогодення», 14 березня 2023 р.
- Всеукраїнський науковий семінар «Педагогіка В. О. Сухомлинського: діалог із сучасністю», 10 жовтня 2023 р.
- XII Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Молодь у сучасній психології», 23 квітня 2023 року.
- XIII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Освіта і здоров'я», 16 – 17 травня 2023 р.
- VIII Всеукраїнська електронна науково-практична конференція студентів та молодих учених «Здоров'язбережувальна компетентність у структурі безпеки життєдіяльності людини» 30 листопада 2023 р.
- XI Всеукраїнська заочна науково-практична конференція «Сучасні проблеми логопедії та реабілітація», 17 листопада 2023 р.
- IX Всеукраїнська дистанційна науково-практична інтернет-конференція «Проблеми здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії» 2 грудня 2023 р.
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання підготовки фахівців фізичної культури та спорту і спортсменів в олімпійських і неолімпійських видах спорту», 23 жовтня 2023 р.

- Всеукраїнський науково-практичний семінар «Діяльність тренера ДЮОШ» навчально-наукової лабораторії «Майстерність тренера в оздоровчо-фізкультурній і спортивній діяльності», 19 квітня 2023 р.
- V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Археологія Північно-Східної України: здобутки, сучасний стан та перспективи» 27 квітня 2023 р.
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Захист прав людини на універсальному та регіональному рівнях», 8 грудня 2023 року, м. Дніпр.
- Всеукраїнський науково-практичний круглий стіл «Забезпечення людських прав в умовах збройної агресії: національний та міжнародний аспекти», 7 грудня 2023 р.
- VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Ювілейна палітра 2023. Пам'ятні дати української музичної культури: до 45-річчя ННІ культури і мистецтв СумДПУ ім. А.С. Макаренка», 22–23 листопада 2023 р.
- II Всеукраїнський науково-практичний семінар-презентація «Мистецтвознавчі та культурологічні видання сьогодення: тенденції та перспективи», 27 квітня 2023 р.
- III Всеукраїнський науково-практичний семінар-презентація «Мистецтвознавчі та культурологічні видання сьогодення: тенденції та перспективи», 22 листопада 2023 р.
- IV Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Освітні та наукові виміри природничих наук», 9 грудня 2023 р.
- IV Всеукраїнська наукова конференція-конкурс «Молодь. Наука. Природа», 27 квітня 2023 р.
- Всеукраїнська наукова конференція «Восьмі Сумські наукові географічні читання», 13-14 жовтня 2023 р.
- IV Всеукраїнська заочна наукова конференція «Освітні та наукові виміри природничих наук», 9 листопада 2023 р.
- III Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Макаренківські читання: філологічні та методичні студії», 25 квітня 2023 р.
- VII Всеукраїнська наукова інтернет конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі», 14 листопада 2023 р.
- Всеукраїнський семінар-інтерактивна презентація посібника з медіаграмотності, інтегрованого у викладання англійської мови «The curriculum for teaching English through Media Literacy», 7 лютого 2023 р.

- Всеукраїнський інтерактивний вебінар на тему «Digitaltools for teaching English» («Цифрові інструменти для навчання англійської мови»), 19 квітня 2023 р.
- IV Всеукраїнська науково-методична інтернет-конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс-2023. Форум молодих дослідників», 17 листопада 2023 р.
- IX Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, молодих учених, науково-педагогічних працівників та фахівців з міжнародною участю «Сучасні проблеми експериментальної, теоретичної фізики та методики навчання фізики», 10-12 квітня 2023 р.
- VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника» 26-27 жовтня 2023 р.
- Всеукраїнський семінар-«гостьова лекція» на тему «Modern Trends in Foreign Language Teaching», 26 квітня 2023 р.
- Всеукраїнський інформаційний вебінар: «Академічна мобільність та грантова діяльність: можливості та виклики в умовах євроінтеграції», 30 березня та 25 квітня 2023 р.
- Всеукраїнський перекладацький майстер-клас з нагоди Міжнародного дня перекладача, 2 жовтня 2023 р.
- Всеукраїнський інтерактивний майстер-клас «Tipson how to write a modern scientific article» для дослідників і здобувачів освіти, 05 жовтня 2023 року.
- Всеукраїнський майстер-клас «Poly's storytelling vs polystorytelling», 24 жовтня 2023 р.

Інші наукові заходи

- Науково-методичний семінар «Історико-культурні пам'ятки Слобожанщини: актуальні питання», 7 листопада 2023 р.

- Науковий семінар «Історія, сучасний стан та перспективи розвитку ННЦ «Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», 26 січня 2023 р.
- Науковий семінар-презентація за результатами міжнародного дослідницького проєкту «Розвиток українських прифронтових громад і туристичного бізнесу в умовах війни та їх стратегії на майбутнє» за підтримки Естонського дослідницького агентства, 12 квітня 2023 р.
- III Студентська наукова конференція «Географічна весна», 25 квітня 2023 р.
- Науково-методичний семінар «Актуальні напрями регіональних географічних студій - 2023», 26 квітня 2023 р.
- Круглий стіл Соціальне підприємництво та традиційні форми господарювання в ЄС: досвід для України», 23 вересня 2023 р.
- Хакатон «Диверсифікація сільської економіки через мережу громадських консультаційних центрів туризму» за підтримки Естонського центру міжнародного розвитку та Талліннського університету, 1 грудня 2023 року.
- IV Регіональна студентська наукова конференція «Наукові біолого-хімічні читання», 28 квітня 2023 р.
- Обласна науково-практична конференція «Актуальні питання фольклору та фольклористики», 9 листопада 2023 р.
- Ярмарок наукових ідей і практичних здобутків магістрантів спеціальностей 231 «Соціальна робота» та 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», листопад 2023 р.
- VI Регіональний науково-практичний семінар зі спеціальної педагогіки «Новітні технології спеціальної педагогіки: проблеми, перспективи та шляхи запровадження», 02 лютого 2023 р.
- Науково-практичний семінар «Фітнес-школа» 13 квітня 2023 р.
- Науково-практичний семінар «Сенсорна інтеграція дитини з особливими освітніми потребами» 31 березня 2023 р.
- Науково-практичний семінар «Корекційна робота з дітьми із ЗНМ 1 рівня» 26 травня 2023 р.
- Науково-практичний семінар «Сучасна команда супроводу» 31 травня 2023 р.
- Круглий стіл (воркшоп) «Заїкання: основи корекційної роботи» 17 листопада 2023 р.
- Круглий стіл, присвячений 25-річчю відкриття спеціальності «Фізична реабілітація» (227 «Терапія та реабілітація») Сучасні погляди щодо надання реабілітаційних послуг у системі охорони здоров'я», 19 квітня 2023 р.

- Науково-практичний семінар «Сучасна команда супроводу», 31 травня 2023 р.
- Університетський відкритий чемпіонат з масажу, 22 вересня 2023 р.
- Круглий стіл «Педагогічна майстерність тренера: проблеми та перспективи» навчально-наукової лабораторії «Майстерність тренера в оздоровчо-фізкультурній і спортивній діяльності», 18 жовтня 2023 р.
- Науково-практичний-семінар «Фітнес-школа» ресурсного центру, «Школа педагогіки здоров'я», 13 квітня 2023 р.
- III Кафедральна науково-практична конференція «Теоретичні і методичні засади загальної та професійної фізкультурної освіти різних груп населення», 23 червня 2023 р.
- Круглий стіл щодо розвитку туризму в Сумському регіоні під час військового стану та підготовки фахівців для сфери туризму, 14 листопада 2023 р.
- Регіональний круглий стіл «Конституція як акт установчої влади народу: аксіологічний, онтологічний та гносеологічний виміри», 28 червня 2023 р.
- Регіональний круглий стіл із залученням стейкхолдерів «Інновації в правничій сфері як фактор коригування змісту освітніх компонентів», 9 травня 2023 р.
- Регіональний круглий стіл: «Шляхи подолання правового нігілізму серед молоді», 14 березня 2023 р.
- Регіональний круглий стіл «Запобігання та протидія корупції в Україні», 10 січня 2023 р.
- Регіональний науковий семінар «Проблеми збереження степових екосистем», 25 квітня, 2023 р.
- Наукова конференція, присвячена 95-річчю природного заповідника «Михайлівська цілина», м. Суми, вересень 2023 р.
- Науковий семінар «Стан водно-болотних угідь Сумської області», м. Суми, 2 лютого 2023 р.
- Студентська наукова конференція «Читання до 145-річчя з Дня народження Григорія Андрійовича Левицького», 24 квітня, 2023 р.

Представництво НПП у радах, комісіях, колегіях

Учасники (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	Вид участі
Редакційні колегії наукових журналів	
Бойченко М.А., д.пед.н., професор	Заступник головного редактора наукового журналу «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (категорія Б).
	Член редакційної колегії наукового журналу «Inclusion and diversity» (категорія Б).
	Член редакційної колегії наукового журналу «Південноукраїнські мистецькі студії» (категорія Б).
Проценко І.І., к.пед.н., доцент	Член редакційної колегії міжнародного наукового журналу «Journal of Innovations and Sustainability», Болгарія, ISSN 2367-8151.
Сбруєва А. А., д.пед.н., професор	Головний редактор наукового журналу «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (категорія Б).
	Член редакційної колегії фахового наукового видання «Порівняльно-педагогічні студії» (категорія Б) (Уманський державний педагогічний університет імені П.Тичини).
	Член редакційної колегії фахового наукового видання: Збірник наукових праць «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (категорія Б).
Чистякова І.А., к.пед.н., доцент	Член редколегії наукового журналу «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (категорія Б).
	Член редакційної колегії наукового журналу «Південноукраїнські мистецькі студії» (категорія Б).
Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.	Член редакційної колегії наукових фахових збірників України: «Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки»; «Фізико-математична освіта» (категорії «Б»).
	Член редакційної колегії міжнародного наукового фахового журналу Латвії «Green. Blueand Digital Economy Journal».
	Член редакційної колегії міжнародного наукового фахового журналу «Three Seas Economy Journal» (Латвія, м. Рига).
	Головний редактор електронного науково-практичного журналу «Цифрова економіка та економічна безпека» (категорії «Б»).
Омельяненко В.А., д.е.н., доцент	Член редакційної колегії журналу «SCIREA Journal of Economics».
	Член редакційної колегії журналу «Економічний вісник Донбасу».
	Член редакційної колегії журналу «SCIREA Journal of Management».
	Член редакційної колегії журналу «Економічні горизонти».

	Член редколегії науково-практичного журналу «Цифрова економіка та економічна безпека» (Категорія Б).
Кузікова С.Б., д.психол.н., професор	Член редакційної колегії наукового журналу «Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди». «Психологія», м. Харків.
	Член редакційної колегії наукового журналу «Науковий вісник Херсонського державного університету» (серія Психологічні науки), м. Херсон. Чинне фахове наукове видання із психології.
	Член редакційної колегії наукового журналу «Психологія і особистість», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України.
	«Слобожанський науковий вісник». Серія «Психологія».
Щербак Т.І., к.психол.н., доцент	Інсайт: психологічні вимри суспільства : наук.журн./ ред. кол. І. С. Попович, С. І. Бабатіна, І. Р. Крупник та ін. Херсон : ВД «Гельветика» (Scopus).
	«Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова». Серія 12. Психологічні науки.
	Збірник наукових праць Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля «Теоретичні і прикладні проблеми психології» «The oretical and applied problem sof psychology».
Усик Д.Б., к.психол.н., доцент	«Слобожанський науковий вісник». Серія «Психологія».
Вертель А.В., к.філос.н., доцент	«Слобожанський науковий вісник». Серія «Психологія».
Бондаренко Ю.А., д.пед.н., професор	Член редакційної колегії фахового видання: журналу «Inclusion and Diversity», Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка (категорія «Б»).
	Член редакційної колегії наукового журналу «Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова». Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова.
	Член редакційної колегії наукового журналу «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)»: збірник наукових праць. Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.
Боряк О.В., д.пед.н., професор	Член редакційної колегії наукового журналу «Освіта. Інноватика. Практика».
	Головний редактор журналу «Inclusion and Diversity» СумДПУ імені А. С. Макаренка (категорія «Б»).
	Член редакційної колегії Correction and rehabilitation innovations: implementation of European experience», Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing».
	Член редакційної колегії «Journal of Psychological Science and Research» (Сполучені штати Америки) http://stephypublishers.com/jpsr/editorial-board.php

Дегтяренко Т.М., д.пед.н., проф.	Член редакційної колегії журналу «Inclusion and Diversity» СумДПУ імені А. С. Макаренка (категорія «Б»).
	Член редакційної колегії «Correction and rehabilitation innovations: implementation of European experience», Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing».
Чобанян А.В., к.психол.н., доц.	Рецензування статей журнал Mental Health: Global Challenges Journal (Італія) ISSN 2612-2138 (ONLINE) Mental Health: Global Challenges Journal: «Undergraduate Student's Stress, Anxiety, Depression and their Coping styles during Covid-19» 2023 «Family bonding in confinement of the covid-19 pandemic: a systematic review» 2023 Mental Health: Global Challenges Journal, 6(1), 29–38. https://doi.org/10.56508/mhgci.v6i1.147 «Prevalence of depression and anxiety among university students during COVID-19 in Bangladesh: A cross sectional study» 2022 Mental Health: Global Challenges Journal, 5(2). https://doi.org/10.56508/mhgci.v5i2.140
Луценко О.А., к.ф.н., доцент	Член редакційної колегії наукового видання Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «КНУ».
Максимовська Н.О., д.пед.н., проф.	Член редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку фахових видань України (з 2023 року). Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Напрям: Культурологія. Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет та Інститут культурології Національної академії мистецтв України. Видавець: Рівненський державний гуманітарний університет.
Кондратюк С.М., к.пед.н., професор	Член редакційної колегії наукового журналу «Актуальні питання природничо-математичної освіти: збірник наукових праць» (категорія «Б»).
	«Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Czestochowie. Pedagogika»: <i>наукові праці академії імені Яна Длugoша в Ченстохові. Педагогіка.</i>
Васько О.О., к.пед.н., доцент	Член редакційної колегії наукового журналу «Освіта. Інноватика. Практика».
	«Modern engineering and innovative technologies», <i>Ukraine & Germany.</i>
	«S World Journal», <i>Bulgaria.</i>
	«SW-Us Conference proceedings»: International scientific periodic conferences Series.
	«Sw-Ger Conference proceedings»: International scientific periodic conferences Series.
	«Scientific environment of modern human»: <i>International scientific periodic symposia and Series of Ukrainian Collective Monographs.</i>
Білер О.С., к.пед.н., ст. викл.	«Modern engineering and innovative technologies», <i>Ukraine & Germany.</i>
	«S World Journal», <i>Bulgaria.</i>

	«SW-Ukraine Conference proceedings»: International scientific periodic conferences Series.
	«Sw-Ger Conference proceedings»: International scientific periodic conferences Series
	«Scientific environment of modern human»: International scientific periodic symposia and Series of Ukrainian Collective Monographs.
	«European Science»: член редколегії серії німецьких колективних монографій.
Лянной Ю.О., д.пед.н., професор	Фаховий науковий журнал «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (Категорія «Б») ISSN: 2519-2361.
	«Kultura fizyczna» (засновник – Академія імені Яна Длугоша, м. Ченстохова, Польща).
Калиниченко І.О., д.мед.н., професор	Член редакційної колегії «Public health system in Ukraine and EU countries: realities, transformation, development vectors, perspectives: Scientific monograph». 1st ed. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. 528 p.
Латіна Г.О., к.б.н, доцент	Член редакційної колегії «Public health system in Ukraine and EU countries: realities, transformation, development vectors, perspectives: Scientific monograph». 1st ed. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. 528 p.
Заїкіна Г.Л., к.психол.н., доцент	Член редакційної колегії «Public health system in Ukraine and EU countries: realities, transformation, development vectors, perspectives: Scientific monograph». 1st ed. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. 528 p.
Лазоренко С.А., д.пед.н., доцент	Член редакційної колегії фахового журналу категорії «Б» – «Освіта. Інноватика. Практика».
Лазоренко С.А., д.пед.н., доцент	Член редакційної колегії фахового наукового видання: Журнал «Олімпійський та паралімпійський спорт». Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ No 25404-15344P від 15.02.2023 року.
Бугаєнко Т.В., к.пед.н., доцент	«The Scientific Journals of the University of Technology in Katowice». ISSN: 2082-7016 (print), 2450-5552 (online) GICID:71.0000.1500.1524 Видавець: Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach. Країна: PL, Index Copernicus.
Чхайло М.Б., доцент	«Олімпійський та паралімпійський спорт». Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ No 25404-15344P від 15.02.2023 року.
Бермудес Д.В., к.пед.н., доцент	«Олімпійський та паралімпійський спорт» (свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ No 25404-15344P від 15.02.2023 року).
	«Південноукраїнські мистецькі студії» (свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації (серія КВ No 25300-15240P від 02.11.2022 року).
Рибалко П. Ф., д.пед.н. професор	Член редакційної колегії журналу «Освіта. Інноватика. Практика».
	Член редакційної колегії журналу «Наукові праці МАУП» (категорія «Б»). Фаховий журнал «Олімпійський та паралімпійський спорт» – головний редактор.

	Член редколегії фахового журналу «Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки», м. Київ.
Томенко О.А., д.фіз.вих., професор	Видання, що індексується в базі Scopus Член редакційної колегії журналу (категорія Б): «Слобожанський науково-спортивний вісник» (Харків).
	Член редакційної колегії журналу «Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві» (Луцьк), (категорія Б).
	Член редакційної колегії журналу «Вісник національного педагогічного університету імені Драгоманова» (категорія Б).
	Член редакційної колегії зарубіжного видання «Вестник физической культуры» (Казахстан).
Лянной М.О. к.пед.н., професор	Член редколегії фахового збірника наукових праць категорії Б «Олімпійський та параолімпійський спорт», Наказ МОН України № 491 від 27 квітня 2023 року.
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член редакційної колегії журналу «SCIREA Journal of Economics».
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член редакційної колегії журналу «Економічний вісник Донбасу».
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член редакційної колегії журналу «SCIREA Journal of Management».
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член редакційної колегії журналу «Економічні горизонти».
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член редколегії науково-практичного журналу «Цифрова економіка та економічна безпека» (Категорія Б).
Божкова В.В., д.е.н., проф.	Член редакційної колегії фахового збірника наукових праць «Вісник соціально-економічних досліджень».
	Член редколегії науково-практичного журналу «Цифрова економіка та економічна безпека» (Категорія Б).
Ілляшенко Н.С., д.е.н., доцент	Член редколегії наукового видання «Вісник Сумського національного аграрного університету» (Категорія Б).
	Член редколегії наукового видання «Економічний вісник НТУУ КП» (Категорія Б).
	Член редколегії науково-практичного журналу «Цифрова економіка та економічна безпека» (Категорія Б).
Одінцова О.О., к.ф.-м.н., доцент	Редакційна колегія збірника наукових праць «Актуальні питання природничо-математичної освіти», заступник голови редакційної колегії (категорія Б).
Чашечникова О.С., д.пед.н., професор	Редакційна колегія збірника наукових праць (Категорія Б) «Актуальні питання природничо-математичної освіти», голова редколегії, член редакційної ради.
	Редакційна колегія журналу «Մաթեմատիկայի դպրոցը» («Математика в школі»), Міністерство ОНКС Республіка Вірменія, Вірменський державний педагогічний університет імені Х. Абовяна.
	Редакційна колегія наукового журналу «Фізико-математична освіта» (категорія Б).

Пшенична Л.В., к.н. з держ. управління, професор	Член редколегії науково журналу журналу «Фізико-математична освіта» (категорія Б).
Лукашова Т.Д., д.фіз.-мат.н., професор	Редакційна колегія наукового журналу (Категорія Б) «Освіта. Інноватика. Практика» (наказ МОН № 894 від 10.10.2022 р).
	Редакційна колегія наукового журналу (Категорія Б) «Фізико-математична освіта» (наказ МОН України №1412 від 18.12.2018 р.).
Шищенко І.В., к.пед.н., доцент	Редакційна колегія збірника наукових праць «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (категорія Б).
Шищенко І.В., к.пед.н., доцент	Редакційна колегія збірника наукових праць «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота» (категорія Б).
Шищенко І.В., к.пед.н., доцент	Редакційна колегія наукового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (наказ МОН № 894 від 10.10.2022 р) (категорія Б).
Друшляк М.Г., д.пед.н., професор	Редакційна колегія збірника наукових праць «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (категорія Б).
	Член редакційних колегій наукових журналів «Фізико-математична освіта» (категорія Б).
	Член редакційної колегії збірника наукових праць «Академічні студії».
	Член редакційної колегії журналу «Journal of Advocacy, Research and Education (JARE)» (Гана).
	Редакційна колегія наукового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (наказ МОН № 894 від 10.10.2022 р.) (категорія Б).
Дегтярьова Н.В., к.п.н, доцент	Член редакційної колегії наукового фахового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (категорія Б).
Семеніхіна О.В., д.пед.н., професор	Голова редакційної ради наукового журналу «ФМО» (категорія Б, Scopus).
	Голова редакційної ради наукового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (категорія Б, Scopus).
	Член редакційної колегії «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології».
	Член редакційної колегії наукового журналу «Journal of Advocacy, Research and Education (JARE)».
	Рецензент (офіційний) періодичного наукового видання «Alifmatika: Journal of Mathematics Education and Learning».
	Рецензент (офіційний) періодичного наукового видання «Karbala International Journal of Modern Science», Scopus.
	Рецензент (запрошений) періодичного наукового видання «Creative Education (CE)», індексується Web of Science.
	Рецензент (запрошений) періодичного наукового видання «Cogent Education», Scopus.
	Рецензент (запрошений) періодичного наукового видання «International Journal of Instruction», Scopus.

Удовиченко О.М., к.п.н., доцент	Член редакційної колегії наукового фахового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (категорія Б).
Юрченко А.О., к.пед.н., доцент	Член редакційної колегії наукового фахового журналу «Освіта. Інноватика. Практика» (категорія Б).
Міронєць Л.П., к.пед.н., доцент;	Відповідальний секретар наукового журналу «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (категорія Б, галузь «Педагогічні науки»).
Ковальчук О.М., д.б.н., старший дослідник	Виконавчий редактор журналу Palaeontologia Electronica (входить до міжнародних реферативних баз Scopus та Web of Science, Quartile 1).
Ковальчук О.М., д.б.н., старший дослідник	Науковий редактор журналу «Zoo diversity» (входить до реферативної бази Scopus, Quartile 3).
Ковальчук О.М., д.б.н., старший дослідник	Член редакційної колегії журналу «Geo&Bio» (кат. Б).
Литвиненко Ю.І., к.б.н., доцент	«Слобожанський науковий вісник. Серія: Природничі науки». Фахове видання категорії Б за спеціальностями 091 – Біологія, 101 – Екологія, 103 – Науки про Землю, 106 – Географія. Член редакційної колегії.
Ковальчук О.М., д.б.н., старший дослідник	«Слобожанський науковий вісник. Серія: Природничі науки». Фахове видання категорії Б за спеціальностями 091 – Біологія, 101 – Екологія, 103 – Науки про Землю, 106 – Географія. Член редакційної колегії.
Корнус А.О., к.геогр.н., доцент	Член редколегії міжнародного мультидисциплінарного наукового онлайн-журналу «ΛΟΓΟΣ» (e-ISSN 2663-4139).
Корнус А.О., к.геогр.н., доцент	Член редколегії міжнародного наукового журналу «International e-journal of knowledge transfer management studies» (e-ISSN: 2786-6414).
Корнус А.О., к.геогр.н., доцент	Член редакційної колегії журналу «Acta Academiae Beregsasiensis Geographicaet Recreatio» (Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II), категорія Б. Члени редакційної колегії журналу «Слобожанський науковий вісник. Серія «Природничі науки», категорія Б.
Корнус О.Г., к.геогр.н., доцент	Члени редакційної колегії журналу «Слобожанський науковий вісник. Серія «Природничі науки», категорія Б.
Данильченко О.С., к.г.н., доцент	Члени редакційної колегії журналу «Слобожанський науковий вісник. Серія «Природничі науки», категорія Б.
Козлова В.В., к.філол.н., доцент	Член редакційної колегії фахового видання України «Слобожанський науковий вісник. Серія Філологія». Категорія Б.
Бабенко О.М., к.пед.н., доцент	Член редакційної колегії збірника наукових праць «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (включений до переліку наукових фахових видань України категорії Б, index Copernicus).
Семеног О.М., д.пед.н., професор	Член редколегії наукового журналу «Фізико-математична освіта», м. Суми, СумДПУ імені А.С.Макаренка (категорія Б, для 011, 014, 015).

	«Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал» (категорія Б зі спеціальностей 011, 014, 015; наказ № 886 від 02.07.2020).
	«Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти» (ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет) (категорія Б зі спеціальностей 011, 014, 015; Наказ МОН України №1643 від 28.12.2019 р., з 2019 р.).
	«Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки» (категорія Б зі спеціальностей 011, 014, 015); Наказ МОН України №409 від 17 березня 2020 р.).
	«Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського» (категорія Б зі спеціальностей 011, 014, 015 (наказ МОН України від 17.03.2020 р. № 409).
	«Академічні студії». Серія «Педагогіка» (категорія Б).
	Головний редактор наукового журналу «Слобожанський науковий вісник».
	Trends in the development of philological education in the era of digitalization: European and national contexts : Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing". Головний редактор закордонного видання.
	Член редколегії закордонного видання «Acta Humanitatis» is an interdisciplinary peer-reviewed, open access Journal.
Горболіс Л.М., д.філол.н., професор	Член редколегії фахового збірника «Філологічні трактати» (СумДУ); збірника наукових праць «Брехтівський часопис: статті, есе, переклади» (Житомирський державний університет імені Івана Франка).
	Член редколегії наукового журналу «Слобожанський науковий вісник».
Козлова О.Г., к.пед.н., професор	Член редакційної колегії «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології». СумДПУ ім. А.С.Макаренка. Наказ МОНУ №886 від 02.07.2020.
Рудь О.М., к.філ.н., доц.	Член редколегії закордонного видання Trends in the development of philological education in the era of digitalization: European and national contexts : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing».
	Член редколегії наукового журналу «Слобожанський науковий вісник».
Герман В.В., к.філол.н., доцент	Член редколегії наукового журналу «Слобожанський науковий вісник».
Каленик М.В., к.пед.н., доцент	Член редколегії збірника наукових праць (категорія Б) «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (відповідальний секретар).
Кудінов Д.В., д.і.н., професор	Головний редактор міжнародного журналу «Журнал Міністерства народного просвещения» (Братислава, Словаччина).
Кудінов Д.В., д.і.н., професор	Член редколегії «Археологія Північно-Східної України: здобутки, сучасний стан та перспективи»: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.

Оліцький В.О., к.і.н.	Заступник головного редактора «Консенсус» (кат. Б).
Оліцький В.О., к.і.н.	Член редколегії «Messenger of Oriental Studies» (Батумський державний університет Шота Руставелі (Грузія).
Оліцький В.О., к.і.н.	Член редколегії наукового видання «Сучасні гуманітарні дискусії».
Сокирська В.В., д.і.н., професор	Головний редактор журналу «КОНСЕНСУС» (категорія Б)
Подрез Ю.В., к.і.н., доц., Крупеня І.М., к.політ.н., ст. викл.	Член редколегії журналу «КОНСЕНСУС» (категорія Б)
Сокирська В.В., д.і.н., професор	Член редколегії – «Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського». Серія: Історія (категорія Б).
Сокирська В.В., д.і.н., професор	Член редколегії – «Modern Studies in German History» Oles Gonchar Dnipro National University, Center of Ukrainean-German History Researches (категорія Б)
Сокирська В.В., д.і.н., професор	Член редколегії «Przegląd Nauk Historycznych» (Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego) (RP) (Scopus).
Сокирська В.В., д.і.н., професор	Член редколегії «Acta Universitatis Lodziensis: Folia Historica» («Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego»)(RP). https://czasopisma.uni.lodz.pl/historic (Scopus)
Моцак С.І., к.п.н., доц.	Головний редактор науково-педагогічного журналу «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін».
Подрез Ю.В., к.і.н., доц.	Член редакційної колегії науково-педагогічного журналу «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін».
Апаров А.М., д.юр.н., професор	Член редакційної колегії журналу «DICTUM FACTUM» Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ.
Апаров А.М., д.юр.н., професор	Член редакційної колегії журналу «Lex Sportiva», засновники видання – ГО «Асоціація спортивного права» та Видавничий дім «Гельветика», Україна, м. Київ.
Іваній О.М., к.пед.н., доцент Кучук А.М., д.ю.н., професор Мирославський С.В., к.ю.н., доцент	Члени редакційної колегії міжнародної колективної монографії «Law in the postmodern epoch: general characteristics and manifestation particularities in separate law branches : Scientific monograph». Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023.
Експерти НАЗЯВО	
Бойченко М. А., д.пед.н., професор	Експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
Бондаренко Ю. А., д.пед.н., професор	Експерт з акредитації освітніх програм (затверджено 08.04.2021 р.) https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/додаток- -НПП-20210408.pdf
Бондаренко Ю. А., д.пед.н., професор	Експерт з акредитації освітніх програм (затверджено 08.04.2021 р.) https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/додаток- -НПП-20210408.pdf Член науково-методичної комісії (підкомісії зі спеціальності 016 – Спеціальна освіта) сектору вищої освіти науково-методичної ради МОН України.

Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.	Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України.
Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.	Експерт Державної освітньої установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» (Міністерство освіти і науки України).
Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.	Член наглядової ради Установи «Агенція регіонального розвитку Сумської області» (Сумська обласна адміністрація).
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Експертна комісія з атестації наукової діяльності ЗВО.
Омельяненко В.А., д.е.н., доц.	Член Наукової ради Національного фонду досліджень.
Копитіна Я.М. к.фіз.вих., доцент	Член експертної секції МОН №7 «Україна у мінливому світі: інклюзивне, інноваційне, мисляче суспільство».
Руденко А.М., к.фіз.вих., ст. викладач	Член експертної секції МОН №9 «Охорона здоров'я: нові речовини та матеріали для профілактики та лікування, розвиток біотехнологій та обладнання для якісного медичного обслуговування».
Семеніхіна О.В., д.пед.н., професор	Голова ЕГ з акредитації ОПП (Ніжин, Умань, Кривий Ріг).
Корнус О.Г., к.геогр.н., доцент	Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
Корнус А.О., к.геогр.н., доцент	Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
Ячменик М.М., к.пед.н.	Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
Козлова В.В., к. філол. н, доцент	Участь у якості експерта в акредитаційній експертизі Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» ОП Переклад (англійська мова та друга іноземна мова (китайська)), ОП Мова і література (японська, англійська).
	Участь у якості експерта в акредитаційній експертизі ОП Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад. Київський національний лінгвістичний університет. ОП Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад, Київський національний лінгвістичний університет.
Лукашова Т.Д. д-р ф.-м. н., професор	Член експертної ради Міністерства освіти і науки України з питань атестації наукових кадрів з фізико-математичних наук (наказ МОН України №1092 від 02.12.2022 р.).
	Експерт конкурсу фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених (наказ МОН України № 1111 від 12.12.2022 року).
	Член секції Наукової ради МОН за напрямом «Математика» (наказ МОН України №151 від 13.02.2023).
	Голова журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України» у 2022/2023 н.р.» (секція «Прикладна математика»).

Експертна рада МОН України	
Омельяненко В.А., д.е.н., доцент	Член експертної ради МОН (експертиза проєктів молодих вчених).
Корнус А.О., к.геогр.н., доц.	Член групи експертів (експерт) з експертизи проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок (досліджень і розробок) МОН України.
	Член експертної комісії з географії Інституту модернізації змісту освіти України щодо надання грифу навчальним програмам та посібникам.
Кукса Н.В., к.пед.н., доцент	Член робочої групи Центру тестування при МОЗ України з розроблення ЕДКІ для здобувачів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю галузі знань «Охорона здоров'я».
Демченко Л.В., к.пед.н., ст. викл.	Член робочої групи Центру тестування при МОЗ України з розроблення ЕДКІ для здобувачів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю галузі знань «Охорона здоров'я».
Бойченко М.А., д.пед.н., професор	Експерт конкурсного відбору фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок.
Бугаєнко Т.В., к.пед.н., доцент	Член робочої групи ДНП «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина і фармація при МОЗ України».
Беспалова О.О., к.пед.н., доцент	Член робочої групи ДНП «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина і фармація при МОЗ України».
Рада молодих вчених при Сумській ОДА	
Оліцький В.О., к.і.н.	Член Ради молодих вчених при Сумській ОДА від Університету.
Оліцький В.О., к.і.н.	Голова регіональної комісії з реабілітації в Сумській області.
Національний фонд досліджень	
Омельяненко В.А., д.е.н., доцент	Член Наукової ради Національного фонду досліджень України.
Омельяненко О.М., докт. PhD	Експерт Національного фонду досліджень.
Членство в журі МАН України	
Бойченко М.А., д.пед.н., професор	Голова журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.
Чистякова І.А., к.пед.н., доцент	Член журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.
Одінцова О.О. к.ф.-м.н., доцент	Журі III етапу Всеукраїнської олімпіади з математики (заступник голови журі).
Чашечникова О.С., д.пед.н., професор	Журі III етапу Всеукраїнської олімпіади з математики (голова журі).
Корнус О.Г., к.геогр.н., доц. Корнус А.О., к.геогр.н., доц.	II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН. Члени журі.

Данильченко О.С., к.геогр.н., доц	II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН. Голова журі.
Козлова В.В., к.філол.н., доцент	Голова журі в обласному I та II турах конкурсу наукових робіт МАН. Секція мовознавство. Англійська мова.
Кириленко Н.І., к.філол.н., доцент	Голова журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.
Герман В.В., к.філол.н., доцент	Голова журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.
Щербак С.В., к.ю.н., доцент	Член Науково-консультативної ради Асоціації приватних виконавців України.

4.7.Науково-дослідницька робота молодих учених і здобувачів вищої освіти

Для координації діяльності молодих дослідників Університету створено Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, головною метою діяльності якого є всебічне сприяння науковій та винахідницькій діяльності аспірантів та молодих учених Університету, а також представництво, захист і реалізація професійних, творчих, інтелектуальних, юридичних і соціально-економічних прав та інтересів наукової молоді університету. Очолює Наукове товариство к. і. н., доцент В'ячеслав Оліцький.

Найбільш затребуваним напрямом діяльності є публікація результатів науково-дослідної діяльності аспірантами, докторантами та молодими вченими.

Так, молоді вчені стали авторами та співавторами 11 розділів колективних монографій (у тому числі за кордоном – 7 розділів), 1 одноосібної монографії, 2 підручників, 1 навчального посібника, 91 статті у фахових журналах (категорія Б), 24 статей у закордонних виданнях.

Активними є молоді науковці в опублікуванні статей у виданнях, що індексуються базами Scopus (16 статей), Web of Science (5 статей), іншими репозитарійними базами даних (18 статей).

Наукове товариство бере на себе зобов'язання щодо популяризації наукових досягнень своїх членів.

Із метою підвищення мотивації до науково-дослідної діяльності Наукове товариство здійснює подання на своїх членів щодо *різноманітних форм підтримки*: стипендії, премії, нагороди.

Так, здобутки представників наукового товариства Університету відзначено на державному рівні шляхом надання стипендій Кабінету Міністрів України:

- ✓ Ілляшенко Н.С., д.е.н., доценту, доценту кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- ✓ Омелянненку В.А., д.е.н., доценту, доценту кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- ✓ Омелянненку О.М., доктору філософії, викладачу кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- ✓ Скибі О.О., к.біол.н., доценту, ученому секретарю вченої ради;
- ✓ Юрченку А.О., к.пед.н., доценту, доценту кафедри інформатики.

Молоді науковці Університету активно долучаються до досліджень та проєктів, направлених на вивчення європейського досвіду та інноваційного розвитку суспільства та його майбутнього.

Професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування, академік Української технологічної академії Віталій Омелянненку отримав стипендію ЄС на реалізацію індивідуального дослідницького пост-док проєкту, присвяченого вивченню європейського досвіду в сфері інституційних трансформацій для реалізації інноваційної політики. Місцем реалізації дослідницького проєкту було обрано Естонський університет прикладних наук Майнор (Таллінн, Естонія). У ході відрядження до Естонії в лютому та червні 2023 р. представником СумДПУ розглянуто питання розробки економічних стратегій Естонії, досвід ревіталізації старопромислових територій, інституційних засад співпраці освітніх, наукових установ та бізнесу в умовах Індустрії 4.0, проаналізовано кейс-співпраці Естонського університету прикладних наук та смарт-сіті м. Таллінн, прочитано гостьові лекції з проєктного менеджменту та інституційного забезпечення інноваційного розвитку, проведено дослідницький семінар щодо реалізації освітньо-наукових проєктів, визначено перспективи подальшої співпраці.

За результатами конкурсу на заміщення вакансій членів Наукової ради Національного фонду досліджень України членом секції соціальних та гуманітарних наук обрано доцента кафедри бізнес-економіки та адміністрування СумДПУ імені А.С. Макаренка Віталія Омелянненку.

24 жовтня 2023 р. професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування Віталій Омелянненку в якості запрошеного експерта взяв участь у фокус-групі «Актуалізація регіональних стратегій розвитку: задачі з відновлення та європейські пріоритети» в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

Доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування, д.е.н., доц. Віталій Омеляненко за результатами проведення Всеукраїнського конкурсу «Молодий вчений року – 2022» посів 3 місце одразу у двох номінаціях з високою конкуренцією – «Автор найкращої серії наукових робіт» та «Економіка».

На Міжнародному форумі сталого розвитку, що відбувся 13-17 листопада 2023 року в Римі під егідою міжнародного консорціуму INNOSD в ході декади World Science for Peace and Development, керівником Навчально наукового центру проєктних технологій, професором кафедри бізнес-економіки та адміністрування, д.е.н. Віталієм Омелянцем презентовано результати держбюджетних дослідних проєктів молодих вчених СумДПУ в частині повоєнного відновлення територій України та на прикладі СумДПУ представлено можливості участі університетів у процесах посткризових трансформацій на локальному рівні. Доповідь викликала інтерес аудиторії, особливо цікавим був досвід функціонування університетів у кризових умовах. Також у ході Форуму обговорено перспективи грантової співпраці в межах вказаної тематики.

Молоді науковці активно залучаються до проєктної діяльності. В Університеті завершено реалізацію держбюджетного наукового проєкту молодого вченого під керівництвом Омеляненка В. А., д. е. н., академіка Української технологічної академії, провідного наукового співробітника науково-дослідного сектору «Інноваційна складова безпеки сталого розвитку старопромислових регіонів України: стратегічні напрями інституційного забезпечення і трансферу технологій в інноваційних ландшафтах». Термін виконання – 2021-2023 р.

В Університеті у 2023 році розпочато реалізацію держбюджетного наукового проєкту молодого вченого під керівництвом Олени Омеляненко, доктора філософії, провідного наукового співробітника науково-дослідного сектору «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот». Термін виконання – 2023-2025 р.

Багато молодих науковців залучаються до проєктної діяльності Еразмус+ Жан Моне модуль:

- ✓ докторантка Клочкова Тетяна здобула гранти на виконання проєктів Еразмус+ Жан Моне модуль: 1) EU strategies extrapolation for boosting students' media literacy in Ukrainian HE. EUSELENA 101094334; 2) Linguistic dimension of the notion «security» as the key component of the concept of a safe educational space: the European experience. EUSPACED 101094386).

- ✓ магістрантка 2 року навчання ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) Ольховик Марина є співвиконавицею проєкту Еразмус+, напрямом ЖАН МОНЕ «Європейський досвід боротьби з дезінформацією та пропагандою: базові навички для вчителя майбутнього» (Міжнародний науково-педагогічний проєкт NETTING – 101127022 – GAP-101127022, який отримав грантову підтримку за програмою Еразмус+, напрямом ЖАН МОНЕ. Тривалість проєкту 26 місяців, із 01.09.2023 р.

Молодий науковець Марина Ячменик є керівником 8 грантових проєктів із медіаграмотності, із них – 2 за 2023 рік: «Всеукраїнський хакатон із медіаграмотності для ЗВО» (Академія української преси) та «Лабіринти медіаграмотності або розв’язуємо вузлик інформаційної війни: історія, мова, культура, традиції: від минулого до сьогодення» (з 1 червня до 6 вересня 2023 року). У партнерстві з Вінницьким державним педагогічним університетом Марина Ячменик є режисером проєкту «Мультфільм із медіаграмотності «Країна сонцезвітиків» (автори – Надія Кириленко, Марина Ячменик) акселератора Куншт та Інституту Гете. У партнерстві з АУП та USAID проведено Всеукраїнський кейс-чемпіонат із медіаграмотності (серпень 2023 р.). Участь у проєктах також брали студенти факультету іноземної та слов’янської філології.

Теоретичні та прикладні дослідження молодого вченого висвітлюються на сайті «Освітній простір медіаграмотності». Марина Ячменик – директор Української суботньої школи м. Гент (Бельгія); співвиконавець держбюджетної теми «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот». Вона співпрацює з МАН, є постійним спікером всеукраїнських, регіональних конференцій, вебінарів, круглих столів для учнів, здобувачів вищої освіти, учителів, науково-педагогічних працівників вищої та професійно-технічної освіти.

Докторант Андрій Никифоров брав участь у закордонному стажуванні з 01.12.2022 по 01.03.2023р. в межах Міжнародного проєкту «Kunst und Politik» («Мистецтво і політика») (Німеччина), він є членом редакційної колегії наукового журналу «Південноукраїнські мистецькі студії» (категорія Б).

Про ефективність студентської наукової роботи в Університеті свідчить наявність студентських наукових публікацій: одноосібних та спільно з викладачами. Усього студентами Університету опубліковано 1110 наукових робіт, у тому числі 591 – одноосібна, 2 – у фахових

виданнях категорії Б в Україні, 1 – за кордоном, у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 1 студентську монографію «Освіта в Україні: євроінтеграційний вектор», за загальною редакцією проф. О. Боряк. <http://surl.li/lzvsa>, в якій надруковані результати наукових досліджень здобувачів I-III рівнів ВО.

Із метою активізації здобувачів вищої освіти до наукової діяльності в Університеті організують наукові заходи різного формату: конференції, конкурси, фестивалі, квести, хакатони та інше.

Цьогоріч в Університеті започатковано Конкурс студентських наукових робіт, який відбувся в лютому–березні 2023 року і проходив у два тури. На конкурс було представлено 91 робота. Переможцями і призерами визнано 14 здобувачів вищої освіти за чотирма напрямками: суспільні науки, гуманітарні науки та мистецтво, біологія та охорона здоров'я, математичні та природничі науки та відзначено грошовими винагородами. У листопаді 2023 р. стратував конкурс наукових робіт здобувачів вищої освіти «Молода наука СумДПУ імені А.С.Макаренка», у першому етапі якого вже взяло участь більше 30 робіт. Другий етап конкурсу та підбиття підсумків планується на початку 2024 р.

На кафедрі англійської філології і лінгводидактики функціонують науково-освітній хаб «E-LinguaScore» та студентська лабораторія методики навчання іноземних мов і культур. Мета діяльності яких – формування у студентів професійної готовності до здійснення майбутньої фахової діяльності, розвиток дослідницького мислення, творчої активності. У цьому році за ініціативи керівників цих підрозділів доц. Багацької О.В. та доц. Подосіннікової Г.І. було започатковано два конкурси для студентської молоді: Міжнародний конкурс із творчого письма: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів» та I Міжнародний конкурс із цифрового сторітелінгу: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову».

Бойченко А., здобувачка вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), посіла I місце в XIV міжвузівському конкурсі молодих перекладачів (Національний авіаційний університет, факультет лінгвістики та соціальних комунікацій), що проводився серед студентів 3-5(6) курсів закладів вищої освіти денної форми навчання напряму підготовки

«Філологія», «Переклад» та III місце в 7-му міжнародному студентському конкурсі перекладу «Translation as a Key to Cultural and Linguistic Worldviews» (Український державний університет імені Михайла Драгоманова, факультет іноземної філології).

Студентка НН інституту фізичної культури Линник К. взяла участь у IV Всеукраїнському творчому конкурсі наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина – здорова нація» на базі Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (напрямок «Здоров'язберезувальні технології у закладах освіти»). Линник К. нагороджена грамотою Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації.

Вісім здобувачів вищої освіти НН інституту педагогіки і психології нагороджено дипломами I-III ступенів за участь у конкурсі есе з психології, що проводився в рамках VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю для професійного вдосконалення психологів та профорієнтації молоді «Харківський осінній марафон психотехнологій» 26-28 жовтня 2023 р., Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди: (науковий керівник – к.психол.н., доц. Усик Д.Б.). Результати: 2 студентки – Волкова Ю., Новгородська А. нагороджено дипломами I ступеня; 4 студенти – Цементова С., Рябко А., Прокопенко Д., Рудих М. відзначено дипломами II ступеня: 2 студенти – Міщенко Л., Вінник Д. отримали дипломи III ступеня.

Здобувачка НН інституту педагогіки і психології (спеціальність «Психологія») Кіриченко Д. посіла I місце в конкурсі студентських робіт VIII Усеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» 07 квітня 2023 р. (наукова робота: «Шляхи подолання психологічної травматизації як наслідку війни»; науковий керівник – к.психол.н., доц. Щербак Т.І.).

Студентка 2 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література), ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) Марченко Єлизавета – учасниця міжнародного проєкту «Genderequality» (Paplatele, Lithuania) та освітньої програми Study Toursto Poland (STP), мета якої – поглибити знання про польський досвід побудови та функціонування інститутів держави, громадянського суспільства, вільної ринкової економіки та європейської інтеграції.

Студенти природничо-географічного факультету. Герасименко Д., Хвораєва І., Хабленко Ж., Жалдак Д., Шкурят А., Спасьонова С., Шако І.

та Шило Є. долучилися до роботи круглого столу «Соціальне підприємництво та традиційні форми господарювання в ЄС: досвід для України», який проводився в Запорізькому національному університеті в рамках модуля Жана Моне проєкту ЄС Еразмус+ 101085348 – EUROSECRET – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH «Європейські практики соціального підприємництва: сталість, інклюзія та креативність»/«European practices of social entrepreneurship: sustainability, inclusion and creativity».

Здобувачка фізико-математичного факультету Яровенко О. (513) посіла 2 місце в Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт за окремими спеціальностями (спеціальність Економіка), наук керівник Омеляненко Олена, доктор філософії, ст. викл. кафедри бізнес-економіки та адміністрування.

Здобувачка вищої освіти НН історії права та міжнародних відносин Мамалига В. взяла участь у Міжнародному конкурсі наукових студентських робіт «Кримінально-правові рефлексії на актуальні виклики сьогодення», Україна (м. Харків, 15 березня 2023 року).

Студентка НН інституту фізичної культури Галушкіна Є. (науковий керівник – к.е.н., доцент Мареха І.С.) здобула диплом І ступеня за участь у проєкті «Мінімізація агроекологічних ризиків інвестора засобами економіко-математичного моделювання», категорія екологічно безпечні технології та прикладна екологія (Національний еколого-натуралістичний центр учнівської, м. Київ, 03.02.2023 р.).

Здобувачка НН інституту фізичної культури спеціальності «Туризм» Мясус А. стала стипендіатом голови Сумської обласної державної адміністрації, отримавши диплом за особливі успіхи в навчанні, участь у науково-дослідній та громадській роботі.

Здобувачі вищої освіти природничо-географічного факультету Хвораєва І., Шило Є., Конюх К. у травні 2023 р. взяли участь в онлайн семінарі-тренінгу «Європейські практики диверсифікації сільського туризму на засадах збалансованості та креативності» та навчальній екскурсії «Креативні ідеї диверсифікації сільського туризму: досвід малого та середнього бізнесу України».

У Всеукраїнському конкурсі винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку студенти природничо-географічного факультету Хованський В. та Панченко О. відзначені дипломами І ступеня і II ступеня відповідно (м. Київ, 3 березня 2023 р.).

Із 29 червня до 15 липня 2023 р. студентки спеціальності 014 Середня освіта (Географія) Вацик Л. і Паук А. пройшли навчання за програмою Міжнародної англійської літньої географічної школи

BESE (built environment – sustainability – education) summer school «Tourism vs Nature Conservation in National Parks» у Польщі.

Із 30 червня до 8 липня здобувачі освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Волинська А. та Глуходід А. і другого (магістерського) рівня вищої освіти Логвин Г. та спеціальності 106 Географія Шершак М. взяли участь у роботі I Міжнародної школи «Natural Science Research School» (Україна-Словаччина).

Самойлова А. протягом 27.08-2.09.2023 р. навчалася в Міжнародній англійській літній школі «Environment and civilization. Geography for sustainable development» в університеті Адама Міцкевича (м. Познань, Польща).

Із 11-19 жовтня 2023 р. Волинська А. пройшла навчання в рамках академічної мобільності за програмою «Study tour to Poland» у м. Лодзь (Польща).

Протягом 25 березня – 17 червня 2023 року Шило Є., Конюх К., Хабленко Ж. та Хвораєва І. пройшли навчання на дистанційному курсі «Диверсифікація сільського туризму через збалансованість та креативність: поширення європейського досвіду в Україні», Diversification of rural tourism through sustainability and creativity: disseminating European experience in Ukraine (DIRUT) – 2023, що проводився за підтримки ЄС у межах програми ERASMUS+, модуль Жана Моне в ЗНУ.

Здобувачі вищої освіти природничо-географічного факультету Коваль Ю., Шкурат А., Шило Є. взяли участь у конкурсі стипендіальної програми «Завтра.UA», де вийшли у фінал конкурсного відбору.

Студентка природничо-географічного факультету Герасименко Д. взяла участь у 3-тижневому онлайн-марафоні до Всесвітнього дня води, організованого Міндовкіллям спільно з Державним агентством водних ресурсів України та проектом ЄС EU4Environment – Water and Data.

У травні 2023 року було відзначено досягнення студентів-авторів науково-дослідних робіт із соціолінгвістики, поданих у 2021 – 2022 н.р. Здобувачі факультету іноземної і слов'янської філології вибороли такі місця: Баранцев Я. – I місце; Калініченко А., Сахно І. – II місце, наук. Керівник – ст.викл. Божко І.С.

У Міжнародному мовно-літературному конкурсі імені Т.Г. Шевченка (обласний етап) відзначено дипломами 2 здобувачів слов'янського відділення факультету іноземної та слов'янської філології – Маценко Світлану (1 місце) та Шевченко Валерію (3 місце), (наук. керівник – доц. Кириленко Н.І.).

У Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика (обласний етап) 1 місце посіла здобувачка слов'янського відділення факультету іноземної та слов'янської філології Драновська Є. (наук. керівник – доц. Герман В.В.).

Переможцями Всеукраїнського конкурсу есе «Мій Шевченко» стали студенти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література): Драновська Є. (дипломом I ст.), (наук. керівник – проф. Семенов О.М.), Маценко С. (дипломом III ступеня), (наук. керівник – доц. Кириленко Н.І.); дипломами в номінаціях відзначено Бариш К. (наук. керівник – доц. Кириленко Н.І.) та Сердюк К. (наук. керівник – проф. Семенов О.М.).

Студенти-філологи (Драновська Є., Бариш К., Маценко С.) брали участь у Всеукраїнському поетичному марафоні «Моя Україна» (керівники – Семенов О.М., Герман В.В., Кириленко Н.І.). Драновська Є. стала лауреатом у номінації «Авторське переосмислення вічного слова Кобзаря в сьогоденні».

Здобувачі факультету іноземної та слов'янської філології Стеценко М. та Острога Н. посіли 2 місце, а Кучерова І. та Дух А. – 3 місце в Міжнародному конкурсі з творчого письма: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів».

Студентка факультету іноземної та слов'янської філології Овчаренко Д. стала переможцем I Міжнародного конкурсу із цифрового сторітелінгу: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову».

У Конкурсі науково-дослідницьких робіт гуманітарно-мистецького напрямку СумДПУ імені А.С. Макаренка призерами стали студентки факультету іноземної та слов'янської філології – Баранцев Я. – 1 місце (наук. керівник – доц. Багацька О.В.), Авласцова А. – 2 місце (наук. керівник – доц. Кириленко Н.І.), Сердюк К. – 3 місце (наук. керівник – доц. Кириленко Н.І.).

Здобувачки природничо-географічного факультету Безбородова Л., Дубіковська А. взяли участь у програмі Міжнародної академічної мобільності в рамках I Міжнародної школи «Natural Science Research School» у Словаччині 30 червня – 8 липня 2023 року.

Коноз К., студентка фізико-математичного факультету, із 23.07.2023 р. до 29.07.2023 р. була учасником літньої школи, яку організовано Університетом імені Адама Міцкевича в м. Познань (Польща), за програмою «Magnetism, Interactions and Complexity –

innovative ideas on spin wave dynamics and transport properties in low-dimensional materials» та отримала міжнародний сертифікат.

Студентка 2 курсу спеціальності 014 Середня освіта. (Українська мова і література) Марченко Є. – учасниця Міжнародного проєкту «Gender equality» в Raplately, Lithuania за програмою Erasmus+.

VI. НАУКОВА БІБЛІОТЕКА – СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ, КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР УНІВЕРСИТЕТУ

- 5.1. Фонди Наукової бібліотеки та їх поповнення**
- 5.2. Електронні ресурси та сервіси в роботі бібліотеки**
- 5.3. Інформаційно-аналітичний супровід наукової спільноти
Університету**
- 5.4. Інноваційна та культурно-просвітницька діяльність**
- 5.5. Наукова і методична діяльність та академічна взаємодія
бібліотеки**

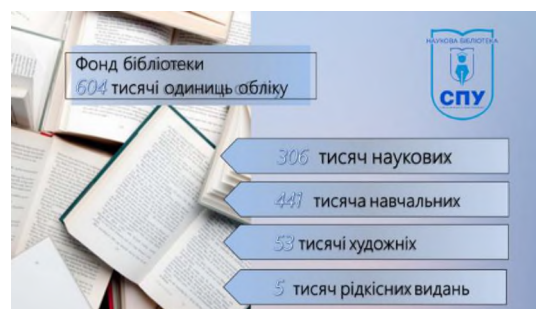
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА – СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ, КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР УНІВЕРСИТЕТУ

Основними завданнями Наукової бібліотеки упродовж 2023 року залишалась робота, направлена на створення електронних та широке використання зовнішніх інформаційних ресурсів, підтримку власного віртуального інформаційно-освітнього середовища та надання якісних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам на допомогу навчальному та науково-дослідному процесам Університету.

Бібліотека взаємодіяла з університетською спільнотою, застосовуючи різні форми комунікації; упроваджувала онлайнві технології для підвищення якості освітнього процесу; удосконалювала інформаційно-бібліотечні сервіси та продукти, що відповідають потребам користувачів під час дистанційного навчання; опікувалась збереженням та очищенням бібліотечних фондів; створенням та наповненням електронних архівів та баз даних, підвищенням рівня професійних компетенцій.

5.1. Фонди Наукової бібліотеки та їх поповнення

Фонд Наукової бібліотеки Університету нараховує 604 тисячі одиниць обліку. Універсальний за своїм змістом, він уключає наукові, навчальні, енциклопедичні видання, дисертації, захищені в Університеті,

видання іноземними мовами, нотні та картографічні документи, художню літературу, кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. У його складі – 306 тисяч наукових, 441 тисяча навчальних, 53 тисячі художніх, 5 тисяч рідкісних видань.

Минулорічний обсяг нових надходжень до бібліотеки становить 1 300 документів.

За кошти університету придбано 308 примірників навчальної та наукової літератури на загальну суму 91 243 грн.

Важливим джерелом надходження документів залишалося поповнення фонду за рахунок видань, отриманих замість загублених користувачами дарунків та обмінних фондів бібліотек України.

Усього отримано 734 видання. Бібліотека активно співпрацювала з Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого – 161 прим., благодійним фондом Олени Ведернікової – 35 прим., благодійним фондом Дениса Парамонова – 11 прим., видавництвом «Клію», «ІМЕКС ЛТД» тощо.

Передплата періодичних видань оформлена з другого півріччя 2023 року. Сума передплати склала 24 486 грн. Отримання значної частини замовлених видань скасовано у зв'язку із припиненням їх друку. Таким чином, до фонду надходило 38 назв періодичних видань.

Значна увага в минулорічній діяльності бібліотеки приділялась роботі з очищення фондів. За минулий рік зі складу фонду вилучено більше 200 тисяч документів тимчасового зберігання.

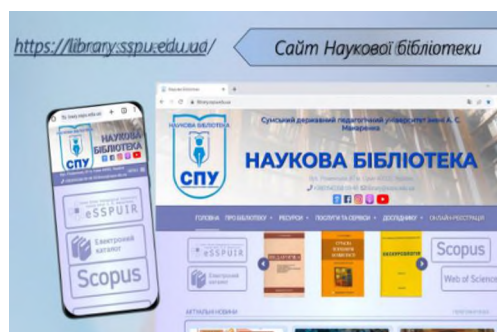
У відповідності до Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України з фонду вилучено 56 тисяч видань. До процесу вилучення були задіяні працівники всіх структурних підрозділів бібліотеки.

5.2. Електронні ресурси та сервіси в роботі бібліотеки

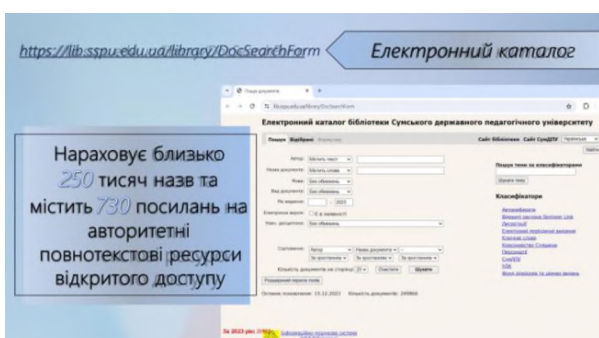
Електронні ресурси та сервіси бібліотеки відіграють важливу роль в умовах дистанційної форми навчання здобувачів освіти. Електронна каталогізація ресурсів бібліотеки, формування власних бібліографічних та повнотекстових електронних баз даних, організація доступу до світових наукових ресурсів та пошукових сервісів,

поширення досліджень науковців, забезпечення оперативної та ефективної організації бібліотечних послуг та розширення їх переліку – залишалися пріоритетними напрямками діяльності бібліотеки.

Із метою покращення віртуальних бібліотечних просторів сформований масив інтернет-ресурсів різноманітної направленості, об'єднаний єдиним вікном доступу до них через веб-сайт. За сучасних умов сайт функціонує як електронний ресурс, канал доступу до ресурсів, послуг та сервісів, платформа для комунікації в цілодобовому режимі. Кількість звернень до нього протягом року склала 171 688. Програмне забезпечення, на якому базується сайт бібліотеки (<https://library.sspu.edu.ua/>), є відкритою системою, що дозволяє зручно та оперативно вносити зміни та доповнення до інформативної частини сайту. Адаптивна верстка створює можливість коректного відображення розділів на екранах різних мобільних пристроїв.

Сайт акумулює найактуальніші новини, доступ до наукометричних та повнотекстових баз даних, електронного каталогу, навчальних вебінарів, різноманітних віртуальних заходів, фахово-орієнтованого електронного контенту відкритого доступу, нових надходжень тощо. На сайті встановлені плагіни для автоматичного перекладу на англійську мову.

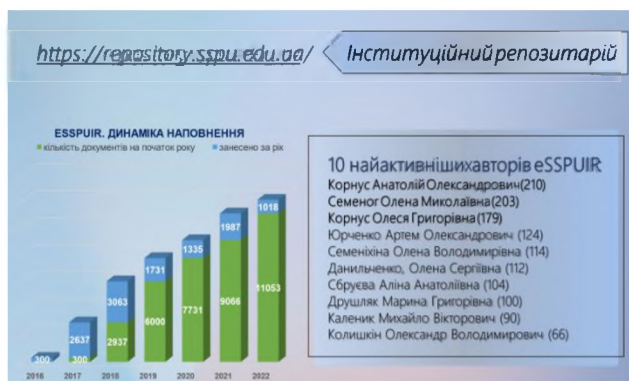
Одним із головних ресурсів, що надає інформацію про склад та зміст активного фонду бібліотеки та служить основою для формування додаткових програмних модулів і БД, є Електронний каталог.

На кінець звітного року електронний каталог НБ нараховує близько 250 тисяч записів, які відображають майже 85% фонду, та містить 730 посилань на авторитетні повнотекстові ресурси відкритого доступу.

За 2023 рік до складу каталогу додано 6 100 назв нових документів. У складі каталогу 42 тисячі повнотекстових електронних документів, кількість звернень до ресурсу впродовж року становить 19,5 тисяч. Новацією цього року стало додання анотацій до документів каталогу з ретроспективою охоплення за попередні 8 років.

Протягом звітнього періоду для підвищення рівня інформативності та пошукових можливостей електронного каталогу виконувались роботи з ретроспективного каталогізування активної частини фонду, відображення руху фонду, створення посилань до повних текстів, редагування та доповнення новими розділами каталогів тем УДК, персоналії, удосконалення лінгвістичних засобів каталогу. У 2023 році на базі ресурсу згенеровано новий тематичний каталог, який акумулює в собі веб-посилання на матеріали більше ніж 130 повнотекстових електронних наукових журналів та статей із них.

Упродовж року активно виконувались роботи щодо запровадження дієвих практик та інструментів на підтримку ідеї відкритої науки та нових моделей фахової комунікації, моніторингу, аналізу та інтеграції результатів досліджень науковців Університету до світового наукового простору. Здійснювались роботи з наповнення та підтримки власного інституційного репозитарію eSSPUiR як ресурсу відкритого доступу, поліпшення стану індексації матеріалів

на веб-порталах наукової комунікації, удосконалення пошукового інструменту, популяризації ресурсу в академічному середовищі та консультування депозитарів із питань розміщення матеріалів.

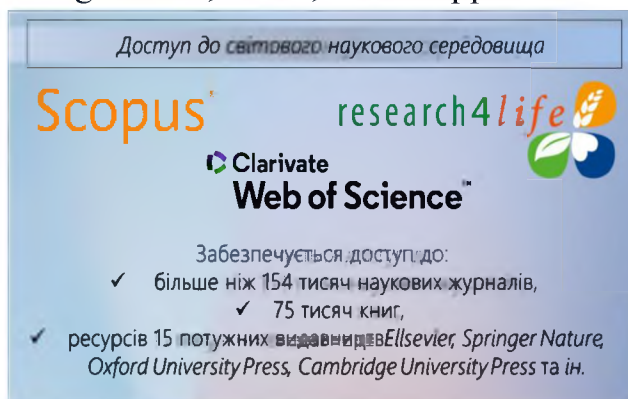
Репозитарій сьогодні –

важливий елемент збільшення обсягу цитування авторів як однієї зі складових часток впливу на загальний рейтинг Університету. Обсяг електронного архіву на кінець року – 13,5 тисяч записів. За звітній період до репозитарію додано 1 429 нових документів, у тому числі 328 архівованих авторами. Кількість звернень до ресурсу за рік становить 789 тисяч, у тому числі 349,5 тисяч переглядів прикріплених файлів.

У звітньому році відбувся перехід на оновлену версію програмного забезпечення репозитарію - DSpace 7.5. Серед переваг – сучасний інтерфейс, пристосованість до перегляду на мобільних пристроях, спрощений алгоритм пошуку за фондами репозитарію та посилення інтеграції з сервісами Google Академія.

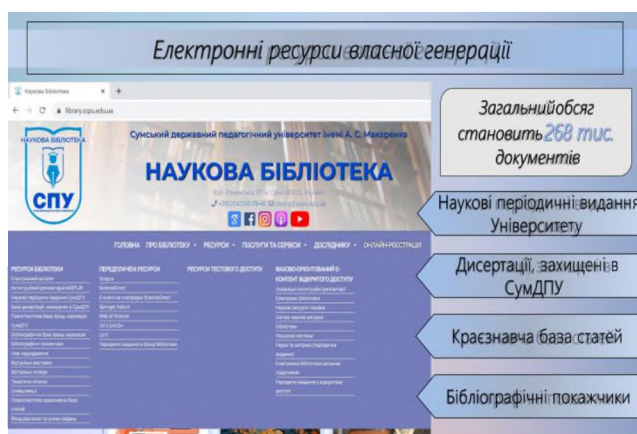
Упродовж року працівниками бібліотеки було надано науковцям понад 250 консультацій із питань самоархівування документів. Консультації надавалися наживо та в онлайн-режимі, за допомогою електронної пошти, у телефонному режимі, із використанням додатків Zoom, Google Meet, Viber, WhatsApp тощо.

Один із важливих напрямків діяльності бібліотеки в умовах дистанційного навчання – організація доступу до світового наукового середовища. У минулому навчальному році були оновлені ліцензії доступу до

міжнародних наукометричних баз **Scopus** та **Web of Science**. За ініціативи міжнародної спільноти щодо підтримки науковців України, із сайту бібліотеки надавався доступ до повнотекстових електронних ресурсів академічної та професійної рецензованої наукової літератури в межах проекту **Research4Life**. На платформі забезпечується доступ до більше ніж 154 тисяч наукових журналів, 75 тисяч книг та ресурсів 15 потужних видавництв: Elsevier, Springer Nature, Oxford University Press, Cambridge University Press та ін. Протягом року надано доступ до 9 ресурсів тестового доступу. За кошти Університету здійснювалась передплата доступу до повнотекстової колекції електронних підручників видавництва «ЦУЛ».

На сайті бібліотеки створено фахово-орієнтований електронний контент відкритого доступу, який містить 730 посилань на українські та світові повнотекстові ресурси, надається доступ до електронної колекції сучасних шкільних підручників для НУШ.

Протягом року формува-лася та наповнювалася колекція власних тематичних ресурсів бібліотеки, які орієнтовані на тематику освітніх програм навчальних дисциплін та тем наукових досліджень Університету. Кількість таких БД становить 5, у тому числі 4 – повнотекстові: «Наукові періодичні видання Університету», «Дисертації, захищені в СумДПУ», «Красназавча база статей»,

«Бібліографічні показники». Загальний обсяг власних баз становить 268 тисяч документів.

До послуг користувачів створені сучасні бібліотечні сервіси, що сприяють організації обслуговування під час дистанційного навчання: онлайн-реєстрація користувачів; електронна доставка документів; перегляд особистого електронного кабінету; визначення індексу УДК онлайн; перевірка на плагіат; управління відібраними при пошуку бібліографічними записами з можливістю друку; замовлення комплектування та проведення інформаційних занять та тренінгів.

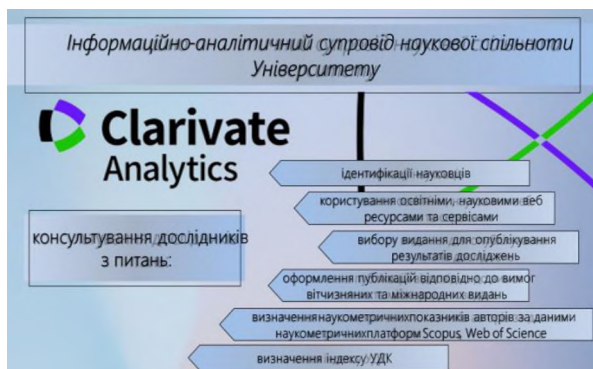

У бібліотеці автоматизовано процеси формування, обробки і штрих кодування документів, віддаленої реєстрації користувачів, упроваджено електронну книговидачу та електронне замовлення документів.

5.3. Інформаційно-аналітичний супровід наукової спільноти Університету

Бібліотека активно працювала в напрямку інформаційно-бібліографічного забезпечення. 192 абоненти отримували інформацію в режимі вибіркового поширення інформації (ВПІ). Відповідно до тематики наукових запитів абонентам відправлено 783 сигнальні карти, із інформацією про 1 195 джерел. У режимі ДОК оперативну інформацію отримували 16 абонентів, яким надіслано повідомлення про 247 публікаційних документів.

У минулому році продовжувалася робота з питань інформаційного забезпечення напрямків колективних наукових тем кафедр університету, щоквартально укладались інформаційні тематичні списки літератури. Складено більше 12 тематичних списків, до яких уключено 395 новітніх джерел.

Університетська спільнота постійно інформувалась про доступ та використання міжнародних наукових і навчальних

ресурсів, проведення вебінарів компаній Clarivate Analytics.

Працівниками бібліотеки здійснювалося консультування дослідників із питань ідентифікації науковців; користування освітніми, науковими веб-ресурсами та сервісами; вибору видання для опублікування результатів досліджень; оформлення публікацій відповідно до вимог вітчизняних та міжнародних видань; визначення наукометричних показників авторів за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science; визначення індексу УДК.

Упродовж 2023 року працівниками бібліотеки було надано науковцям університету більше 500 консультацій із питань самоархівування наукових та навчальних праць.

Бібліотека здійснювала систематичний моніторинг і аналіз публікаційної активності науковців та підрозділів університету. На сайті надавалася інформація про рейтинги науковців та кафедр університету в інституційному репозитарії, проводився моніторинг «Топ-публікації репозитарію».

На допомогу інформаційній культурі користувачів розпочато створення циклу відеоконсультацій. У звітному році записано два матеріали: «Як переглянути читацький формуляр», «Як отримати документи онлайн».

5.4. Інноваційна та культурно-просвітницька діяльність

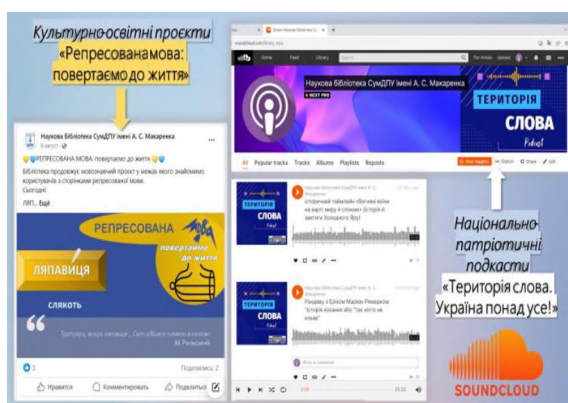
В умовах дистанційного навчання бібліотека продовжувала здійснювати соціокультурну діяльність. Усі заходи були спрямовані на формування в користувачів демократичного світогляду, поваги до рідної мови, культури, традицій, здорового способу життя. Особлива увага приділялась національно-патріотичному вихованню, багато заходів присвячувались воєнно-патріотичній тематиці. Започатковані нові проекти, упроваджені нестандартні ідеї, використані сучасні медіапрактики та форми роботи.

Цього року, як і в попередні роки, культурно-просвітницька робота книгозбірні здійснювалась у віртуальному просторі. Віртуальні виставки, бібліографічні огляди, презентації, флеш буки, буктрейлери, подкасти – усі ці форми роботи були представлені на сайті бібліотеки. Усього за рік створено більше 60-ти таких інформаційних матеріалів.

Новацією року стало створення віртуальної інтерактивної виставки «Я поет і більш нічого... (О. Вертіль)», яка дає можливість більш розширено та на власний вибір знайомитися з її матеріалами.

Кількість традиційних книжкових виставок за рік склала 105 експозицій.

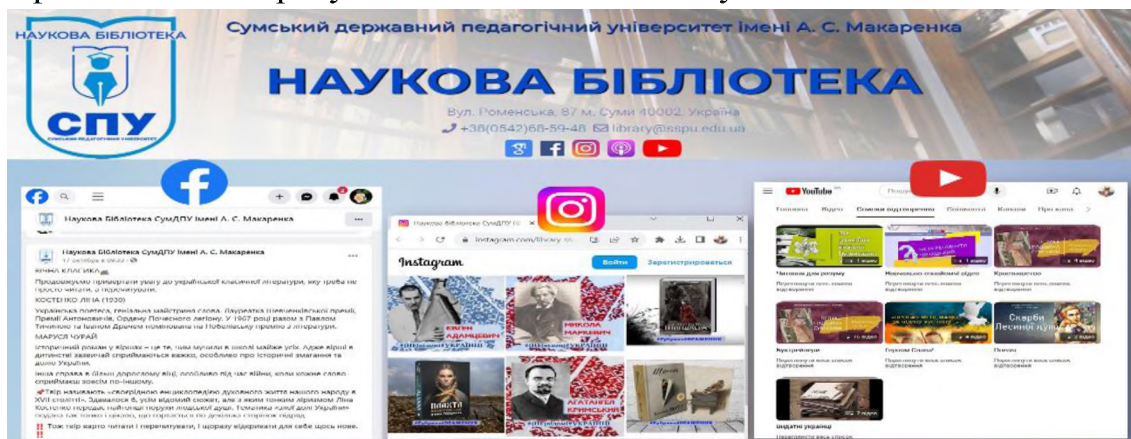

У рамках національно-патріотичного виховання молоді Наукова бібліотека започаткувала два нових проекти національно-патріотичний подкаст «Територія слова», який сприяє формуванню в сучасній молоді національної свідомості, патріотичних цінностей та утвердженню української громадянської ідентичності. Цьогорічний напрямок аудіо файлів створювався під гаслом «Україна понад усе!».

У рамках подкасту створено 15 аудіо файлів.

Другий проект – «Репресована мова: повертаємо до життя», у межах якого створювалися слайд-презентації, які знайомили з репресованими словами української мови.

Для створення креативного комунікаційного простору, промоції інформаційного образу бібліотеки, її ресурсного потенціалу та сервісних можливостей, активно використовувалися соціальні мережі Facebook, Instagram, Telegram, YouTube. Бібліотека прагнула зробити свою присутність через соціальні платформи більш продуктивною, динамічною, надати бібліотечним сторінкам привабливості та ефективності в просуванні власного контенту.

На платформах подавалася різнопланова інформація з актуальних питань сьогодення, велася пропаганда читання для молодіжної аудиторії.

На Facebook започатковано нові рубрики: «Читання під час війни», «Вічна класика», «Літературний календар», «СПУ. Особистості». У мережі Instagram користуються популярністю рубрики «(НЕ)відомі#УКРАЇНЦІ» та «Рубрика#Враження», що мають цікаву змістовну наповненість. На власному бібліотечному каналі в сервісі YouTube книгозбірня продовжувала створювати буктрейлери, відеоматеріали та презентації книг.

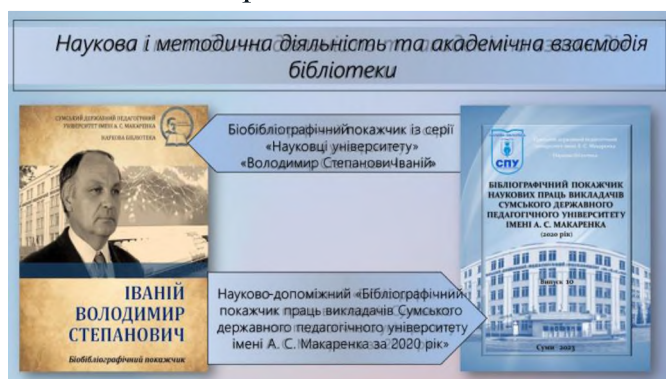
У межах культурно-просвітницької роботи бібліотека приділяє увагу питанням ментального здоров'я. На сайті створено посилання на веб-ресурс волонтерського проекту «Як ти, брате?», метою якого є психологічна допомога під час війни. Експрес-інформація відповідної тематики про видання цього проекту розміщується в соцмережах бібліотеки.

У співпраці з інститутами та факультетами університету на базі платформи Zoom проводились заходи із залученням студентської аудиторії.

Серед інновацій цього року – оновлення логотипу бібліотеки з метою його відповідності брендбуку університету.

5.5. Наукова і методична діяльність та академічна взаємодія бібліотеки

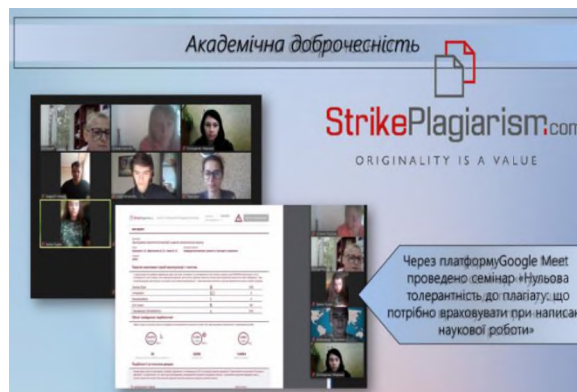
Минулорічними напрямками наукової діяльності бібліотеки залишались науково-бібліографічна, інформаційна, науково-методична та видавнича робота.

Протягом звітного року співробітники продовжували розвивати наукову діяльність, спрямовану на бібліографування наукового доробку, та укладання на цій основі бібліографічних покажчиків. За минулий рік підготовлено

та видано два видання: біобібліографічний покажчик із серії «Науковці університету» «Володимир Степанович Іваній» та науково-допоміжний «Бібліографічний покажчик праць викладачів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за 2020 рік».

Наукова бібліотека – активний учасник університетського процесу формування культури академічної доброчесності. Із метою популяризації академічної доброчесності та дотримання правил наукової етики серед здобувачів вищої освіти проводилися практично-зорієнтовані заходи. У межах декади академічної доброчесності для магістрів природничо-географічного факультету через платформу Google Meet проведено семінар «Нульова толерантність до плагіату: що потрібно враховувати при написанні наукової роботи».

Для просування політик академічної доброчесності в університеті, на веб-сайті бібліотека створила та постійно оновлює розділи «Досліднику», «Академічна доброчесність», «Академічне письмо», «Організація наукового дослідження», «Публікаційна діяльність», «Бібліометрія», «Інформаційний супровід наукового дослідження».

Задля підтримки академічних стандартів серед здобувачів вищої освіти працівники бібліотеки дистанційно забезпечували перевірку на плагіат академічних текстів та надавали студентам та їх науковим керівникам індивідуальні консультації з питань інтерпретації звіту подібності, види запозичень як запобігання шахрайству, фальсифікації та плагіату при написанні наукової роботи тощо.

У межах заходів із формування сучасної інформаційної культури фахівцями бібліотеки створено слайд лекції «Електронний каталог: алгоритм пошуку», «Ресурси Наукової бібліотеки імені А.С. Макаренка», «Послуги та сервіси Наукової бібліотеки», «Ідентифікація вченого в наукометричному просторі», «Інституційний репозитарій СумДПУ імені А.С. Макаренка. Реєстрація. Самоархівування» та багато інших.

Наукова бібліотека брала активну участь у процесі проходження акредитації освітніх програм університету.

Працівники бібліотеки підвищували свій професіональний рівень, беручи активну участь у інтернет-конференціях, семінарах, вебінарах

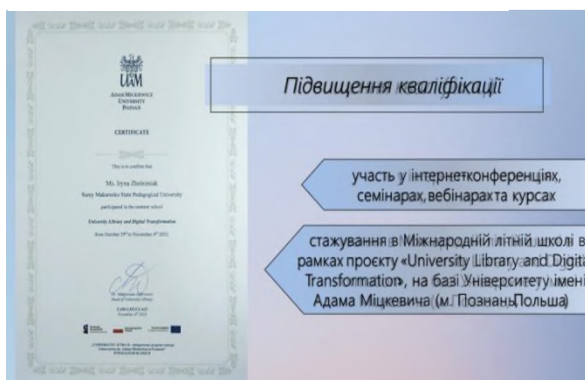
та курсах. Усього за рік працівниками бібліотеки взято участь у 20 таких заходах та отримано 5 сертифікатів.

Директор бібліотеки

І. Железняк у рамках академічної мобільності пройшла стажування в Міжнародній літній школі

в рамках проєкту «University Library and Digital Transformation», на базі Університету імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща).

Книгозбірня Університету очолює Сумське обласне методичне об'єднання бібліотек ЗВО Сумської області, із 2023 року є членом Української бібліотечної асоціації.

VI. ВОЛОНТЕРСЬКА, СОЦІАЛЬНА, ВИХОВНА, МИСТЕЦЬКА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА

6.1. Волонтерська, благодійна діяльність як утвердження громадянської ідентичності

6.2. Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу та населення

6.3. Формування національно-патріотичної свідомості здобувачів вищої освіти

6.4. Культурно-масова діяльність як складова виховного процесу

6.5. Створення умов для підтримки здорового способу життя та молодіжного спорту

6.1. Волонтерська, благодійна діяльність як утвердження громадянської ідентичності

Волонтерська та благодійна діяльність уже багато років об'єднує студентів та викладачів педагогічного. Допомога військовим на фронті, онкохворим дітям та дітям, позбавленим батьківського піклування, підтримка людей із соціально вразливих верств населення – над цим Університет працює щоденно.

У рамках Дня єднання проведено благодійну акцію для допомоги пораненим бійцям з продажу дружніх шаржів на

викладачів і співробітників університету від Миколи Жулінського.

Протягом навчального року організовано численні благодійні акції на допомогу ЗСУ: благодійна акція «Купи смаколик та допоможи ЗСУ» до Великодня; благодійна волонтерська ініціатива студентського самоврядування НН ІПП «Збір на шолом для захисників ЗСУ»; Благодійний зборі теплих речей та постільної білизни для наших захисників у госпіталі Бахмут та Дніпро; збір та закупівля речей (матраци, військові сорочки, термошкарпетки, кава, чай, печиво, цукерки тощо).

У стінах спортивного комплексу навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка 18 березня 2023 року відбувся благодійний турнір з футзалу на підтримку Збройних сил України та з нагоди професійного свята Служби безпеки України. У змаганнях взяли участь вісім команд, які були розділені на дві ліги (вища і перша). Команда «Освіт'ян», представниками якої були старший викладач кафедри теорії та методики спорту Валерій Кисельов, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Дмитро Балашов, співробітники університету Роман Сасенко, Олександр Бражник та випускники різних років навчально-наукового інституту фізичної культури, здобули перемогу серед команд першої ліги. Потрібно додати, що команда «Освіт'ян» доєдналася до організації та участі ще двох подібних турнірів на підтримку ЗСУ.

Із нагоди Дня захисту дітей фахівці відділу соціальної та культурно-масової роботи разом зі студентами ННІ фізичної культури провели розважально-спортивний захід для маленьких вихованців Сумського обласного спеціалізованого будинку дитини. Дітей порадували не лише розвагами, а й корисними соками та солодощами.

Кафедрою громадського здоров'я організовано для співробітників університету та студентів тренінг із домедичної допомоги,

Крім того, організовано зустріч із очільницею БО «Благодійний фонд «Перший Сумський гуманітарний штаб».

У ході лекції були розглянуті питання про специфіку волонтерської діяльності у воєнний час; діяльність БО «Благодійний фонд «Перший Сумський гуманітарний штаб»; волонтерська допомога людям похилого віку та самотнім громадянам; анімаційні технології у волонтерській діяльності.

Організовано благодійну акцію до Міжнародного дня безпритульних тварин. За благодійні кошти придбали та передали притулку для собак 100 кг м'ясних наборів.

Студенти та викладачі фізико-математичного факультету долучилися до озеленення території факультету. Висаджено дерева волоського горіху за корпусом. Також на фізико-математичному в контексті кураторських годин проведено виховну бесіду про зимові ідальні та допомогу тваринам.

У НН інститут фізичної культури проведено флешмоб із нагоди Всесвітнього дня Землі та організовано толоку.

Кафедра теорії та практики романо-германських мов факультету іноземної та слов'янської філології

протягом листопада та грудня 2023 року в рамках волонтерського проєкту «In Varietate Concordia» провела в молодіжному центрі «Романтика» сезон мовних ініціатив «Новорічний експрес» німецькою та французькою мовами для школярів міста Суми.

Викладачі кафедри української мови і літератури постійно займаються благодійною діяльністю: плетуть маскувальні сітки, надають адресну допомогу, напередодні Великодня відвідали один із лікувальних закладів м. Суми, долучаються до акцій Університету. На слов'янському відділенні започаткована акція «Посади родинне дерево», яка популяризується в контексті регіональних та всеукраїнських заходів, проводяться бесіди кураторів на екологічну тематику, заходи на тему «Все хоче народитися і жити...» та ін.

НН педагогіки і психології організував концертну програму для людей з синдромом Дауна серед клієнтів відділень денного перебування «Злагода», «Спільнота», «Калина», ГО «Товариство допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Феліцитас» до Міжнародного дня людей із синдромом Дауна.

Також інститутом було проведено збір теплих речей для захисників України та постільної білизни для шпиталів м. Бахмут і м. Дніпро. Збір коштів на придбання термобілизни та засобів гігієни для захисників-сумчан, які боронять Україну під Бахмутом (придбано 45 комплектів військової термобілизни, 472 упаковки вологих серветок, 4 газових пальники). Збір коштів на придбання турнікетів для захисників-сумчан, які боронять Україну під Куп'янськом (придбано 18 турнікетів).

22 вересня 2023 року природничо-географічним факультетом був реалізований проєкт «Be Zero Waste Майстерня» у ННЦ Ботанічний сад СумДПУ імені А.С.Макаренка.

Мета заходу – формування green skills населення міста Суми, зокрема, знайомство із принципами Zero Waste філософії: відмова від непотрібного, надлишкового та від предметів, що не є ecofriendly; скорочення споживання; повторне використання та надання «другого життя» речам; сортування та відправка на переробку.

7 грудня представники Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка провели першу з цілої низки благодійних акцій – «Слідами святого Миколая».

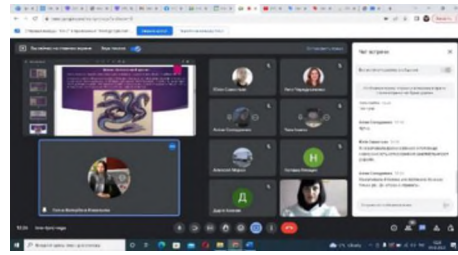
У рамках акції студенти та співробітники університету відвідали Сумський обласний спеціалізований будинок дитини, де провели для вихованців святкову казку з рухливими іграми та вручили їм солодкі подаруночки від святого Миколая.

25 грудня було проведено благодійну акцію «Скринька радості», у ході якої було підготовано та передано індивідуальні подарункові бокси для маленьких пацієнтів відділення онкогематології Сумської обласної дитячої клінічної лікарні.

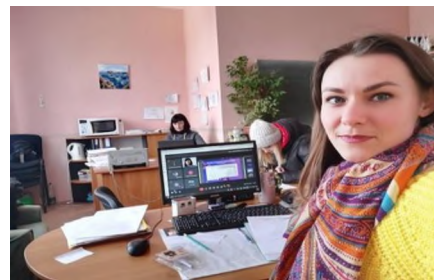
6.2. Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу та населення

Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу є невід'ємною складовою діяльності Університету, яка реалізується, зокрема, через роботу психологічної служби. Починаючи з січня, фахівцями проводилися профілактично-інформаційні заходи на теми: «Тайм-менеджмент», «Як подолати стрес перед іспитами», «Усе в твоїх руках: розвиток стресостійкості» та «Психологічні травми та шляхи їх подолання».

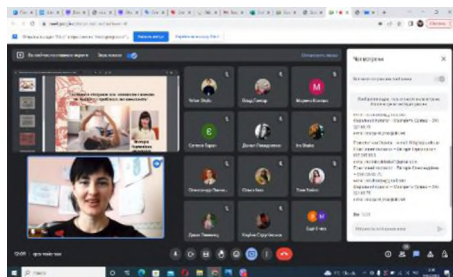

28 січня відбулася зустріч у форматі тренінгу з батьками дітей, які лікуються у відділенні онкогематології Сумської обласної дитячої клінічної лікарні.

4 лютого, долучаючись до Всесвітнього дня проти раку, психологи провели ряд зустрічей зі студентами, метою яких було підвищення обізнаності молоді про рак як одне із найнебезпечніших захворювань сучасної цивілізації.

4 лютого, долучаючись до Всесвітнього дня

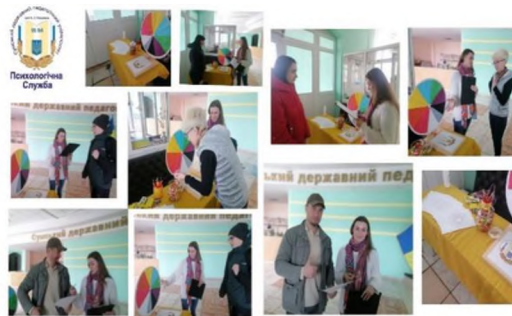
8 березня було проведено захід для студентів на тему: «Психологія стосунків між чоловіком і жінкою: як вирішити проблеми, які виникають».

З лютого по березень були проведені профілактичні заходи: «Як піклуватися про себе в складні часи», «Емоції під контролем», «Разом ми сила». У цей період фахівці психологічної служби активно працювали на всіх факультетах із профілактично-просвітницькими тренінгами на тему: «Цінність людського життя».

Із березня до квітня проводилися профілактично-інформаційні заняття на теми: «Алкоголь та його згубна дія на організм людини», «Дії наркотичних речовин на психічний та фізичний стан людини», «Вплив тютюнопаління на організм людини».

14 квітня був проведений захід для студентів на тему: «Тривожні думки: рекомендації щодо самодопомоги».

23 квітня до Всеукраїнського дня психолога фахівці психологічної служби провели для всіх студентів, співробітників та викладачів Університету онлайн-захід на тему «Хто такий психолог і навіщо він потрібен» та акцію «Психологія кольору».

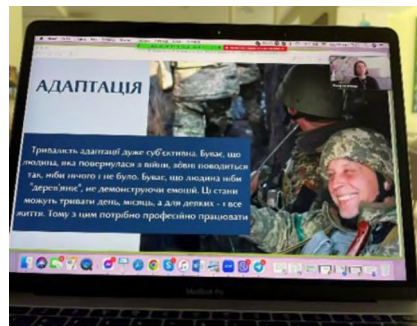
3 травня фахівці психологічної служби провели для студентів онлайн кіноклуб з метою мульттерапії. Мульттерапія – це один із методів психотерапії мистецтвом.

17 травня фахівці психологічної служби провели для студентів, викладачів та співробітників профілактичний тренінг на тему: «Екологічні способи виражати злість».

1 червня долучилися до Всеукраїнського заходу з безпеки до Міжнародного дня захисту дітей.

Протягом усього року на запрошення Молодіжної ради при відділі молодіжної політики Сумської міської ради та в рамках проекту «СпівДіяХабСуми» психологічна служба Університету вела волонтерську діяльність для підтримки воїнів ЗСУ, їх родин та близьких за тематикою «Підтримка військових: психологічний супровід» та провела для студентської молоді міста Суми тренінги «Навички самопомоги: як справлятися зі стресом під час війни», «Психосоціальна підтримка» та «Психосоціальна допомога ВПО».

Протягом року психологічна служба брала активну участь у Всесвітніх акціях із нагоди Всесвітнього дня психологічного здоров'я, Всесвітнього дня доброти, Всесвітнього дня боротьби з ВІЛ/СНІДом, Міжнародного дня людей з обмеженими фізичними можливостями, Дня вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі, Міжнародного дня прав людини, Всесвітнього дня Дякую,

Міжнародного дня дарування книг, Всесвітнього дня доброти, Всесвітнього дня здоров'я.

Із вересня до жовтня психологічна служба провела ряд інформаційно-ознайомчих заходів, у ході яких психологи та соціальні педагоги зустрічалися зі студентами першого курсу, старостами та кураторами академічних груп та розповідали про основні напрямки діяльності психологічної служби, серед яких – тренінгова діяльність, просвітницька діяльність, консультативна діяльність та діагностична діяльність.

Важливим методом роботи зі студентами є проведення опитувань та анкетувань – відкритих та анонімних. Зокрема, варто виділити анкетування «Адаптація першокурсників», «Опитування щодо потреби у психологічній допомозі» та «Опитування щодо умов проживання в гуртожитку».

У листопаді психологічна служба за підтримки ГО «Ліга сучасних жінок» та в партнерстві з МНГО «Savethe Children» провела цикл тренінгів за програмою «Позитивне батьківство» для студентів, які проживають у гуртожитку.

Із вересня до жовтня для студентів проводилися інформаційно-профілактичні бесіди на теми: «Адаптація першокурсників для умов навчання у ЗВО», «Збереження та зміцнення психічного здоров'я», «Згуртованість колективу»,

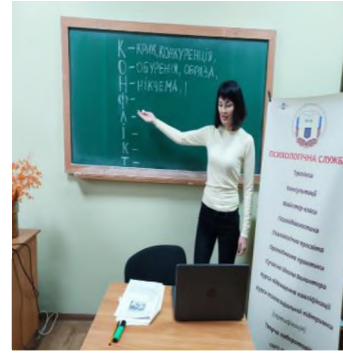
Арт-терапевтичне заняття «Моє внутрішнє чудовисько».

У листопаді провели цикл профілактичних тренінгів на теми:

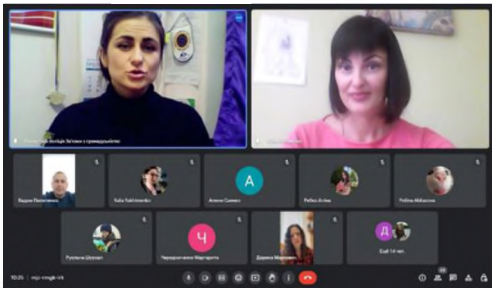
- «Спілкування без конфліктів»;
- «Цінність людського життя»;
- «Як регулювати свій емоційний стан»;

- «Як подбати про свій психологічний стан під час війни»;
- «Внутрішні ресурси, або подорож у свій всесвіт».

Метою заходів є навчити студентів ставитися один до одного з повагою, засвоїти деякі правила безконфліктного спілкування та виходу з конфлікту; виховувати почуття власної гідності, честі, чесності, доброти, любові до життя, до ближнього, співчуття, милосердя.

Із 25 листопада до 10 грудня, долучаючись до Всесвітньої акції «16 днів проти насильства», фахівці провели ряд інтерактивних заходів, де обговорювали тему конфліктів, насильства, профілактики емоційного вигорання та агресії в колективі, розповідали, де і як отримати допомогу.

Також у рамках Акції «16 днів проти насильства» фахівці психологічної служби разом зі старшим інспектором сектору зв'язків з громадськістю Управління патрульної поліції в Сумській області, капітаном поліції Оксаною Красовською, провели для студентів профілактично-просвітницький захід на тему: «Протидія насильству».

Із профілактичною метою було проведено тиждень «СТОП БУЛІНГ!», де ознайомлювали студентів із поняттям, формами та структурою булінгу; учили виховувати почуття емпатії та переживання до людини, яка зазнає насильства; розвивали вміння пошуку шляхів виходу зі складної ситуації.

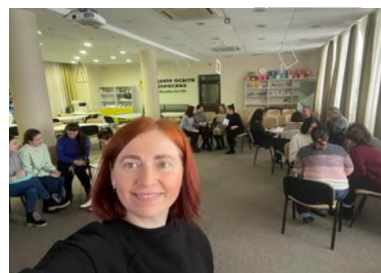

1 грудня, до Всесвітнього Дня боротьби зі СНІДом, фахівці психологічної служби провели профілактичні онлайн-зустрічі зі студентами, де обговорювали проблему епідемії та заходи профілактики.

9 грудня фахівці психологічної служби провели практико-орієнтовний тренінг «Первинна психологічна допомога» для збірної групи студентів СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Щотижня в рамках роботи та з метою збереження ментального здоров'я тривало проведення циклу зустрічей зі стресменеджменту, першої психологічної допомоги, навичок самопомоги та навичок для психологічного відновлення під час війни. Проведено 11 заходів, які є авторськими тренінгами (для студентської молоді, участь в якості тренера на курсах підвищення кваліфікації соціальних працівників «Психологічна травма. Військовий повертається додому», «Навички для психологічного відновлення», «ППД»).

Наприкінці кожного місяця проводяться онлайн-зустрічі для всіх студентів на тему «Запитай у психологічної служби. Питання-відповіді», на яких студенти отримують усю цікаву їм інформацію.

Протягом фахівцями проводилися індивідуальні консультації за такими запитами: втрата близької людини; страх смерті; тривожність; розрив відносин; страх самотності; конфліктні ситуації з батьками; агресивність; панічні атаки; суїцидні думки; булімія; страх іспитів; страх майбутнього; відсутність порозуміння з батьками; «пост-ковідний синдром»; страх втрати близької людини, що пішла захищати Україну; ПТСР; синдром того, хто вижив; туга за домівкою (ті, що виїхали за кордон); безсилля щось змінити.

Відповідно до всіх вимог і обмежень воєнного стану на базі психологічної служби діє творча лабораторія «ART+», літературний читацький клуб «SOLARIS» та проводяться майстер-класи за темою «Арт-технології в роботі сучасного педагога».

Для підвищення кваліфікації фахівці психологічної служби постійно беруть участь у науково-практичних конференціях, що відбуваються в СумДПУ імені А. С. Макаренка та в інших університетах нашого міста. Зокрема, із 11 до 15 вересня фахівці психологічної служби проходили навчання від ЮНІСЕФ на тему: «Соціально-емоційний стан людини».

У межах волонтерської роботи з підтримки громад та населення Сумщини щотижня (1 раз на тиждень, щосуботи) надається консультативна підтримка військовим і родинам військових та ВПО. Проведено 68 консультацій.

Також проводяться тренінгові та групові формати в межах просвітницької діяльності «Тривога і тривожні розлади», «Навички для

психологічного відновлення», «ППД», «Як говорити з військовими, коли вони повертаються додому». Проведено 28 групових заходів (Тростянець, Шостка, Середина-Буда, Липова Долина, Ямпіль, Боромля).

У 2023 навчальному році робота соціального педагога була спрямована за такими напрямками: соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу; соціально-педагогічний патронаж соціально незахищених категорій студентів, а саме:

- дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа – 64 осіб (із них на повному державному утриманні знаходиться 57 осіб; на неповному державному утриманні – 8 осіб);
- осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти) – 1 особа;
- осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій та їх дітей – 71 особа;
- дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи – 34 особи;
- дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю I-III групи – 21 особа;
- студентів із малозабезпечених сімей – 18 осіб;
- осіб, які мають право на отримання соціальної стипендії відповідно до статей 20-22 і 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» – 1 особа;
- дітей загиблих, померлих (тих, що пропали безвісти) учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни або захисників і захисниць України – 4 особи.

За поточний навчальний рік соціальним педагогом було сформовано та відправлено до департаменту соціального захисту населення особові справи 75-ти студентів пільгових категорій; туди ж було передано оновлені довідки чи підтверджуючі статус документи 97 осіб. Також було замовлено й виготовлено 14 єдиних квитків для студентів-сиріт та студентів, позбавлених батьківського піклування. Станом на 31 грудня 2023 року в Університеті офіційно зареєстровано 214 осіб пільгових категорій, із яких:

- соціальну стипендію отримують 148 особи;
- академічну стипендію отримують 29 особи;
- не оновлювали заяви чи довідки 35 осіб;
- виповнилося 23 роки 2 особам.

Забезпечення позитивного соціально-педагогічного комфорту студентів пільгових категорій є одним із важливих аспектів ефективної взаємодії між Університетом та студентами. Тож, систематично здійснювалася соціальна робота з пільговими категоріями студентів. Постійно оновлювалася база даних, здійснювалося документальне забезпечення зазначеної діяльності (довідки, характеристики тощо), соціально-педагогічний супровід студентів-сиріт, студентів-інвалідів, студентів – дітей учасників бойових дій, студентів з числа внутрішньо переміщених осіб, студентів, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, студентів загиблих, померлих (тих, що пропали безвісти) учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни або захисників і захисниць України, а також студентів із малозабезпечених сімей.

У силу обставин, які склалися, коли студенти знаходяться за кордоном чи не в змозі фізично приїхати до Університету, із поважних причин, було додатково організовано дистанційну форму роботи соціального педагога. Ця потреба характеризується збільшенням рівня використання та вільному володінні онлайн-ресурсами, проведенням великої кількості часу за комп'ютером і в режимі телефонного спілкування. Також була проведена зі студентами просвітницька, індивідуальна та групова робота (онлайн) у соцмережах та інших групах.

Тематика звернень від студентів, кураторів, батьків чи осіб, які їх замінюють, різноманітна: «Сума соціальної стипендії»; «Строки нарахування соціальної стипендії»; «Консультації щодо оформлення соціальної стипендії»; «Замовлення довідок про доходи чи державного утримання» та інші.

6.3. Формування національно-патріотичної свідомості здобувачів вищої освіти

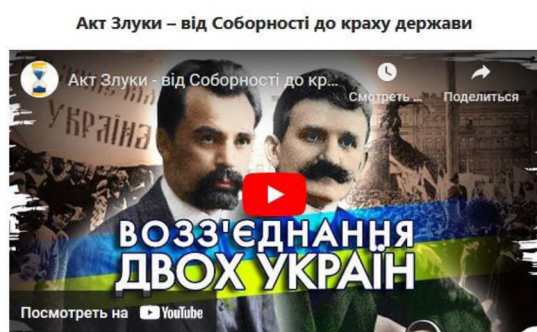
Протягом звітнього року, незважаючи на складну ситуацію, онлайн-режим освітнього процесу, студенти всіх факультетів та інститутів активно долучаються до участі та організації різноманітних заходів, що дає студентам можливість визначати і розвивати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, готовності взяти на себе відповідальність, спілкуватися з однолітками, із соціальними інститутами, органами влади тощо.

Реалізація національно-патріотичного виховання в СумДПУ імені А.С. Макаренка проводиться згідно «Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді в СумДПУ імені

А.С. Макаренка», створеної на базі загальнонаціональної «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015 р.)», із урахуванням Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» (від 18 травня 2019 р., №286/2019), «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Постанови Верховної Ради України «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (від 12 травня 2015 р., №373-VIII), постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» (від 09 жовтня 2020 р., №932) та Наказу Міністерства освіти і науки України (від 06 червня 2022 р., №527) із подальшим його впровадженням у план національно-патріотичного виховання студентської молоді в Університеті, а також на основі аналізу стану і проблем національно-патріотичного виховання на Сумщині в умовах війни.

При проведенні заходів були враховані карантинні обмеження з метою запобігання поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 та заходи безпеки в умовах повномасштабної російської агресії.

До Дня Соборності України, вшанування пам'яті Героїв Крут та подій Української революції (1917–1921 рр.) організовано перегляд

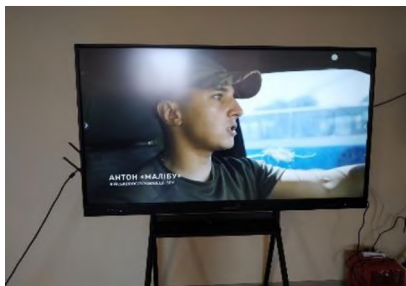

науково-популярних відеороликів «Акт Злуки – від Соборності до краху держави», «Злука. День Соборності України», «Бій під Крутами, спроба відтворити хронологію подій» та «Крути. З циклу Перемоги України».

Опубліковані інформаційні матеріали на офіційному сайті та групах Університету в соціальних мережах.

У лютому студенти, викладачі та співробітники Університету взяли участь у інформаційній компанії Національної поліції України щодо рекрутингу в підрозділі «Гвардії наступу».

До Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні опубліковано інформаційні матеріали про події Революції Гідності на офіційному сайті та групах університету в соціальних мережах. Організовано перегляд науково-популярних відеороликів «Люди творять історію. Небесна Сотня», «Небесна Сотня. Список загиблих під час протистоянь на Майдані» та «Небесна Сотня. Зима, що нас змінила»; проведені кураторські години на тему: «Герої не вмирають» та «В єдності наша сила».

У річницю повномасштабної агресії росії проти України організовано колективний перегляд документального фільму «Суми. Ми дали їм під дих» у стінах Університету.

З нагоди відзначення річниці від дня народження **Тараса Шевченка** опубліковано інформаційні повідомлення з освітніми матеріалами в соціальних мережах та на сайті Університету, проведено квест «Імені Тараса Шевченка» для студентів.

Лабораторією літературного краєзнавства були проведені щорічні регіональні Шевченківські читання для учнів та студентів області.

Студенти-філологи взяли участь у **Всеукраїнському конкурсі «Мій Шевченко»**.

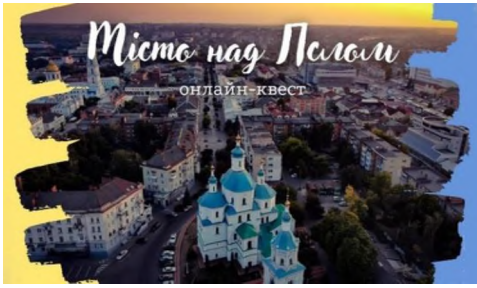
10 березня організовано та проведено інформаційно-просвітницький квіз «Жінки на війні».

16 березня проведено онлайн-квест «Традиції української кухні».

16–17 березня студенти та викладачі мали змогу відпрацювати навички домедичної допомоги на базі Молодіжного центру «Романтика».

До 37-х роковин **Чорнобильської катастрофи** відбулася публікація інформаційних повідомлень з освітніми матеріалами в соціальних мережах та на сайті Університету. Студенти та співробітники Університету вшанували пам'ять жертв катастрофи у сквері Чорнобильців. Філологи провели захід-реквієм «Сльоза очищає душу...».

20 квітня – проведено онлайн-квест «Місто над Пселом», присвячений популяризації історії та сьогодення міста Суми.

До Дня пам'яті та примирення і перемоги над нацизмом у Другій світовій війні опубліковано інформаційні повідомлення з освітніми матеріалами в соціальних мережах і на сайті Університету та проведено науковий семінар «Гуманістичний дискурс української міліарної прози».

До Дня вишиванки відбувся флешмоб «Моя вишиванка – моя сила» за участі студентів, викладачів та співробітників навчального закладу та онлайн-квест для студентів на тему «Код нації».

У день **вшанування пам'яті дітей**, які загинули внаслідок збройної агресії рф проти України, опубліковано інформаційні та відеоматеріали в соціальних мережах Університету.

Із нагоди **Дня Конституції України** відбулися урочистості, які зібрали колектив університету в холі центрального корпусу.

Із нагоди **Дня захисників та захисниць України**, який цьогоріч відзначався 1 жовтня, відбувся інформаційно-просвітницький онлайн-квест, участь в якому взяли 7 команд зі всіх інститутів та факультетів. Також було проведено перегляд документального фільму про бойовий шлях 93-ї окремої механізованої бригади «Холодний Яр» із циклу «Підрозділи

перемоги» від проєкту Ukraïner. Куратори філологічного провели захід «От де, люди, наша слава...»

У **жовтні** проведено екскурсії та майстер-класи з хімії для школярів прикордонних громад Сумщини, де ведуться активні бойові дії.

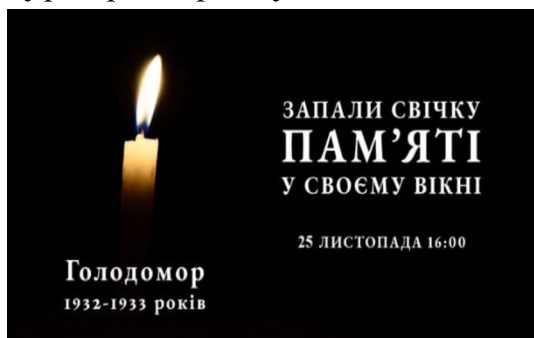
Організовано онлайн-квест «Ми – громадяни», присвячений питанням громадянської освіти студентів.

27.10.2023 студенти, викладачі та співробітники Університету долучилися до щорічного написання Радіодиктанту національної єдності.

2 листопада було проведено онлайн-квест «Українські традиції та символи», що притаманні українському народу.

До Дня гідності та свободи було розміщено інформаційні повідомлення та матеріали «Вільні, бо гідні!» про події Революції Гідності на офіційному сайті та групах Університету в соціальних мережах, було проведено інтелектуальний онлайн-квест «Гідність та свобода» для студентів Університету та захід філологів «Українська література крізь призму письменників-воїнів».

До 90-х роковин пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років було розміщено інформаційні повідомлення та матеріали про голодомор 1932–1933 років на офіційному сайті та групах Університету в соціальних мережах.

Студенти-філологи взяли участь у Міжнародному конкурсі «Уроки війни та Голокосту – уроки толерантності», у якому Драновська Єлизавета посіла 1 місце.

Також було оприлюднено спогади про голодомор, зібрані студентами під час фольклорної практики-2023, на щорічній обласній конференції з фольклору.

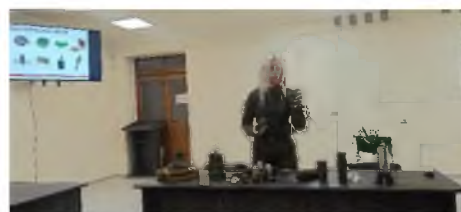
Студенти, викладачі та співробітники Університету взяли участь у акції «Запали свічку пам'яті» та загальнонаціональній хвилині мовчання 25 листопада 2023 р.

До дня Збройних сил України для викладачів та студентської

молоді Університету проведено інформаційно-просвітницький захід щодо правил поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів та навичок з надання домедичної допомоги.

Із часу повномасштабної агресії РФ проти України студенти, аспіранти, викладачі та співробітники долучились до чисельних волонтерських проєктів та власних ініціатив для підтримки Сил оборони України та постраждалих унаслідок війни.

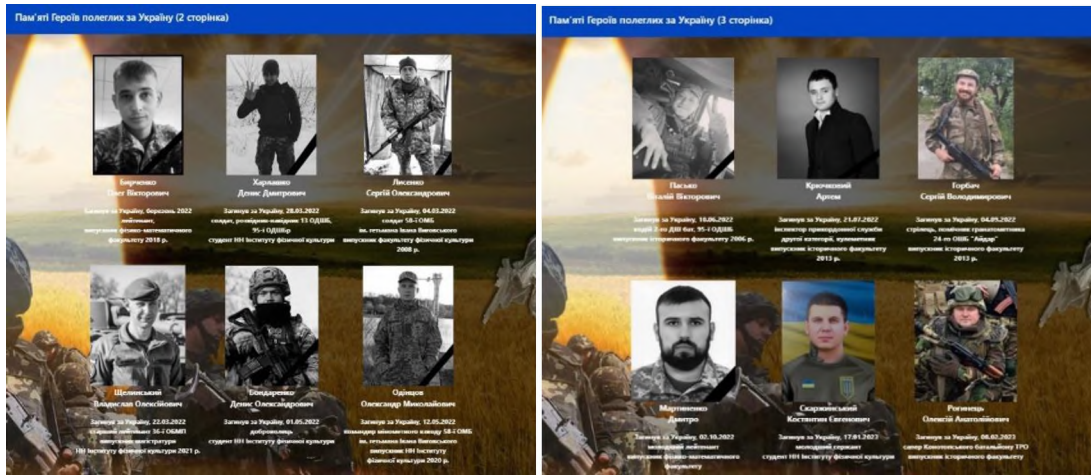
Волонтерською спільнотою Університету у співпраці з благодійним фондом «Міра Help» проведено збір матеріалів (віск, парафін, картон, консервні бляшанки) та виготовлення «окопних свічок», із подальшою передачею Збройним Силам України.

Також навесні силами викладачів, студентів та співробітників організовано Благодійні заходи «Виставку великодніх

виробів», у ході якої вдалося зібрати 16 тисяч гривень. Та мистецьку акцію «Бузковий блюз» у ННЦ Ботанічний сад (11 травня), у ході якої було зібрано понад 10 тисяч гривень. Кошти, а також великодні вироби були передані 2-м лікарням міста, де проходять лікування та реабілітацію поранені воїни-захисники України.

Для вшанування пам'яті героїв (випускників і студентів), які віддали своє життя за цілісність та незалежність України в боротьбі з повномасштабною російською агресією, на сайті музею історії Університету, офіційному сайті та групах Університету в соціальних мережах опубліковано онлайн-некрологи.

6.4. Культурно-масова діяльність як складова виховного процесу

Культурно-масова діяльність є невід’ємною складовою виховного процесу в Університеті. До цього виду діяльності залучаються студенти всіх структурних підрозділів Університету. Координує та організовує культурно-

масову роботу Центр творчого розвитку та соціально-психологічної підтримки.

В одному із укриттів Університету в січні 2023 року організовано Новорічно-різдвяне свято для дітей співробітників Університету та Роменського мікрорайону. Дітлахів порадували виставою з казковими персонажами, руханками та іграми, а також різноманітними конкурсами та естафетами. Усі дітлахи отримали солодкі подарунки від Святого Миколая.

На базі НН ІФК організовано флешмоб до Дня дитини «Згадай щасливе дитинство».

У рамках фестивалю «Ніч музеїв» реалізовано конкурсний проект – природничо-психологічний квест «Життя прекрасне» (який став призером серед 20 із 60 поданих до конкурсу) на базі ботанічному саду Університету. У межах квесту було організовано 7 творчих станцій, зокрема:

- «АртФлора». Арттерапія. Виготовлення квітів із гофрованого паперу та цукерок; виготовлення квітів з тканини; виготовлення магнітиків із застигаючого пластиліну;

- «М'які хмаринки». Арттерапія. Валяння вовни, виготовлення квітів та іграшок;

- «Острів скарбів». Пісочна терапія, розроблення дрібної моторики рук, малювання піском;

- «Кольорові фантазії». Арттерапія. Квілінг, виготовлення «мармурового малюнку» та малювання повітряними кульками. Відвідувачі могли забрати з собою виготовлені вироби;

- «Загадкова скринька». Контактна експозиція геологічних матеріалів та мінералів,

прикладні досліди з мінералами;

- «Цікава зоологія». Можливість потримати в руках тварин та сфотографуватися з ними;

- «Магічна лабораторія». Хімічні

досліди, малювання за допомогою хімічних реактивів.

Проведено урочистості, присвячені Дню науки. В актовій залі Університету вітали студентів та викладачів, які протягом навчального року продемонстрували найвищі наукові результати. До привітань долучився керівник Сумської обласної військової адміністрації Володимир Артюх.

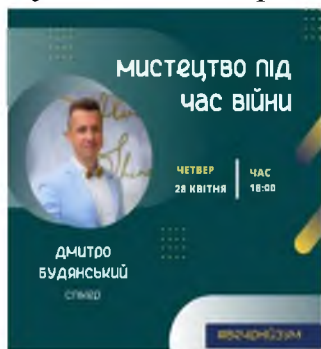

Заходи, що проводилися в цьому напрямку, сприяли формуванню особистості, яка володіє системою елементарних мистецьких знань, адекватно сприймає художні твори, здатна збагнути та виразити власне ставлення до мистецтва, прагне та вміє здійснювати творчу діяльність у мистецькій сфері.

У травні на базі Ботанічного саду університету організовано благодійну мистецьку акцію «Бузковий блюз». Витончене поєднання мистецтва, природи, науки та національно-патріотичного виховання. Упродовж дня для гостей діяли

мистецькі, науково-пізнавальні локації, а також концерт класичної музики під відкритим небом «Бузковий блюз – віра в перемогу!»

НН інститутом культури і мистецтв організовано зустріч студентів та викладачів «Мистецтво під час війни». Також НН ІКМ узяв участь у Міжнародному полікультурному фестивалі-конкурсі «Переяславський дивограй».

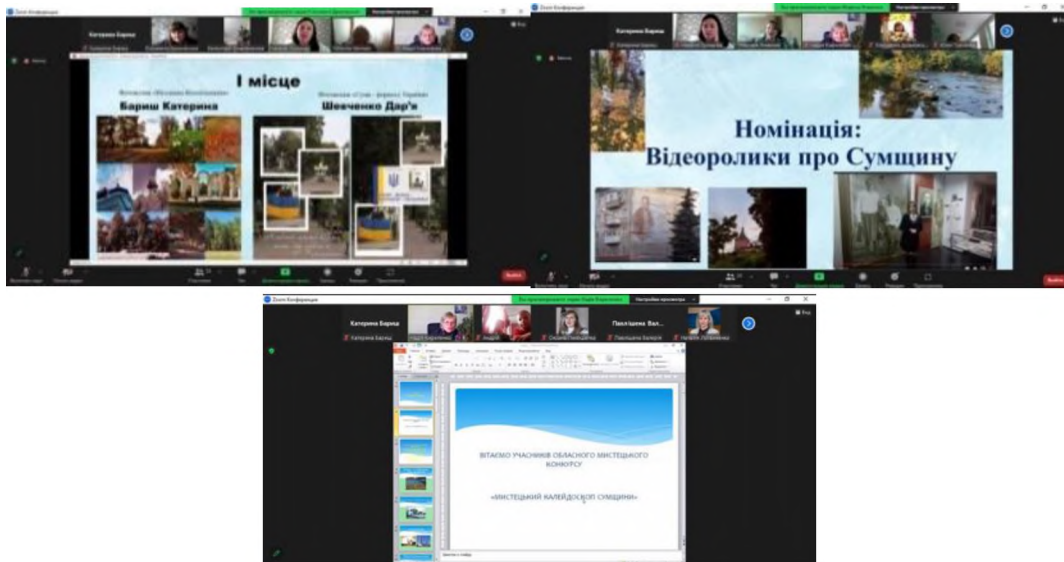
Здобувачі освіти Університету взяли участь у мистецькому марафоні: «Мистецтво, що звертається до серця» – конкурсі поезії, художньої прози та власних перекладацьких експериментів. Створено

епістолярний проєкт із учнями Lycée Cours Notre-Dame, Douvres-la-Délivrande, Calvados, Normandie, France під керівництвом учительки французької мови Амелі Бучковіч. Тематика спілкування: національні культури, зокрема література, кіно, музика, живопис, національні свята, мови та вивчення мов, діалекти, національні стереотипи.

У СумДПУ імені А.С. Макаренка проведено обласний конкурс-гру «Природничий квіз СумДПУ імені А.С. Макаренка», який організував і провів природничо-географічний факультет СумДПУ імені А.С. Макаренка. Цей захід проходив онлайн із лютого до травня 2023 року на ліцензійній версії платформи Kahoot. У першому турі взяли участь здобувачі освіти 10-11 класів закладів загальної середньої освіти м. Суми, а також здобувачі освіти з Сумського, Роменського та Охтирського районів. У першому турі загалом грали більше 400 учасників.

Лабораторія літературного краєзнавства організовує щорічні обласні різножанрові мистецькі конкурси («Мистецький калейдоскоп Сумщини», «Весняні надії»), що проходять у контексті проф-орієнтаційного **Філологічного марафону** та об'єднують більше 100 учнів, студентів, учителів та викладачів із усієї Сумщини.

25 вересня відбулося урочисте засідання вченої ради Університету, присвячене Дню працівників освіти. Святковий настрій колегам забезпечили фахівці Центру творчого розвитку та запрошені колективи.

Із жовтня почали роботу три творчі студії – хореографічна, якою керує Марина Шевченко, вокальна, керівник – Марина Велітченко та театральна, якою керує заслужений працівник культури України Дмитро Будянський. Вихованці студій брали участь у всіх культурно-масових та творчих заходах, що проходили в Університеті, із творчими виступами відвідували Сумський обласний спеціалізований будинок дитини, Сумський геріатричний пансіонат та інші заклади.

7 листопада 2023 року відбувся квартирник у бомбосховищі, організований студентами НН ІФК. У рамках заходу студенти демонстрували свої таланти, створили атмосферу творчості та позитиву. Також у межах заходу було організовано збір коштів для 91-го розвідувального підрозділу «Граніт» на дрон.

17 листопада з нагоди Міжнародного дня студента в одному з укріттів Університету відбувся «Студентський вечір». Однією з основних частин заходу було відзначення лауреатів та переможців конкурсу талантів «Golden-Time 2023!», що відбувався протягом жовтня-листопада та мав на меті сприяти розвитку творчого потенціалу першокурсників. Конкурс відбувався в 7 номінаціях, у кожній із яких було виділено переможців.

До Дня української хустки в ННІ Культури і мистецтв провели народознавче свято «Краса у хустці нашій споконвічно».

13 грудня Університет уже традиційно приймав у своїх стінах учасників III етапу XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика – студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти Сумщини. Гостей вітали студенти Університету – вихованці творчих студій.

Протягом вересня-грудня відбувався осінній сезон освітньо-просвітницьких онлайн-квестів, участь в якому брали 7 команд першокурсників кожного інституту та факультету. За підсумками 10 квестів перемогу святкував фізико-математичний факультет, другими стали студенти ННІ фізичної культури, а замкнули трійку лідерів студенти ННІ історії, права та міжнародних відносин. Переможці та призери, уже традиційно, отримали цінні призи від ректора Університету.

20 грудня відзначили 99-ту річницю від заснування Університету. Цього дня в актовій залі підбивали підсумки року, що минає, нагороджували студентів, викладачів та співробітників, для яких 2023 став

плідним на освітні та наукові здобутки.

Центром творчого розвитку та соціально-психологічної служб із вересня до жовтня для студентів проводилися

інформаційно-профілактичні на теми: «Адаптація першокурсників для умов навчання в ЗВО», «Збереження та зміцнення психічної підтримки».

6.5. Створення умов для підтримки здорового способу життя та молодіжного спорту

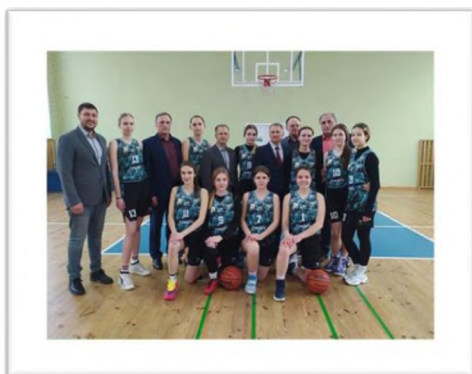
У Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка велику увагу керівництвом Університету приділяється спортивно-масовій та фізкультурно-оздоровчій діяльності.

У 2021 році стартував партнерський проєкт між КДЮСШ-1 та СумДПУ імені А.С.Макаренка про створення жіночої команди з баскетболу для участі в першій лізі чемпіонату України. А вже в сезоні 2022-2023 р.р. команда отримала право представляти Сумську область у жіночій Суперлізі України, додавши до свого складу ще гравчинь із команди полтавчан. За

підсумками сезону дебютант найвищого за рангом жіночого турніру посів 8 місце. 9 березня 2023 року в спортивному залі Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка відбулася урочиста презентація баскетбольної збірної команди СумДПУ-КДЮСШ-1-Збірна Полтавської області, на яку були запрошені почесні гості: ректор СумДПУ імені А.С.Макаренка, професор Юрій Лянной, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, професор Михайло Лянной, начальник управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації Євген Походня, начальник відділу фізичної культури та спорту Сумської міської ради Єлизавета Обравіт, директор Обласного комунального

закладу «Сумська обласна дитячо-юнацька спортивна школа» Юрій Білан, голова Федерації баскетболу м. Суми Василь Пак, завідувач кафедри теорії та методики спорту, доцент Діана Бермудес, керівник компанії ТОВ «А-МУССОН» Олексій Олійник, які зазначили, що популяризація здорового способу життя є важливим

напрямок у формуванні гармонійної особистості молодого покоління. А нинішній розвиток жіночого баскетболу в місті Суми як одного з найпопулярніших ігрових видів спорту є результатом кропіткої праці тренерського складу – Єдуарда Тюпки, Олени Тюпки, Ігора Борсука, Вікторії Колесник за підтримки ректора СумДПУ імені Макаренка, Юрія Лянного та в.о. директора КДЮСШ №1, Оксани Оніщенко, шляхом залученням до занять шкільної та студентської молоді, фінансовій підтримці участі у змаганнях, надання навчально-тренувальної бази. У ході презентації команди відбулася товариська гра між «СумДПУ-КДЮСШ №1-Збірна Полтавської області» та дівчатами з путивльського «Партизана», у якій господарки майданчику здобули впевнену перемогу з рахунком 50:15.

У сезоні 2023-2024 р.р. команда «СумДПУ-КДЮСШ №1-Збірна Полтавської області» бере участь у чемпіонаті України Дивізіону В.

15-16 лютого 2023 року розіграли кубок директора навчально-наукового інституту фізичної культури з шахів. Відмінністю цього турніру було то, що змагання проводилися в онлайн-режимі за допомогою шахової соціальної мережі [Chess.com](https://www.chess.com).

7 квітня 2023 року в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відбувся спортивно-розважальний турнір, присвячений Всесвітньому дню здоров'я. Команди з трьох факультетів та чотирьох інститутів змагалися в інтелектуальних та спортивних конкурсах, випробовували свою спритність, креативність, знання з домедичної допомоги та вміння працювати об'єднано. У складі кожної команди були студенти та викладачі, що стало певною родзинкою турніру, адже нарешті обидва головних учасники освітнього процесу – студент та викладач змогли взаємодіяти не лише через екран комп'ютера.

За результатами конкурсів третє місце посіла команда навчально-наукового інституту фізичної культури, другими стали представники

навчально-наукового інституту педагогіки і психології, а перемогу отримала команда природничо-географічного факультету.

Традиційно початок навчального року в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ознаменується заходами до Дня фізичної культури і спорту. Викладачі кафедри теорії та методики спорту спільно зі здобувачами вищої освіти організували

та провели спортивно-масове свято, що включало в себе руханку та товариську зустріч з футзалу між викладачами та студентами. Цей захід дав можливість поспілкуватися в неформальному форматі всім учасникам освітнього процесу, краще

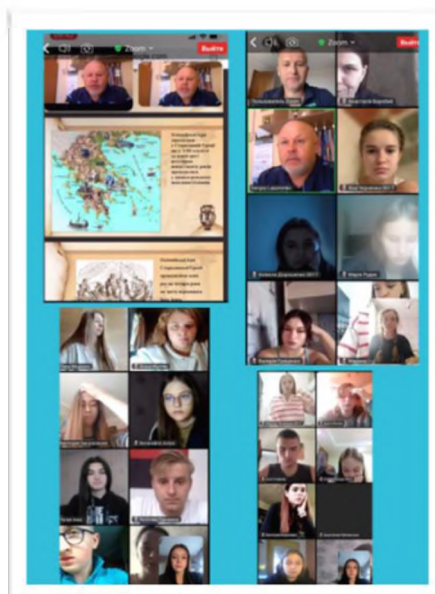
познайомитися та обмінятися думками щодо організації студентського дозвілля в умовах дистанційного навчання.

14 вересня 2023 року в межах проведення Всеукраїнського олімпійського уроку та Всеукраїнського олімпійського тижня у 2023 році, із метою пропаганди здорового способу життя, залучення студентської молоді до регулярних занять

фізичною культурою і спортом, для студентів природничо-географічного факультету в онлайн форматі завідувачем кафедри спортивних дисциплін та фізичного виховання, доцентом, доктором педагогічних наук, заслуженим працівником фізичної культури і спорту України, заслуженим тренером України **Олександром Лазаренком** була проведена відкрита лекція на тему «Історія зародження ігор на честь Зевса у Олімпії».

Щорічно 20 вересня світ відзначає Міжнародний день студентського спорту, мета якого – підвищити значущість здорового способу життя в навчальних закладах та залучити якомога ширшу студентську аудиторію до масового спорту.

Із нагоди цього дня в Сумському педагогічному відбувся спортивно-розважальний турнір, участь у якому взяли студентські команди 6 факультетів та інститутів. Перед центральним корпусом Університету розгорнулася своєрідна спортивна арена, на якій у різних конкурсах та естафетах змагалися студенти.

За результатами шести конкурсів третє місце посіла команда природничо-географічного факультету, другими стали студенти

інституту культури і мистецтв. Перемогу в цьому турнірі святкував фізико-математичний факультет, студенти якого показали кращі результати в більшості конкурсів.

Студентське самоврядування навчально-наукового інституту фізичної культури є одним із найкреативніших у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, яке постійно організовує велику низку заходів різного спрямування. 15 листопада 2023 року в межах святкування Міжнародного дня

студента, самоврядування здобувачів вищої освіти ННІФК провело чудову фізкультурно-оздоровчу розвагу із залученням студентів та викладачів. Команди мали змогу змагатися в конкурсах спортивного, інтелектуального та творчого характеру.

Протягом 5-6 лютого 2023 року в стінах спортивного комплексу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка команди дитячо-юнацьких спортивних шкіл м. Суми та Сумської області змагалися за звання володаря кубку директора.

За традицією, були визначені кращі гравці в номінаціях:

- кращий захисник – Кузьменко Максим, ДЮСШ ім. Масалітіна, смт. Миколаївка;
- кращий нападник – Ставицький Артем, Охтирська ДЮСШ;
- кращий воротар – Остапенко Кирил, «ОДЮСШ» ФЦ «Барса» – 2008;
- кращий гравець кубку – Лозбінев Вадим, «Обласний ліцей спортивного профілю «Барса».

За результатами ігор команди розташувалися на таких сходинках:

1. КЗ СОР «Обласний ліцей спортивного профілю «Барса»;
2. Охтирська ДЮСШ;

3. ОКЗ СОР «ОДЮСШ» ФЦ «Барса»;
4. ОКЗ СОР «ОДЮСШ» ФЦ «Барса» – 2008;
5. ДЮСШ ім. Масалітіна смт. Миколаївка;
6. ДЮСШ смт. Недригайлів.

Протягом 2022-2023 н.р. здобувачі вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка брали участь та здобули низку нагород у змаганнях різних рівнів.

Місто Львів 20-23 січня 2023 року гостинно приймало учасників чемпіонату України зі стрільби із лука. Удало виступили на турнірі магістранти ННІФК. У особистій першості Овчинников Артем виборов срібну медаль, а Лісняк Владислав посів 4 місце. Проте в командній першості вони показали найкращий результат та здобули перемогу.

24-26 січня 2023 року у м. Львів відбулися відбіркові змагання зі стрільби до першого етапу гран-прі Європи серед кращих лучників.

Магістрант ННІФК Овчинников Артем виборов золоту нагороду, а ще один студент спеціальності Лісняк Владислав посів четверте місце в особистій першості серед чоловіків.

17-19 лютого 2023 року в м. Київ відбувся командний чемпіонат України з легкої атлетики у приміщенні та командний чемпіонат України з багатоборства серед дорослих, молоді та юніорів. Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Голубовська Лариса виборола срібну медаль у п'ятиборстві.

Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури спеціальності Дідоренко Ліза виборола срібну нагороду чемпіонату

України з боротьби самбо серед дорослих, який відбувся в м. Львів 1-5 лютого 2023 року.

Студент навчально-наукового інституту фізичної культури Пашенко Олег у складі збірної команди України виборов бронзову нагороду чемпіонату Європи з карате серед молоді в категорії 75 кг.

У місті Ромни відбувся чемпіонат Сумської області з армреслінгу, у якому взяли участь понад 50 атлетів. Студент навчально-наукового інституту фізичної культури Олексій Жижка став першим у вагових категоріях до 90 кг та понад 90 кг.

17-19 лютого 2023 року в м. Київ відбувся чемпіонат України з легкої атлетики у приміщенні серед дорослих та молоді. Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Голубовська Лариса виборола бронзову нагороду в бігу на 60 м з бар'єрами серед молоді.

10-13 лютого 2023 року в Яворові, на базі Західного реабілітаційно-спортивного центру НКСІУ відбулися FIS змагання та чемпіонат України з лижних гонок. Цілу низку нагород вибороли студенти та випускниця навчально-наукового інституту фізичної культури.

У спринті кращою була Вікторія Олех, друге місце Анастасія Нікон та Руслан Денисенко (серед чоловіків), третє – Дмитро Романченко (серед чоловіків).

Гонка вільним стилем:

- 1 місце – Вікторія Олех/Руслан Денисенко;
- 3 місце – Анастасія Нікон/Дмитро Романченко.

Гонка класичним стилем:

- 1 місце – Анастасія Нікон/Руслан Денисенко;
- 2 місце – Вікторія Олех.

18-20 березня 2023 року в м. Луцьк відбувся чемпіонат України з боротьби самбо. У складі збірної команди Сумської області бронзову нагороду у ваговій категорії до 60 кг серед спортсменів до 23 років виборов

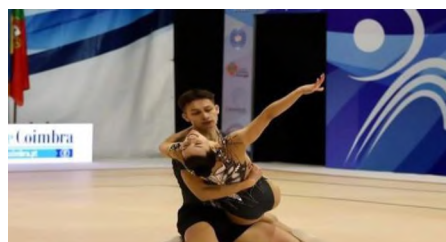
студент навчально-наукового інституту фізичної культури, Юхтенко Матвій.

Збірна команда «Сумихімпром-СумДПУ», за підсумками сезону 2022-2023 року, виборола бронзові нагороди чемпіонату Сумської області з футзалу та отримала право представляти область

у чемпіонаті України серед команд другої ліги.

23-26 березня 2023 року в Португалії відбувся етап кубку Світу зі спортивної аеробіки. Студенти навчально-наукового інституту фізичної культури Анастасія Курашвілі та Станіслав Галайда здобули перемогу в парних виступах, а в індивідуальних змаганнях Анастасія виборола срібну нагороду.

В англійському Ліллшоллі 4 квітня 2023 року розпочалися змагання першого етапу Гран-прі Європи зі стрільби з лука. Чоловіча збірна України, у складі якої студент навчально-наукового інституту фізичної культури Артем Овчинніков, минулорічний магістрант Іван Кожокар та чемпіон Олімпійських ігор 2008 року Віктор Рубан вибороли бронзові нагороди.

Студенти навчально-наукового інституту фізичної культури вдало виступили на чемпіонаті України з арм-рестлінгу серед молоді та дорослих, який відбувся у м. Львів з 6 по 9 квітня 2023 року. Олексій Жижа, вагова категорії до 85, став чемпіоном на ліву руку та віце-чемпіоном на праву серед

спортсменів до 23 років. Катерина Ріпчанська у вазі до 60 кг здобула дві золоті медалі серед молоді та срібні нагороди серед дорослих.

У м. Суми 4-5 травня 2023 року відбувся відкритий чемпіонат Сумської області з легкої атлетики. Участь у змаганнях брали понад 300 спортсменів із Сумської, Харківської та Донецької областей. Студенти навчально-наукового інституту фізичної культури вибороли три медалі в перший день змагань.

Неровня Денис здобув перемогу на дистанції 1500 м. Голубовська Лариса посіла перше місце у стрибках у довжину та друге місце в бігу на 100 м з бар'єрами.

5 травня 2023 року у відкритому чемпіонаті Сумської області з легкої атлетики студенти навчально-наукового інституту фізичної культури вибороли низку нагород.

Неровня Денис здобув золото в бігу на 800 м, а Прудников Олександр був третім на цій дистанції. Онищенко Олександр у естафеті 4X100 м виборов перше місце.

Студент

навчально-наукового інституту фізичної Максим Скрипкін у складі команди Сумської області здобув почесне 3 місце на Всеукраїнському турнірі з боксу серед молоді пам'яті МСУМК з боксу Р.П. Оглу, що відбувся в Житомирі.

У місті Чернівці відбувся чемпіонат України зі стрільби з луку серед ШВСМ, СДЮШОР, ДЮСШ та УОР. У змаганнях взяли участь

студенти та випускники навчально-наукового інституту фізичної культури.

У командній першості золоті нагороди серед чоловіків здобули Олексій Гунбін, Владислав Лісняк та Артем Овчинников, серед жінок друге місце посіли Поліна Родіонова та Ірина Хочина.

У місті Софія (Болгарія) 4-6 травня 2023 року відбувся чемпіонат Європи з дзюдо серед спортсменів з порушенням слуху. Магістрантка Дідоренко Єлізавета у вазі 52 кг виборола золоту нагороду.

21 травня Катерина Очкуренко, студентка ННІ фізичної культури, здобула бронзову нагороду на Етапі кубку України з триборства, у категорії 5-річних коней.

19-22 травня 2023 року в місті Севілья (Іспанія) відбувся Міжнародний турнір «Кубок Андалусії» з футзалу. Під керівництвом викладачів кафедри теорії та методики спорту ННІ фізичної культури Миколи Чхайла та Ігоря Кравченка національна збірна команда України серед спортсменів з порушенням зору здобула перемогу в турнірі.

14 червня 2023 року на офіційному сайті та в соціальних мережах Європейського гімнастичного союзу завершилось опитування вболівальників щодо найкращих гімнастів та тренерів 2022 року. Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Курашвілі Анастасія за підсумками голосування набрала 160 607 балів та стала другою в опитуванні за найкращу гімнастку року.

18-20 серпня 2023 року в м. Жашків відбувся чемпіонат України з кінного спорту. У триборстві (виїзд, крос та стрибки) студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Катерина Очкуренко на кобилі Хуанхе посіла перше місце в категорії «Юніори» та виконала норматив «Майстер спорту України».

16-22 серпня 2023 року в англійському місті Бірмінгем, під керівництвом викладачів кафедри теорії та методики спорту навчально-наукового інституту фізичної культури Миколи Чхайла та Ігоря Кравченка, національна збірна команда України з футзалу серед спортсменів з порушенням зору здобула перемогу на ВСЕ-СВІТНІХ ІГРАХ. Пишаємося тим, що значна частина гравців збірної є випускниками нашого інституту.

У селі Боянах Чернівецької області з 28 серпня до 2 вересня 2023 року відбувся кубок України з боксу на честь героїв Азовсталі. Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Крістіна Ющук здобула золоту нагороду, перемігши суперниць у чотирьох поєдинках турніру.

У м. Жашків 6-10 вересня 2023 року відбувся кубок України з кінного спорту. Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Очкуренко Катерина здобула перемогу на коні Хуанхе в категорії 2 зірки за підсумком 3 днів (у дисциплінах: виїзд – 1 м., польові випробування – 1 м., конкур – 1 м.)

Здобувачі вищої освіти навчально-наукового інституту фізичної культури Паращенко Богдан, Міщай Денис, Марченко Таїсія, Кириченко Діана здобули перемогу в обласному спортивно-масовому заході до Міжнародного дня студентського спорту серед закладів вищої освіти.

20-27 вересня 2023 року в місті Швабмюнхен (Німеччина) відбувся чемпіонат Світу з козацького Двобою. Студент навчально-наукового інституту фізичної культури Олексій ЧУБАРЬ виборов золото в розділі MMA-Light та бронзу в Grappling.

5 жовтня 2023 року в м. Чернівці відбувся фінал кубку України зі стрільби з лука. Магістранти навчально-наукового інституту фізичної культури Владислав Лісняк та Артем Овчинніков у складі чоловічої команди Сумської області здобули срібні нагороди. До своєї скарбнички Артем Овчинніков додав ще й срібло в індивідуальних змаганнях.

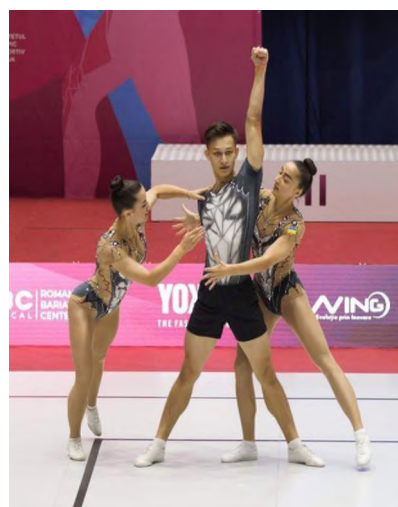

13-15 жовтня 2023 року в м. Бухарест (Румунія) відбувся фінальний етап Кубка Світу зі спортивної аеробіки. У складі національної збірної команди України вдало виступили студенти навчально-наукового інституту фізичної культури Станіслав ГАЛАЙДА та Анастасія КУРАШВІЛІ.

В індивідуальних змаганнях Анастасія КУРАШВІЛІ посіла друге місце. До свого активу Анастасія додала ще одну срібну нагороду разом зі Станіславом ГАЛАЙДОЮ в категорії змішаних пар.

Змішані трійки (Анастасія Литвин, Анастасія Курашвілі, Галайда Станіслав) посіли 5 місце.

За підсумками трьох етапів Кубка Світу в загальному заліку серед змішаних пар Станіслав ГАЛАЙДА та Анастасія КУРАШВІЛІ стали переможцями турніру.

21 жовтня 2023 року в Івано-Франківську стартував командний чемпіонат України з легкої атлетики зі спортивної ходьби на 20 км серед дорослих, молоді та команд. Магістрант навчально-наукового інституту фізичної культури Сергій Світличний посів перше місце серед чоловіків.

У швейцарському місті Лозанна 10-12 листопада 2023 року відбувся чемпіонат Європи з боротьби сумо. Студент навчально-наукового інституту фізичної культури Володмир ХУДЯКОВ у ваговій категорії до 55 кг виборов «золото» серед юнаків.

Студенти навчально-наукового інституту фізичної культури є одними з кращих у Європі. Такий висновок можна зробити за результатами виступів у чемпіонаті Європи зі спортивної аеробіки, що відбувся 17-19 листопада 2023 року в м. Анталія (Туреччина). У складі національної збірної команди України Станіслав ГАЛАЙДА, Анастасія ЛИТВИН (випускниця), Анастасія КУРАШВІЛІ у групових

змаганнях здобули бронзові нагороди. А в індивідуальних вправах Анастасія КУРАШВІЛІ посіла друге місце.

Студентка навчально-наукового інституту фізичної культури Ярина Іщенко здобула перемогу в змаганнях Poleandaerial World Cupby U.N.A. в категорії poleart, risingstars, які відбулися 1-3 грудня 2023 року в м. Болонья (Італія).

У перші дні грудня 2023 року студенти ННІФК Сумського державного педагогічного університету

імені А.С. Макаренка Остапенко Анна та Лукаш Анастасія взяли участь у складі національної збірної команди України зі спортивної аеробіки в міжнародних змаганнях «Klaipeda open 2023»

та посіли друге місце в категорії аероденс і третє в категорії групи.

VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО

7.1. Стратегія інтернаціоналізації:

- Потенціал Університету як закладу вищої освіти з високою репутацією в європейській системі освіти
- Залучення коштів для Університету для досягнення максимального потенціалу розвитку академічної спільноти та фінансової безпеки
- Підтримка регулярних контактів з іноземними громадянами – випускниками Університету
- Система партнерських відносин

7.2. Підготовка фахівців для іноземних держав:

- за освітнім рівнем бакалавр та магістр за всіма акредитованими програмами
- підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації для іноземних держав: кандидатів та докторів наук для іноземних університетів та науково-дослідних установ

7.3. Академічна мобільність: обмін із іноземними університетами ученими, дослідниками, науково-технічними працівниками, викладачами та студентами

Одним із провідних напрямів діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка є розвиток міжнародної співпраці, налагодження міжнародного співробітництва з навчальними закладами зарубіжних країн, міжнародними міжурядовими і неурядовими організаціями; просування української культури, традицій, науково-технічного та освітнього потенціалу України на світовому рівні; розвиток інституційного співробітництва у сфері мобільності студентів та науково-педагогічних працівників; розробка спільних освітніх програм; освітніх проєктів; підготовка студентів до здійснення професійної діяльності на рівні світових стандартів.

7.1. Стратегія інтернаціоналізації

Потенціал Університету як закладу вищої освіти з високою репутацією в європейській системі освіти

Науково-педагогічним потенціалом Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка є сукупність інформаційних, інтелектуальних, нематеріальних ресурсів, умов і

можливостей, створених в Університеті для продукування та накопичення суб'єктами освітнього процесу нових знань, ідей, технологій тощо, розвитку компетентностей, які використовуються в науково-освітній сфері та сприяють високій якості освітньої та наукової діяльності, підвищенню іміджу Університету, його конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Потенціалом науково-педагогічних працівників Університету є сукупність накопичених ними знань, умінь, компетентностей та інших продуктивних властивостей, які необхідні для здійснення професійної (викладацької, наукової і управлінської) діяльності, та можуть бути розвинені під час формальної, неформальної та інформальної освіти для підвищення якості викладацької, наукової та управлінської діяльності.

Університет тісно співпрацює в рамках двосторонніх та багатосторонніх договорів із провідними навчальними закладами та науковими установами світу:

- Scientific and Technical Organization Teadmus OÜ (Естонія),
- Міжнародний кампус Женевського Інституту бізнесу (Швейцарія) та Академія туризму в Анталії (Туреччина),
- Державний педагогічний університет імені Іона Крянге (Молдова),
- Gyeongsang National University (Південна Корея),

- Ion Creanga State Pedagogical University (Молдова),
- Pädagogische Hochschule Luzern (Швейцарія),
- Balikesir University (Туреччина),
- Bridgewater State University (США),
- Фундація «Порта Вітас» (Польща),
- Ville de Cavalaire-sur-Mer (Франція),
- Abay Myrzakhmetov

- Kokshetau University (Казахстан),
- Tbilisi Humanitarian Teaching University (Грузія),

- Aydin Adnan Menderes University (Туреччина),
- Пряшівський університет (Словаччина),
- Beykoz University (Туреччина),
- Aydin Adnan Menderes University (Туреччина),
- Pädagogische Hochschule Luzern (Швейцарія),
- Вітальна школа Бургдорфа (Швейцарія),
- Угода про співпрацю з Цзянсіньським педагогічним університетом (Китай),
- Caucasus university association Istanbul (Туреччина),
- Лодзький Університет (Польща),
- Інститут педагогіки Вроцлавського Університету (Польща),

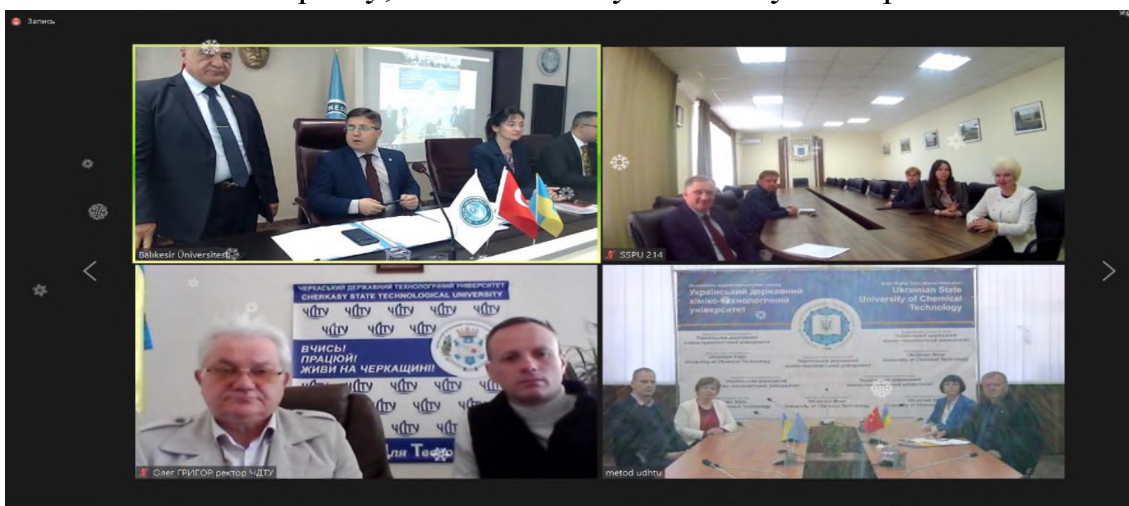
- Songshan Shaolin Wushu College (Китай),
- Visoka poslovna škola PAR (Хорватія),
- Faculty of tourism and hospitality management, University of Rijeka (Хорватія),
- National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek (Узбекистан),
- Природничо-гуманітарний університет імені Яна Длугоша в Ченстохові (Польща),
- Таджикиський державний педагогічний університет імені Садриддіна Айні (Таджикістан),
- Дангарінський державний університет (Таджикістан), E-science space (Польща),
- Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія),
- Лектор німецької служби академічних обмінів Карсген Грюнвальдт (Німеччина),
- Республіканське державне підприємство на праві господарського відання Казахським національним педагогічним університетом імені Абая, Алмата (Казахстан),
- Університет Яна Длугоша в Ченстохові (Польща),
- Вища технічна школа в Катовіцах (Польща),
- Інститут психології Люблінського Католицького Університету Іоана Павла II (Польща),
- Варненський вільний університет Ченоризець Храбър (Болгарія),
- Північний національний університет м. Інчуань, провінція Нінся (Китай),
- Університет Святих Кирила та Мефодія в Трнаві (Словаччина),
- Сілезький університет у Катовіце (Польща), Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща), Goethe-Institut (Німеччина) тощо.

8 травня 2023 року відбулося підписання меморандуму про співпрацю між Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка та Турецьким Балікесир Університетом (м. Балікесир). До меморандуму долучилися Черкаський державний технічний університет в особі ректора Олега Григора та представників Українського державного хіміко-технологічного університету

(м. Дніпро). Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка на зустрічі в Туреччині представляла вчений секретар Університету, доцент Ольга Скиба. Ректор Турецького Баликесир Університету, професор Юджель Окурлу привітав учасників зібрання, проінформував про кількість студентів університету, яка сягає понад 20 тис., запропонував широке коло співробітництва щодо міжнародної мобільності викладачів і студентів, спільної участі науковців у міжнародних конференціях і запросив керівників українських закладів вищої освіти відвідати університет. Ректор СумДПУ імені А.С. Макаренка, професор Юрій Лянной привітав турецьких та українських колег, подякував про підтримку української освіти з боку Турецької Республіки та повідомив, що Сумський педагогічний університет імені А.С. Макаренка активно розвиває міжнародне співробітництво із закладами вищої освіти з країнами партнерами, у тому числі з Туреччиною. Із 2022 року Університет є членом Кавказької Асоціації Університетів. Університет Макаренка лише в поточному навчальній році підписав договори про співпрацю з двома Університетами Стамбулу, а саме: Мальтепе університетом і Бейкоз Університетом та Університетом Айдин Аднан Мендерес.

У режимі дистанційної конференції відбулося урочисте підписання договорів про співпрацю, після чого ректор висловив вдячність координатору з питань міжнародного співробітництва між СумДПУ імені А.С. Макаренка та університетами Туреччини професору Айдину Новрузову та керівництву турецького університету з надією на багаторічну, взаємовигідну та плідну співпрацю.

Із 30 червня до 08 липня 2023 року здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники Університету взяли участь у роботі I Міжнародної школи «Natural Science Research School», яка організована спільно між СумДПУ імені А.С. Макаренка (Україна) та Університетом Св. Кирила і Мефодія у Трнаві (Словаччина).

1 серпня 2023 року відбулася онлайн-зустріч «Концепт освіти в польському та українському дискурсах: проєкт співпраці між ЗВО в 2023-2024 н.р.» / «Concept of Education in Polish and Ukrainian

Discourses: Cooperation Project Between HEI in 2023-2024» між представниками двох університетів: Економіко-гуманітарним університетом у Варшаві (Польща) та Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка (Суми, Україна).

Кафедри СумДПУ імені А.С. Макаренка активно напрацьовують інституційні механізми зміцнення наукового потенціалу та поглиблення міжнародної співпраці, зокрема через проєктну діяльність за такими пріоритетними напрямками: медіаосвітні технології та протидія гібридним загрозам; українознавчі студії та культурна дипломатія; кібербезпека для педагогів тощо.

Упродовж 5-6 вересня 2023 року в Краківському педагогічному університеті (Польща) відбулася Міжнародна конференція «Education for sustainable development – dissemination of the best practices».

У 2023 році Програма Балтійських університетів BUP та секретаріат Åbo Akademi (Фінляндія) анонсували Baltic University Programme Teachers' Course «Education for Sustainable Development (ESD) in Higher Education», на який було подано більше 70 заявок. Однією з відібраних учасників стала доцент кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії СумДПУ імені А.С. Макаренка Харченко Ю.В.

Метою BUP Teachers' Course є краща інтеграція Цілей сталого розвитку ООН у викладання, курси та навчальні програми. Акцент робиться на методології навчання за допомогою електронного навчання та двох семінарів, які проходять у очному форматі.

Перший тренінг, що проходив 27-29 вересня 2023 р. у рамках Baltic University Programme Teachers' Course «Education for Sustainable Development (ESD) in Higher Education», був організований за підтримки RESCUU на базі Ризького технічного університету (RTU) у м. Рига, Латвія. Цей тренінг об'єднав викладачів різних європейських університетів Фінляндії, Швеції, Естонії, Литви, Латвії, Німеччини, Польщі та України, що працюють за різними науковими напрямками. Учасники мали змогу познайомитись зі структурою та викладачами Ризького технічного університету, бібліотекою університету; отримали практичні поради від організаторів та колег із інших університетів щодо розробки та реалізації так званого Change project, який має стати результатом навчання на курсі. Цікава концепція заходу, можливість обміну думками та досвідом, гостинна та доброзичлива атмосфера

разом із добре спланованою організацією дозволили учасникам насолоджуватись процесом навчання та творчості. А знайомство зі столицею Латвії стало справжньою родзинкою програми тренінгу.

5 жовтня 2023 року на запрошення Освітнього центру Посольства Республіки Корея в Україні доцент кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін СумДПУ імені А.С. Макаренка Світлана МОЦАК взяла участь у четвертому круглому столі, присвяченому українсько-корейській співпраці у сфері видання підручників, а саме: підручників із всесвітньої історії для учнів 11 класу закладів загальної середньої освіти України, що проходив у Києві в готелі Hilton і в резиденції Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Кореї в Україні.

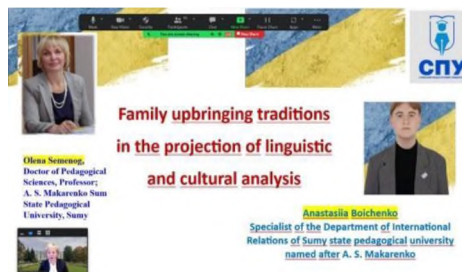
Захід зібрав фахівців із Міністерства освіти і науки України, Інституту модернізації змісту освіти, розробників навчальних програм та

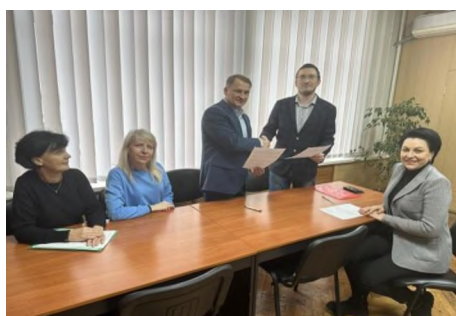
рецензентів, представників асоціацій викладачів всесвітньої історії, організаторів із корейської сторони.

11 грудня 2023 року було проведено Міжнародний вебінар у співпраці STEKOM University (Індонезія) та СумДПУ імені А.С.Макаренка.

У середині грудня 2023 року відбулося підписання угоди про науково-технічне співробітництво з метою долучення СумДПУ імені А.С.Макаренка до Міжнародного науково-освітнього проєкту «Territory of innovations», що реалізується вченими України, Італії, Естонії, Франції, Німеччини та Японії. Угоду підписано ректором СумДПУ імені А.С.Макаренка Юрієм ЛЯННИМ та національним координатором проєкту в Україні, керівником Навчально-наукового центру проєктних технологій СумДПУ імені А.С.Макаренка, професором кафедри бізнес-економіки та адміністрування Віталієм ОМЕЛЬЯНЕНКОМ.

Метою проєкту є адаптація управління інноваційними процесами до проблем соціально-економічного розвитку громад як такого, що відкриває можливості для дослідження перспективних організаційно-економічних механізмів управління, заснованих на оцінці впливу економічного простору та його ефектів на якість життя та життєвий простір. До реалізації проєкту у 2024 році будуть долучені здобувачі та викладачі кафедр бізнес-економіки та адміністрування та загальної та регіональної географії СумДПУ імені А.С.Макаренка.

Ураховуючи досвід, потенціал та соціальну відповідальність, Університет активно візьме участь у реалізації проєкту через розроблення дослідницьких мікропроєктів, спрямованих на розробку інноваційних практик сталого розвитку в умовах наявних викликів, створення експертної групи, яка буде залучена до консультативної діяльності з питань сталого розвитку, проведення навчальних заходів.

Раніше СумДПУ вже був представлений на заході проєкту – Міжнародному форумі сталого розвитку, що відбувся 13-17 листопада 2023 року в Римі під егідою міжнародного консорціуму INNOSD в ході декади World Science for Peace and Development. На форумі

презентовано результати держбюджетних дослідних проєктів молодих вчених в частині повоєнного відновлення територій України та на прикладі СумДПУ імені А.С. Макаренка представлено можливості участі університетів у процесах посткризових трансформацій на локальному рівні. Доповідь викликала інтерес аудиторії, особливо цікавим був досвід функціонування університету в кризових умовах.

Залучення коштів для Університету для досягнення максимального потенціалу розвитку академічної спільноти та фінансової безпеки

У 2023 році СумДПУ імені А.С. Макаренка став учасником Міжнародного проєкту Ukraine Global Faculty, який дає можливість відвідати лекції професорів провідних університетів світу. Проєкт залучає викладачів із усього світу, щоб надати українським здобувачам і професіоналам доступ до найсучасніших онлайн-лекцій і майстер-класів. Особливості проєкту UGF: онлайн формат; цілодобовий доступ до архіву лекцій; контент англійською мовою з одночасним перекладом

на українську; широкий спектр тем; можливість поставити запитання лектору; сертифікати про участь, які можуть бути зараховані при підвищенні кваліфікації або неформальній освіті; безкоштовний доступ усіх учасників.

Найбільша у світі платформа науково-технічної, природничої, медичної та суспільно-політичної літератури **Research4Life** в партнерстві з провідними видавцями світу продовжила українським науковцям безкоштовний доступ до вмісту колекцій академічних та професійних рецензованих матеріалів.

У межах платформи Research4Life забезпечується доступ до більше ніж 154 тисячі наукових журналів і книг від більш як 200 видавців із усього світу.

Платформа об'єднує 5 галузевих колекцій літератури:

- Hinari – колекція досліджень у галузі біології та медицини;
- AGORA – колекція досліджень у галузі сільського господарства;
- OARE – дослідження навколишнього середовища;
- ARDI – доступ до науково-технічної інформації;
- GOALI – дослідження в галузі права та соціальних наук, включаючи політичні науки, економіку, філософію, історію тощо.

15 серпня 2023 року відбулась відеозустріч представників СумДПУ імені А.С. Макаренка та Суспільно-культурного товариства «Українці в Генті» (м. Гент, Королівство Бельгія). Любов ПШЕНИЧНА, перший проректор, Ольга КУДРІНА, проректор з наукової роботи; від кафедри української мови і літератури – Олена СЕМЕНОГ, професор, Марина ЯЧМЕНИК, кандидат педагогічних наук, Вікторія ГЕРМАН, доцент; Марина БОЙЧЕНКО, зав. кафедри педагогіки, співробітники та директор Наукової бібліотеки університету Ірина ЖЕЛЕЗНЯК. Суспільно-культурне товариство «Українці в Генті» представляли: Ірина ОКАЯНЮК, президент спільноти; Олена Солодовнікова, куратор проєкту «Українська суботня школа в Генті» (м. Гент, Королівство Бельгія).

Сторони обговорили питання підписання та реалізації угоди про науково-методичну співпрацю, що охоплює спільні наукові дослідження та освітні заходи з лінгвоукраїнознавства, перекладознавства, культурології, вивчення української мови як іноземної; розробку програм для школярів, дорослих учнів з української мови як іноземної; освітній проєкт «Українська суботня школа в Генті»; міжнародну мобільність викладачів та студентів.

Наразі в м. Гент перебуває близько 400 тимчасово переміщених українських дітей. Двостороння співпраця, закріплена в Договорі, допоможе зменшити освітні втрати, розриви в навчанні, пов'язані з війною, сприятиме збереженню української нації за кордоном засобами рідної мови, розвитку читацької компетентності в учнів від 5 до 14+ років, популяризації української мови, української культури у світі.

Актуальний напрям співпраці Сумського ДПУ імені А.С. Макаренка та Суспільно-культурного товариства «Українці в Генті» – створення навчальних курсів з української мови для

бельгійського населення в межах неперервної освіти впродовж життя та напрямку майбутньої повоєнної співпраці.

У 2023 році доцент кафедри біології людини, хімії та методики

навчання хімії Харченко Ю.В. розпочала навчання в Ризькому технічному університеті (Riga Technical University, Latvia) у межах тренінгу, що є частиною курсу для вчителів «Education for Sustainable Development in Higher Education». Курс фокусується на реалізації Цілей сталого розвитку в методах навчання у вищій освіті. По закінченню навчання учасники курсу зможуть краще інтегрувати Цілі сталого розвитку ООН у власній практиці викладання, курсах та навчальних програмах. Особливий акцент у навчанні робиться на зміцненні цілей Сталого розвитку №4 «Якісна освіта», №12 «Відповідальне споживання та виробництво» та №13 «Дії щодо зміни клімату». Курс включає в себе ознайомлення з інформацією з питань сталого розвитку з акцентом на методології навчання, включаючи електронне навчання, навчання у колі колег-однодумців і роботу з індивідуальним проєктом.

Студентка спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) Єлизавета Марченко стала учасницею міжнародного проєкту «Gender equality» за програмою Erasmus+ у місті Paplatele (Литва).

Упродовж навчання разом із представниками різних європейських країн вона досліджує актуальні питання гендерної рівності.

На Міжнародному форумі сталого розвитку, що відбувся 13-17 листопада 2023 року в Римі під егідою міжнародного консорціуму INNOSD у ході декади World Science for Peace and Development, керівником Навчально-наукового центру проєктних технологій, професором кафедри бізнес-економіки та адміністрування, д.е.н. Віталієм Омелянцем презентовано результати держбюджетних дослідних проєктів молодих вчених СумДПУ в частині повоєнного відновлення територій України та на прикладі СумДПУ представлено можливості участі університетів у процесах посткризових трансформацій на локальному рівні.

Підтримка регулярних контактів з іноземними громадянами – випускниками Університету

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка пишається своїми випускниками, вони – невід’ємна частина макаренківської родини. Це творчі цілеспрямовані особистості – науковці, освітяни, громадські та культурні діячі, бізнесмени. Роботодавці високо оцінюють їх як креативних, цілеспрямованих та ефективних фахівців. Випускники СумДПУ імені А.С. Макаренка не бояться брати на себе відповідальність не тільки за власну долю, а й за долю всієї країни. Для успішної реалізації стратегії розвитку Університету важливим є ефективна комунікація з випускниками, зміцнення традиції взаємодії та підтримки *alma mater*.

Комунікації з випускниками-іноземцями СумДПУ імені А.С. Макаренка є одним із основних напрямів діяльності Відділу міжнародних зв’язків Університету. Завданням напряму є налагодження ефективної комунікації та взаємодії Університету з випускниками, зокрема:

- Поширення серед випускників достовірної та актуальної інформації про діяльність Академії;
- розсилка інформаційного буклету для випускників «Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenka» з інформацією про новини Університету, про новини, проекти та здобутки випускників, можливості для розвитку та вакансії;
- розміщення інформації про діяльність, проекти та здобутки випускників на сайті Університету та в соціальних мережах.
- залучення випускників до взаємодії з СумДПУ імені А.С. Макаренка у створенні та реалізації проєктів, спрямованих на розвиток Університету та макаренківської родини;
- зустрічі зі студентами для поширення досвіду професійного зростання та особистісного розвитку;
- участь у освітніх програмах у ролі запрошених лекторів і тренерів;
- зустрічі випускників і спільні проєкти;
- благодійна фінансова підтримки проєктів Університету та студентських ініціатив тощо.
- надання експертних консультацій співробітникам та студентам Університету;
- заснування стипендій та відзнак для студентів і професорів;

List of documents necessary for receipt an invitation for study for foreign citizens to the University

1. Electronic copy of international passport
2. Electronic copy of certificate* about secondary education with a supplement
3. Electronic copy of diploma* of junior specialist with a supplement**
4. Electronic copy of diploma* of bachelor with a supplement***
5. Electronic copy of diploma* of master's degree with a supplement****
6. Consent to collection and processing of the personal data

* With translating into the Ukrainian language, if certificate not in English language
** For the brief term of educating
*** For entering to master's degree
**** For entering to post-graduated education

The documents must be sent in paper or scanned form to the e-mail of the International Relations Department intersspu@gmail.com

List of documents necessary for registering of foreign students to the University

1. Original of invitation for study
2. Notarized copy of passport with translating into the Ukrainian language (in 3th copies)
3. Copy of national passport
4. Certificate about secondary education (original) and notarized copy with translating into the Ukrainian language and legalization (in 2th copies)
5. Original of diploma of junior specialist* with a supplement and notarized copy with translating into the Ukrainian language and legalization
6. Original of diploma of bachelor** with a supplement and notarized copy with translating into the Ukrainian language and legalization
7. Original of diploma of master's degree*** with a supplement and notarized copy with translating into the Ukrainian language and legalization
8. Document about completion of preparatory department (at presence of)
9. Policy of medical insurance, if other is not foreseen by the international agreements of Ukraine
10. Insurance from cause of deportation
11. 6 photos of 3x4 and 4 photos of 3,5x4, 5 (for registration of temporary residence permit in Ukraine)
12. Consent to personal data collection and processing and completed questionnaire

*For the brief term of educating
**For entering master's degree
***For entering pos-graduated education

Sumy State Pedagogical University

named after A.S. Makarenko

Recognition (Nostrification) of educational documents

Documents must be certified in the country of their issuance in the manner that is officially used in this country for such certification, and legalized by the relevant foreign diplomatic institution of Ukraine, unless otherwise stipulated by international treaties of Ukraine. Documents on the education of foreigners and stateless persons enrolled at the University, issued by educational institutions of other states, undergo the procedure of recognition in Ukraine in accordance with the legislation.

Hostel complex

All foreign students live in dormitories № 2, 3, 4 Campus of SSPU that is comfortably located.
It includes 2 sports fields, a stadium, hairdressing salon, shops, banks, cafes and libraries.
The hostels are equipped with showers, dry cleaning and laundry services and sport facilities. There is access to the Internet.

Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko
87, Romenska street, Sumy, Ukraine, 40002
Phone +380542685920
More information about the University at: www.sspu.edu.ua
Contact International Relations Department at intersspu@gmail.com

Sumy, Ukraine

Leisure and sport activities

The University provides all the conditions for the harmonious development, leisure and recreation. There is educational-rehabilitation center, laboratory of innovative, correction-developing of art-technologies; speech therapy center; cabinet of geriatric-therapy and reflex-therapies, center of aesthetic rehabilitation; sporting club «Prometheus»; the center of creative young people «Creative»; 36 sporting sections in 36 sports; tourist-sporting club etc.

Students have possibilities to realize their creative skills. There are various artistic clubs. A lot of concerts, different contests, parties, photo exhibitions, intellectual games are held in the University.

Rector's Inaugural Speech

Sumy Makarenko State Pedagogical University (referred to as SSPU) was founded in 1924. At present it is a contemporary higher educational establishment which has the 4th level of accreditation.

Our notable alumni include Heroes of the Soviet Union and Ukraine, renowned pedagogues, world famous artists, Olympic Champions, diplomats, government officials, successful businessmen and entrepreneurs, heads and activists of non-governmental organizations of national and regional levels, writers and journalists. The university includes 4 institutes, 3 departments. As of January, 2022 SSPU has 400 faculty members among whom there are 30 professors, doctors of sciences; 225 associate professors, candidates of sciences.

Every year University provides students with the opportunity to have practice in different countries of the world. Besides, students are able to participate in the international youth exchanges.

The material and technical base of university includes: 4 educational corps, sport complex, 3 dormitories, Dining-room, Library, Stadium with artificial coverage of racecourses, 2 pools, Playing, gymnastic and trainer halls, 3 specialized halls of fighting, Hall of curative physical culture, Ski base.

Sumy Makarenko State Pedagogical University offers high quality programs of education, the best educational experience, entertaining students' life as well as affordable tuition and aims to create comfortable learning environment for each of our students.

The university is a guarantor of the quality of education, which is confirmed by the national and global trust of employers. Today, students from 12 countries study at our institution.

SSPU is always open to cooperation, new ideas and technologies aimed at the development and improvement of the educational process.

I wish you to take the first professional step together with us in order to become competitive specialists, professionals in your field and active members of society in the future. We are sincerely waiting for you at our university.

Yours faithfully,
Rector of SSPU,
Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor Yurii Litvinov

THE RESEARCH AND EDUCATIONAL INSTITUTE OF PHYSICAL CULTURE

- Physical education
- Physical culture and sports
  - Tourism
- Physical therapy, occupational therapy
- Special Education

THE RESEARCH AND EDUCATIONAL INSTITUTE OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

- Preschool education
- Primary education
- Special Education
  - Psychology
  - Social Work
  - Social software
  - Management of socio-cultural activities
  - Management
- Higher school pedagogy
- Extracurricular education

THE RESEARCH AND EDUCATIONAL INSTITUTE OF CULTURE AND ARTS

- Fine arts, decorative arts, restoration
- Choreography
- Musical art
- Culturalology

PHYSICS AND MATHEMATICS DEPARTMENT

- Mathematics
- Physics
- Computer Science
- Informatics
- Economics

THE DEPARTMENT OF FOREIGN AND SLAVONIC PHILOLOGY

- Ukrainian
- Russian
- English
- German
- French

THE DEPARTMENT OF NATURAL AND GEOGRAPHICAL SCIENCES

- Chemistry
- Biology
- Geography

THE RESEARCH AND EDUCATIONAL INSTITUTE OF HISTORY, LAW AND INTERNATIONAL RELATIONS

- History

Admission rules

Admission period for foreign citizens: July 1 – November 1
Admission tests: interview
Forms of study: fulltime, part-time
Period of study:
undergraduate programs – bachelor's degree – 4 years;
graduate programs – master's degree – 1,5 years

Foreigners and people without citizenship who reside in the territory of Ukraine on legal grounds, have the appropriate education level (qualification) and who wish to obtain a higher education have the right to enter the University.

Educational documents are submitted according to Degree of the Ministry of Education and Sciences of Ukraine "Some issues on foreign citizens and stateless persons admission" November, 1, 2013 №1541 with editing amendments.

Students are provided with hostels, situated in the University Campus, for the whole term of study/ Living accommodation demands extra payment. It is also possible to live in a rental dwelling under the rental agreement with landlord.

Tuition fee is paid in national currency (UAH) at the rate of National Bank of Ukraine on the day of payment.

Preparatory Courses for International Students

In order to master the Ukrainian language, foreign citizens have the opportunity to study at the Preparatory Courses for Foreigners and Stateless Persons. The main goal is to learn the language as a means of communication and mastering the skills of writing, reading, listening. Main areas of training: biological; humanitarian; artistic. Disciplines taught: Ukrainian language; mathematics; biology; English; country studies; geography. Training period - 10 months (September-June). Foreign citizens who have successfully completed the curriculum receive a certificate of the state standard, which gives the right to enter the Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko and higher education institutions of Ukraine.

Master's Degree, Doctoral and Postdoctoral Programs

International students with the required certified educational documents are offered to continue their education in the Master's Degree, Doctoral and Postdoctoral degree programs.

У 2024 році випусниця магістратури з української філології СумДПУ імені А.С. Макаренка Альона Харіна отримала перемогу в авторитетному конкурсі The de Groot Foundation.

Конкурс існує з 2010 року та призначений для підтримки письменників із усього світу, які пишуть у будь-якому жанрі про досвід міграції, імміграції чи біженців.

Загальною метою ініціативи Управління ООН GRACE (Global Resource for Anti-Corruption Education and Youth Empowerment – Глобальний ресурс для освіти в галузі протидії корупції та розширення

можливостей молоді) є формування світогляду та мислення наступного покоління, створюючи культуру несприйняття корупції серед дітей та молоді, використовуючи трансформаційну силу освіти та безперервного навчання та інновацій. Через ініціативу GRACE Управління ООН надає підтримку лекторам закладів вищої освіти в їхніх зусиллях посилити студентів і молодь знаннями та навичками для кращого розуміння та подолання проблем, пов'язаних із корупцією. Серед конкретних цілей академічного і дослідницького компоненту ініціативи:

- сприяти обміну знаннями та кращим досвідом у галузі освіти та досліджень питань протидії корупції, доброчесності та етики;
- зміцнювати спроможність закладів середньої та вищої освіти викладати та проводити дослідження в галузі протидії корупції, доброчесності та етики;
- надавати підтримку молодим фахівцям і дослідникам, які працюють у галузі протидії корупції, доброчесності та етики, розбудовуючи їхню спроможність, розвиваючи знання та навички запобігати та протидіяти корупції;
- створити мережу експертів із питань протидії корупції з ґрунтовним академічним досвідом, які можуть зробити внесок у ефективне впровадження Конвенції ООН проти корупції (UNCAC) у своїх громадах, країнах і регіонах.

31 травня 2023 року відбувся захід, присвячений запуску Серії

навчальних модулів із протидії корупції в Україні. Організаторами виступили Управління ООН та Програма USAID «Справедливість для всіх» спільно з Національним агентством із запобігання корупції, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Міністерством освіти і науки України.

22-23 травня 2023 року в м. Варшава проходив спільний Південно Кореєсько-Українсько-Польський форум «Supporting Ukraine for Humanitarian Aid and Recovery Projects». Участь у форумі взяли міністр

інфраструктури Кореї, народні депутати України, керівники ОТГ України, представники бізнесу та Університети України та Південної Кореї. Вирішували питання повоєнного відновлення різних секторів економіки України. Освіта і наука розглядалась як фундамент розвитку людського потенціалу. Саме досвід відновлення Південної Кореї після Корейської війни та перетворення її з однієї з найбідніших на одну з найбагатших у світі є однією з пріоритетних моделей для післявоєнного відновлення України.

За підтримки заступника голови Сумської обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації з питань

цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Андрія Віталійовича Бірюкова, делегація нашого Університету в складі вченого секретаря, доцента Ольги Скиби, професора Наталії Коваленко та представника відділу міжнародних

зв'язків Марини Поджарової, у межах форуму мала змогу представити Університет і, як результат – здобути надійних партнерів із Південної Кореї, підписавши меморандум про міжнародну співпрацю з Національним університетом Кьонсан (Gyeongsang National University).

Система партнерських відносин

На постійній основі ведеться робота з рекрутерськими компаніями з відбору іноземних кандидатів на навчання до Університету: ТОВ «Інтердельта», ФОП Мокрий Євген Вікторович, ТОВ ІНТЕРУНІВЕР, ФОП Халаф Набіль, ФОП Зейнієв Артур, ФОП Рейімова Гулбахар, ФОП Курбанов Бегенч, ТОВ «КОМПАНІЯ

МАЙБУТНЬОЇ ОСВІТИ», ТОВ «ІНСТИТУТ ОСВІТИ «ОДИН ПОЯС - ОДИН ШЛЯХ»», ТОВ «Служба з міжнародної освітньої міграції «Надія»», ТОВ «Міллар», ФОП «Мозоль Анастасія Сергіївна» тощо.

Університет має низку угод із партнерськими організаціями, що забезпечують дистанційний вступ для абітурієнтів із КНР.

- Солоіст (ГК) Холдінг Лімітед

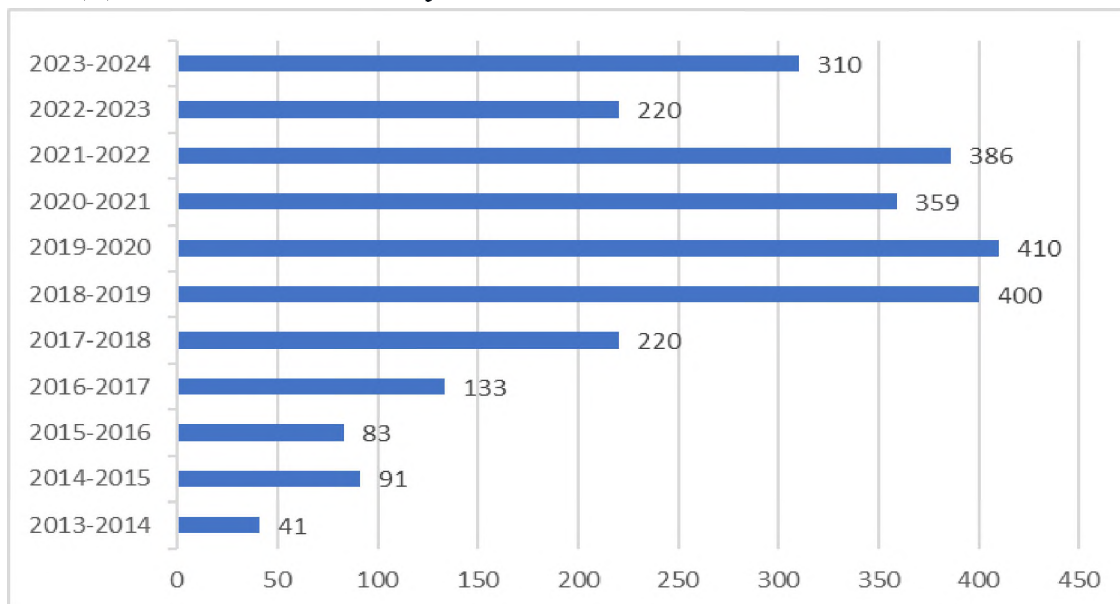
- ТОВ Освітня консалтингова компанія Цзянсі Мяочжі
- ООО Мережні технології Куньшань Дінієбо
- Компанія Приватні міжнародні послуги Шанхай Хун'їнь
- ТОВ Освітній консалтинг Хенань Пейшо
- Суншаньський професійний коледж Шаолінського УШУ.

7.2. Підготовка фахівців для іноземних держав

Підготовка фахівців для іноземних держав за освітнім рівнем бакалавр і магістр за всіма акредитованими освітніми програмами

У 2024 році Університет готує 243 студенти освітніх рівнів бакалавр та магістра денної та заочної форми навчання. На підготовчих курсах для іноземців та осіб без громадянства до вступу у ЗВО України проходять підготовку 2 слухачі. На курсах із вивчення державної мови проходять підготовку 2 слухачі. Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка посідає: 36 місце з 395 серед ЗВО України, які готують іноземців та ОБГ, 4 місце серед педагогічних ЗВО України за кількістю іноземців та осіб без громадянства.

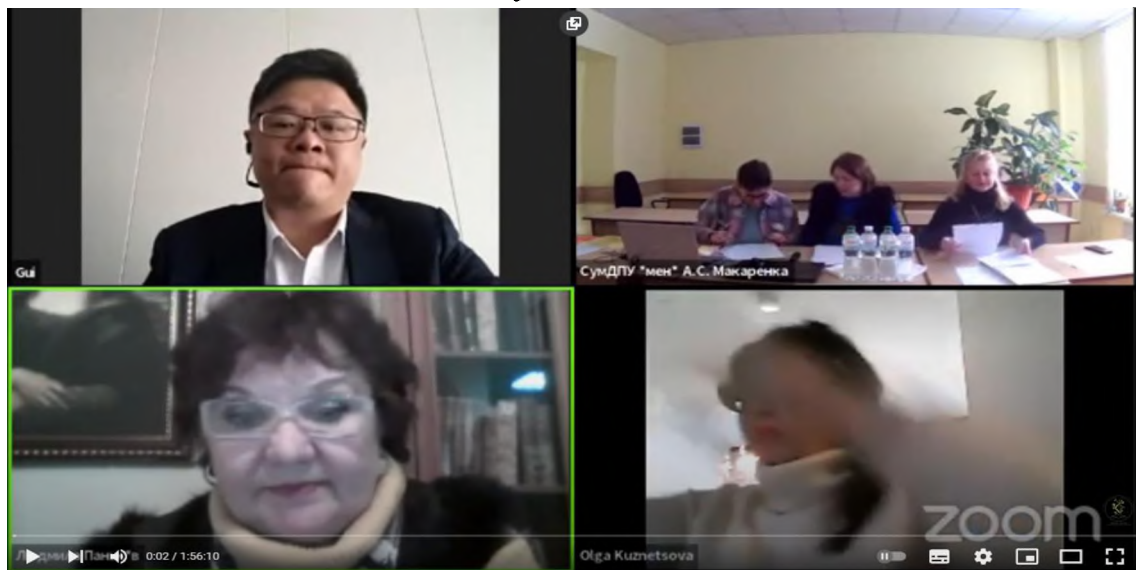
Динаміка контингенту іноземців:

Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації для іноземних держав: кандидатів і докторів наук для іноземних університетів та науково-дослідних установ

За третім (освітньо-науковим) рівнем Університет готує 60 іноземців. У 2023 році успішно завершили дисертаційні дослідження 9 громадян

КНР за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) та 3 особи за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

7.3. Академічна мобільність: обмін із іноземними університетами вченими, дослідниками, науково-технічними працівниками, викладачами та студентами

Міжнародна академічна мобільність СумДПУ імені А.С. Макаренка – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність у іноземному закладі вищої освіти. Участь у програмах академічної мобільності можуть брати студенти (у т.ч. іноземці), викладачі, науковці та управлінський персонал Університету.

Право на міжнародну академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво між Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка та іноземними університетами.

03 травня 2023 року відбулася робоча зустріч, ініційована адміністрацією факультету іноземної та слов'янської філології та адміністрацією педагогічного університету м. Люцерн, Швейцарія (голова міжнародного департаменту Брігіт Кюрштайнер) – провідного центру підготовки вчителів початкової школи, гімназій, професійної освіти та освіти дорослих, а також вчителів спеціальної освіти в Центральній Швейцарії.

У заході взяли участь ректор Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, професор Юрій Лянной, ректор педагогічного університету м. Люцерн професор Катрін Краммер,

а також завідувач кафедри англійської філології та лінгводидактики, доцент Ганна Подосиннікова, заступник декана Тетяна Буренко.

Мета зустрічі полягала в підбитті підсумків участі у програмі академічної мобільності студентів факультету іноземної та слов'янської філології в педагогічному університеті м. Люцерн протягом весняного семестру 2022-2023 навчального року (Мяус Альона і Колесова Дар'я – освітньо-професійна програма бакалаврів 014 Середня освіта (Англійська та німецька мови), а також Посна Альона і Дворянова Аліна – освітньо-професійна програма магістратури 014 Середня освіта (Англійська мова і література).

Особливим фокусом розмови стало обговорення можливостей пролонгації міжуніверситетського договору щодо академічної мобільності студентів факультету іноземної та слов'янської філології в педагогічному університеті м. Люцерн та перспектив майбутнього міжуніверситетського співробітництва.

Ректор педагогічного університету м. Люцерн, професор Катрін Краммер висловила щире задоволення рівнем мовної та професійної підготовки сумських студентів. Голова міжнародного департаменту Брігіт Кюрштайнер зазначила, що досягнення студентів факультету іноземної та слов'янської філології перевершили всі їхні сподівання. Студенти продемонстрували високий рівень іншомовної комунікативної компетентності, мотиваційних настанов, а також змогли успішно інтегруватися в міжкультурне академічне середовище швейцарського університету.

Беручи до уваги позитивні результати участі наших студентів у програмі, було досягнуто домовленості щодо пролонгації міжуніверситетського договору до 2027 року, а також можливості подальшої участі студентів факультету іноземної та слов'янської філології в наступному 2023-2024 навчальному році протягом осіннього семестру.

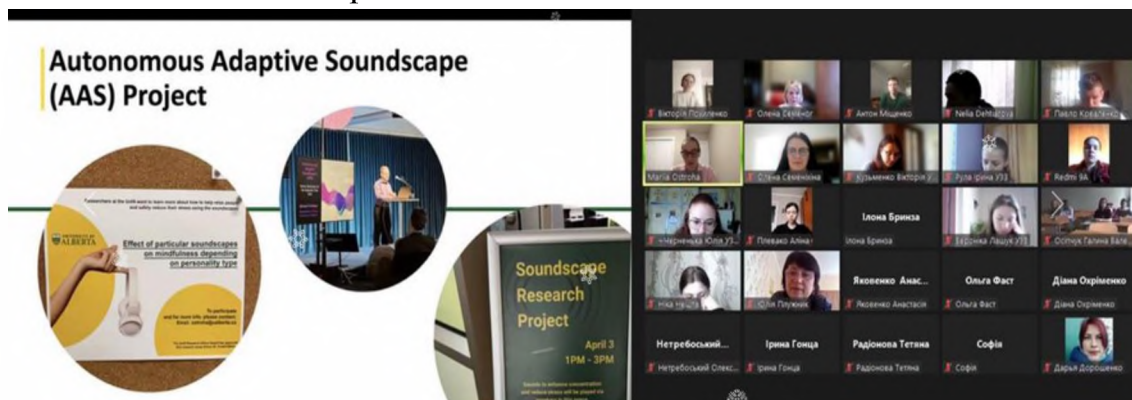
У 2023 році стартувала Міжнародна літня школа з історії «Difficult neighborhood: Poles and Ukrainians in the 20th century» (21-27 травня 2023 р.), яку для своїх українських партнерів проводить Університет імені Адама Міцкевича в Познані. Місцем проведення став палац у Дембіні. Серед учасниць – студентка ННІ історії, права та міжнародних відносин СумДПУ імені А.С. Макаренка Аліна ЛЕВЧЕНКО. Проєкт міжнародних літніх шкіл фінансується Національним Центром Досліджень та Розвитку.

23 травня 2023 року в межах спільного проєкту кафедри української мови і літератури, кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

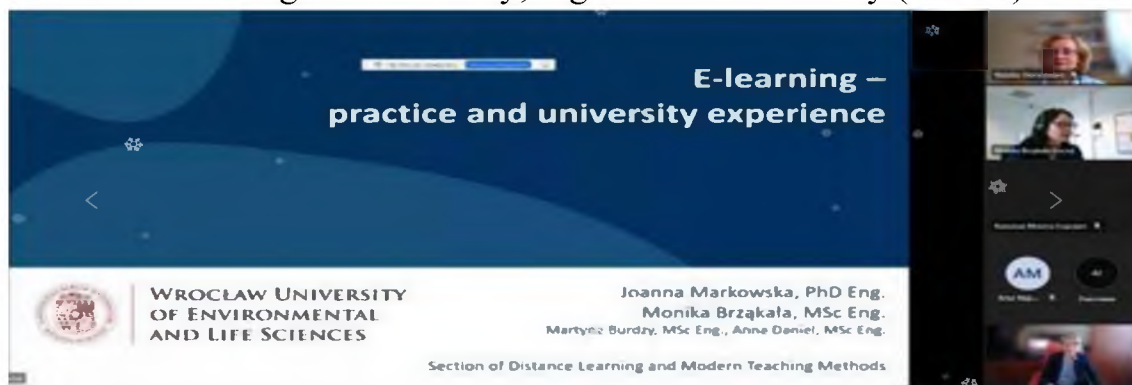

відбулась гостьова лекція Марії Остроги, доктора філософії (Ph.D.), ст. викладача кафедри інформатики СумДПУ імені А.С. Макаренка, наразі дослідниці з Університету Альберти (Канада).

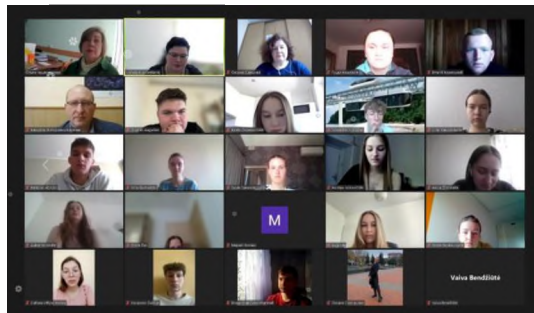
Понад 70 учасників доєднались до заходу: студенти, викладачі Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, Горлівського інституту іноземних мов, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, КЗ «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради, ЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Упродовж 12-14 червня 2023 року тривала міжнародна літня школа-інтенсив VIRTUAL INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL «Remote Education – Modern Forms, Methods and Tools». Ініціатор – Pedagogical University of Krakow (Poland). Партнери: Aalborg University (Copenhagen, Denmark); UiT the Arctic University of Norway (Tromsø, Norway); Wroclaw University of Environmental and Life Sciences (Poland) Krakow Technological University; Jagiellonian University (Poland)

У межах договору між науково-дослідною лабораторією змісту та методів навчання математики, фізики, інформатики (керівник – проф. Ольга Чашечникова) та факультетом математики та природничих наук Каунаського технологічного університету (докт. Броне Наркявичене) 11 травня 2023 проведено зустріч зі студентами спеціальності 014 Середня освіта (Математика) з доктором Віолетою Кравченкене, викладачем кафедри математичного моделювання та студентами факультету математики та природничих наук Каунаського технологічного університету.

Здобувачі освіти природничо-географічного факультету приступили до занять у міжнародній англійській літній географічній школі «Tourism vs Nature Conservation in Natural Parks».

Студенти ОПП Середня освіта (Географія. Англійська мова) Л.В. Вацик і А.В. Паук протягом 29.06-15.07.2023 р. навчалися в міжнародній англійській літній географічній школі «Tourism vs Nature Conservation in Natural Parks», що проходить у Краківському педагогічному університеті (Польща). Крім аудиторних занять, програма школи реалізовувалась у чотирьох унікальних гірських національних парках та одному високогірному національному парку (національні парки «Баб'я Гора», Татранський, П'єнінський, «Горце» і Ойцовський), які мають високу природну цінність, а також є національними та регіональними «епіцентрами» туризму.

Студентка спеціальності 014 Середня освіта. Українська мова і література Єлизавета Марченко отримала перемогу в конкурсі Study Tours to Poland. Кандидатура нашої колеги пройшла для участі в міжнародній програмі з академічної мобільності в Польщі.

Study Tours to Poland (STP) – це освітня програма, спрямована на навчання та розвиток студентів із Молдови та України. Мета STP – поглибити знання про польський досвід побудови та функціонування інститутів держави, громадянського суспільства, вільної ринкової економіки та європейської інтеграції.

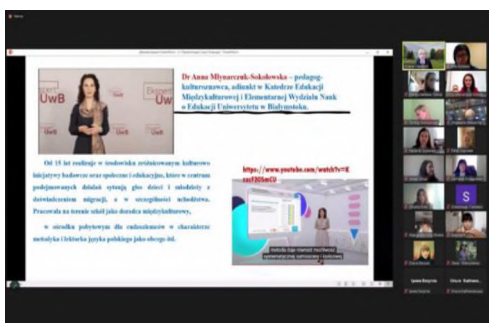

8 листопада 2023 року відбулася гостьова онлайн-лекція «Українське родинознавство: лінгвоаксіологічний аспект» професора СумДПУ імені А.С. Макаренка (Суми, Україна) Олени СЕМЕНОГ для здобувачів вищої освіти першого курсу факультету гуманітарних наук та образотворчого мистецтва Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Польща). Лекція проводилась українською та англійською мовами в межах навчальної дисципліни «Вступ до мовознавства» і відповідала темі «Мова і суспільство» польського ЗВО. 163 слухачі мали нагоду ознайомитись із етимологічними розвідками стосовно родинних лексем, поринути до першоджерел українських назв спорідненості. Прийшли до висновку: історія слів – це коріння мови, історія народу, його зв'язків із іншими мовами та національними культурами. Родинне слово, природне та водночас небуденне, «без золота, без каменю, без хитрої мови».

На лекції були присутні також студенти та магістранти спеціальності Середня освіта (Українська мова і література) СумДПУ імені А. С. Макаренка, студенти та викладачі Уманського ДПУ імені Павла Тичини, Херсонського ДУ. Після лекції відбулось обговорення актуальних проблем.

17 листопада 2023 року, у Міжнародний день студента,

у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка з ініціативи кафедри української мови і літератури ЗВО гостьову лекцію «Rozwijanie kompetencji zawodowych nauczycieli w kontekście pracy w środowisku zróżnicowanym kulturowo.

Egzemplifikacje badań i działań praktycznych» прочитала Анна Млинарчук-Соколовська (Anna Młynarczuk-Sokołowska), pedagog-kulturoznawca, adiunkt w Katedrze Edukacji Międzykulturowej i Elementarnej Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku.

VIII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

8.1. Доходи та витрати Університету

8.2. Заробітна плата та стипендії

8.3. Доходи від додаткових освітніх та інших послуг

8.1. Доходи та витрати університету

Бюджет регулює рух грошових коштів держави. У цьому потоці є три аспекти. Перший - це визначення того, які джерела доходу будуть використовуватися для збору грошей в казну. Другий - визначення, на який з численних фондів буде виділятися дохід. Третє - це самі витрати. Хоча цей процес однаковий для всіх сфер фінансування в державі, специфіка різниться. Кожен аспект пов'язує джерело доходу з благом, що використовується цим джерелом.

Університет має диверсифіковані джерела фінансування. Це фінансування від Міністерства освіти і науки України, а також: плата за навчання студентів за кошти фізичних та юридичних осіб, навчання іноземних студентів, надання додаткових освітніх та інших послуг, плата за проживання в гуртожитку, доходи від оренди, благодійні внески, субвенції місцевого бюджету, від наукової діяльності.

Кошториси Університету затверджуються Міністерством освіти і науки України. Видатки проводяться відповідно до бюджетних асигнувань, затверджених кошторисів та планів використання коштів за бюджетними програмами.

Одним із пріоритетних завдань розвитку Університету є щорічне збільшення фінансування. Університет постійно збільшує фінансові надходження, як за рахунок коштів загального фонду так і за рахунок власних надходжень.

У 2023 році загальне фінансування університету склало 192,6 млн. грн., що на 25,4 млн. грн. більше. У тому числі:

- Фінансування Міністерства освіти і науки України 116,1 млн. грн.;
- Кошти спеціального фонду, отримані за основним видом діяльності 69,6 млн. грн.;

- Кошти спеціального фонду, отримані як плата за проживання в гуртожитку 3,6 млн. грн.;
- Кошти спеціального фонду, отримані доходи від оренди 198,9 тис. грн.;
- Кошти спеціального фонду, отримані доходи від наукової діяльності 888,7 тис. грн.;
- Благодійні внески 2,2 млн грн.

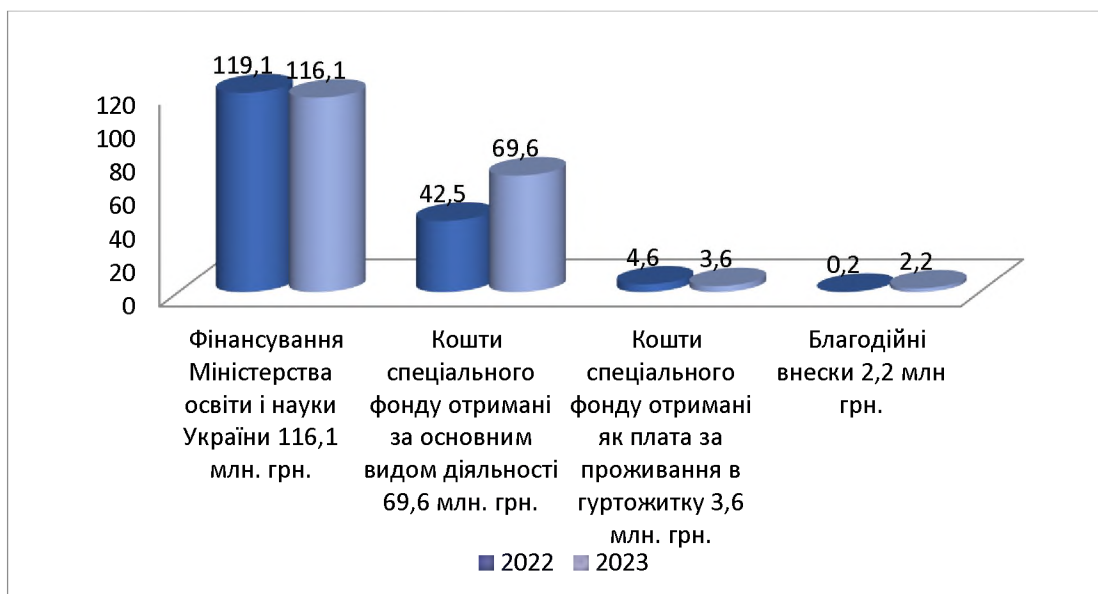

Рисунок 1.1. Фінансові надходження Університету

Протягом звітної періоду Міністерство освіти і науки України профінансувало Університет з п'ятьма програмами, це:

- Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики на суму 93,8 млн. грн.;
- Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти на суму 18,6 млн. грн.;
- Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ на суму 2,3 млн. грн.;
- Державні премії стипендії та гранти – 128,8 тис. грн.
- Кошти на облаштування бомбосховищ – 1,2 млн. грн.

Рисунок 1.2. Фінансування за програмами

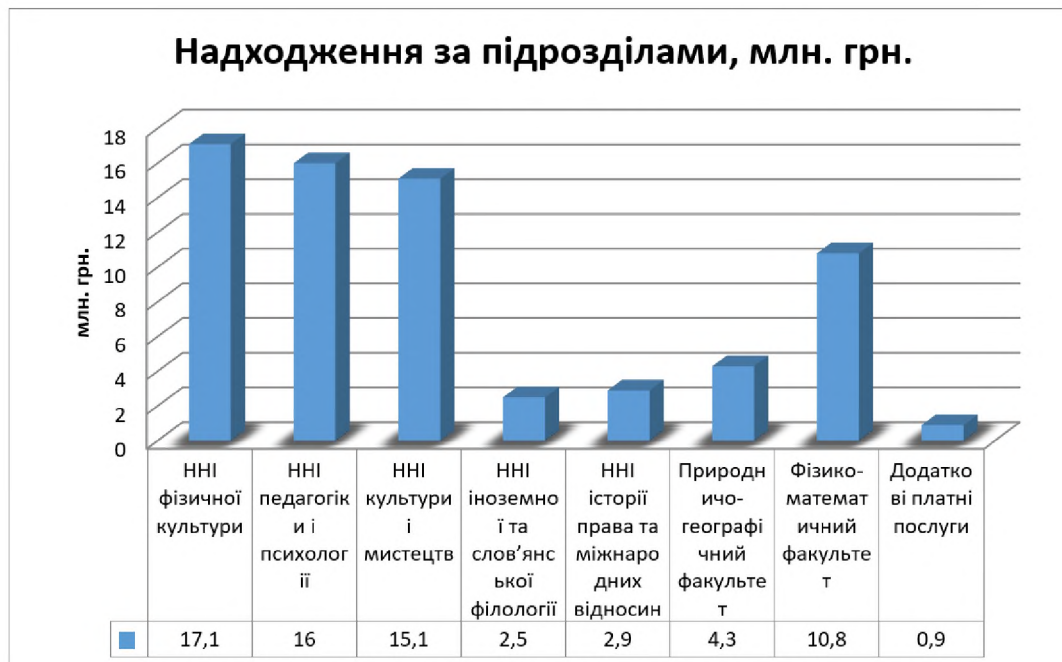
Протягом звітної періоду, крім фінансування Міністерства освіти і науки України Університет отримав 74,3 млн. грн. коштів на рахунки спеціального фонду за двома програмами, це:

- Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики – 73,4 млн. грн;
- Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ – 697,8 тис. грн.

Структура Університет має чотири навчально-наукових інститути та три факультети. Кожен із інститутів та факультетів щорічно збільшує надходження від навчання студентів, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб.

Надходження коштів за факультетами та навчально- науковими інститутами розподілилося наступним чином:

- Навчально-науковий інститут фізичної культури – 17,1 млн. грн.
- Навчально-науковий інститут педагогіки і психології -16,0 млн. грн.
- Навчально-науковий інститут культури і мистецтв – 15,1 млн. грн.
- Навчально-науковий інститут іноземної та слов'янської філології- 2,5 млн. грн.
- Навчально-науковий інститут історії права та міжнародних відносин - 2,9 млн. грн.
- Природничо-географічний факультет – 4,3млн. грн.
- Фізико-математичний факультет – 10,8 млн. грн.
- Додаткові платні послуги – 0,9 млн. грн.

Рисунок 1.3. Надходження коштів за підрозділами

За програмою 2201040 Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ науковцями Університету було надано послуг на загальну суму 888,6 тис. грн.

Щорічне збільшення фінансування Університету забезпечило спрямування коштів на підвищення заробітної плати, забезпечення соціальних гарантій, виплату академічних стипендій, поліпшення матеріально-технічної бази та проведення капітальних ремонтів.

Таблиця 1.1. Напрямки використання коштів

<i>Показник</i>	<i>2023 рік, млн. грн.</i>	
	<i>Загальний фонд</i>	<i>Спеціальний фонд</i>
Виплата заробітної плати із нарахуваннями	88,3	48,6
Комунальні послуги	3,3	7,0
Виплата стипендій аспірантам і докторантам	18,6	-
Капітальний та поточний ремонт, будівництво та реконструкція корпусів	1,2	0,5
Придбання предметів та матеріалів, медикаментів тощо	0,7	7,0
Продукти харчування	2,5	-
Забезпечення дітей-сиріт	1,2	-
Цільове пільгове кредитування	-	-
Відрядження	0,02	0,4
Інше	0,02	0,4
Разом:	116,1	63,9

Орендні відносини

Для забезпечення студентів та співробітників Еніверситету допоміжними послугами Університет залучає підприємців на умовах оренди. Це студентська їдальня, послуги ксерокопіювання, фото-студія та кавові автомати.

Протягом звітного періоду Університет мав 7 орендарів та отримав 198,9 тис. грн. орендної плати та 101,3 тис. грн. відшкодувань за комунальні послуги.

8.2. Заробітна плата та стипендії

Пріоритетним напрямком спрямування коштів в Університеті є забезпечення вчасної виплати заробітної плати науково-педагогічним працівникам та співробітникам.

За звітний період відбувалося щорічне підвищення розміру мінімальної заробітної плати. Мінімальна заробітна плата у 2023 році зросла на 200 грн.

Доплати та надбавки до посадових окладів співробітникам Університету за рахунок загального та спеціального фондів загалом становили – 23,2 млн.. грн. Розподіл коштів спрямованих на виплату доплат та надбавок наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. – Доплати та надбавки

Показник	Рік (тис. грн.)	
	2022	2023
Доплати		
Науковий ступінь – 15%;25%	4470,45	4489,52
Вчене звання у розмірах 25%;33%	6017,64	6242,55
Завідування кафедрою - 12%	195,21	185,14
Ненормований робочий день - 25%	73,19	2,45
Доплата по Covid – 20 %	-	-
Доплата за розширення зони обслуговування 10-50%	23,65	23,94
Доплата за збільшення обсягу виконуваних робіт	115,24	133,13
Доплата за престижність професії	168,87	181,31
Доплата за використання в роботі дезінфікуючих засобів 4%-10%	91,18	139,51

Надбавки		
Вислуга років - 10-30%	8090,89	8203,82
Складність і напруженість у роботі - 10-50%	1942,66	3072,12
За почесне звання - 15-40%	425,17	448,95
За особливі умови роботи - 50%	8,78	4,98
Високі досягнення в праці - 10-50%	34,88	35,49
Знання іноземної мови - 10%	10,89	18,62
Класність - 10-25%	-	-

Фонд заробітної плати Університету з нарахуваннями за звітний період у порівнянні з 2022 роком збільшився на 11,8 млн. грн. за рахунок власних надходжень

Усім педагогічним і науково-педагогічним працівникам Університету, а також працівникам Наукової бібліотеки надана матеріальна допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового на суму 3061696,51 млн. грн.

Протягом звітного періоду було надано матеріальних допомог на лікування та соціально-побутові потреби на суму 1312557,94 млн. грн.

Гарантійні та компенсаційні виплати

Університет в повному обсязі проводить гарантійні та компенсаційні виплати.

Так у звітному періоді було виплачено:

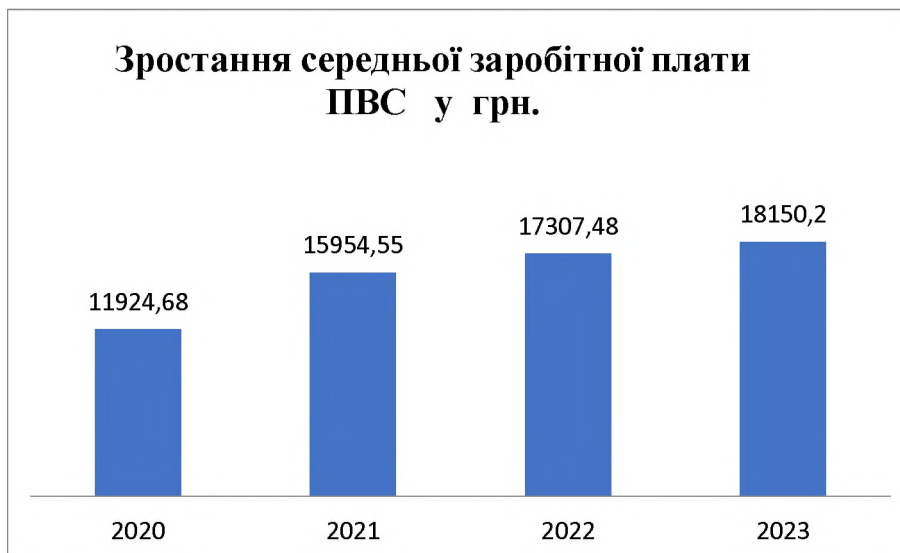
- Компенсація за невикористану відпустку на суму 2275444,56 млн. грн.
- Оплата днів мобілізованим працівникам – 436338,63 тис. грн.
- Оплата днів по відрядженням 222294,55 тис. грн.

Протягом бюджетного року в університеті:

- Кожного місяця вчасно виплачено заробітну плату працівникам;
- Оплата тарифної відпустки була проведена у встановлені законодавством строки;
- Було в повному обсязі проведено розрахунки за комунальні послуги;
- Були проведені закупівля для облаштування укриття та забезпечення проведення вступної кампанії за новими вимогами безпеки.

За останні роки спостерігається тенденція до збільшення розміру середньої заробітної плати.

Так за період з 2020 по 2023 рік її середній розмір заробітної плати професорсько-викладацького складу Університету збільшився з 11924 грн. до 18150 грн.

Рисунок 2.1.-Зростання середньої заробітної плати науково-педагогічних працівників

За аналогічний період по адміністративно управлінському та навчально-допоміжному персоналу розмір середньої заробітної плати виріс на 2499 грн.

Рисунок 2.2. Зростання середньої заробітної плати адмінперсоналу

Соціальний захист

Університет проводить виплату академічних стипендій студентам денної форми навчання, що навчаються на бюджетній основі, аспірантам, докторантам та виплату соціальних стипендій.

Таблиця 2.2. Розміри академічних стипендій

Показник	Розмір стипендії/ кількість стипендіатів	
	2022 рік	2023 рік
Академічна стипендія	2000 грн./ 203 здобувача	2000 грн./ 218 здобувачів
Підвищена академічна стипендія	2910 грн./ 139 здобувачів	2910 грн./ 151 здобувач
Академічна стипендія за спеціальними напрямками підготовки	2550 грн./ 84 здобувача	2550 грн./ 88 здобувачів
Підвищена академічна за спеціальними напрямками підготовки	3711 грн./ 35 здобувачів	3711 грн./ 38 здобувачів
Стипендія Президента України та Стипендія Верховної ради	4400 грн./ 3 здобувача	4400 грн./ 4 здобувача

За звітний період Університетом було виплачено:

- Академічних стипендій студентам на суму 14,9 млн. грн.;
- Аспірантам та докторантам на суму 3,7 млн. грн.;
- Соціальної стипендії 118 студентам на суму 3,5млн. грн.;
- Забезпечено літературою студентів - сиріт на суму 652,2 тис. грн.;
- Видано кошти на забезпечення одягом студентів - сиріт 31,7 тис. грн.;
- Виплачено кошти на харчування дітей сиріт на суму 2,3 млн. грн.

Крім того Університетом було звільнено від оплати за проживання в гуртожитку:

- студентів сиріт у розмірі 100 % - осіб;
- студентів, що належать до категорій населення зазначених у підпунктах 1-4 Порядку затвердженого Постановою КМУ №975 від 23 листопада 2016 року в розмірі 100% - 1 особа;
- студентів, що належать до категорій населення зазначених у підпунктах 5-6 Порядку затвердженого Постановою КМУ №975 від 23 листопада 2016 року в розмірі 50% - 12 осіб;

Університет фінансує потреби студентського самоврядування згідно наданих заявок шляхом оплати різноманітних заходів та свят,

проводить відшкодування витрат на відрядження у складі спортивних команд, проведення олімпіад, конкурсів тощо.

На потреби студентського самоврядування за звітний період Університетом закладено 0,5 відсотка від власних надходжень з основної діяльності.

8.3. Доходи від додаткових освітніх та інших послуг

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної власності», наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України від 23 липня 2010 року №736/902/758 «Про затвердження порядків надання платних послуг державними та комунальними навчальними закладами», Положення про порядок надання платних освітніх та інших послуг, що надаються Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка, ухвалених вченою радою 29 березня 2021 року, протокол № 10, затверджених наказом ректора № 165 від 29 березня 2021 року та наказу № від 30 березня 2021 року «Про перелік платних послуг, які надаються Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка» Університетом надається спектр платних послуг за замовленням як учасників освітнього процесу, так і інших зацікавлених осіб.

Враховуючи обставини, що склалися в Україні під час воєнного стану, за звітний період послуги післядипломної освіти отримали 189 осіб, що дозволило додатково поповнити бюджет Університету на **173 750 грн.**

Останнім часом значно зріс попит на освітні послуги за програмами: «Психологія», «Логопедія», «Фізична реабілітація», «Ерготерапія», «Масаж», «Фітнес-тренер».

Варто відзначити активну роботу з надання послуг післядипломної освіти таких науково-педагогічних працівників: Лариси Дворніченко, доцента кафедри психології, Людмили Мороз та Лариси Стахової, доцентів кафедри логопедії, Олександра Звіряки, завідувача кафедри терапії і реабілітації.

У 2023 році у зв'язку з воєнним станом було удосконалено організацію освітнього процесу з підвищення кваліфікації, зокрема була активно задіяна дистанційна форма навчання. Для цього були переглянуті навчальні програми, підготовлені рекомендації для самостійної роботи слухачів, розроблені тести для вихідного тестування, запроваджена така форма кваліфікації як наукове консультування осіб, що самостійно підвищують кваліфікацію.

Загалом у 2023 році освітні послуги з підвищення кваліфікації отримали **768 осіб**, що на 60% більше, ніж у попередньому році, що дозволило поповнити бюджет університету на **640 505,00 грн**. Найбільш активно роботу з підвищення кваліфікації проводив навчально-науковий інститут фізичної культури (директор Михайло Лянной). Майже 80% осіб підвищили кваліфікацію на кафедрах цього інституту. Особливої уваги заслуговує робота кафедри теорії і методики спорту (завідувач кафедри Діана Бермудес), а також кафедри терапії і реабілітації (завідувач кафедри Олександр Звіряка).

Майбутні учасники [національного мультипредметного тесту](#) мають можливість зробити процес підготовки до тестування ефективнішим за допомогою тематичних курсів з усіх необхідних предметів. З метою якісної підготовки випускників закладав освіти до вступу на навчання через складання національного мультипредметного тесту Центром професійно-карьерної орієнтації та вступу на навчання Університету щорічно організуються курси з предметів, які внесені для складання. Підготовку здійснюють висококваліфіковані фахівці, які дають глибокі знання з основ наук і допомагають отримати високі бали.

Підготовка починається з оцінки об'єму знань, які потрібно мати для іспиту, та якості тих знань, які вже має абітурієнт, супроводжується вивченням маловідомого матеріалу, систематичною перевіркою знань з навчальної дисципліни, системою звітності для батьків про відвідування, виконання завдань та результати контрольних зрізів знань у форматі тестів ЗНО/НМТ в особистих кабінетах.

Так у 2023 році за підготовку на курсах отримано майже **100 тис. грн**.

Для вступників, які виявили бажання навчатися в магістратурі Університетом організовані курси з підготовки до ЄВІ – єдиного вступного іспиту, який передбачає перевірку навчальної компетентності та знань з іноземних мов: англійська, німецька, французька. За цей вид додаткових освітніх послуг до бюджету Університету надійшло **36 150** грн.

ІХ. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

- 9.1. Стан та оновлення навчально-матеріальної бази університету: експлуатація інфраструктури**
- 9.2. Розвиток інформаційних технологій**
- 9.3. Укриття як фортифікаційна споруда для захисту учасників освітнього процесу від засобів масового ураження**
- 9.4. Охорона праці та безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу**

9.1. Стан та оновлення навчально-матеріальної бази університету: експлуатація інфраструктури

Важливим аспектом діяльності Університету є створення належних умов впровадження освітнього процесу, вдосконалення матеріальної бази. Контрольними показниками в цьому напрямку діяльності, що зазначені в контракті ректора є два:

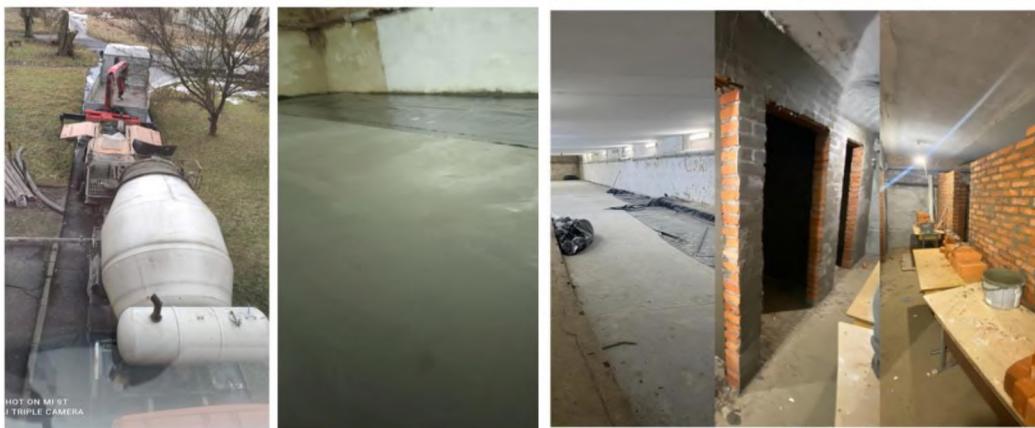
- Збільшення кількості аудиторій, які оснащені мультимедійними або іншим спеціальним обладнанням, яке забезпечує виконання функцій мультимедійного обладнання у 2023 році до 50%.
- Проведення ремонтних робіт навчальних корпусів та гуртожитків. Обсяг витрат на проведення робіт має становити за 2023 рік не менше 2 000 000 грн.

<i>Завдання</i>	<i>Виконання</i>
1. Проведення капітальних ремонтів на суму не менше 2 000 000 грн.	Більше ніж на 2 000 000 грн.
2. Оснащення мультимедійним обладнанням у 2023 році до 50%	60,4 %

Протягом 2023 року на постійній основі проводились роботи із забезпечення ефективної діяльності Університету під час воєнного стану. В частині його матеріально-технічного забезпечення, а саме:

- виготовлено проектно-кошторисну документацію та проведено тендер на суму 5839,522грн.
- виконано капітальних ремонтів на суму більше 2 млн. грн., з них 1,3 млн. грн. капітальний ремонт підвальних приміщень з пристосування їх як найпростішого укриття в корпусі факультету іноземної та слов'янської філології;

- майже 563 000 грн. – капітальний ремонт приміщень наукової лабораторії «Робототехніка та інновації в освіті та науці»;

➤ виконано поточні ремонти системи водогону спортивного комплексу навчально-наукового інституту фізичної культури із заміною засувок та насосу басейну на суму майже 150 000 грн.;

➤ виконано поточний ремонт водогінної системи корпусу фізико-математичного факультету більше як на 100 000 грн.

➤ виконано поточний ремонт покрівлі переходу між центральним корпусом та фізико-математичним факультетом на суму 40 000 грн.

➤ протягом року проведено поточні ремонтні роботи кабінетів та холів університету господарським способом, силами експлуатаційно-технічного та сантехнічного відділів;

З метою збільшення відсотка забезпечення аудиторій мультимедійними засобами навчання, у 2023 році було придбано комп'ютерів та комплектуючих до них на суму 365 000 грн., лабораторних меблів на суму 441 000 грн.

Забезпечення аудиторій мультимедійними засобами у 2023 році в середньому по Університету становить 60,4%, якщо говорити по факультетах та інститутах, то ситуація наступна:

- Факультет іноземної та слов'янської філології – 57%;
- Фізико-математичний факультет – 73%;
- Природничо-географічний факультет – 58%;
- Навчально-науковий інститут фізичної культури – 42% ;
- Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародний відносин – 86%;
- Навчально-науковий інститут культури і мистецтв – 28%;
- Навчально-науковий інститут педагогіки і психології – 79%.

В Університеті постійно проводяться заходи з енергозбереження, в межах яких здійснено заміну вікон на енергозберігаючі на суму 99 450 грн., замінено лампи та світильники на суму 115 020 грн., закуплено електротовари для забезпечення альтернативної мережі живлення на суму 179 230 грн., придбано обладнання з пожежної безпеки та цивільного захисту на суму понад 100 000грн., майже на 100 000 грн. придбано спецодягу та на 100 000 грн. – сценічних костюмів для навчально-наукового інституту культури і мистецтв.

Загалом на розвиток матеріально-технічної бази університету у 2023 році витрачено 4 470 667 грн.

9.2. Розвиток інформаційних технологій

Матеріально-технічна база Університету

Комп'ютерний парк університету налічує близько 400 персональних комп'ютерів, близько 200 принтерів та багато функціональних пристроїв. Крім комп'ютерів, що використовуються безпосередньо в навчальному процесі, комп'ютерна техніка та периферійне обладнання використовуються в підрозділах університету. Протягом року близько 50 застарілих комп'ютерів було замінено новими.

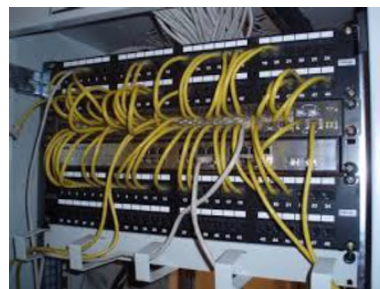

З метою якісного забезпечення освітнього процесу в університеті використовується 19 комп'ютерних класів, близько 50 навчальних аудиторій університету обладнано мультимедійними системами.

Роботу університету забезпечують 5 сервери: сервер «Інтернет», «Офіційний сайт Університету», сервер «Бухгалтерія», сервер «Деканат» та сервер «УДФ-Бібліотека».

Локальна комп'ютерна мережа

Майже всі комп'ютери університету об'єднані в локальну комп'ютерну мережу, що дає змогу використовувати мережеве програмне забезпечення, спільні принтери і мережеві ресурси та доступ до глобальної мережі Інтернет.

Корпуси університету, а саме: центральний учбовий корпус, інститут філології, корпус фізико-математичного факультету, спортивний і 4-й учбовий корпуси, гуртожитки з'єднані за допомогою високошвидкісних оптоволоконних ліній зв'язку.

Протягом року частина мережевого обладнання локальної мережі була замінена на нове, більш потужне зі швидкістю портів до 1Гбіт/с, що дало змогу розвантажити основні її напрямки і збільшити швидкість роботи локальних сервісів.

Для забезпечення безпеки співробітників і студентів, на території університету були встановлені камери відеоспостереження. Данні з яких надійно зберігаються на серверах університету.

Інтернет

Доступ до мережі Інтернет університету забезпечують два інтернет-сервіс провайдери по двом незалежним оптоволоконним лініям передачі даних. Загальна швидкість доступу до глобальної мережі становить 500 Мбіт/с. Наявність двох незалежних каналів збільшує надійність підключення Університету до мережі Інтернет та, у разі потреби, дасть змогу оперативно змінювати його швидкість. Всі комп'ютери, які входять до локальної мережі мають доступ до мережі Інтернет та електронної пошти.

Протягом останніх років ведеться робота по покриттю території університету бездротовим доступом до Інтернету за допомогою Wi-Fi, завдяки чому студенти і співробітники університету мають змогу вільно під'єднатись до мережі Інтернет у всіх корпусах університету.

Всі підрозділи університету мають електронні поштові скриньки в корпоративному домені *sspu.edu.ua*, який розташований на сервісах Google. Завдяки чому у поштових відправленнях, що надходять, значно зменшилась кількість небажаних повідомлень «Спаму», збільшилась надійність захисту електронних скриньок, з'явилась можливість користуватися корпоративною поштою з будь-якого місця та будь-якого мобільного пристрою та зберігати свої дані в хмарі.

Автоматизація управління діяльністю університету

Для автоматизації планування та обліку навчального процесу в Університеті використовується пакет програм «Деканат» розробки ПП "Політек-СОФТ".

Він дозволяє:

- створити структуру навчального процесу вищого навчального закладу (факультети, кафедри, спеціальності, спеціалізації, навчальні плани, академічні та збірні групи, підгрупи, лекційні потоки);
- обробляти дані щодо навантаження кафедр;
- вести базу всіх викладачів вищого навчального закладу, їх планового навантаження, розклад їх роботи;
- вести базу всіх студентів вищого навчального закладу та подій, що відбуваються з ними під час навчання (оцінки, відвідування занять, рух студентів);
- розподіляти аудиторний фонд вищого навчального закладу, його використання, розклад занять.

Для автоматизації бухгалтерського та фінансового обліку в Університеті використовується програмний комплекс UA-Бюджет. Він дає змогу оперативного ведення господарської діяльності за такими напрямками: фінансовий облік; облік договорів; облік грошових коштів, зобов'язань; облік матеріальних цінностей; облік послуг; бухгалтерський облік взаєморозрахунків; заробітна плата та кадрові; звітність; стипендія.

Для комплексної автоматизації діяльності бібліотеки в Університеті використовується Автоматизована інформаційно-бібліотечна система "УФД/Бібліотека". Вона забезпечує автоматизацію основних виробничих циклів бібліотеки:

- каталогізація видань, створення аналітичних описів, підготовку бібліографічних довідок та показчиків.
- відбір документів за різними ознаками, перегляд бібліографічних описів, відомостей про наявність та електронних копій;
- комплектування бібліотеки, облік та аналіз стану бібліотечного фонду.
- обслуговування читачів: замовлення, видача та повернення літератури.

Технології дистанційного навчання

Протягом останніх років в освітньому процесі університету при підготовці фахівців всіх рівнів активно використовуються технології дистанційного навчання та впроваджується модель змішаного навчання.

З цією метою на сервері університету розгорнуте безкоштовне спеціалізоване програмне забезпечення Moodle (модульне об'єктно-орієнтоване навчальне середовище), що забезпечує постійний (24/7) доступ до навчальних матеріалів. Воно надає можливість проектувати, створювати та керувати інформаційно-навчальними ресурсами навчального закладу. Постійне його оновлення поліпшує його функціонал та зручність користування.

Адміністрування та супровід користувачів здійснює Лабораторія дистанційного навчання СумДПУ імені А.С. Макаренка. Професорсько-викладацький склад та інші співробітники університету регулярно проходять навчання щодо розробки дистанційних курсів навчальних дисциплін та особливостей навчального процесу при змішаному навчанні.

Всі дисципліни відповідно до навчальних планів спеціальностей та освітніх програм за всіма освітніми рівнями забезпечені дистанційними курсами. Наразі на платформі Moodle успішно функціонує більше 2400 активних дисциплін курсів, доступ до яких відповідно до своїх навчальних груп мають всі здобувачі освіти нашого закладу денної та заочної форм навчання (більше 3000 користувачів).

Для проведення онлайн-занять викладачами активно використовуються засоби відео- та аудіо комунікацій, переважно Zoom, Meet, а також Skype, Viber, Telegram.

9.3. Укриття як фортифікаційна споруда для захисту учасників освітнього процесу від засобів масового ураження

На разі крім тих небезпек, які існують на робочих місцях, є ще небезпеки які зумовлені викликами війни, тобто це повітряні тривоги, ракетні обстріли, обстріли дронами, терористичні акти і таке інше. Тому на сьогодні велика увага приділяється вимогам щодо створення, утримання, експлуатації фонду захисних споруд цивільного захисту.

Захисні споруди цивільного захисту (сховища та протирадіаційні укриття), споруди подвійного призначення та найпростіші укриття складають фонд захисних споруд цивільного захисту і належать до засобів колективного захисту.

Сховище – це герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів;

Протирадіаційне укриття – негерметична споруда для захисту людей, в якій створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості;

Швидкостпурджувана захисна споруда цивільного захисту – захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.

Споруда подвійного призначення – це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення (підземний простір метрополітену, підземні паркінги, підземні переходи тощо).

Найпростіше укриття - це фортифікаційна споруда, цокольне або як в Університеті підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

Відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138, забезпечення працівників та дітей (учнів, студентів) закладів освіти засобами колективного захисту (об'єктами фонду захисних споруд) належить до повноважень керівників таких закладів. В особливий період нарощування фонду захисних споруд здійснюється шляхом будівництва швидко споруджуваних захисних споруд або облаштування найпростіших укриттів.

В університеті три підвальні приміщення, рекомендовані до використання як найпростіші укриття та включені до фонду захисних споруд цивільного захисту, відповідно до Акту оцінки об'єкта щодо можливості використання для укриття населення як найпростішого укриття, від 11.08.2022 р., за умови їх до облаштування. Найпростіші укриття розташовані за адресою вул. Роменська, 87, а саме: підвальні приміщення будівель центрального навчального корпусу «А» (філфак), центрального навчального корпусу «Б» (фізмат), учбово-спортивного комплексу. Інформацію про дії під час повітряної тривоги та розташування укриттів можна прочитати на сайті університету.

Всього в трьох найпростіших укриттях університету може укритись **856 чоловік**.

Обладнання та створений запас матеріальних цінностей найпростіших укриттів має забезпечувати можливість безперервного перебування в них населення впродовж не менше 48 годин.

З цією метою найпростіші укриття забезпечуються:

- примусовою вентиляцією у разі перебування в приміщенні більше 50-ти осіб;
- підвищення захисних властивостей (огороджувальними будівельними конструкціями, встановлення екранів із залізобетонних конструкцій);
- забезпечення перебування в приміщенні, в якому відсутній 2-й евакуаційний вихід не більше 50-ти осіб;
- забезпечення входів/виходів посиленими дверми із негорючих матеріалів, або захисними екранами на висоту не менше 1,7 м.;
- місцями для сидіння (лежання) — лавками, нарами, стільцями, ліжками тощо;

- емностями з питною (з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриттю) та технічною водою (за відсутності централізованого водопостачання);
- контейнерами для зберігання продуктів харчування;
- виносними баками, що щільно закриваються, для нечистот (для неканалізованих будівель і споруд), розміщених у спеціально призначених для цього приміщеннях;
- резервним штучним освітленням (електричними ліхтарями, свічками, газовими лампами тощо) та електроживленням;
- первинними засобами пожежогасіння (відповідно до встановлених норм для приміщень відповідного функціонального призначення);
- засобами надання медичної допомоги;
- засобами зв'язку і оповіщення (телефоном, радіоприймачем, мережею інтернет, рекомендовано встановлення Wi-Fi — пристроїв);
- шанцевим інструментом (лопатами штиковими та совковими, ломачами, сокирами, пилами-ножівками по дереву, по металу тощо).

Для приведення найпростіших укриттів (підвальних приміщень) університету до вищезазначених норм та вимог потрібні значні вкладення коштів та час.

Тому для здійснення комплексу першочергових заходів була виготовлена технічна документація та виділено 2,2 млн. грн. на капітальний ремонт укриттів університету. Наразі укладений договір та розпочато ремонтні роботи в одному з найпростіших укриттів університету.

Працівниками відділу здійснюється постійний контроль щодо організаційних заходів облаштування, наповнення необхідним майном, інвентарем, засобами та матеріалами найпростіших укриттів університету (підвальних приміщень), у яких можна перебувати працівникам та студентам під час повітряної тривоги:

- розроблений та затверджений План приведення захисної споруди (найпростішого укриття) Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка у готовність до використання за призначенням;
- підготовлені та укомплектовані аптечки лікарськими засобами та медичними виробами (відповідно до додатку 21 Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту

затверджених наказом МВС України від 09.07.2018 №579).

Аптечки зберігаються відповідальними особами за укриття;

- розроблені та розміщені в укриттях Пам'ятки про порядок укриття в захисних спорудах та ін.

Хочу наголосити, що безпосередні керівники мають дбати про те, як організувати роботу так, щоб у працівників була можливість швидко перейти у безпечне місце. Ігнорування елементарними правилами безпеки на робочих місцях може призвести до невинуватених жертв та травмувань, тому не слід нехтувати правилами поведінки у надзвичайних ситуаціях.

9.4. Охорона праці

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

У своїй діяльності відділ охорони праці Університету керується законодавством України, нормативно-правовими актами з охорони праці, пожежної безпеки, цивільного захисту, наказами Міністерства освіти і науки України, наказами ректора університету, колективним договором та актами з охорони праці, що діють в межах університету.

Незважаючи на тривалу агресію російської федерації проти України, в університеті реалізується комплекс заходів щодо створення безпечного освітнього середовища.

Особливо важливо проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо дій учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Так, працівниками відділу розроблено та затверджено Алгоритм дій при радіаційній та хімічній небезпеці, на підставі наказу №273 від 03.07.2023 року з учасниками освітнього процесу проведені позапланові інструктажі.

Також з працівниками та здобувачами освіти були проведені позапланові інструктажі щодо порядку дій при отриманні сигналу «Повітряна тривога», поводження з невідомими предметами і пристроями та поведінки у надзвичайній ситуації у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

**Як підбати
про безпечну працю
під час воєнного стану**

У лютому-березні цього року працівники та студенти університету проходили онлайн-курс за темою «Правила поведінки з вибухонебезпечними предметами». Пройшли курс та отримали сертифікат понад 210 осіб.

У травні та листопаді 2023 року в Україні проходив Тиждень безпеки дорожнього руху. З метою проведення Тижня безпеки дорожнього руху в університеті були розроблені заходи, проведені інструктажі та інформаційно - роз'яснювальна робота серед всіх учасників освітнього процесу.

За 2023 рік випадків виробничого травматизму в університеті зафіксовано не було. Через особисту необережність працівників університету у побуті, зафіксовано 3 випадки травматизму не виробничого характеру. Працівниками відділу постійно проводиться аналіз причин травмування, професійних захворювань, ведеться їх облік.

Для профілактичної роботи щодо запобігання травматизму серед працівників університету, відділом проводиться комплекс бесід з керівниками структурних підрозділів та учасниками освітнього процесу.

Постійно надається методична допомога керівникам структурних підрозділів під час розроблення та при перегляді інструкцій з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, з урахуванням внесення змін у законодавстві.

Затверджено та вступили в дію у 2023 році в університеті 13 інструкцій з охорони праці. Переглянуто та продовжено термін дії 16 інструкцій з охорони праці.

Готується до затвердження ще 20 інструкцій та перелік професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони праці, що діють в межах університету.

У 2023 році було перевірено 58 структурних підрозділів університету, відповідно до затвердженого Графіку обстеження підрозділів університету, з метою дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту. Здійснена перевірка наявності та правильності ведення журналів, що включає реєстрацію всіх видів інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

Перевірена наявність інструкцій на робочих місцях та у приміщеннях університету.

Здійснювався систематичний контроль за дотриманням правил пожежної безпеки та виробничої санітарії структурними підрозділами:

- за виконанням заходів на забезпечення пожежної та техногенної безпеки у приміщеннях університету;
- проведена перезарядка 57 вогнегасників, придбано 10 вогнегасників та 10 пожежних рукавів;
- заплановано придбання засобів захисту для забезпечення пожежної та техногенної безпеки у приміщеннях університету на суму 100 тис. грн.;
- щоквартальна перевірка пожежно-технічною комісією проти-пожежного стану територій, споруд, будівель, гуртожитків та інших приміщень університету.

За 2023 рік проведено 208 вступних інструктажів новоприйнятим працівникам та працівникам сторонніх організацій залучених для виконання робіт на території університету з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

З метою організації навчання та перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту у 2023 році, в Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Сумської області пройшли навчання та перевірку знань:

- з функціонального навчання з питань цивільного захисту – 5 посадових осіб університету;
- із спеціальної підготовки з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях - 2 посадові особи університету,
- з пожежної безпеки - 3 посадові особи університету.

А також у ТОВ «Навчально-виробничому центрі «Планета знань» пройшли навчання та перевірку знань з загальних питань охорони праці 4 посадові особи університету.

Працівниками відділу охорони праці, відповідно до затвердженого Тематичного плану та Програми навчання, проведено спеціальне навчання для 26 працівників університету та навчання з загальних питань охорони праці для

11 керівників структурних підрозділів. Комісією СумДПУ імені А.С. Макаренка, створеною на підставі наказу № 145 від 16.03.2021р., перевірено знання працівників та оформлено протоколи.

Працівники відділу також протягом року підвищували свій рівень знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту, проходили тематичні навчання на онлайн-вебінарах.

Згідно затвердженого графіка, 10 квітня 2023 року в університеті були проведені об'єктові тренування з питань цивільного захисту на тему: «Дії керівного складу, формувань ЦЗ, всіх учасників освітнього процесу при загрозі виникнення або виникненні надзвичайних ситуацій».

Також двічі за рік (10 квітня та 11 жовтня 2023 року) проведено протипожежні тренування з елементами евакуації та гасінням умовної пожежі, навчання з надання першої домедичної допомоги. Враховуючи дистанційну форму навчання в університеті, на тренуванні були задіяні 96 співробітників університету.

За підсумками проведених тренувань розроблено комплекс заходів щодо усунення недоліків виявлених під час проведення тренувань.

Також затверджений ректором університету та погоджений з керівництвом ДСНС Графік об'єктових навчань та тренувань на 2024 рік.

Постійно проводяться профілактичні та інші організаційні заходи, що спрямовані на підвищення рівня безпеки учасників освітнього процесу:

- проведена інформаційна та роз'яснювальна робота серед учасників освітнього процесу щодо небезпеки переривання імунізації проти кору, дифтерії, поліомієліту та запобігання важкому перебігу хвороб шляхом проведення імунопрофілактики;
- з метою оздоровлення та профілактики онкологічних захворювань, було організовано, для співробітниць університету, безкоштовний огляд в комунальному некомерційному підприємстві «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» Сумської міської ради.

Постійно проводиться інформування працівників про основні вимоги законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

Працівниками відділу у вересні 2023 року була організована та здійснена перевірка придатності засобів індивідуального захисту органів дихання (партія з 160 протигазів). За результатами перевірки хіміко-радіометричної лабораторії виданий акт, на підставі якого протигази вважаються придатними до подальшого зберігання та використання.

Відділ охорони праці постійно співпрацює з Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, МОН України, Державною службою надзвичайних ситуацій України, відділами Сумської міської ради, Держпраці, Пенсійним фондом щодо питань стану охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту в університеті.

Отже, охорона праці і безпечне середовище в організації освітнього процесу наразі є пріоритетними питаннями, які потребують докладання спільних зусиль керівництва, керівників структурних підрозділів та відділу охорони праці університету задля дотримання встановлених законодавчих норм з охорони праці як однієї з найважливіших умов ефективної діяльності всіх працівників і студентів нашого університету.

Х. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРОЯВАМ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Корупція (від лат. *Corrumpere* – псувати) – негативне суспільне явище, що впливає на всі сфери життя. Вона сповільнює економічний розвиток, підриває демократичні процеси та руйнує державні інституції, знецінює освіту та особисті досягнення людини, згубно впливає на моральні принципи в соціумі.

Закон України «Про запобігання корупції» дає таке визначення: корупція – використання особою наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей.

Небезпечність корупційних правопорушень полягає в її багатогранних наслідках. Порухення антикорупційного законодавства призводить до: втрати довіри та позитивного іміджу закладу, установи, організації; фінансових втрат, пов’язаних із розтратою чи призначенням на важливі посади некомпетентних спеціалістів унаслідок політики фаворитизму; прийняття необ’єктивних рішень через родинні зв’язки. У сфері освіти ж корупція призводить до: продукування некваліфікованих кадрів; прищеплення молодим людям толерантності

до протиправних діянь; утрати довіри до викладачів-науковців та сучасної науки.

Саме тому боротьба з будь-якими проявами корупції є необхідною умовою для існування та сталого розвитку Університету.

Основними напрямками із запобігання та виявлення корупції в Університеті є:

- Відстеження змін у антикорупційному законодавстві та інформування співробітників і здобувачів освіти про такі зміни.
- Надання консультативної допомоги співробітникам Університету щодо норм антикорупційного законодавства.
- Проведення бесід на антикорупційну тематику зі здобувачами вищої освіти. Роз'яснення здобувачам їх прав.
- Проведення заходів із виявлення конфлікту інтересів серед посадових осіб і його врегулювання.
- Моніторинг рівня корупції в Університеті за допомогою онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти.

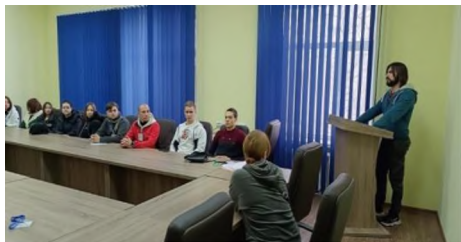
Протягом звітнього періоду в університеті постійно здійснювалися заходи, спрямовані на запобігання та виявлення корупції та ослаблення негативного впливу корупційних ризиків а саме:

Ухвалено рішенням вченої ради Університету (протокол № 1 від 29.08.2023р.) та затверджено наказом ректора від 29.08.2023р. заходи із запобігання та виявлення корупції на 2023 – 2024 навчальний рік у складі Плану роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Постійно здійснюється моніторинг стану дотримання в структурних підрозділах Університету норм антикорупційного законодавства щодо обмеження роботи близьких осіб та врегулювання конфлікту інтересів. У наявних випадках спільної роботи близьких осіб, на яких поширюються вимоги статті 28 Закону і у відповідності до ст. 29 Закону, конфлікт інтересів урегульовано шляхом перегляду службових повноважень вищезазначених осіб та зміни їх підпорядкування.

Постійно здійснюється моніторинг актів із основної діяльності, із адміністративно-господарських та кадрових питань на предмет наявності корупційних ризиків. Для цього широко використовується розроблена й рекомендована Національним агентством з питань запобігання корупції Методична настанова «Візування антикорупційним уповноваженим проектів актів організації публічного сектору».

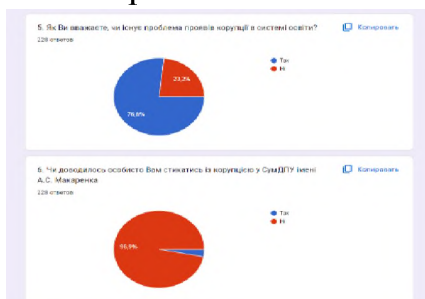
Проводяться заходи лекційного характеру, спрямовані на здобувачів вищої освіти. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції бере участь у бінарних лекціях, круглих столах, вчених радах структурних підрозділів.

Для забезпечення відкритості, доступності та достовірності інформації, а також поширення відомостей про антикорупційну діяльність в Університеті на офіційному сайті СумДПУ (<https://sspu.edu.ua>) функціонує та регулярно оновлюється сторінка «Запобігання та виявлення корупції». На сторінці розміщено План роботи уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, Результати онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти, інформація про антикорупційні заходи в Університеті, інформація щодо нормативно-правових та методичних матеріалів із запобігання та виявлення корупції. Розміщено контактну інформацію та анкету для повідомлення про факт корупційного правопорушення.

Уповноваженою особою з питань запобігання та протидії корупції було поширено серед здобувачів вищої освіти Інтерактивну онлайн-лекцію з антикорупції, розроблену Асоціацією юридичних клінік України у партнерстві з Національним агентством з питань запобігання корупції – НАЗК у межах проекту «Антикорупційний комплаєнс у вищій освіті: закордонний досвід і національна практика», що реалізується за підтримки Проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія».

Двічі за звітний період проведено онлайн-опитування здобувачів вищої освіти всіх рівнів щодо моніторингу та оцінки рівня корупції в Університеті.

Результати опитування доступні для перегляду на веб-сторінці уповноваженої особи.

Протягом року роботу уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції було спрямовано на ефективну та безумовну реалізацію Закону України «Про запобігання корупції» та пов'язаних із цим законом підзаконних нормативно-правових актів, на формування стійкого усвідомлення неприпустимості вчинення корупційних діянь та використання своїх повноважень у корисливих цілях, підвищення особистої відповідальності.

З В І Т
РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА,
ДОКТОРА ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА
ЮРІЯ ЛЯННОГО

Відповідальна за випуск *Л.В. Пшенична*
Комп'ютерна верстка *В.А. Замошнікова*

Підписано до друку 29.01.2024 р.
Формат 60×84/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 18,02.
Ум. фарб.-відб. 18,02. Обл.-вид. арк. 13,05.
Тираж 50 пр. Вид. № 2.

Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка
40002. м. Суми, вул. Роменська, 87
Свідоцтво ДК № 231 від 02.11.2000 р.

Виготовлювач:
ФОП Цьома С.П. 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
Серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.